JAZZ, BLUES, EMPROVİZE MÜZİK DERGİSİ

JAZZ

NİSAN-MAYIS-HAZİRAN 2004/02 • 106422 • YIL 9 • SAYI 34 • 4 MİLYON TL

Roy Haynes

Ercüment Vural

İlyas Mirzayev

Kenny Werner

Deniz Dündar

Trilok Gurtu

"Eğer içinizden bir ses
'sen resim yapamazsın' diyorsa,
mutlaka resim yapın;
o ses susacaktır!"

Vincent Van Gogh

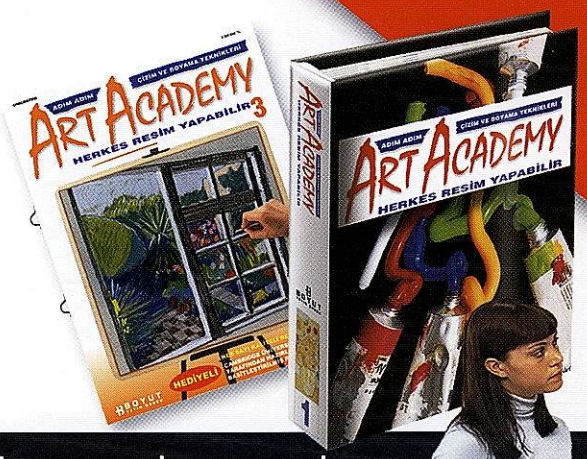

İLK İKİ SAYI TÜKENDİ!
ArtKlasör Hediyeli 3. Sayı
Gazete Bayilerinde...
Sadece 2.5 milyon TL

Hayatınıza renkli bir mola verin.
Art Academy'e **abone olun,**
hemen resim yapmaya başlayın!

Cambridge Üniversitesi tarafından hazırlanan yepyeni bir resim öğrenme metodu. **Adım adım, kolay ve eğlenceli.**

Toplam 13 ArtKlasör içerisinde 131 fasikül, tam 3668 sayfa. Kolay takip edilen, bire bir anlatımlı fasiküller sayesinde, adım adım çizim ve boyama tekniklerini öğreneceksiniz.

Aboneler çok şanslı...
Ücretsiz ahşap ressam çantası ile birlikte verilen 66 parçalık resim malzemeleri ve yine **ücretsiz** tuval, palet, eskiz defteri ile resim yapmak için gerekli tüm malzemeleriniz hazır olacak...

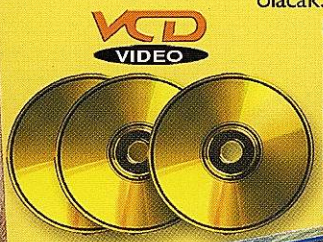

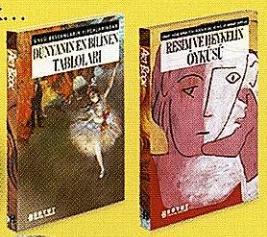

Sadece **abone olduğunuzda ücretsiz** sahip olabileceğiniz Art Course, görerek ve dilediğiniz kadar tekrar ederek resim yapmanız için tasarlandı. **Tam 13 VCD!** Üstelik iki kitabı ile sanat tarihi bilginiz artacak.

BEDAVA +

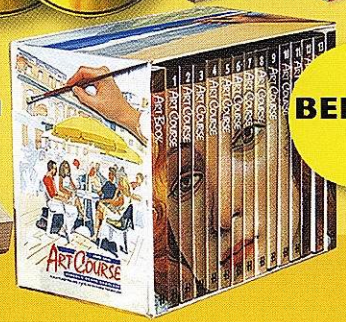

BEDAVA +

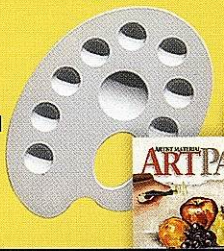

BEDAVA +

BAYİLERDE KALMAMA KORKUSU YAŞAMAYI

30 Nisan'a kadar abone olu

63.5 milyon TL.'lik büyük indirimden yararla
Bir yıl, ayda sadece 22 milyon TL. ödeyin.

ÜCRETSİZ, 24 SAAT İÇİNDE TESLİM
225 milyon TL. değerinde
VCD'li Resim Öğretim Seti,
66 parçalık boya ve Ahşap Ressam Çantası,
ArtKlasör içinde ilk 10 fasikül, palet ve
resim malzemeleri adresinize 24 saat içinde*
ücretsiz gönderilsin! *İstanbul dışı 48 saatti

BEDAVA

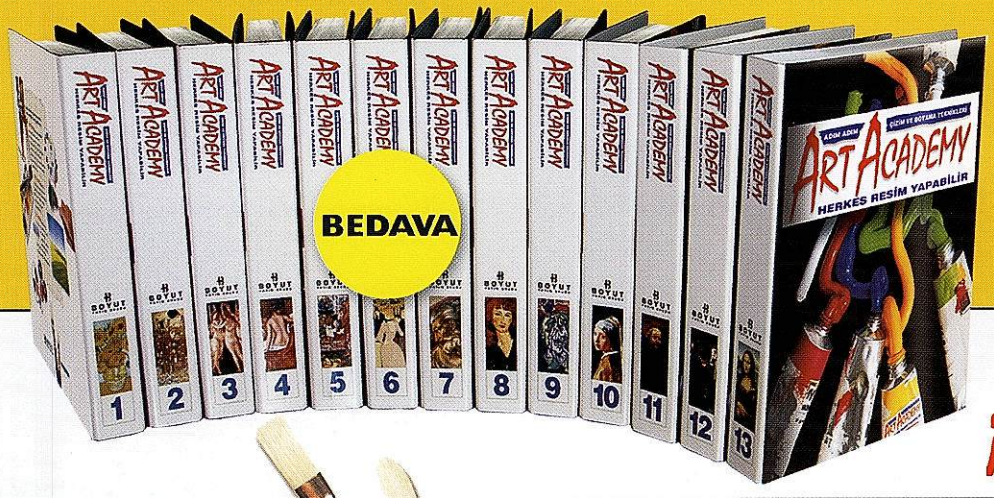

ADIM ADIM ÇİZİM VE BOYAMA TEKNİKLERİ
ART ACADEMY
'hayatınıza renk katın, resim yapın!'

BOYUT YAYIN GRUBU

HEMEN **ARA!** 0212 337 19 19

Detaylı bilgi ve on-line abonelik
www.artacademy.com.tr
Tüketici Danışma Hattı: 0212 629 53 23 (PBX)

Sayı: 34
Nisan, Mayıs Haziran 2004 ISSN 1300 - 8846

N A R D I S

Merhabalar,

İlk söz olarak günlerdir gazete bayilerine bizi soran okurlarımıza, gecikmeden dolayı özür dileyerek başlamak istiyorum. Nisan ayının ilk döneminde yer alan etkinlikler için geciktik ama yine de güzel şeyler oldu ve devam ediyor. **Dave Liebman** ile tanışma şansımız oldu, CRR'deki muhteşem konserlerinden sonra kendisi ile ilgili yaptığımız 31 ve 32. sayılarımızdaki yazıları görerek, "böyle bir derginin dünya yüzünde olduğuna inanamıyorum" dedi. Bu konser maalesef çok küçük sayıda bir dinleyici kitlesine ulaştı. Bu açıdan medyadaki jazz konserlerine ilgisizlik çok üzücü. Kültür sanat sayfaları ilgisiz, bilgisiz kişilerin yönetiminde. Bu açıdan jazz severler olarak, gerçekten ilgi duyduğunuz, ilgilendiğiniz müziği sizlerin takip etmesi gerekiyor. "Ne yapayım, haberim yoktu" sözü geçersiz yani. Konu ile ilgili olarak yakındığım Sabah'ın haber müdürü **Bülent Denli**, "Ne yani CRR İstanbul'un tek konser salonu ve burada her ay bir jazz konseri oluyor, ilgilenen adam bu ay, bakalım ne var diye bakmasın mı" diyor? İşte jazz müziğinin zorluğu burada. Jazz müziği dinlemek zordur, çalmak da zordur, hep siz ilgilenmeli, hep siz çalışmalısınız. Başkalarından gelecek destek ve yardım son derece sınırlıdır, ancak sizin almak, ne yapmak istediğiniz önemlidir.

Dergimizin bu sayısında röportajlar oldukça yoğun. Öncelikle bu dergi hayatta olduğu sürece hepinize tanıtmaya karar verdiğim Türk jazz müzisyenleri ağırlıklı. CD kaydetmiş olanlar zaten bir şekilde adlarını, seslerini duyuruyorlar, ama bu fırsatı bulamayanlar için de aynı şans olmalı. **Ercüment Vural** kendi adına yaptığı kaydı biten, CD çalışması olan bir müzisyen, **Jazz 5** İzmirli bir grup, **Meriç Demirkol** müthiş hırslı ve ileride mutlaka bir şeyler yapacak bir müzisyen, daha böyle sırada pek çok isim var. **İlyas Mirzayev** ve **Kerem Görsev** piyasaya çıkan yeni çalışmalarını arkadaşımız Tunçel Gülsoy'a anlattılar. Neler Olacak ve Neler Oldu bölümlerimiz ve bu sayımızda vermeye başladığımız, 10. yılımızın ilk sayısı olacak olan 37. sayımızda sonuçlarını açıklamayı umut ettiğimiz "Alkışlar" listesini **Serdar Karabatı** hazırladı. Bu liste çok önemli. Zira bu bir ödüllendirmenin yanında bir dönemi belgeleme, beğenileri paylaşma ve jazz dünyamızı renklendirme anlamında da önem taşıyor. Lütfen siz de acele etmeden, 36. sayımıza kadar her sayıda yer alacak bu listeyi gözden geçirin, atladığımız, unuttuğumuz isimler varsa lütfen onları da bize bildiriniz.

Önümüzdeki sayı Temmuz sayımız, İstanbul Jazz Festivali sayısı olacak. Umarım gecikmeden, zamanında sizlere ulaşırız, ilginiz ve desteğiniz bu derginin hayatta olması için çok önemli.

Saygılarımla,

ZUHAL FOCAN
ofocan@prizma.com

JAZZ

Boyut Yayıncılık ve Tic. A.Ş. adına sahibi ve
Genel Yönetmen
Bülent ÖZÜKAN

Genel Sanat Yönetmeni
Murat ÖNEŞ

Genel Müdür
Nilgün ÖZÜKAN

Gnl. Md. Yardımcısı Muhasebe-Finans
Jale ÜRPER

Gnl. Md. Yardımcısı Satış ve Pazarlama
Oya EŞEN

Yayın ve Reklam Yönetmeni
Zuhal FOCAN
ofocan@prizma.com

Kapak: Trilok Gurtu

Katkıda Bulunanlar
Metin Paksoy, S. D. Karahaliloğlu, Özlem Varoğlu, Orhan Tuna, Sirel Ekşi, Devrim Dikkaya, Boray Köknel, Orhan Argun, Elçin Takavcı, Seda Binbaşgil, Şebnem Şenyener, Özgü Özman, Ozan Boz, Emre Memecan, Filiz Küçük, Füsun Levet, Can Ergelmiş, Emra İşlek, Uğur Hüküm.

Grafik - Tasarım
Recep ÜNAL

Matbaa Müdürü
Memduh ARSLAN

Müessese Müdürü
Ejvet OKTAY

Abone İlişkileri
Songül DOĞAN

Yönetim Yeri
Jazz Dergisi
Matbaacılar Sitesi
1. Cadde No: 115
(Milliyet Gazetesi Arkası)
34554 Bağcılar / İSTANBUL
Tel: 0.212.629 53 00 *(Dahili 330-331-194)*
Fax: 0.212.629 05 74-75

Ankara Bürosu:
Akay Cad. Güfte Sok. No: 8/5 Akay/Ankara
Tel: 0.312.419 11 75-76-77
Fax:0.312.419 11 78

İzmir Bürosu:
Şair Eşref Bulvarı No: 65/3 D. 5 Alsancak/İzmir
Tel: 0.232.465 14 08-09-17
Fax: 0.232.465 14 11

Antalya Bürosu:
Barbaros Mah. Akarçeşme Sok No: 23
Kaleiçi/Antalya
Tel: 0.242.244 49 90-91
Fax: 0.242.244 49 92

Basıldığı Yer
Boyut Matbaacılık A.Ş.

BOYUT YAYIN GRUBU

© 2004 BOYUT YAYINCILIK ve TİCARET A.Ş.

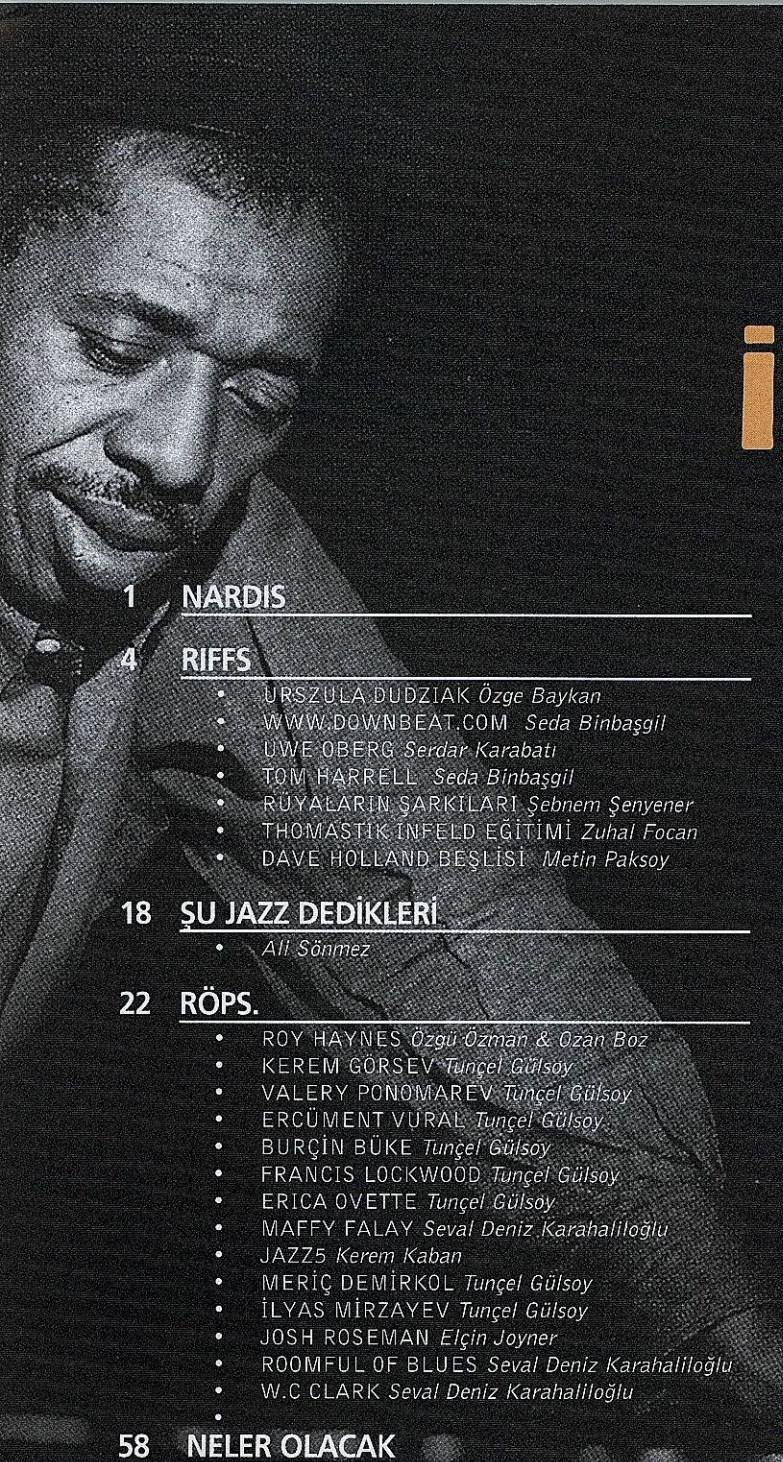

içindekiler

1 NARDIS

4 RIFFS
- URSZULA DUDZIAK *Özge Baykan*
- WWW.DOWNBEAT.COM *Seda Binbaşgil*
- UWE OBERG *Serdar Karabatı*
- TOM HARRELL *Seda Binbaşgil*
- RÜYALARIN ŞARKILARI *Şebnem Şenyener*
- THOMASTIK INFELD EĞİTİMİ *Zuhal Focan*
- DAVE HOLLAND BEŞLİSİ *Metin Paksoy*

18 ŞU JAZZ DEDİKLERİ
- *Ali Sönmez*

22 RÖPS.
- ROY HAYNES *Özgü Özman & Ozan Boz*
- KEREM GÖRSEV *Tunçel Gülsoy*
- VALERY PONOMAREV *Tunçel Gülsoy*
- ERCÜMENT VURAL *Tunçel Gülsoy*
- BURÇİN BÜKE *Tunçel Gülsoy*
- FRANCIS LOCKWOOD *Tunçel Gülsoy*
- ERICA OVETTE *Tunçel Gülsoy*
- MAFFY FALAY *Seval Deniz Karahaliloğlu*
- JAZZ5 *Kerem Kaban*
- MERİÇ DEMİRKOL *Tunçel Gülsoy*
- İLYAS MİRZAYEV *Tunçel Gülsoy*
- JOSH ROSEMAN *Elçin Joyner*
- ROOMFUL OF BLUES *Seval Deniz Karahaliloğlu*
- W.C CLARK *Seval Deniz Karahaliloğlu*

58 NELER OLACAK
- FİLM FESTİVALİ *Hülya Tunçağ*
- İŞ SANAT *Zuhal Focan*
- DIANNE REEVES *Can Ergelmiş*
- CRR, LIEBMAN, SWALLOW, NUSSBAUM *Emre Memecan*
- KENNY WERNER *Elçin Joyner*
- GREG OSBY *Raife Polat*
- AKBANK GİTAR GÜNLERİ *Zuhal Focan*
- NARDIS JAZZ CLUB *Zuhal Focan*
- İZMİR CAZ DERNEĞİ *Orhan Tuna*
- MARTFESTODTU *Özlem Oktar Varoğlu*

74 NELER OLDU
- HAYATİ KAFE *Füsun Levet*
- DON LAMOND *Victor Bensusan*
- MALACHI FAVORS *Victor Bensusan*
- WEBSTER YOUNG *Viktor Bensusan*
- DAVE HOLLAND *Zuhal Focan*
- 11. İZMİR AVRUPA JAZZ FESTİVALİ *Sirel Ekşi*
- TÜRKİYE'DE İTALYAN JAZZ GÜNLERİ *Zuhal Focan*
- GILAD ATZMON *Zuhal Focan*
- ATİLLA DURAK *Zuhal Focan*
- MAVY LIGHT ORKESTRA *Zuhal Focan*
- AMATÖR JAZZ *Devrim Dikkaya*

88 HI-FI
- DEĞER TEREM *Boray Köknel*

90 BIG BAND ANILARI
- GLENN MILLER 100 YAŞINDA *Orhan Argun*

94 GÖRÜŞ AÇISI
- DENİZ DÜNDAR *Filiz Küçük*

96 KLİNİK
- F BLUES İÇİN VOICE LEADING *Cem Tuncer*

98 CD VİTRİNİ

Kerem Görsev, İlyas Mirzayev, Michael Brecker Quindectet, Wayne Shorter, Bugge Wesseltoft, Norah Jones, Jane Monheit, Branford Marsalis, Harry Connick, Jr., Steve Tyrell, Duke Ellington, Louis Armstrong, Blue Note Trip, Pieces of Dream, U-Street All Stars, Art Farmer, Miles Davis, Stan Kenton, Astrud Gilberto, Ella Fitzgerald, John Coltrane, Christmas for Lovers, Jazz Legends Guitars, Jazz Legends Piano, Jazz Legends Trompets, Jazz Legends, Saxophone, Jazz Legends Drum 'n' Bass, Jazz Legends Swing and Big Bands, Jazz Forever, Keb' Mo', Music of Eastern Europe, Sotuma-Sere, Alexander Fedoriouk, Margot Leverett, Kudsi Erguner.

103 ALKIŞLAR
- *Serdar Karabatı*

105 JAZZARAZZI
- *Zuhal Focan*

109 KÖRLEME
- ALP ERSÖNMEZ *Serdar Karabatı*

110 RADYOLAR
- *Filiz Küçük*

112 BULMACA
- *Serdar Karabatı*

Urszula Dudziak'ın Bileşenleri

"Sonra.. Yeni birşey yapmaya karar verdim. Çünkü tabuları yıkabileceğimi hissediyordum. Pek çok şarkıcı hep belli şeyleri yapmak zorundaydı. Ama ben sesin sonsuz potansiyelini ortaya çıkarmak istiyordum". U.D.

Özge Baykan
ozgebaykan@yahoo.com

Polonya konumu nedeniyle Avrupa savaşlarının hep ortasında olmuş bir ülke. Tarihte üç kere paylaşılmış topraklar. Alman'ların ve Rus'ların işgali altında kalmış. 1945'ten sonra "Demir Perde"nin içinde yer almış. En son Polonya'yı Avrupa Birliği'ne girerken izliyoruz.

Polonya yaşadığı acılara rağmen hiçbir zaman müzikten kopmadı. Özellikle klasik müzikte ve jazz'da çok büyük isimler yetiştirdi. İkinci Dünya Savaşı'ndan önce özellikle Varşova, Krakow ve Poznan'da varolan swing ve Broadway müzikallerinin ağırlıklı çalındığı canlı jazz sahnesi Soğuk Savaş döneminde kesintiye uğramışsa da yer altında jazz devam etti, evlerde gizli çalındı, bu sayede yaşamayı sürdürdü. 1956 sonrası siyasette -ve sanatta- yaşanan "görece" destalinizasyon ve açılma/buzların çözülmesi süreci Polonya jazz hareketlenmesinin bir başlangıcı olmuştur. O dönemde temelleri atılmış Jazz Jamboree Festivali (1958-) ise Avrupa'nın en eski jazz festivallerinden biridir.

En bilinen Leh jazz'cılar arasında Krzysztof "Komeda" Trzcinski (besteci ve piyanist), Zbigniew Namyslowski (besteci ve saksofoncu, aynı zamanda flüt, viyolonsel ve trombon), Michal Urbaniak (tenor saksofon), Tomasz Stanko (besteci ve trompetçi), Adam Makowicz (besteci, piyanist), Jan Ptaszyn Wroblewski (besteci ve aranjör, tenor saksofon) gibi müzisyenler bulunuyor. Ama genel kavramlarımız bu yazıda da vokal çevresinde döneceği için vokallere ağırlık verelim. İşte Polonya kadın vokalinin belli başlı temsilcileri: Ewa Bem, Anna Maria Jopek, Urszula Dudziak, Grazyna Auguscik, Anna Serafinska, Lora Szafran ve Dorota Miskiewicz.

Urszula Dudziak'ın hikayesi bu isimlerden pek çoğuyla kesişiyor. Küçük memleket, jazz arenası daha da küçük. Kesişilen isimlerin ilki eşi Michal Urbaniak. Bir diğeri Grazyna Auguscik. Sonra Vocal Summit: Jay Clayton, Jeanne Lee, Bobby McFerrin, Norma Winstone, Michelle Hendricks, ve Lauren Newton ile. Bir de Fryderyk Chopin.

Dönem ise "elektro jazz", "fusion" dönemi. 60'lar sonları, 70'ler ortaları. Michal Urbaniak'ın Michal Urbaniak Constellation (1973), The Michal Urbaniak Fusion (1975 - 1980) gibi toplulukları, Columbia ile anlaşıp dünyada ünlenmeye başladığı dönem. Polonya'da bu müziği "Walk Away", "String Connection" ve "Tribute To Miles Orchestra" gibi gruplar sürdürecektir.

22 Ekim 1943 Polonya doğumlu Dudziak birkaç yıl piyano okuduktan sonra 50'lerin ortasında vokale başladı. Bunda Ella Fitzgerald'ın epey etkisi olmuş ki Dudziak sonradan scat'e ağırlık verdi. Kendisi de Ella'yı dinleyip de jazz şarkıcısı olmaya karar verdiğini söylüyor sık sık. Urszula 1960larda Urbaniak'a rastladıktan sonra onunla kayıtlara başladı. Urbaniak konuşuyor: "Rock gruplarının tınısını seviyordum ve 1966'ta gerçekten de neredeyse bir elektrik grup olmuştuk. Kısa bir süre sonra Polonya folklörünü, rock ritimlerini, biraz da klasik müziği kendimize kattık. Ve tüm bunları "fusion" olarak adlandırdık!" Urbaniak-Dudziak ikilisi 1965-69'da İsveç'te elektroniklerle çalışmalarını sürdürdükten sonra 1973'te New York'a yerleştiğinde "fusion"un farklı tanımlarıyla da karşılaşacak, farklı isimlerle çalışmaya başlayacaktı.

Dudziak için Lehçe söylemesinin pek de sorun teşkil etmediği söylenir. Gerçekten de öyle. Dört buçuk oktavlık sesiyle Kelimeleri eğip bükmesi ve scat'e yönelmesi ve giderek sözsüz hecesiz bir vokal tarzına yönelmesi tüm dil sınırlarını kaldırmasını sağlıyor.

Dudziak için Lehçe söylemesinin pek de sorun teşkil etmediği söylenir. Gerçekten de öyle. Dört buçuk oktavlık sesiyle Kelimeleri eğip bükmesi ve scat'e yönelmesi ve giderek sözsüz hecesiz bir vokal tarzına yönelmesi tüm dil sınırlarını kaldırmasını sağlıyor. Dudziak Archie Shepp ve Lester Bowie gibi müzisyenlerle de çalıştı. Elektronikleri de kullanarak sesini destekledi. Ona Urbaniak da elektronik tınılarla eşlik etmiştir.

Vocal Summit deneyi ise jazz alanındaki avant-garde vokal adacıkları içinde özel bir yere oturuyor. Dudziak'ın Jay Clayton, Jeanne Lee, Bobby McFerrin, Norma Winstone, Michelle Hendricks ve Lauren Newton'la beraber ürettiği bu çoklu deneysel vokal, onun dünyada tanınmasına büyük katkıda bulundu denebilir.

Polonya jazz'ının en özgün noktalarından biri dünyada eşi benzeri bulunmayan Chopin uyarlamaları ekolüdür. 70'lerden beri var olan ama asıl 1994 yılında, Polonia Records adlı plak şirketinin de etkisiyle piyanist Andrzej Jagodzinski triosunun, "Chopin" adlı albümü kaydetmesiyle başlatılabilecek bu akıma sonra pek çok Polonyalı jazz'cı dahil oldu. Klasik müzikten jazz'a geçişlerin çoğunda olduğu gibi "uygun mudur-değil midir" tartışmaları çokça yapılmış, "ticaridir" suçlamaları da çokça duyulur olmuşsa da akım tüm hızıyla sürüyor. Lora Szafran'ın "Sadece Chopin"/ "Tylko Chopin" albümünün (1994) yanı sıra özellikle Urszula Dudziak'ın Grazyna Auguscik ile yaptığı "To I Hola" albümündeki Chopin denemeleri ortaya ne kadar hoş eserler çıkabileceğini gösteriyor. İşte bir kesişme daha: Berklee mezunu besteci, şarkıcı ve yapımcı Auguscik. Standartları gelenekselin çok ötesinde hatta bazen de rahatsız edici bir biçimde yorumlayan free jazz eğilimli Auguscik, 1998 tarihli "Pastels"de Bud Powell, Keith Jarrett ve Chopin etkilerini hissettiriyor. Caravan, Love For Sale özellikle önerilir. 1990'ların başından beri Grazyna da Dudziak gibi ABD'de (Chicago'da) yaşıyor ve çalışıyor.

Auguscik için belki daha geçerli ama Dudziak da jazz dünyasında yeteneği yeterince farkına varılamamış isimlerden biri. Polonya'nın kendisi gibi belki. Kendisine kısaca Ula deyiniz. Polonya'da kime sorsanız...

SEÇİLMİŞ DİSKOGRAFİ

- Newborn Light (Columbia 1972)
- Urszula (Arista 1975)
- Tribute To Komeda (MPS 1976) (Michal Urbaniak ile)
- Midnight Train (Arista 1977)
- Future Talk (Inner City 1979)
- Magic Lady (In And Out 1980)
- Ulla (1982)
- Sorrow Is Not Forever ... But Love Is (Keytone 1983) (Vocal Summit ile)
- Warsaw Jazz Festival 1991 (Jazzmen 1993)
- Malowany Ptak (1998)
- To I Hola (1999) (Grazyna Auguscik ile)
- And life goes on... (2002)

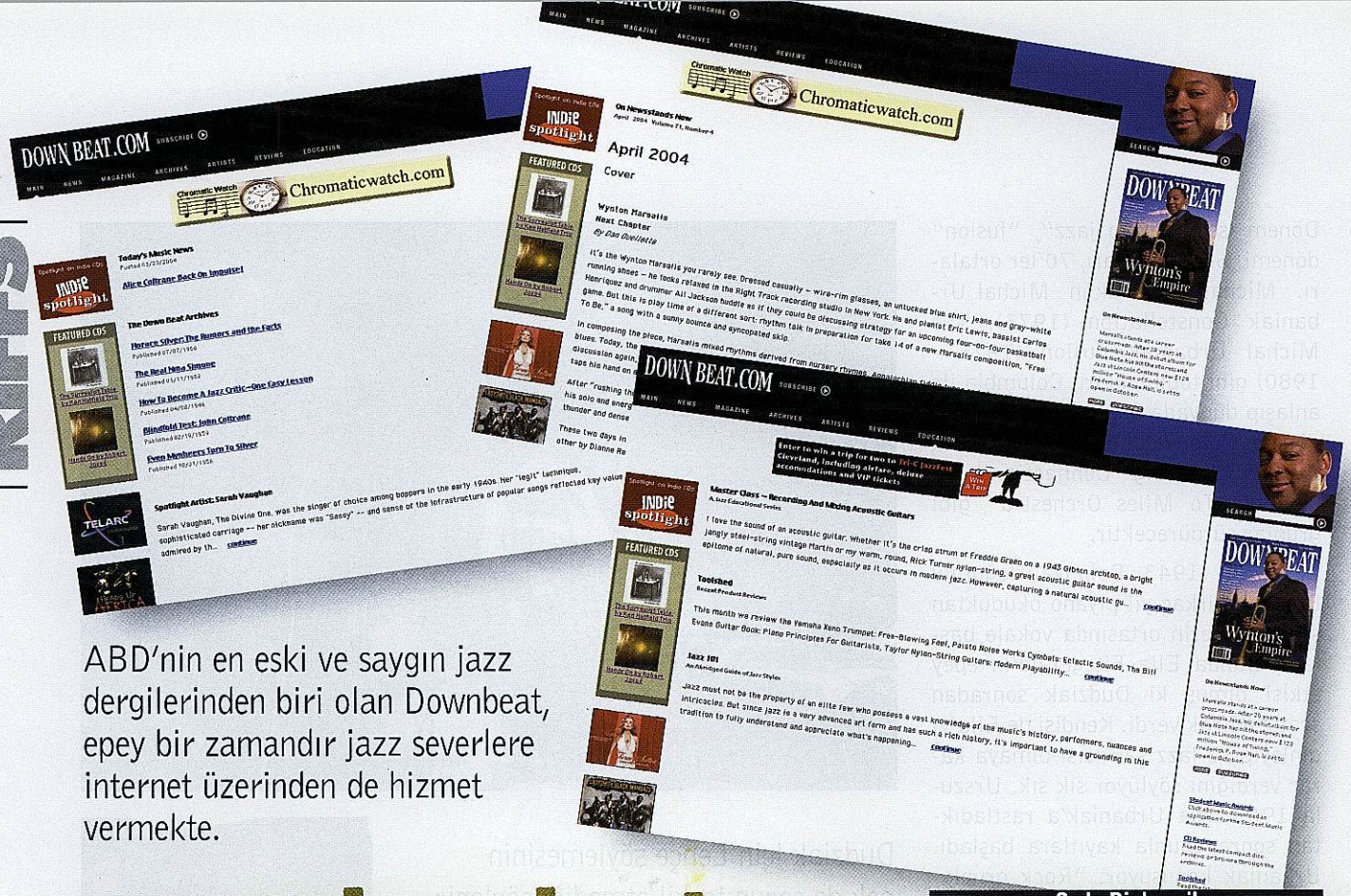

ABD'nin en eski ve saygın jazz dergilerinden biri olan Downbeat, epey bir zamandır jazz severlere internet üzerinden de hizmet vermekte.

www.downbeat.com

Seda Binbaşgil
esintiler@tnn.net
www.esintiler.org

Www.downbeat.com adresine girdiğinizde derginin son derece sade ama işlevsel ana sayfası çıkıyor önünüze.

Oldukça sık güncellenen sayfada ilk dikkati çeken "Günümüzün Müzik Haberleri" **(Today's Music News).** Bu adrese girdiğim gün gözüme çarpan haberlerden bazıları Marsalis Dörtlüsü'nün turnesi, Ray Charles'ın Concord, gitarist Junior Brown'un ise Telarc Plak Şirketleri ile anlaştığı, William Parker'ın Little Huey Creative Music Orchestra'sının bir konserle 10.yıldönümlerini kutladıkları ve gitarist Steve Vai'ın "Favored Nations Cool" isminde jazz albümleri çıkaracak bir plak şirketi kurduğu idi.

Anasayfanın ortasında göze çarpan ikinci bölüm ise Downbeat dergisinin arşivlerinden **(Downbeat Archives)** derlenmiş ilginç yazılar, makaleler içeriyor. Yine benim tıkladığım tarihte burada Horace Silver ve Nina Simone hakkında 60'larda yazılmış iki yazı, "Nasıl bir jazz eleştirmeni olunur?" konulu 1946 tarihli ironik bir makale ve John Coltrane ile 1959 yılında yapılmış son derece ilginç bir "Körleme Test"i **(Blinfold Test)** bulunmaktaydı. Sayfanın ortasındaki son bölüm "Spot altındaki sanatçı" **(Spotlight Artist)** köşesinde ise spotlar bu defa şarkıcı Sarah Vaughan'u aydınlatmaktaydı.

Geliyoruz ana sayfanın sol köşesinde yer alan ince uzun sütundaki linklere:

Bu bölümde öncelikle son Downbeat sayısının tanıtımı var **(On Newsstands Now).** Burada dergideki kapak konusu başta olmak üzere, o sayıda yer alan diğer ilginç yazıların kısaca tanıtımı yer almakta.

Aşağıya doğru indiğimizde Downbeat'in müzik öğrencileri için düzenlediği Müzik Ödüllerine **(Student Music Awards)** katılmaları amacıyla hazırladığı ve bir pdf dosyası olarak indirebilecekleri bir başvuru formu var.

Bir sonraki link sizi CD değerlendirmelerine **(CD Reviews)** götürüyor. Burada hem son çıkan hem de arşivde yer alan CD'lerin eleştirilerine ulaşmak mümkün. Burası benim ana sayfada en çok uğradığım link.

Bir sonraki link **(Toolshed)** ise daha çok müzisyenlerin ilgi alanına giriyor. Burada en son çıkan müzik aletleri ve aksesuarlarının, eğitici kitapların tanıtımları ve değerlendirmeleri yapılıyor.

Master Sınıfı **(Master Class)** adını taşıyan eğitim serisi ise yine öğrenmeye heveslı genç müzisyenleri ilgilendirecek bir bölüm. Burada en son, akustik gitarların kaydı ve miksajı hakkında eğitici bir makale bulunuyordu.

Eğer jazz müziğine ilgi duyuyor ve tarihçesi hakkında daha fazla bilgiye sahip olmak istiyorsanız **(Jazz 101)** tam sizin durağınız! Burada jazz'ın tarihçesi, ilk dönemlerden başlayarak günümüz soundlarına kadar gelen 25 ana dönem başlığı altında son derece kolayca okuyabileceğiniz bir yazı serisi halinde sizlere sunuluyor. Tek gereken biraz boş zaman.

Bu sütundaki son bölüm **(Links)** ise sizleri jazz müziği ile ilgili çeşitli linklere yönlendiriyor.

Sayfanın üstünde yatay biçimde bulunan farklı isimlerdeki 7 bölümün 5'ine yukarıda bahsettiğim linklerden de girilebiliyor. Diğer iki linkten biri müzisyenlerle ilgili bilgi toplayabileceğiniz "Sanatçılar" **(Artists)** isimli bölüm. Burada alfabetik sıralamaya göre yer alan müzisyenlerin biyografilerini, diskografilerini, Downbeat'in arşivinde bulunan CD değerlendirmelerini ve kendileriyle ilgili linkleri bulabilirsiniz.

Son bahsetmek istediğim link ise derginin bu on-line versiyonunu çok beğenip, her ay bütün dergiyi okumak isteyenlere. Tahmin edeceğiniz gibi bu, abone olmak isteyenlerin on-line doldurup gönderebilecekleri bir formun bulunduğu "Abone Ol" bölümü **(Subscribe).** Kredi kartı numaranız da yanınızdaysa, işlem tamam, her ay posta kutunuza bir adet Downbeat düşecektir!

Garanti yeşili sanata renk, sanatçıya destek vermeye devam ediyor.

UWE OBERG

Bir gerilim hattındaki dev taşıyıcılar gibi sessiz, yanından geçerken merak, hayranlık ve korkuyu neredeyse aynı anda uyandıracak kadar büyük. Ne tamamıyla sahiplenebiliyoruz onu, ne inkar edebiliyoruz; dinleyenin istismarı mı, müzisyenin kendi gerçeğiyle mücadelesi mi, bazen pek emin olamadan. Kimileri ona hala free jazz demeyi seviyor; jazz'ın uzak ucundaki jazz.

Serdar Karabatı
skarabati@bilgi.edu.tr

Uwe Oberg free jazz için her zaman verimli bir toprak olagelmiş Avrupa'nın önemli müzik coğrafyası Almanya'nın sayısız müzisyenlerinden. Bir jazz müzisyeni olmakla birlikte laboratuarında tiyatro ve dans eserleri bestelemek üzere hazır kimyayı barındırıyor. Bir başka yanı ise piyanosunun siyah beyazını Chaplin'in, Lang'ın ve diğerlerinin siyah beyazıyla buluşturduğu sessiz film eşlikleri Oberg'in.

Uwe Oberg en yakın tarihli albümü Dedicated ile ismini bir adım daha öne getirdi. Tamamıyla olmamakla birlikte bir ithaf albümü niteliğini taşıyan Dedicated'da zikredilen isimler içinde John Coltrane, Randy Weston, Anthony Braxton, Paul Bley ve Morton Feldman yer alıyor. Beklendiği gibi free/avantgarde nosyonuyla bezenmiş bir albüm; ancak modern Amerikan geleneğini duyumsatan anlarıyla zaman zaman kıta Avrupa'sından ayrılan dolgun bir stil bütünlüyor Dedicated'ı.

Gerçekliği sınamak ve beğenileri istif edip yeniden dağıtmak için. İkircikli ruhunuzu daha da karmaşık hale düşürmek ve aklınızı iyiden iyiye çelebilmek için. Jazz'ın uzak ucundaki jazz için.

Oberg'in Şangaylı sanatçı Xu Fengxia ile gerçekleştirdiği albümün büyük bölümü ikişer, üçer dakikalık, doğaçlamaya dayalı ses tasarımlarından oluşuyor. Fengxia sesi yanı sıra guzheng isimli çalgıyla eşlik etmiş Oberg'e. Dinlemesi odaklanma gerektiren bu albümün deneysel çalışmalara meraklı olan dinleyicilere daha çok hitap edeceğini söylemek yanlış olmaz.

Uwe Oberg'in 1997 kaydı Lo'da basta Georg Wolf ve davulda Jörg Fischer yer alıyor.

Müzisyenin son kaydı Dedicated'ın jazz'n'arts etiketiyle çıkmış bir albüm oluşu rastlantı değil. Weinheim'da yerleşik jazz'n'arts adının çağrıştırdığı gibi, katalogunu müziğin sanat formu oluşuna vurgu yapacak şekillendirmiş.

"Çok kötü çalıyorsun bu gece Tom, in sahneden artık!"

Ben kendisini 2003 yılında New York'un nispeten daha az tanınan jazz kulüplerinden birinde dinleme fırsatını bulmuştum. Ertesi gün piyasaya çıkacak olan "Wise Children" isimli albümünün tanıtım konserlerinden biriydi. Belki o gece sadece beyninde varolan ve ona sürekli ne yapması gerektiğini dikte eden seslerden birine kapılıp, –ablasının bir röportajda anlattığı gibi- solosunu aniden keserek sahneden inmemişti ama, çok tedirgin olduğu her halinden belli oluyordu. Baştan aşağı siyahlara bürünmüş bir şekilde ne dinleyicilerle, ne de ona eşlik eden müzisyenlerle göz temasında bulunuyor ve sürekli yere, önüne bakıyordu. Sahnede adeta çok ağır bir suç işlemiş birinin ezikliği içinde sessiz ve hareketsiz, başı iki omzunun içine iyice gömülmüş, sırasını bekliyordu. Bir parça bittiğinde ise, arka sıralarda oturanların katiyen duyamayacakları kadar hafif bir sesle üçe kadar sayıp, sıradaki parçanın startını veriyordu. Solo atarken çok acı çekiyormuşçasına yüzü bumburuş oluyor, solosu bittiğinde ise, başı yine önüne eğiliyordu. Konser bittiğinde ne çalanların ismini anons etti ne de alkışlara bir yanıt verdi. Gece boyunca bir Japon kadının ona gösterdiği ilgi ve yakınlık dikkatimi çekmiş ve onu menajeri zannetmiştim. Meğerse on küsur yıllık eşi Angela imiş. Konser biter bitmez sahnede öylece hareketsiz ve ne yaptığını bilmez halde duran kocasının yanına geldi ve onu dikkatli bakışlardan adeta kaçırırcasına alıp arkaya, kulise götürdü.

Sahnedeki o çekingen haline bakınca dinleyicileriyle iletişim kurmak istemediğini düşünüyor insan ister istemez. Ama 2 sene evvel Philadelphia Inquirer gazetesine vermiş olduğu röportajda söylediklerinden anlıyoruz ki aslında müzisyen ile dinleyicisi arasında bir iletişim olması gerektiğine inanıyor. Böyle çekingen davranmasının nedeni ise dinleyiciyi farkında olmadan yapacağı yanlış bir davranışla veya bakışla rahatsız etmemek. Bir de, müziğin en iyi kapalı gözlerle dinlendiğine inanıyor, böylece grup olarak icra ettikleri parçalara daha iyi konsantre olabildiğini düşünüyor.

Konseri birlikte izlediğimiz kişilerden biri, trompetçinin şizofren olduğuna inanmadığını ve sahnedeki tüm o ga-

Tom Harrell, onu dinlemeye gelenlere daha fazla işkence çektirmemek için! solosunu kısa keser ve kendini can havliyle sahnenin en arkasındaki karanlık noktalardan birine atar, meydan artık tamamen gruptaki müzisyen arkadaşlarına kalmıştır. Henüz yeni başlamışken, aniden kesilen trompet solosu, dinleyicileri gafil avlamıştır elbette, ama çok da şaşırtmamıştır, ne de olsa çoğunluk, trompetçinin şizofreni hastası olduğunu biliyordur, bilmeyenler de zaten ikinci parça başlamadan durumu çoktan kavrayacaklardır.

Seda Binbaşgil
esintiler@tnn.net
www.esintiler.org

ABD'nin en eski ve saygın jazz dergilerinden Downbeat tarafından 90'lı yıllarda tam 3 kez üst üste "yılın trompetçisi" ünvanını kazanan Tom Harrell, aynı zamanda 100'e yakın kaydedilmiş bestesi ve 300 civarı da kaydedilmeyi bekleyen eserleriyle çok üretken bir besteci, big band şefi ve de bir aranjör.

rip davranışlarını, belki de dikkatleri üzerine çekmek için yaptığı fikrini ortaya attı. Tom Harrell'ı ilk kez o gece tanıyan birinin böyle düşünmesini ben hiç de yadırgamadım. Çok önemli bir beyin hastalığı olan bir kişi nasıl olur da bu kadar muhteşem eserler besteleyebilir ve hadi bir şekilde besteledi diyelim, bu eserleri, bedenine hükmeden ve yakasını hiç bırakmayan bu amansız hastalığa rağmen, nasıl bu kadar mükemmel icra edebilirdi?

Aslında geçen yıllarda "en iyi film" Oskarı almış olan "A Beautiful Mind" ismindeki film sayesinde kitlelerin tanıdığı, Nobel ödüllü, ünlü matematikçi ve aynı zamanda şizofreni hastası John Forbes Nash, Jr. örneği olmasa, bu yıl 57 yaşına basan trompetçinin içinde bulunduğu durumu anlamamız belki çok daha zor olabilirdi. Ama sanırım Tom Harrell'ın jazz'ın John Forbes Nash, Jr.'ı olduğunu söylemek hem pek yanlış olmayacak, hem de onu tanımayanlar için epeyce ipucu verecek.

Ama örnekleri çoğaltmak yine de çok kolay değil. Şizofreni öyle bir hastalık ki, genelde henüz 30 yaşına gelmemiş genç insanları vuruyor ve tabi bu da ünlü olmak için oldukça erken sayılabilecek bir yaş grubu. Hastalığını ilaçlar ve azim sayesinde kontrol altında tutarak sanatını sürdüren ve bir başarı yakalayabilenler ise parmakla sayılacak kadar az. Ama farklı, eksantrik ve aykırı davranışların kabul gördüğü, hatta tercih edildiği öteki bir dünya olan jazz'da, eminim örnekler yaşamın diğer alanlarına kıyasla çok daha fazladır.

Mesela, jazz müziğinin ne zaman ve kimin kucağında doğduğu süregelen bir tartışma olmasına rağmen, pek çok müzik tarihçisinin üzerinde birleştiği isim olan kornetçi Buddy Bolden, jazz müziğinin bu hastalıktan mustarib olduğunu bildiğimiz ilk müzisyeniydi. Henüz 23 yaşında New Orleans'ın en popüler müzisyeni olmayı başaran Buddy Bolden, kendinden sonra gelen kornetçileri en çok etkileyen isimlerin de başında gelmiştir. 29 yaşında ağırlaşan şizofrenisinden dolayı hastaneye kaldırılan kornetçi, ölene dek 24 yıl boyunca orada adeta kayıp bir hayat sürmüştür. Jazz müziğinin büyük ve etkileyici isimlerinden saymaya devam edersek, Charles Mingus'u, Bud Powell'ı anmadan geçemeyiz. Bu isimlere, hep başka bir gezegenden olduğunu iddia etmiş Sun Ra'yı ve böyle bir iddiası olmadığı halde, yaşamı süresince kesinlikle başka bir gezegendenmiş intibaını vermiş olan Thelonius Monk'ı da rahatlıkla ekleyebiliriz. Rock'çulardan ise bu hastalığa yakalandığı bilinen en ünlü müzisyenler olarak akla hemen Fleetwood Mac'in gitaristi Peter Green ve Pink Floyd'un gitaristi Syd Barrett geliyor.

ABD'nin en eski ve saygın jazz dergilerinden Downbeat tarafından 90'lı yıllarda tam 3 kez üst üste "yılın trompetçisi" ünvanını kazanan Tom Harrell, aynı zamanda 100'e yakın kaydedilmiş bestesi ve 300 civarı da kaydedilmeyi bekleyen eserleriyle çok üretken bir besteci, big band şefi ve de bir aranjör. Çalışma Psikolojisi üzerine ders veren bir profesör babanın ve istatistikçi bir annenin oğlu olarak San Francisco'da doğan Tom Harrell'ın üstün zekası, küçük yaşlarda ortaya çıkmış. Kendi kendine okumayı öğrenmiş, ilkokulda sınıf atlamış. Trompet çal-

maya 8 yaşında başlayan Tom, kendi grubunu kurduğunda ise henüz ortaokuldaymış. Bu yaşlarda hiçbir uyumsuzluğu olmayan Tom'un, 17 yaşında Stanford Üniversitesi'ne gitmesiyle birlikte hal ve tavırlarında oldukça çarpıcı gelişmeler gözlenmeye başlanmış. Birdenbire o eski hayat dolu çocuk gitmiş, yerine içine kapanık, çevresiyle uyumsuzluk yaşayan, sinirli, aksi biri gelmiş. Hemen bu değişimin arkasından gelen bir intihar girişimi ise paranoid şizofreni hastalığına yakalandığı gerçeğini su yüzüne çıkarmış. Bu hastalığın en büyük belirtisi sadece hastanın beyninde varolan ve birtakım kötü niyetli insanların onun peşinde olduğunu söyleyen sesler. Bir başka belirti ise hastanın kendini ifade etmesindeki bozukluk. Örneğin onunla röportaj yapanların birleştikleri bir nokta, Harrell'la konuşmanın çok zor olduğu. "Bir bakıyorsunuz cümlenin ortasında ne konuştuğunu unutabiliyor, aniden sessizleşebiliyor ve o gün bir daha ağzını açmıyor veya çok duygusallaşabiliyor," deniliyor. Kendisiyle röportaj yapan siyahi bir Amerikalı gazeteciye sohbetin ortasında "Sizinle daha fazla konuşabileceğimi sanmıyorum. Çünkü şu anda karşınızda dünyaya bir siyahi olarak gelmediğim için kahroluyorum. Jazz, siyahların müziğidir, bu nedenle bir beyaz olarak müziğimin takdir edilmesi beni küçültüyor, bundan utanç duyuyorum," dedikten sonra ağlayarak içeri kaçtığını, ama 20 dakika sonra da elinde bir bardak süt, sanki hiç bir şey olmamış gibi davranarak geri gelip, kaldığı yerden sohbete devam ettiği de bilinenler arasında.

Şizofreniyle beraber yaşamanın önemli riskleri var elbette. Çünkü kafanızın içindeki bu sesler kimi zaman size hayatınıza malolabilecek şeyler yapmanızı da dikte edebilirler. Kendisiyle yapılan bir röportajda ablası Sue Abrahamson, birgün Tom'u evde kanlar içinde bulduğunu anlatır. Tom'un açıklaması basittir: Portakal suyu içerken bir takım sesler ona pencereyi kırıp aşağı atlamasını söylemiştir. Harrell o gün gerçekten şanslıdır, çünkü cam kırılmış ama kendi içerde kalmıştır.

Depresyona girmemek, panik ataklarını azaltmak ve sakinleşmek için Harrell hergün bir takım ilaçlar alıyor. Fakat bunlar oldukça kuvvetli ilaçlar ve aralarından biri, bir kaç yıl önce, bünyesinde toksik bir reaksiyon yaptığında, Harrell ilacı almayı kesiyor. Sonuçlar ilginç olduğu kadar korkutucu da oluyor. Öncelikle, ruh hali gün içinde sürekli değişip duruyor; çok mutluyken bir anda çok kederli bir hale bürünebiliyor, kendinden gayet emin gözükürken aniden güvensizliğin ezikliğini hissedebiliyor. Bu arada iyi şeyler de oluyor; iki büklüm duruşu düzelirken, titremeleri de geçiyor, hatta zaman zaman rahat ve girişken bir kişiliğe de bürünebiliyor. Karısı Angela, böyle durumdayken, apartman komşularını memnun etmek için hediyeler alıp gizlice kapı önlerine bıraktığını, başka bir zaman, sahnede solo yapma sırası geldiğinde falsetto bir şekilde skat söyleyerek dinleyicilerini şaşırttığını anlatıyor. Karakterindeki bu değişim kimi zaman böylesine sevimli ve ümitlendirici de olsa, bazen çok endişe verici de olabiliyor. Angela buna örnek olarak bir gece yarısı uyandığında kocasının evde olmadığını ve ancak 5 endişe verici saatten sonra "Canım çok yürümek istemişti" kısa açıklamasıyla geri döndüğünü, veya bir gün eve geldiğinde tüm muslukların "Su Tanrısı"na bir saygı ifadesi olarak Tom tarafından açık bırakıldığı için evi su basmış bir halde bulduğunu anlatıyor.

Amerikan CBS Televizyonu'nun Tom Harrell hakkında yapmış olduğu bir programda Angela'nın verdiği bu örneklerin hemen ardından muhakkak akıllara gelen, ama en ufak bir saygı ifadesinden payını almamış şu soruyu soruyor düşüncesizce: "Peki ama tüm bunlar olurken hiç mi durup da 'Yahu, benim işim ne burada?' demediniz?" Angela tüm zerafetiyle yanıtlıyor: "Evlendikten sonra yaşadığımız krizler esnasında kendime sorduğum sorular oldu elbette. Ama hiç bir zaman 'Ben burada ne yapıyorum?' değil, tam tersine her zaman 'Ne yapabiliriz, bir ümit var mı?' şeklinde sorulardı bunlar."

Bu kadar olumsuz etkilerine rağmen, Tom Harrell, hastalığının yine de iyi bir yönü olduğundan, onu çok daha üretken kıldığından bahsediyor. Hastalığının onu daha içe dönük yaptığını ve sosyal açıdan izole ettiğini, bu yüzden de beste yapmak için eskisine nazaran çok daha fazla zaman bulabildiğini anlatıyor. "Beste yaparken yeni fikirler bulmakta hiç zorlanmıyorum. Zorluk, yeni fikirlerin akışının hızına uyum sağlayabilmekte". Onunla görüşen herkes trompetçinin en rahat, müzik konusunda konuştuğunda hemfikir. "Müzik hayatımın anlamıdır" dediğinde bunu sadece duygusal anlamda söylemediğini, ağzında, kol, bacak ve kalçasında istenç dışı meydana gelen garip hareketlerin, titremelerin, müziğine konsantre olduğunda önemli ölçüde azaldığını, yani müziğin fiziksel anlamda da ona çok şeyler kattığını eşinden öğreniyoruz.

Kendisi de bir piyanist olan ve jazz müziğindeki yaratıcı süreç hakkında yazıları bulunan psikiyatrist Danny Zeitlin, yaratıcı sürecin olmazsa olmaz 2 yönünden bahsediyor. "Birincisi ve daha bilineni sanat disiplinidir. Daha az üzerinde konuşulanı ise yaratıcılıktır. Jazz müzisyenleri "İlk kez bu gece çalarken herşey yerli yerine oturdu" veya "Konserde adeta bambaşka bir yerde çalıyordum" gibi yorumlar yaptıklarında bu aslında onların sanatı ile yaratıcılıklarını bir araya getirmeyi başardıkları bir üst seviyeye eriştiklerinin göstergesidir. Bu yaratıcı ifadenin en müthiş anlarından biridir. Ama şizofreni hastalarını bu alanda pek göremezsiniz. Çünkü sanatsal bir fikri devam ettirebilmek, tamamlayabilmek için onu kavramsallaştırabilme yetisinin olması gerekir; bunlar da ne yazık ki bir şizofrenin sahip olduğu özellikler değildir. Tom Harrell'ın istikrarlı bir şekilde müziğini kavramsallaştırabilmesi ve bunu da mümkün olan en yüksek estetik normlarda başarması, psikolojik standartlar açısından tek kelimeyle hayranlık vericidir."

Bence bu ifade bile söz konusu Tom Harrell olunca, çok hafif kalıyor. Davulcu Elvin Jones ve saksofoncu Phil Woods'un "kusursuz bir dahi", tenor saksofoncu Joe Lovano'nun ise "şiirsel bir müzisyen" olarak nitelendirdiği dünya çapındaki bu trompetçi, sadece psikolojik standartlar açısından değil, jazz standartları açısından da en üst düzeyde hayranlık uyandıran ve jazz dünyasına imzasını atmış büyük bir müzisyendir. "Peki ama bunu nasıl başarıyor?" derseniz, belki bunun cevabı da şu sözlerinde saklıdır: "Ben mi müziği çalıyorum, müzik mi beni, bunu gerçekten bilemiyorum".

Rüyaların Şarkıları

Rachmaninoff ile Ellington cennet gezisinde Louis Armstrong, Coleman Hawkins, Thelonious Monk'a uğrayacaklar. Onbir şarkıdan oluşan bir oyuna dönüşecek önce bu rüya.

Şebnem Şenyener
New York

Dolabında bir kutusu var. Küçük ama altın kıymetinde. İçinde bir yığın kaset, hepsi farklı telden dem vuran. Bazıları hala zayıf, sürpriz pırıltılarla dolu, onları kuvvetlendirecek zamanı gelir gelmez. Geri kalanların çoğu hazır, vurdu mu ses çıkaran cinsten, sağlam. Ölmeden bu şarkıları da hayata taşıyacak mutlaka. Ama önce Rachmaninoff'la sallanacak son albümünde. Albüm bir rüyadan uyarlama. O rüyada Duke Ellington, Sergei Rachmaninoff'u cennette bir tura çıkaracak. Rachmaninoff'u çalışmış olsa açıklanabilirdi rüyanın anlamı, belki bir ipucu bulunabilirdi. Bilinçaltının beklenmedik sürprizi tabii. Ona göre ulvi bir dokunuş. Yüce bir bağış. O yüzden Rachmaninoff ile Ellington cennet gezisinde Louis Armstrong, Coleman Hawkins, Thelonious Monk'a uğrayacaklar. Onbir şarkıdan oluşan bir oyuna dönüşecek önce bu rüya. Uyanır uyanmaz, yatağının ayak ucunda hazır duran piyanosu ve kayıt aletiyle başlayacak oyunu yazmaya. Los Angeles'ta 1991'de sahnelenecek oyun. Gayet normal. Şarkılarının hemen hepsi rüyalarından geldiği için. Sabaha karşı uyanmak üzereyken rüyasında belirir çoğu kez şarkının dizeleri. Hemen fırlayıp piyanoda çalmaz ve kayıt etmezse unutur. Bazen unutulacak gibi değil deyip yatağında kaldığı olmuştur ve bir daha hiç hatırlayamamıştır o dizeleri. Mesela bir keresinde Count Basie'yi yalın, güzel bir besteyi çalarken yakalamıştır rüyasında. Uyandığında hatırlayacağından emin olduğu bir beste hem de. Tabii hafızasına güvenmiştir. Ve yanıldığını uyandığında farketmiştir. Dersini böyle acıyla almıştır. İşte o gün bugündür kaçırmamacasına, hiç sektirmeden uykusunu bölüp piyano başına oturmayı ihmal etmemiştir bu yüzden.

Hayatı bir rüya gibi geçecek. Stan Getz onu keşfettiğinde bulacak cebinde yediyüz dolarla New York'a gitme cesaretini. Patronu "The Preacher"ı sevmediği halde kayıtta ısrar edecek ve en popüler bestelerinden birini kendine güvenle kazanacak. Sahneye çıktığında yüzde yüzü, hem de hiç sakınmadan nasıl vereceğini Art Blakey'den öğrenecek, uyuşmuş, alkollü ya da hasta bile olsa. Barones Pannonica de Koenigswarter grubtaki herkesi iki takım – biri yün, diğer ketenelbise ve takıma uyan pabuçlarla donatınca "Nica's Dream" çıkacak ortaya. Brooklyn'in gece kulüplerinden biri olan Continental'daki güzel kızları "Cookin' at the Continental"da anlatacak. "Sister Sadie" diye birini hayatında tanımadığında ısrar edecek. "Jody Grind"ı kahramanı Nat King Cole'dan duyacak. Brezilya'da bulacak Afrikasını yani babasını "Song for My Father" yazdığında. Tek canlı kaydını Village Gate'de yapacak. Evet, hala merak edenler için, bu rüyanın adı: Horace Silver.

istanbul'da erguvan zamanı

TARİH MÜZİK OLUYOR

12-16 MAYIS 2004 / **AYA İRİNİ**

12 MAYIS
20.30
"İstanbul'dan Dünyaya Mistik Arayışlar"
Akbank Oda Orkestrası
Şef: Cem Mansur
Solist: Raphael Wallfisch, viyolonsel
A. Pärt, J. Tavener

13 MAYIS
20.30
"İlahi-Nağme"
Kudsi Ergüner,
Ney ve Yönetim
İstanbul Müezzinleri
Likurgos Angelopulos
Bizans Korosu
(Atina)

14 MAYIS
20.00
"Belisario"
G. Donizetti
Opera, 3 perde
European Voices İstanbul
Akbank Oda Orkestrası
Şef: Cem Mansur

15 MAYIS
20.00
"Belisario"
G. Donizetti
Opera, 3 perde
European Voices İstanbul
Akbank Oda Orkestrası
Şef: Cem Mansur

16 MAYIS
19.30
"İstanbul'u Dinliyorum"
Ensemble Kudsi Ergüner

Söyleşiler, sergi ve film gösterileri

> **Bilgi için**
> > 0212 252 35 00 / 01
> > www.akbanksanat.com

> biletix
www.biletix.com
Çağrı Merkezi > 0216 454 15 15

AKBANK
KÜLTÜR
SANAT
MERKEZİ BEYOĞLU

David Friesen gitarist Uwe Kropinski ile İstanbul için bir de CD yaptı.

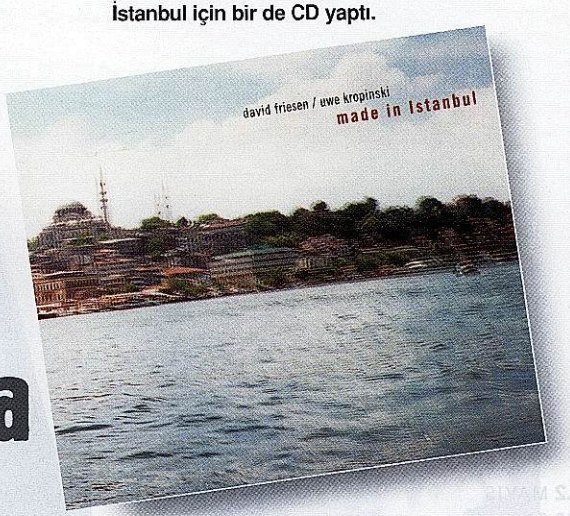

Thomastik - Infeld tellerinin eğitim çalışmaları İstanbul'da da yapılıyor

Avusturyalı tel firması Thomastik Infeld dünyanın pekçok yerinde ücretsiz eğitim çalışmaları yapıyor. Bu kapsamda bascı David Friesen İstanbul'da da Bilgi Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi'nde, Ankara'da ODTÜ'de klinik ve eğitim çalışmaları yaptı.

Zuhal Focan
ofocan@prizma.com

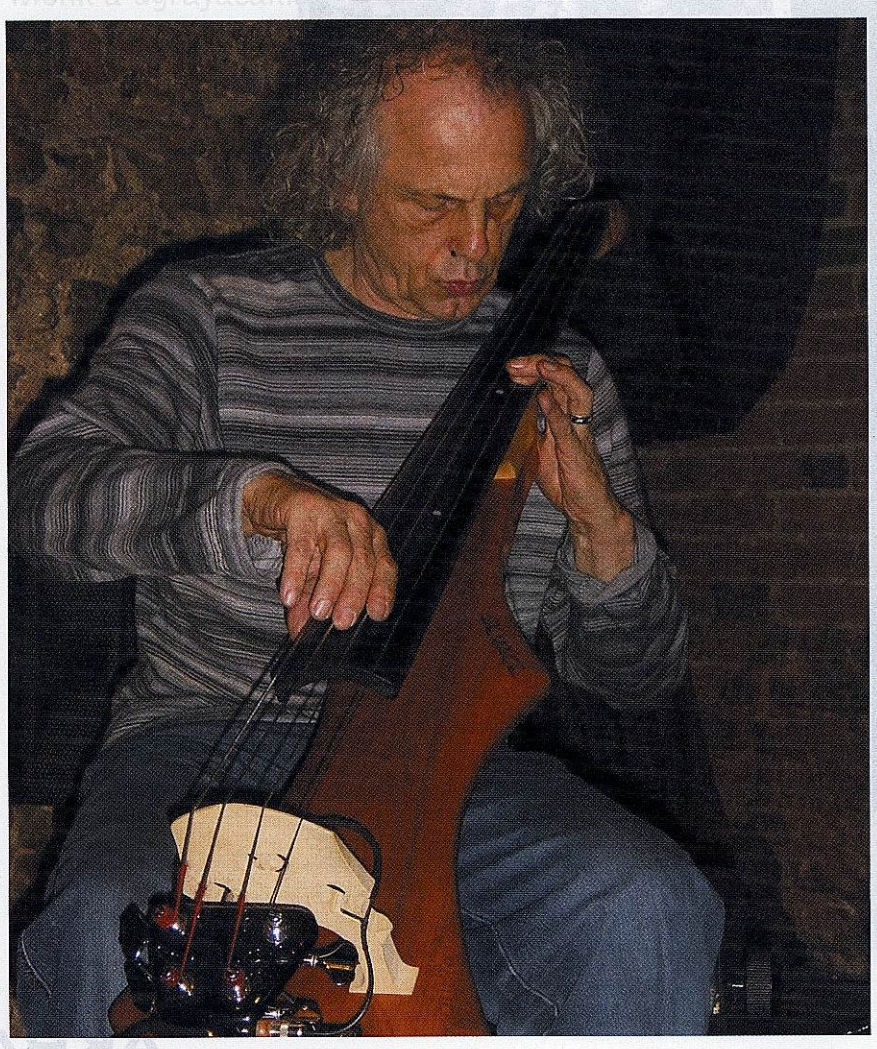

Müzik klinik / atölye çalışmaları üniversiteler konservatuarlar ve diğer müzik eğitim kurumları için Avusturya Viyana'da kurulu Thomastik Infeld tel firmasının sponsorluk yaptığı özel bir hizmettir.

Thomastik Infeld tüm öğrenciler için müzik eğitimini desteklemeyi kendisine bir görev bilmektedir. Bu şekilde kaliteli ürün imalatı dışında firmanın da geniş kitlelerce tanınmasına çalışmaktadır.

Bu eğitim etkinliğinin organizasyon ve koordinasyon işini David Friesen yönetmektedir. Bu etkinlik tüm enstrümanları içeren 1 veya 2 günlük bir jazz atölye çalışması olmaktadır. Her okul kendi çalışma süresini belirlemektedir. Günlük atölye çalışması 3-5 saat arası sürmektedir.

Atölye çalışması önce 10 veya 15 dakika Thomastik Infeld firması ve ürünlerinin tanıtımı ile başlamaktadır. Daha sonra birkaç parçadan oluşan bir solo performans olmakta daha sonra da soru ve cevap bölümüne geçilmektedir. Aradan sonra David Friesen öğrencilerle küçük kombo formatında çalmaktadır.

Bu klinik ve atöyle çalışmasının ana amacı öğrencinin müzik görüşünü aşağıdaki konuları açıklayarak genişletmeye çalışmaktır.

1.Çalışma ve etüt teknikleri,

2.Dinlemenin nasıl olacağı,

3.Nelerin dinlenmesi gerektiği,

4.Zaman duygusunun sağlamlaştırılması,

5.Müziğin bireylerden önce ana odak noktası olduğu küçük grup formatında nasıl katılım sağlanabilir konusu,

6.Amaç ve müzikal gelişme isteğinin anlaşılması .

Bu işteki esas ana motif cesaret ve umut aşılamaktır.

ÇALIŞMALARIN YAPILDIĞI OKULLAR

University of California at Berkeley
California Institute of The Arts
University of Southern California
Fresno City College
Clackamas Community College
Cornish College of The Arts
University of Northern Colorado
Friends University
University of North Texas State
Berklee College of Music
Manhattan School of Music
Rutgers University
University of Miami
University of Tennessee
Middle Tennessee State University
Bowling Green State University
Western Michigan University
Duquesne University
Syracuse University
University of New Hampshire
University of Rhode Island
Virginia Tech. University
Florida International University
University of Louisville
Milliken University
Grand Valley State College
Music Tech. of Minneapolis
University of Northern Iowa
University of Cincinnati
University of Texas at Austin
Southwest Texas State University
University of Nevada/Las Vegas
Cal Poly State University
De Anza College
University of Wyoming
Central Oregon Community College
Eastern Oregon State College
Arizona State University
Mesa Community College
University of Alaska/Anchorage
University of Alaska/Fairbanks
Witworth College
Brigham Young University
The Jazz School
Loyala University
University of Southern Mississippi
University of West Florida
University of South Florida
University of North Florida
William Patterson University
Southern Conn. University
New School University
University of Massachusetts
Indiana University
Capital University
Southwestern Community College
University of Missouri at Kansas City
University of Colorado at Boulder
San Jose State University
University of Utah
Lamont School of Music (University of Denver)
University of Central Oklahoma
Webster University
Emporia State University
Houston Community College
University of New Mexico
University of Texas El Paso
California State University at Bakersfield
California State University at Sacramento
San Joaquin Delta College
University of Redlands
American River College
California State University/Hayward
Yuba College
Central Washington University
Washington State University
Shoreline Community College
Johnson State College
New England Conservatory
New York University
Millersville University
Shenandoah Conservatory
Virginia Commonwealth University
Hampton University
University of North Carolina/Greensboro
University of South Carolina
College of Charleston

ULUSLARARASI OKULLAR

MusikHochschule/ Hamburg, Germany
Musikhochschule/Stuttgart, Germany
Musikhochschule/Berlin, Germany
Saal Musikschule/Ilmenau, Germany
Musikhochschule/Nurnburg, Germany
Musikhochschule/Leipzig, Germany
Musikhochschule/Dresden, Germany
Musikschule/Darmstadt, Germany
Musik Werkstadt/Frankfurt, Germany
Jazz Schule/Berlin, Germany
Musik Schule/Furth, Germany
Folkwang Hochschule/Essen, Germany
Musikhochschule/Wurzburg, Germany
Musikhochschule/Koln, Germany
Konservatorium/Cottbus, Germany
Musikschule/Worms, Germany
Musikhochschule/Graz, Austria
Bruckner Konservatorium/Linz, Austria
Gitarreladen Ohrwurm/Linz, Austria
Institute of Music and Technology/Madrid, Spain
The Gulid Hall/London, England
Royal Academy of Music/London, England
I.T.M.C./Buenos Aires, Argentina
Jazz School/La Plata, Argentina
University Catolica/Santiago, Chile
Borusan Cultural Center/Istanbul, Turkey
Anadolu University/Eskisehir,Turkey
Bilgi University/Istanbul,Turkey
Akademi/Istanbul, Turkey
Pera School of Fine Arts/Istanbul, Turkey
Aksanat School of Music/Istanbul, Turkey
Gordiyon Akademi/Ankara, Turkey
Cultural Center "Zak"/Gdansk, Poland
Music Academy/Wroclaw, Poland
Frederic Chopin State School of Music/Warsaw, Poland
Music Academy/Katowice, Poland
Music High School of Jazz/Wroclaw, Poland
Academy of Contemporary Music and Jazz/Krakow, Poland
Rytmisk Musik Konservatorium/Copenhagen, Denmark
CEMM/Bussero (Milano), Italy
Universita della Musica/Rome, Italy
EMI/Pescara, Italy
CPM/Milan, Italy
University of Goteborg School of Music/Goteborg, Sweden
Skurups Folkhogskola/Skurup, Sweden
Fridhem/Svalov, Sweden
Malmo University/Malmo, Sweden
Royal University College of Music/Stockholm, Sweden
Estudio, escola de música/Santiago, Spain
Taller de Musicos/Madrid, Spain
Taller de Musics/Barcelona, Spain
Barreiro Jazz School/Barreiro, Portugal
Hot Club Jazz School/Lisbon, Portugal
Hochschule für musik basel abteilung/Basel, Switzerland
EJMA Ecole de Jazz & Musique Actuelle/Lausanne, Switzerland
Scuola di música moderna/Lugano, Switzerland
Klübschule Migros/St. Gallen, Switzerland
Ecole Nationale de Musique/Villeurbanne, France
Jazz Dept. Conservatoire National de Region de Nice/Nice, France
Royal Flemish Conservatory Antwerp/Antwerp, Belgium
Ferenc Liszt Music Academy/Budapest, Hungary

Program bu okulların ve kuruluşların müzik bölüm yöneticileri bakımından son derece beğenilmiş ve öğrencilere katkısı konusunda oldukça olumlu eleştiriler ve övgüler almıştır.

Bunlardan bazıları;

İyi bir öğretmen her zaman iyi bir müzisyen veya iyi bir müzisyen iyi bir öğretmen olmayabilir. Bu ikisini birlikte barındıran birini bulunca bilginin kaynağına da ulaşılmış olursunuz.

David Friesen işte öyle bir kişi. Benim öğrencilerimle Syracuse Üniversitesinde yaptığı çalışmalar olağanüstü idi. Biliyorum ki öğrencilerim David'den edindikleri bilgileri ileride bol bol kullanacaklar.

Joe Riposo, Syracuse Üni.,
Jazz Böl. Dir.

David Friesen olağanüstü müzikalitesini sıcak kişiliğini California Üniversitesi jazz bölümüne getirip harika bir 3 saatlik klinik atölye çalışması yaptı. Öğrenciler David ile çok kolay ilişki kurdular ve müzikal örneklerini ve eleştirilerini çok faydalı buldular. David çok iyi bir dinleyici, her zaman pozitif, değerli ve yapıcı öneriler getirmekte. Kimse kendini olayın dışlında hissetmedive programın sonunda herkes değişik perspektiflerle donanmış çıktı. David öğrencilerle geçmiş çalma deneyimlerini paylaştı ve çok değerli teknikler ve püf noktalarını gösterdi. Jazz geleneğine olan derin hissiyatı ve kişiliği kendisini çok üst düzey bir müzisyen yapmakta. Ben David Friesen'a her jazz eğitim programı için hararetle tavsiye etmekteyim.

Bevan Manson
University of California Berkeley,
Jazz Ensemble Direktörü.

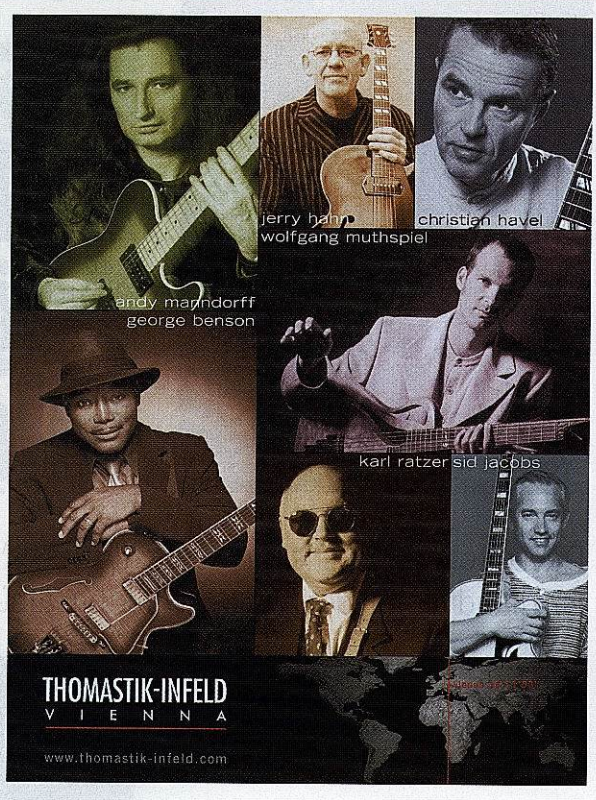

David Friesen
www.davidfriesen.net

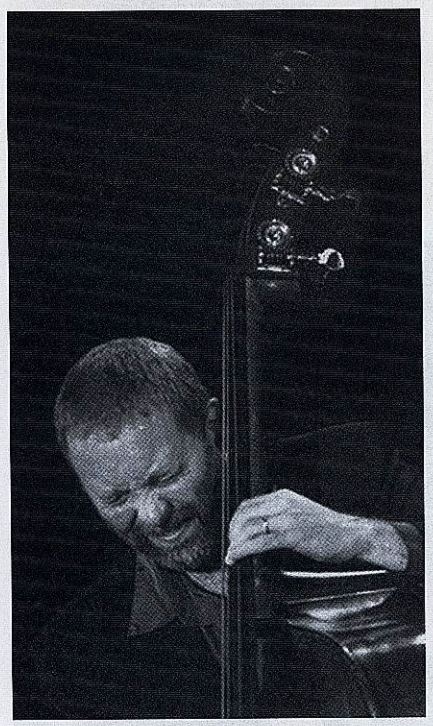

Dave Holland Beşlisi: Birlikten Doğan Güç

Dave Holland Beşlisinin yeni çalışması "Extended Play", Birdland'de kaydedilen 2 CD'lik bir albüm.

Metin Paksoy
mpaksoy@skynet.be

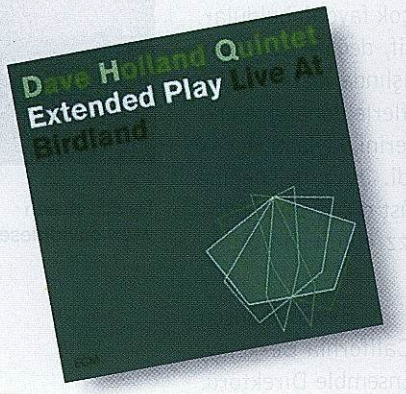

Bir grup düşünün. Üyelerinin herbiri çaldıkları enstrümanlarda en iyiler arasında. Birlikte yaptıkları her çalışma başarılarına yenilerini ekliyor. Aralarında öyle bir iletişim var ki, bir müzisyenin başlattığı fikri diğer müzisyenler tamamlıyor. Aklınıza bu tanıma uyan hangi gruplar geliyor? Miles Davis'in 50'li yıllardaki grubu (Miles, John Coltrane, Red Garland, Paul Chambers, Philly Joe Jones)? Bill Evans üçlüsü (Evans, Scott La Faro ve Paul Motian)? Peki ya Miles'in 60'lı yıllardaki beşlisi (Miles, Wayne Shorter, Herbie Hancock, Ron Carter, Tony Williams)? Yoksa John Coltrane dörtlüsü mü (Mc Coy Tyner, Jimmy Garrison, Elvin Jones)? Günümüze daha yakın olarak: Keith Jarrett üçlüsü (Jarrett, Gary Peacock, Jack de Johnette)? Başka? Birkaç grup daha sayılabilir ama sayıları çok değil.

Yukarıda adı geçen grupların en büyük özelliği, müzisyenlerin inanılmaz bireysel yeteneklerinin ötesinde jazz tarihine birer "grup" olarak geçmiş olmalarıdır. İleride, Dave Holland'ın bugünkü beşlisinin bu efsanevi gruplar arasında anılıp anılmayacağını şimdiden bilmek imkansız. Ne var ki, bu beşlinin günümüzün en başarılı gruplarından birisi olduğu tartışma götürmeyen bir gerçek.

Beşli, bugünkü durumuna belli evrelerden geçerek gelmiş. Dave Holland'ın 80'li yıllarda kurduğu ilk beşlisinde nefesli sazlar ağırlıktaydı. Alto ve soprano saksofon ve flütte Steve Coleman, trompet ve flugelhornda Kenny Wheeler, trombonda Julian Priester ve davulda Steve Ellington'dan kurulu olan ilk beşlide daha sonra Ellintgon'un yerini Marvin "Smitty" Smith aldı. Priester'in yerine Robin Eubanks'in geçmesi ile bir dönem kadrosu sabitleşen beşli, basta Dave Holland'ın olmak üzere tüm grup üyelerinin özgün bestelerinden oluşan bir repertuar geliştirdi. Özellikle Holland ve Coleman arasındaki zengin fikir alış-verişi bu grubun başarısına büyük katkıda bulundu.

Seksenli yılların sonunda beşlisi ile çalışmalara bir süre ara veren Holland, Steve Coleman ile beraber ikili, üçlü (Jack de Johnette ile) ve dörtlü (gitarda Kevin Eubanks ve davulda "Smitty" Smith ile) olarak çok başarılı kayıtlar gerçekleştirdi. Steve Coleman ve "Smitty" Smith'in gruptan ayrılmasından sonra grubuna yeni bir çehre kazandırmayı amaçlayan Holland, ismini yeni duyuran genç müzisyenlerle çalışmaya başladı. Bu dönemde davulda Gene Jackson, alto saksofonda Eric Person ve

Steve Wilson ile çalan Holland'ın gruba kattığı en ilginç tını Steve Nelson'un vibrafonuydu. Önce dörtlü olarak çalışan grup, davula Billy Kilson'un geçmesi ve Robin Eubanks'in geri dönmesi ile tekrar beşli olarak çalışmaya başladı. Jazz dünyasında yıldızı parlamaya başlayan saksofoncu Chris Potter'in da katılmasıyla bugünkü kadrosuna kavuşan beşli, grup üyelerinin yeni besteleriyle de kısa zamanda bütünleşerek kendine özgü bir müzik kimliği geliştirdi.

Beşlinin temelinde Dave Holland'ın ritmik arayışları üzerine kurulu besteler bulunuyor. 4/4 ritmlere ender olarak yer veren grup, karmaşık yapılardaki besteleri büyük bir rahatlıkla yorumluyor. Bunun sonucunda, dinleyicinin ilgisini sürekli olarak ayakta tutan, fakat hiç bir zaman salt teknik gösteriye dönüşmeyen bir müzik ortaya çıkıyor. Holland, ayrıca parça içinde yaptığı ilginç düzenlemelerle, beşlinin değişik birimlerinin ayrı ayrı gruplaşmalarından oluşan bölümler yaratarak, birkaç enstrümana aynı anda solo alanları yaratarak ve sololar arasında farklı melodi ve düzenleme bölümlerine yer vererek "ardı arkasına solo" alışkanlığının tekdüzeliğini de kırıyor.

Tını olarak, grubun hemen tanınmasına olanak sağlayan unsurların başında iki nefesli ve vibrafondan oluşan alışılmadık düzen geliyor. Özellikle grup içinde vibrafonun harmonik, melodik ve ritmik fonsiyonlar üstlenmesi müziğe büyük bir renk ve zenginlik katıyor. Buna ek olarak, nefeslilerin sık olarak ayrı hatlara sahip melodiler çalmaları, "ostinato" figürlerin sıkça kullanıldığı bas motifleri ve davulun zengin katkıları sayesinde beşli, çoğu zaman sanki çok daha kalabalık bir grupmuş izlenimi verebiliyor.

Bu özellikler grup elemanlarının bireysel yaratıcılıklarını sergileyebildikleri bir ortam sağlıyor. Müzisyenler sürekli olarak birbirlerini dinleyerek sololar sırasında aktif olarak katkıda bulunuyorlar; solistler bestelerin temelleri üzerine bütün müzik birikimlerini kullanabildikleri sololar çalıyorlar, parçaların renkleri ve dinamiği üzerinde sürekli olarak değişiklikler getiriyorlar. Yine de söyleyecek çok şeyi olan müzisyenlerin parlak kişilikleri, grubun hizmetine sunuluyor. Ortaya çıkan müzik, birimlerin toplamından daha büyük bir bütün olarak dinleyicilere ulaşıyor.

Beşlinin bu denli başarılı olmasının temel nedeni, grup üyelerinin uzun zamandır beraber çalmaları. Beş yıldır bu proje üzerinde yoğunlaşmış olan müzisyenler, Dave Holland Beşlisinin kendine özgü bir tınıya ve kişiliğe sahip olamasını sağlıyorlar. Yorumlar sırasında grup üyeleri arasında telepatik bir ilişkinin kurulması, daha yabancı ortamlarda göze alınmayacak risklere korkusuzca girilmesi, her yorumda daha önce denenmemiş fikirlerin ortaya atılması ancak boyle bir ortamda mümkün olabiliyor.

Beşli, bu kadrosu ile bugüne kadar iki stüdyo çalışmasına imzasını atmış ("Points of View", 1998, ve "Prime Directive", 1999). Dave Holland'ın 2002 yılında yayınladığı "What Goes Around" adlı big band albümünün temelini de beşlinin elemanları oluşturuyor.

Ancak yaptıkları stüdyo çalışmalarından daha önemli olarak, Beşlinin elemanları arasında bu denli yakın bir iletişimin gelişmesinin nedenlerinin başta geleni, grubun bu süre zarfında sadece albüm kayıtları yapmakla kalmayıp aynı zamanda turnelere gitmesi olmuş. Bu ortamda besteleri defalarca yorumlayıp geliştirme imkanına kavuşan müzisyenler, sanatsal yaratım ortamında birlikten doğan gücün çok güzel bir örneğini oluşturuyorlar.

Dave Holland Beşlisini konserde görme fırsatını yakalamış olan jazz severler bütün bu özellikleri bizzat izleme imkanına da sahip olmuştur mutlaka. Chris Potter ile Robin Eubanks'in eşzamanlı sololar sırasındaki yoğun fikir alış-verişleri, Steve Nelson'un gözlüklerinin arkasından diğer müzisyenleri izleyip, gereğine göre harmonik ve ritmik figürler geliştirmesi, yüzünde terle karışık müziğe yoğunlaşmış bir ifade ile Billy Kilson'un sürekli olarak parçanın vurgularıyla oynayıp solistlere aktif destek vererek gerilimi alçaltıp yükseltmesi, davul soloları sırasında parçanın ritmik özellilerinden uzaklaşıp geri gelmesi... Bütün bunlar olurken Dave Holland'ın kaya gibi sağlam çalışıyla grubu bir arada tutması ve grubun gençlerinin yaptıkları "yaramazlıkları" ağarmış sakalının altından babacan bir gülümsemeyle izlemesi...

Jazz severler görsel açıdan olmasa da, işitsel olarak grubun konser ortamında ortaya çıkardığı yaratıcı enerjiyi dinleme imkanına nihayet kavuştular. Beşlinin New York'un Birdland jazz kulübünde verdiği konserin kayıtları 2003 yılının sonunda iki CD'lik bir albüm olarak ECM firması tarafından piyasaya sunuldu: "Extended Play – Live at Birdland".

Albüm, 2001 yılının Kasım ayında birkaç gece boyunca verdikleri konserler sırasında kaydedilen parçalardan oluşuyor. Dave Holland'ın daha önceki albümlerinde yer alan bestelerin yanısıra albümde Chris Potter'in ve Robin Eubanks'in de birer bestesi bulunuyor.

Albümde grubun elemanları bestelerin gerektirdiği ölçüde, dinginlikten yüksek enerjiye kadar uzanan geniş bir yelpazede farklı yönlerini ortaya koyuyorlar. Enstrümanlarına olan hakimiyetleri, müzisyenlerin zengin fikirlerini kolaylıkla ifade edebilmelerini sağlıyor. Grup üyeleri arasındaki uyum ve iletişim ise yıllarca beraber çalmanın getirdiği bir "altıncı his" halini almış.

Albümde yer alan parçalar arasında birçok özel yoruma rastlamak mümkün: Chris Potter'ın "High Wire" bestesinde saksofoncunun Charlie Parker bestelerinde yaptığı göndermeler; "Jugglers Parade" bestesinde Steve Nelson'un marimba ostinatosu ve sakin başlayarak enerji dozu gitgide yükselen sololar; "Prime Directive" bestesinde farklı kombinasyonlarla çalınan sololar; Robin Eubanks'in "Metamorphos adlı bestesinin değişken tempoları üzerine çalınan enerjik sololar; bütün albüm boyunca Dave Holland ve Billy Kilson'un solistlere verdikleri kusursuz destek...

"Extended Play" albümü, Dave Holland'ın kendi önderliğinde kaydettiği en başarılı çalışmalardan birisi. Albüm aynı zamanda, yıllar boyunca ortak bir repertuar üzerinde fikirlerini beraberce geliştiren çok yetenekli beş müzisyenin, bireysel çıkarlara değil, grubun amaçlarına katkıda bulunduğu çok başarılı bir birlikteliğin belgesi.

Birgün Dave Holland, Chris Potter, Robin Eubanks, Steve Nelson ve Billy Kilson dendiğinde akla sadece çok yetenekli beş müzisyen değil, ortak bir müzik görüşünü paylaşan fertlerden kurulu çok başarılı bir grup gelecektir. Beşlinin jazz tarihindeki yerinin ne olacağına zaman karar verecek. Umarım bu grubu mutlaka izlemişsinizdir. Yoksa sonra bir gün "jazz tarihi yanımdan geçip gitmiş de haberim olmamış" diye hayıflanacaksınız.

Derleyen: Ali Sönmez
(ali.sonmez@istfest.org)

Şu jazz dedikleri...

"The blues are the roots; everything else is the fruits / Blues köklerdir; diğer hepsi meyvelerdir." - Willie Dixon

Genç Koleksiyoncu: BETTY CARTER

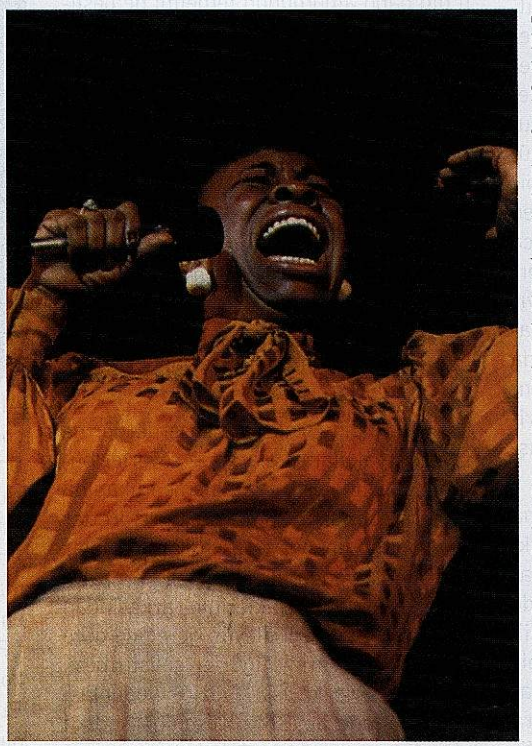

Gerçek ismi Lillie Mae Jones olan Betty Carter, 16 Mayıs 1929 günü, Michigan eyaletinin Flint kentinde doğdu. Ailesinin o bebekken yerleştiği Detroit'te büyüdü. Yeniyetme çağında, babasının koro şefliği yaptığı kilisede piyano çalıp ilahiler söyledi, Detroit Konservatuarı'nda piyano eğitimi gördü. Paradise Theatre'da katıldığı, amatörlere açık bir şarkı yarışmasında birinci gelince, şarkıcılığı seçti ve 1946 yılından itibaren, yaşını büyüterek, çeşitli klüplerde şarkı söylemeye başladı. O dönem caz dünyasında esen Bebop rüzgârından ve bu tarzın beraberinde getirdiği yaşam biçiminden oldukça etkilenen Lillie, dinlediği plaklar eşliğinde yoğun bir biçimde çalışarak Charlie Parker ve Dizzy Gillespie'nin sıradışı sololarını sesiyle taklit etmeyi öğrendi. Detroit'e uğradıklarında, Dizzy, Bird, Miles Davis, Max Roach ve Duke Jordan gibi ünlü Bebop müzisyenleriyle aynı sahneyi paylaşma olanağını da bulan genç kız, 1948 yılında bir gece Lionel Hampton'un orkestrası önünde şarkı söyledi. Lillie'den çok etkilenen Hampton, birkaç hafta sonra onu orkestrasına solist olarak aldı. Sahnede Lorraine Carter ismini kullanan genç kızın, yorumlarında alışılagelmiş Swing kalıpları yerine Bebop tarzını ve "scat"ı yeğlemesine dayanamayan ve onunla sürekli didişen Hampton, o dönemin fettan çizgi film karakteri "Betty Boop"a gönderme yaparak, ona "Betty Bebop" lakabını takınca, şarkıcı bir süre sonra müzik dünyasında Betty Carter ismiyle tanınmaya başladı. 1951 yılında kendi ayakları üzerinde durabileceğine inandığında, orkestradan ayrılarak New York'a taşınan ve 1950'li yılların başında "Rhythm & Blues" türünde çalışmalara da katılan Carter, yine o dönemde Muddy Waters gibi blues müzisyenleriyle aynı sahneyi paylaştı. Bütün genç sanatçılar gibi yaşamını küçük caz klüplerinde şarkı söyleyerek sürdüren Carter, 1958 yılının Şubat ayında kendi adı altında yayınlanan ilk albümü kaydetti. 50'li yılların ikinci yarısında, daha çok müzisyenlerin hayranlık duyduğu, ama müzikseverlerin pek tanımadığı bağımsız bir caz şarkıcısı olarak kaldı. Washington'daki Howard Tiyatrosu'nda Miles Davis'le birlikte verdikleri bir konserden sonra, ünlü trompetçi, Carter'ı kendi ajansının yetkililerine tanıştırdı ve 1959 yılında ikisi birlikte, Apollo müzikholünde konser verdiler. Daha sonra Ray Charles'la tanışıp birlikte turneye çıkan şarkıcının, 1961 yılında yine onunla doldurduğu ve içinde olağanüstü düetlerin bulunduğu "Ray Charles and Betty Carter" albümü, müzik kariyerindeki dönüm noktalarından biri oldu. Ray Charles'ın himayesi altında çıkardığı "What a Little Moonlight Can Do" albümüyle kısa sürecek bir şöhreti yakalayan şarkıcı, 1962'nin son günlerinde, Nesuhi Ertegün ile Arif Mardin'in yapımcılığını üstlendiği "Round Midnight" adlı albümün kayıtlarını gerçekleştirdi. Ertesi yıl Sonny Rollins'le birlikte Japonya'da turneye çıktı, 1964'te ise Avrupa'da verdiği konserlerle ismini ABD dışında da duyurdu. Tam bu dönemde evlenen ve ardarda iki çocuk doğuran şarkıcı bir süre için müzik kariyerine ara vermek zorunda kaldı. 1950'li ve 60'lı yıllarda Epic, Peacock, ABC Paramount, Atlantic ve Roulette/United Artists gibi büyük plak şirketleriyle çalışan Betty Carter, bu şirketlerin ticari şansı yüksek albümler doldurması konusundaki baskılarına dayanamayarak kendi albümlerinin yapımcılığını da üstlenmeye karar verdi. Başına buyruk sanatçı, 1971 yılında Bet-Car ismiyle kendi plak ve prodüksiyon şirketini kurdu. 70'li yıllarda Bet-Car için birçok albüm yapan Carter, üniversite bölgelerini kapsayan turnelere çıktı. 1977 ve 1978 yıllarında Newport Caz Festivali kapsamında verdiği konserlerle büyük ilgi uyandırdı. Müzik yaşamı boyunca seyrek olarak büyük orkestralar eşliğinde de konserler veren Carter, genelde kendine özgü doğaçlamaları için daha elverişli bir ortam sağlayan piyano, bas ve davuldan oluşan üçlülerle çalışmayı tercih ediyordu. Şarkıcı, 1981 yılında yapımcılığını da üstlenerek yayınladığı, "The Audience with Betty Carter" adlı iki plaklık albümüyle ilk Grammy ödülünü kazandı. 1970'lere kadar caza gerçekten gönül veren müzikseverler için bile kolay erişilemeyen öncü bir sanatçı olan Betty Carter nihayet ilgi görmeye başlamıştı. Ancak, onun büyük kitlelerce tanınması, otuz yıllık bir varolma kavgasının ardından, 1980'lerin başında gerçekleşti. 80'li yıllar boyunca New York ve Londra'daki çeşitli caz klüplerinde sahne aldı. 1988 yılında Verve plak şirketiyle, daha önce kaydedilen "Look What I Got" albümünün piyasaya sürülmesi ve geçmişte Bet-Car adına yaptığı dört albümünün CD olarak yeniden yayınlanması konusunda anlaştı. O sene "Look What I Got" albümüyle bir kez daha Grammy ödülünü kazandı. Ünlü şarkıcı Carmen McRae tarafından "tek gerçek caz şarkıcısı" olarak tanımlanan Betty Carter, 1989 yılında McRae ile düet yaptığı konser kayıtlarıyla da yeniden Grammy'ye aday gösterildi. Bunları, ikişer sene aralıklarla piyasaya sürdüğü birbirinden başarılı albümler izledi. 90'lı yıllarda, Sarah Vaughan, Carmen McRae ve Ella Fitzgerald'ın ölümlerinin ardından, vokal cazın duayeni konumuna gelen Betty Carter, Billie Holiday'i anımsatan dramatik ve nefes kesen şovlarıyla dünyayı fethetti. Caz şarkıcılarından çok, enstrümanların seslerinden etkilenmiş bir sanatçı olan Carter'ın albümlerinde yer alan parçaların çoğu kendisine aitti ve bu özelliğiyle sanatçı diğer caz sanatçılarından repertuar yönünden de ayrılıyordu. Tıpkı ünlü davulcu Art Blakey gibi, daima genç müzisyenlerle çalışmayı seven Carter'ın grubunda yetiştirip caz dünyasına hediye ettiği piyanistler arasında Don Pullen, Benny Green, Stephen Scott, John Hicks, Mulgrew Miller, Cyrus Chestnut ve Jacky Terrason gibi önemli isimler vardır. 1993'ten itibaren, ABD'nin farklı köşelerinde bulduğu yetenekli genç caz müzisyenlerini New York'a getirerek eğittiği "Jazz Ahead" programını başarıyla sürdüren Betty Carter, meslek yaşamının son yıllarında pek çok ödül almıştı. Down Beat dergisi tarafından düzenlenen geleneksel Eleştirmen ve Okuyucu Anketleri'nde üstüste Yılın En İyi Caz Şarkıcısı seçilen sanatçı, ABD'de sanatçıları destekleyen National Endowment for the Arts tarafından Caz Ustaları Bursu'na da lâyık görülmüştü. En son 1997 yılında, Başkan Clinton tarafından "Ulusal Sanat Madalyası"yla onurlandırılan Carter, pankreas kanserine yenik düşerek, 26 Eylül 1998'de Brooklyn'deki evinde yaşama veda etti. Özgün vokal caz tekniğiyle geleneksel çizginin dışına taşan ve sesini tıpkı bir enstrüman gibi kullandığı, sofistike melodik ve armonik doğaçlamalarıyla dinleyiciler üzerinde olağanüstü bir etki bırakan Betty Carter'ın albümleri arasından yaptığımız seçimleri, her zamanki gibi, Jazz'a olan ilginize, bütçenize ve hedeflediğiniz koleksiyonun çapına göre sınıflandırdık. Bunlar arasından belli bir dönemde ülkemize ithal edilmiş olan CD'leri de birer ay-yıldızla işaretledik. Her bölümde öncelikli olarak alınması gereken, en başarılı yapıtları ise birer okla vurguladık.

DERLEME ALBÜMLER

(İlk CD'lerini alacaklar ve kısıtlı bütçeler için)

- Betty Carter 1955-1969 (1955-69) GIANTS OF JAZZ 53184
- Priceless Jazz (1958-76) GRP 9947
- Betty Carter's Finest Hour (1960-96) VERVE 589778
- Compact Jazz (1976-87) VERVE 843274

ÖZGÜN ALBÜMLER

(Kapsamlı bir koleksiyonu hedefleyenler için)

- Betty Carter and Ray Bryant (1955-56) COLUMBIA CK 64936
- I Can't Help It (1958, 1960) IMPULSE! GRD-114
- Ray Charles and Betty Carter (1961) RHINO R2 75259
- Round Midnight (1962-63) ATLANTIC 80453
- Finally - Betty Carter (1969) ROULETTE JAZZ CDP 95333
- At the Village Vanguard (1970) VERVE 519851
- The Betty Carter Album (1972) VERVE 835682
- The Audience with Betty Carter (1979) VERVE 835684
- The Carmen McRae - Betty Carter Duets (1987) VERVE 529579
- Look What I Got (1988) VERVE 835661
- Droppin' Things (1990) VERVE 843991
- It's Not About the Melody (1992) VERVE 513870
- Feed the Fire (1994) VERVE 523600
- I'm Yours, You're Mine (1996) VERVE 533182

Lady Day ve usta eşlikçisi...

Tarih: Kesin bilinmiyor, 1940'lar olması kuvvetle muhtemel; **Yer:** Kesin bilinmiyor; Onyx gece kulübü olması kuvvetle muhtemel; **Katılanlar:** Mikrofonda gelmiş geçmiş en etkili Jazz şarkıcısı kabul edilen Billie Holiday; piyanoda gelmiş geçmiş en teknik Jazz pianisti kabul edilen Art Tatum; basta Oscar Pettiford; davulda Sidney Catlett; **Vesile:** Belli ki bir gece, Art Tatum'un çalıştığı kulübe Billie Holiday uğramış ve iki efsane isim aynı sahneyi paylaşmışlar; **Sonuç:** Art Tatum'u bir eşlikçi olarak düşünmek çok güç olsa da, o gece o mekânda bulunanların dostlarına çok şey anlattıkları kesin.

JAZZ FESTİVALLERİ

Bu sayıdan itibaren, dünyanın sayılı Jazz Festivallerini tarihçeleri ve bu yılki programlarıyla tanıtacağız. Dizinin ilk bölümünü, Jazz'ın beşiği New Orleans'ta 35 yıldır gerçekleştirilen çok kapsamlı bir festivale ayırdık...

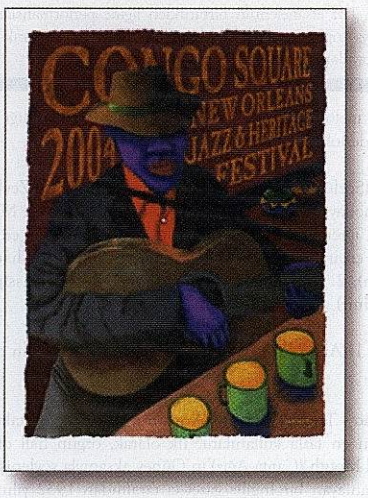

New Orleans Jazz & Heritage Festival (23 Nisan - 2 Mayıs 2004)

Uzun yıllar boyunca, New Orleans kentininin ileri gelenlerinin arzusu, hem kültürel önemi, hem de popüler çekiciliği olan bir festival düzenlemekti. Jazz'ın doğum yeri olarak bilinen kentlerinin müzik mirasına yakışacak bir etkinliği hedefliyorlardı. Bu amaçlarını gerçekleştirmek için, Newport Jazz Festivali (1954) ile Newport Folk Festivali'nin (1959) kurucusu olan, ünlü emprezaryo George Wein'e başvurdular. Festivalin süpervizörlüğünü yapması için de, kâr amacı gütmeyen New Orleans Jazz ve (Müzik) Miras(ı) Vakfı'nı kurdular. Wein'in düşüncesi, tüm gün boyunca farklı türlerden müzisyenlerin sürekli konserler vereceği çeşitli sahneleri bulunan, ayrıca yörenin zengin mutfağından seçkin yemeklerin tadılabileceği, el işleri ve sanat eserlerinin sergileneceği, çok büyük bir fuar alanı geliştirmek, ve bu etkinlikleri gece konserleriyle desteklemekti. İlk kez 22-26 Nisan 1970 tarihinde, Wein'in yapımcılığında Congo Square'de (daha doğrusu o dönemdeki adıyla Beauregard Square'de) düzenlenen New Orleans Jazz & Heritage Festival (New Orleans Jazz ve (Müzik) Miras(ı) Festivali)'nde o yıl, New Orleans kökenli, ünlü Gospel şarkıcısı Mahalia Jackson ve Duke Ellington'ından başka, Pete Fountain, Fats Domino, Clifton Chenier gibi, çoğunluğu bölgenin zengin müzik mirasının temsilcisi olan, farklı türlerde isim yapmış müzisyenler sahne almışlardı. Quint Davis ve Allison Miner adlı bilgili ve hevesli iki New Orleanslı gence emanet edilen Festival, kısa sürede gerek ABD'de, gerekse dünyada farklı konseptiyle büyük ilgi çeken bir etkinliğe dönüştü. Jazz'ın yanısıra, gospel, Cajun, zydeco, blues, R&B, rock, funk, Afrika, Latin, folk gibi türlerin temsilcilerini ağırlayan festivalin toplam izleyici sayısı 2001 yılında 650 bin'i bulurken, aynı yıl bir günlük seyirci sayısında da 160 bin kişiyle rekor kırıldı.

Bu yıl, Güney Afrika Cumhuriyeti'nde ırk ayrımcılığının ortadan kaldırılmasının ve siyahların özgürlüklerini kazanmasının 10. yıldönümü nedeniyle, Hugh Masekela başta olmak üzere, Johnny Clegg & Savuka, Lucky Dube, Jonathan Butler, Busi Mhlango, Vusi Mahlasela, Jabu Khányile, Rebecca Malope, Bongo Maffin, Selaelo Selota, Crocodile Gumboot Dancers, God's Followers, ve Pride of Zulu gibi, bu ülkenin en önemli müzisyenlerinin de katılacağı 35. festivalin programında yer alan isimler arasında, gece konserlerinde sahne alacak Lenny Kravitz (23 Nisan), B.B. King & Etta James (24 Nisan), Steve Winwood (25 Nisan), Santana (30 Nisan), Dave Brubeck Quartet & Louisiana Philharmonic Orchestra (30 Nisan), Jaheim & Floetry'nin (1 Mayıs) yanısıra, Louisiana Mirası Fuarı alanında bulunan 7 ayrı sahne ve 5 farklı çadırda, Smokey Robinson, Branford Marsalis, Bonnie Raitt, Ray Charles, Neville Brothers, Harry Connick, Jr., Emmylou Harris, Steve Miller Band, Allen Toussaint, El Gran Combo, Pete Fountain, Odetta, Gap Band, Rockin' Dopsie Jr. & the Zydeco Twisters, Robert Cray, Dianne Reeves, Dr. John, Deacon John, Me'shell N'degeocello, Blind Boys of Alabama, Frankie Ford, Susan Tedeschi, Buckwheat Zydeco, Carrie Smith, Ellis Marsalis, Preservation Hall Jazz Band, Nicholas Payton, Christian McBride, Clarence "Frogman" Henry, Clarence "Gatemouth" Brown, Corey Harris, Rebirth Brass Band, Poncho Sanchez Latin Jazz Band, Olu Dara, Kermit Ruffins & the Barbecue Swingers, Dirty Dozen Brass Band, Balfa Toujours, Terence Blanchard, Ronnie Kole, Donald Harrison, New Orleans Jazz Orchestra vb., her sabah 11'den, akşam 7'ye kadar verecekleri 1'er saatlik konserlerle Jazz, Blues, Folk ve Rhythm'n'Blues severlere keyifli saatler yaşatacak. Günlük biletler, önceden satın alındıkları takdirde 20 dolar; kapıdaysa 25 dolar. Festival kapsamında konserlerin yanısıra workshoplar da düzenliyor. Bölgenin po-boy, muffuletta, gumbo, jambalaya, crawfish etouffé, vb. spesiyalitelerini tadma fırsatı veren zengin yemek panayırı da işin cabası. Yani hem müzik, hem de yeme-içme alanında gurmeler için kaçırılmayacak bir ortak fırsat.

Daha fazla bilgi için: www.nojazzfest.com

ŞU CAZ DEDİKLERİ

Her Cuma gecesi 23:00-24:00 arası, TRT Radyo 3'te

2004 yılı boyunca her hafta, ORIGINAL JAZZ CLASSICS dizisinin en seçkin 50 albümü sırayla tanıtılıyor.

2 Nisan	Collaboration: West / Teddy Charles & Shorty Rogers
9 Nisan	Miles Davis and the Modern Jazz Giants / Miles Davis
16 Nisan	The New Miles Davis Quintet / Miles Davis
23 Nisan	Steamin' / Miles Davis
30 Nisan	Workin' / Miles Davis
7 Mayıs	Relaxin' / Miles Davis
14 Mayıs	Cookin' / Miles Davis
21 Mayıs	Bags Groove / Miles Davis
28 Mayıs	Lush Life / John Coltrane
4 Haziran	Soultrane / John Coltrane
11 Haziran	Outward Bound / Eric Dolphy
18 Haziran	Out There / Eric Dolphy
25 Haziran	At the Five Spot, Vol. 1 / Eric Dolphy

ÖLÜMSÜZ STANDARTLAR

BUT BEAUTIFUL

Söz: Jimmy Van Heusen
Müzik: Johnny Burke

Love is funny or it's sad
Or it's quiet or it's mad
It's a good thing or it's bad
But beautiful

Beautiful to take a chance
and if you fall, you fall
And I'm thinking I wouldn't mind at all

Love is tearful or it's gay
It's a problem or it's play
It's a heartache either way
But beautiful

And I'm thinking if you were mine,
I'd never let you go
And that would be but beautiful,
I know.

Love is tearful or it's gay
It's a problem or it's play
It's a heartache either way
But it's beautiful

And I'm thinking if you were mine,
I'd never let you go
And that would be but beautiful,
I know

FROM THIS MOMENT ON

Söz ve Müzik: Cole Porter

Now that we are close, no more nights morose,
Now that we are one, the beguine has just begun.
Now that we're side by side, the future looks so gay,
Now we are allibied when we say.....

From this moment on, you for me dear
Only two for tea dear, from this moment on,
From this happy day, no more blue songs,
Only whoop dee doo songs,
From this moment on.
For you've got the love I need so much,
Got the skin I love to touch,
Got the arms to hold me tight,
Got the sweet lips to kiss me goodnight,
From this moment on, you and I, babe,
We'll be ridin' high, babe.
Every care is gone, from this moment on.

IT MIGHT AS WELL BE SPRING

Söz: Oscar Hammerstein II
Müzik: Richard Rodgers

The things I used to like
I don't like anymore.
I want a lot of other things
I've never had before.
It's just like mother says...
I sit around and mope.
Pretending I am wonderful.
And knowing I'm a dope.

I'm as restless as a willow in a windstorm,
I'm as jumpy as a puppet on a string.
I'd say that I had spring fever,
But I know it isn't spring.

I'm starry-eyed and vaguely discontented
Like a nightingale without a song to sing.
Oh, why should I have spring fever
When it isn't even spring?

I keep wishing I were somewhere else,
Walking down a strange new street.
Hearing words that I have never heard
From a man I've yet to meet.

I'm as busy as a spider spinning daydreams,
I'm as giddy as a baby on a swing.
I haven't seen a crocus or a rosebud
Or a robin on the wing.

But I feel so gay,
In a melancholy way,
That it might as well be spring,
It might as well be spring.

In our air-conditioned, patent leather farmhouse,
On our ultra-modern, scientific farm,
We'll live in a stream-lined heaven,
And we'll waste no time on charm!

No geraniums to clutter our veranda,
Nor single little sentimental things,
No virginia creepers, nothing useless!

BİR KİTAP / BİR VİDEO

Martin Scorsese Presents THE BLUES
A Musical Journey

Peter Guralnick, Robert Santelli, Holly George-Warren & Christopher John Farley (editörler)
Amistad, ABD, 2003
ISBN: 0-06-052544-4
288 sayfa; Ciltli, $27.95

Bu yıl İstanbul Film Festivali'nin programında yer alan, yapımcılığını Martin Scorsese'nin, rejisini ise Scorsese'nin yanısıra, Charles Burnett, Richard Pearce, Wim Wenders, Marc Levin, Mike Figgis, ve Clint Eastwood gibi yedi önemli yönetmenin üstlendiği "The Blues" dizisi, bu özgün müziğin özünü yakalarken, onun Jazz, Rhythm & Blues, Rock & Roll ve Hip-Hop gibi müziklere olan tesirini ve dünyanın dört bir yanındaki insanları nasıl derinden etkilediğini de araştıran yedi uzun metrajlı filmden oluşuyor. ABD'de Kamu Televizyonu PBS tarafından gösterilen bu belgesellerin soundtrack albümleri de piyasaya sürüldü. Diziyi destekleyen yan ürünlerden bir diğeri de, gerek Blues'un geneline, gerekse bu yedi filmin işlediği konulara ait deneme ve makalelerin yer aldığı, tarihi ve güncel fotoğraflarla zenginleştirilmiş bu eser. Filmlerin adlarını taşıyan bölümlerde, her yönetmen kendi filmiyle ve Blues'la ilgili düşüncelerini aktarıyor. Bu kitap için özel olarak ısmarlanmış makalelerin yanısıra, Stanley Booth, Paul Oliver, Samuel Charters ve Mack McCormick gibi Blues duayenlerinin arşivlerden derlenmiş önemli yazılarına da rastlamak mümkün. Kitapta yer alanlar arasında, Robert Johnson'dan Bessie Smith'e, John Lee Hooker'dan Eric Clapton'a kadar usta müzisyenlerin biyografileri veya söyleşileri, ünlü Blues şarkılarının sözleri, James Baldwin, Ralph Ellison, Langston Hughes ve William Faulkner gibi edebiyatçıların Blues hakkında kaleme aldıkları ve Robert Crumb'ın çizimleri de bulunuyor. Zengin bir yelpazede Blues'un farklı yönlerini yansıtan bu eserin tek önemli eksiği isim ve konu dizinine sahip olmaması.

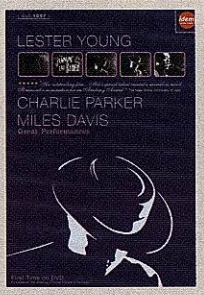

GREAT PERFORMANCES
Lester Young - Charlie Parker - Miles Davis

İdem Home Video
IDVD 1057
Andorra, 2003
ISBN: 8 436017 760576
56 dakika; Siyah-Beyaz
1.33:1; Mono
DVD Region 0 / PAL & NTSC
£18.00 / $29.95

Andorra kökenli, İspanya, ABD ve İngiltere'de piyasaya sürülen bu DVD, aralarında Charlie Parker'ın filme kaydedilmiş nadir iki performansının da bulunduğu, Jazz tarihinden dört önemli görsel kaydı bir araya getiriyor. Bunlar: 1) Kısa film dalında Oscar'a aday gösterilen, Gjon Mili imzalı "Jammin the Blues". 1944'ün Ağustos ve Eylül aylarında çekilen 10 dakikalık filme katılan müzisyenler: Lester Young, Harry Edison, Illinois Jacquet, Marlowe Morris, Red Callender, John Simmons, Barney Kessel, Sid Catlett, Jo Jones ve Marie Bryant. DVD'nin sonuna, filmde kullanılmamış dört performansın ses kayıtları da eklenmiş; 2) Earl Wilson ile Leonard Feather'in, Dizzy Gillespie ve Charlie Parker'a 1951 Down Beat ödüllerini verdikleri, ardından da bu müzisyenlerin Dick Hyman, Sandy Block ve Charlie Smith'ten oluşan ritm seksiyon önünde "Hot House" performanslarını yansıtan, 24 Şubat 1952 tarihli TV şovu; 3) 1950 yılının Eylül ayında, Coleman Hawkins, Charlie Parker, Lester Young, Flip Phillips, Harry Edison, Bill Harris, Hank Jones, Ray Brown, Buddy Rich ve Ella Fitzgerald'ın katıldığı bir "Jazz At The Philharmonic" seansından 5 parça; 4) Miles Davis'in, John Coltrane, Julian Cannonball Adderley, Wynton Kelly, Paul Chambers ve Jimmy Cobb'tan oluşan altılısının, Gil Evans Orkestrası önünde "So What", "The Duke", "Blues for Pablo" ve "New Rhumba" adlı parçaları yorumladığı, 25 dakikalık "The Sound Of Miles Davis" programının tamamı. Anlayacağınız gibi, adının hakkını vererek, Jazz efsanelerinin birbirinden ilginç performanslarını bir araya toplayan, olmazsa olmaz bir derleme. Ne yazık ki, JATP kayıtları dışında, DVD'nin görüntü kalitesi vasat.

Jazz Sözlüğü

S

S - (Sözlük anlamı: İngilizcede isimleri çoğul yapmak üzere kullanılan son ek; -ler, -lar karşılığı) Zenci konuşma dilinde, bazen özel isimler de sonuna s eklenerek kullanılır. Örneğin, Horace Silver yerine Silvers gibi.

St. Louis - Missouri eyaletinde, Mississippi nehri üzerinde, 1764 yılında Fransızlar tarafından Kral XV. Louis adına kurulmuş kent. Ragtime'ın beşiği olarak bilinir. St. Louis'de doğmuş ve/veya yetişmiş jazz müzisyenleri arasında trompetçiler ön plandadır: Joe Thomas, Harold 'Shorty' Baker, Clark Terry ve Miles Davis gibi.

St. Louis Blues - 1914 yılında W. C. Handy tarafından bestelenen bu parça "en popüler blues, en sık çalınan jazz parçalarından biri" olarak tanımlanmıştır. Parçanın yorumuyla ünlenen blues şarkıcısı Bessie Smith, 1929 yılında aynı adı taşıyan filmde rol almıştır.

Saints - (Sözlük anlamı: Azizler) "When the Saints Go Marching In" (Azizler Yürüyüp Gittiğinde) adlı ünlü New Orleans parçasının kısa adı. Tüm Dixieland gruplarının ve resmi geçit bandolarının repertuarında değişmez parça olarak yer alır. (Ayrıca bkz: **Preservation Hall**)

Sack - (Sözlük anlamı: Torba, çuval) 1920'lerde moda olan, genelde bol, kenarları büzgülü elbise ("*Drop That Sack*" - Louis Armstrong); **Sack Nasty** - Başa bela olan çekici kadın ("*Sack Nasty*" - Rex Stewart)

Salt - (Sözlük anlamı: Tuz; lezzet; tuzlu; tuzlamak) Aldatmak; **Salt and Pepper** (Sözlük anlamı: Tuz ve Biber) Kalitesiz marihuana; **Salt Peanuts** - (Sözlük anlamı: tuzlu fıstık) 1943 yılında Dizzy Gillespie ve Kenny Clark tarafından bestelenmiş, Bebop akımının öncü parçalarından biri. Gillespie'nin melodiye uygun söz araması sırasında kullandığı kelimelerdenoluşmuştur.

Salty - (Sözlük anlamı: Tuzlu) 1. Kızgın, tedirgin; 2. Zevkli, zarif, modayı takip eden; 3. Açıkgöz, uyanık, canlı; 4. Müstehcen, iğrenç; 5. Eroin tozu; **Salty Dog** - 1. Tahrik edici, baştan çıkarıcı alımlı kadın ("*Salty Dog Blues*" - Charlie Jackson); 2. Pis, ahlaksız adam ("*Salty Dog*" - Mississippi John Hurt)

Sassy - 1. Arsız; küstah; 2. Şarkıcı Sarah Vaughan'un takma adı.

Satchmo - Trompetçi Louis Armstrong'un pek çok takma adından en fazla kullanılanı. İlk olarak, özgün hali olan **Satchel Mouth** (Çanta Ağız)'ın Güney aksanıyla söylenişini yanlış anlayan bir İngiliz gazeteci tarafından 1932 yılında kullanılmıştır ("*Satchel Mouth Swing*" - Louis Armstrong)

Savoy - Jazz tarihinde önemli yeri olan, Harlem'deki ünlü dans salonu. Lenox Avenue üzerinde,140. ve 141. caddeler arsındaki tüm bloğu kaplayan bu devasa salon 12 Mart 1926'da açılmış, ilanlarında "The Home of Happy Feet / Mutlu Ayakların Yuvası" sloganı kullanılmıştır. 1958 yılına kadar açık kalmış ve 30 yılı aşkın bir süre boyunca, dönemin tüm büyük orkestralarının çalmış olduğu bu mekanda big band'ler arasındaki "atışmalar" (bkz: **battle**) büyük ilgi toplamıştır ("*Stompin at the Savoy*" - Chick Webb; "*Savoy Stampede*" - Benny Carter).

Sax - 1840'ların başında, Belçikalı bir müzisyen olan Adolph Sax tarafından tasarlanıp gerçekleştirilmiş, kamışlı bir enstrüman olan saksofon için kısa ifade biçimi. Trompetin en önemli nefesli saz kabul edildiği Jazz'ın ilk dönemlerinde fazla rol oynamamasına karşın, zaman içinde Jazz müziğiyle en fazla özdeşleşen enstrüman olmuştur. Soprano, alto, tenor ve bariton olarak 4 ana çeşidi vardır. Ayrıca, seyrek te kullanılsalar, en tiz seslerin elde edildiği Sopranino ve en bas seslerin elde edildiği Bas saksofonlar da bulunur.

RENAULT OTOMOBİLLER YARATIR

RENAULT SCENIC

**Modüler ve ferah iç hacmi,
heyecan verici dinamizmi ve kusursuz ergonomisiyle
Yeni Scénic hayalinizdeki her programı
gerçekleştiriyor.**

Keyifli bir program için...
- Kartlı sistem ve otomatik park freni
- Yağmur ve park yardım sensörleri
- Otomatik yanan farlar ve 6'lı CD changer

Uyumlu bir program için...
- İsteğe göre katlanıp çıkartılabilen arka koltuklar
- Oto-adaptatif vites seçeneği
- Hareketli orta konsol
- Kademeli açılan panoramik tavan
- Ön ve arka bölümde yer alan yüksek kapasiteli eşya bölmeleri

Hareketli bir program için...
- Geliştirilmiş yol tutuş özellikleri
- Güçlü motor seçenekleri
- Seri kullanım imkanı veren vites kolu
- ESP ve CSV (yetersiz dönüş kontrolü)
- Lastik basınç ayarları kontrol sistemi

Scénic ile yapılan her program benzersiz bir keyiftir!

Başka programları bırakın...

Kendi programınıza bakın!

EURO NCAP ★★★★★

Euro NCAP: Ön ve yan darbelerde, otomobilin pasif güvenlik özelliklerini çarpışma testleriyle 5 yıldız üzerinden değerlendiren bağımsız kuruluş.

www.renault.com.tr

60 Yıldır Süren Fırtına
ROY HAYNES

21-24 Ocak 2004 tarihleri arasında New York'da 31.si düzenlenen IAJE (The International Association for Jazz Education) konferansı kapasamında Roy Haynes ile yapılan söyleşiye katılma fırsatımız oldu.

Özgü Özman & Ozan Boz
ozan@contactturkey.com

1940'ların bebop döneminden günümüze kadar inanılmaz enerjisi ve kendine özgü tarzı ile jazz'ın önce gelen davulcularından olan Roy Haynes 1925 Roxbury Massachusetts doğumlu. Haynes farklı tarzı ve diğer farklı müzisyenlerle yaptığı çalışmalarla sürekli gündemde kalmış ve tazeliğini korumuştur. Müzik hayatının başlarında Boston'da Sabby Lewis, Frankie Newton ve Pete Brown ile çalmış olan davulcu 1945'de Luis Russell'ın teklifi üzerine New York'a taşınmış. İki yıl onunla çalıştıktan sonra Lester Young, Miles Davis, Charlie Parker, Bud Powell, Kai Winding, Thelonious Monk, John Coltrane, George Shearing, Kenny Burrell, Lenny Tristano, Stan Getz gibi isimlerle kariyerine devam etmiş. Haynes'in farklılıklarından bir tanesi de oldukça hafif bir tarzının olması, bu yüzden Sarah Vaughan gibi vokal grupları için de çok ideal bir davulcu olmuştur. Bir süre Gary Burton ile çalıştıktan sonra Hip Ensemble adında bir grup kurmuş ve George Adams, Hannibal Marvin Peterson gibi müzisyenlerle çalışmış. 1981'de daha önce Stan Getz grubunda birlikte çalmış olduğu Chick Corea'nın grubuna katılmış. Billy Taylor, Hank Jones, Ted Curson yanısıra Ronald Kirk, Danilo Perez, Pat Metheny gibi kendilerine ait ekol yaratmış olan farklı müzisyenlerle çalışmaları da olmuş.

Roy Haynes mental olsun, fiziksel olsun, 20 yaşında bir bireyin enerjisine sahip. Söyleşisinde yer almak çok büyük bir zevkti. Buz gibi bir New York gününde hepimizin içini ısıttı. Söyleşiyi yapan Downbeat dergisinden Paul de Barros. Haynes bu yıl Downbeat dergisinin okuyucu ve kritik kategorilerinde en iyi davulcu ünvanı aldı. Ödüllerini alırken, "davula ilk başladığımda bu yaşımda hala çalıyor olacağım, böyle ödüller alacağım aklıma bile gelmemişti" diyor.

Eminim çoğunluğunuz Roy Haynes'i tanıyorsunuz. Bugün kendisi ile oturup söyleşi yapmak benim için çok büyük bir ayrıcalık.

Tanımayanlarınız için kendisi hakkında kısaca bilgi vermek gerekirse; Roy Haynes 1940'lardan beri jazz dünyasında önde gelen davulcularından biri olarak yer aldı. Lester Young'dan tutun Pat Metheny'ye kadar hemen her jazz müzisyeni ile çalışmaları oldu. Söyleşimizde bu dönemlerin üstünden kısaca geçeceğiz. Altıyüzün üstünde albümde çaldı. Grammy de dahil olmak üzere aklınıza gelebilecek her türlü ödülü aldı. 1995'de kendisine NEA (National Endowment of the Arts) tarafından Jazz Master ünvanı verildi, Jazz Hall of Fame'e adı yazıldı, Jazz of Lincoln Centre'da adına konserler düzenlendi. Tabii bir de yeni çıkardığı albüm var, ondan da konuşacağız. Çünkü tanıdığım bütün müzisyenler geçmişte yaptıklarından çok şu anda neler yaptığı ile ilgileniyorlar.

Yeni albümünden bahsedeceğiz, Love Letters?

Love Letters'dan sonra bir tane daha var, yakında çıkacak. Fountain of Youth.

(gülüşmeler) Çok uygun bir başlık.

Roy Boston'da doğup büyüdü. İlk sorum şu, Roy, Boston'lı bir genç olarak New York City'ye ilk geldiğinde, bulduğun ilk performansta, Luis Russell Big Band ile Savoy Ballroom'da çaldığında neler hissettin?

Rüya gibi birşeydi. 1945'de bir grupla çalıyorum. Boston saati 5:35, New York'tan bana özel bir mektup geldi. Luis Russell'dan davet. Kendisi ile hiç tanışmamışım, beni şahsen dinlemiş değil. 1930'larda Luis Russell ve Louis Armstrong ile çalmış, birlikte de New London Connecticut'da savaş sırasında çaldığımız bir saksofoncu, beni Luis Russell'a önermiş. Mektubu getiren şahıs bana ne kadar ödeneceğini falan söyledi, Boston'dan NY'a tren bileti verdi. Gidiş o gidiş, hiçbir zaman unutmayacağım bir an. İlk konserim Harlem'deki Savoy Ballroom'da idi. Bazı insanlar anlatır, dün gibiydi derler. Benim durumumda başka bir hayat gibi, 60 yıl önce.

Ve o yıllar jazz için değişik bir dünya idi.

Sadece jazz için değil, dünya tamamen farklı bir dünya idi. 45'lerden bahsediyoruz. Her şeyden önce sayı olarak bugünkü jazz müzisyen sayısı ile kar-

Bugünkü davulcuları dinlediğin zaman bir çoğunun çok benzer çaldığını farkediyorsun. Şu periyodda farklı olmak zor. O yüzden başka bir nesilden davulcu olduğum için kendimi şanslı görüyorum.

şılaştırılamaz, o zaman bütün jazz müzisyenleri birbirini tanırdı, bugün de az çok tanıyorlar ama, bugün dünyanın dörtbir yerinden müzisyenler bir araya geliyor. Şimdi herkes o 14 yaşında saksofoncu çocuktan bahsediyor. Ben New York'a geldiğimde 20 yaşındaydım. Adını bilmiyorum, ama kimden bahsettiğimi biliyorsunuz değil mi?

Francesco Cafiso. Sen14 yaşında iken de band standin üstünde zıplıyordun Roy!

(Gülüşmeler)

14 değildim en az 15, 16 falandım.

O günleri de hatırlıyor musun?

Hatırlamıyorum, uzun zaman oldu.

Jazz davulcusu olarak seni ilk etkileyen isimlerden birinin Joe Jones olduğunu biliyorum. Bize Papa'dan ilk etkilenişinden bahsetmek ister misin?

Önce ağabeyimden bahsetmem lazım. Ağabeyim Douglas, müzik öğrencisi idi, şu anda hayatta değil. Joe Jones'un daha sonra bana anlattıklarına bakılırsa beni onunla ilk Douglas tanıştırmış. 30'ların sonu ya da 40'ların başından bahsediyoruz. Sonra 17 yaşlarındayken Joe Jones'ın albümlerini almaya başladım. Hatırlıyorum, liseye gidiyordum. Boston'da bir kulüp. O sıralar gruplar Pazar gününden gelip bir hafta boyunca çalarlardı. Okulun ilk gününü ekip Downtown Theater'a gittim, aslında sanırım o haftanın bütün günlerini ektim. O yaşlarda insanlar beni hep Joe Jones'a benzetirlerdi, tabii bu beni daha da heyecanlandırırdı. Konserden sonra sahne arkasına gidip Joe Jones'u soruyordum, "Ben Joe Jones'un oğluyum" diyordum. (Gülüşmeler). Belki de Joe Jones'un Papa Jones lakabı ile çağrılmasının sebeplerinden biri bu olmuştur. O hafta boyunca oradaki görevlilere Joe'nun oğlu olduğumu söyledim.

O da sanırım benim kişiliğimi, tavrımı beğenirdi, benimle gururlanırdı. Daha sonra 1945'te New York'a geldiğimde de öğrendim ki... Eddie Luck, davulcu Eddie, burada mısın?

(Eddie: evet!)

Eddie, adını doğru söylüyorum değil mi? Eddie Detroit'den. Eddie'nin bana anlattığına göre Joe Jones ona birgün cüzdanından benim bir resmimi çıkarıp göstermiş ve "bak bu benim çocuklarımdan biri" demiş. Eddie bana bunu söylediğinde çok gururlanmıştım. Bu arada, herkes Joe Jones'un kim olduğunu biliyor mu?

(Seyirciler alkışlıyor)

Joe Jones gelmiş geçmiş en harika müzisyenlerden biridir bana göre. Ondan etkilenme ve birşeyler kapma fırsatım olduğu için kendimi çok şanslı görüyorum (Paul'e dönüp konuyu saptırdığı için özür diliyor).

Özür dilemene gerek yok, efsanevi Joe Jones'u da böylelikle anmış olduk. Birçok insan senin stil olarak Joe Jones'dan etkilendiğini düşünür. Birçoğu, ben de dahil senin stilinle ilgili araştırmalar yapıp, yazılar yazdık. Biliyorsun senin çalışındaki dans, hafiflik hissi hep dikkatimizi çekmiştir. Sana uzun zamandır sormak istediğim soru şu: Sen davulu aslında kendi kendine öğrendin, ve kendine ait apayrı bir stil oluşturdun. Bu nasıl

birşey, bir insan kendi kendine davul çalmayı nasıl öğrenir?

40'larda müzisyenler aralarında konuşurken "doğuştan davulcu" gibi terimler kullanırlardı. Ben yeni başladığımda bazıları benim için de öyle demişti Ben de bunu duyduğumda aslında ne denmek istediğini anladım. Bugün böyle bir kavram pek yok. Harika okullar var, herkesin herşeyi dinleme şansı var. Birisi bir ara "birgün uyanıp da ben iyi bir davulcu olmaya karar verdim diyemezsin, bu işler öyle olmuyor" dedi, belki haklı, ama ben daha çocukken neden zevk aldığımı biliyordum, bulduğum herşeyin üstünde ritimler çalıp iyi sesler çıkarmaya çalışırdım, başlangıç noktam o oldu.

Etrafındakilere sorular sorar mıydın, yardım ister miydin?

Sormak değil de, ben gerçekten pür dikkat dinlerdim. İzlemek, dinlemek öğrenmenin en iyi yoluydu bana göre. Burada da insanlar soruyor bana, davul dersi veriyor muyum diye. Ben ne öğretilir, nasıl öğretilir bilmiyorum. Bir çok şeyi diğer insanlardan farklı yapıyorum, kendi yöntemlerimle. Temel bilgileri, temel şeyleri çalmayı bilmem, hiç öğrenemedim, denedim ama öğrenemedim. Dolayısıyla kendimce başka yöntemler geliştirdim, kulağıma iyi gelecek şekilde. O zamanlar davul bagetlerini belli bir şekilde tutarlardı, onu bile yapamazdım.

Yani sen kendi yöntemlerini geliştirdin.

Ben Sid Catlett, Cheryl Wilson gibi değildim. Bu adamlar doğuştan, doğal davulcular.

Muhtemelen şu anda soracağım soruyu yanıtlamak istemeyeceksin ama, gene de soracağım. Senin kendi kendine öğrenmen, tamamen orijinal ve sana ait bir stille sonuçlandı. Sence okulda öğrenmek orijinal olmayı engelliyor mu?

Değişir. Sadece öğretileni yapıyorsan ayrı. Bugünkü davulcuları dinlediğin zaman bir çoğunun çok benzer çaldığını farkediyorsun. Şu periyodda farklı olmak zor. O yüzden başka bir nesilden davulcu olduğum için kendimi şanslı görüyorum. Kafam karışırdı. Bakıyorum, o kadar iyi davulcular var ki şu anda, ben yeni başlamış olsam kimden etkilenip kimi kopyalayacağımı şaşırırdım. (Gülüşmeler)

Sanırım onlar seni kopyalamaya çalışıyorlar.

Herkes etkileşim içinde, kimin kimden etkilendiği belli olmaz. Bazı müzisyenler benimle çaldıkları zaman farklı çaldıklarını söylerler, bazıları benim ne yapmaya çalıştığımı anlamaz, problem olur. Aslında bu konuda fazla konuşmayalım. (Gülüşmeler)

Belki sohbetimiz ilerledikçe yanlışlıkla isimlerini geçerim. (Gülüşmeler)

Roy, herkes senin inanılmaz özgüveninden bahseder. Kariyerinin başından bugüne kadar, hep özgüveni güçlü bir insandın. Bu nereden geliyor?

Hiçbir fikrim yok. Sanırım kişilikle ilgili. Ama şu anda yıllar önceki gibi değil, o zamanlar daha çok özgüvenim vardı herhalde.

Bundan daha fazla?

(Kekeliyor) Bilmiyorum (Gülüşmeler)

Yanıt veremiyorum. Aslında düşününce bu günkü genç müzisyenler, onların özgüveni var. Sürekli büyük şeylerden konuşuyorlar, herşeyi biliyorlar.

Aslında söylemek istediğim şey, şu anda çok sayıda harika davulcu var. Bazı davulcular bazı müzisyenleri daha çok beğenir, ama belki bazı üflemeli çalan müzisyenler aynı müzisyenleri beğenmiyor olabilir. Bir davulcu başka bir davulcuyu dinler, ama çok beğenmez. Her müzisyen her müzisyeni beğenmek zorunda değil. Ama şu var ki, bütün gece solo çalıp para kazanamazsın, bir isim yapamazsın.

Bize biraz Charlie Parker'dan bahset, 40'ların sonu ve 50'lerin başında onunla çalıştın. Charlie Parker, onun arkasında çalmak deyince, ilk aklına gelen şey nedir?

Sadece tek bir şey hatırlamak zor.

Bird ile nasıl tanıştın, onunla çalmaya nasıl başladın, onu anlat o zaman?

Charlie Parker'ın davulcusu o sırada Max Roach idi. O zamanın bir numaralı davulcusu, inanılmaz bir davulcu, ortalığı kasıp kavuruyor. Max Roach'u ilk dinlediğimde, hi-hat çalarken, kendi kendime dedim ki "bu adam da Joe Jones dinliyor". Bu swing var ya, o zaman Kansas City swing dedikleri, tarzında o yok, çok farklı. Ben gittiğimde o beni biliyordu, diyorum ya, o zamanlar herkes birbirini tanıyordu, bugünkü gibi network kavramı falan yok, gidip tanışıp konuşuyorsun. O sırada Miles ile çalıyordum, sanırım 1949 Ekimi. Max o sırada çok popüler, Brooklyn'li, dolayısıyla orada daha da popüler. O sırada Brooklyn'de yeni açılmış bir kulüp vardı, Soldier Mines, ben Miles ile orada çalıyordum. O zamanlarda bir-iki hafta bir yerde çalıyoruz, sonra başka bir grup geliyor. Bizim haftamız biterken Max, Soldier Mines'a geçmeye hazırlanıyordu. O sırada o 52. Cadde'de Charlie Parker ile bir kulüpte çalıyor, ben de caddenin karşısında başka bir kulüpte çalıyorum. Piyanoda Bud Powell, basta Nelson Boyd. Miles'ı henüz bırakmıştım. 52. caddede yan yana karşı karşıya kulüp dolu, herkes orada, Art Tatum, Billy Holiday, Coleman Hawkins... Ara verdiğimizde Max geldi, bana kendi grubu ile Brooklyn'de çalacağını söyledi, Charlie Parker'ın grubunda onun yerine geçmek isteyip istemediğimi sordu. Max'e yanıt vermedim. Birkaç gün sonra Charlie Parker kendisi gelip sordu. O zaman yanıtım "s'il vous plaît monsieur, yes" oldu.

Yani Charlie ile çalmak için iki kere teklif alman gerekiyormuş.

Belki. Ama bu doğru bir hikaye. (Gülüşmeler)

Sana inanıyoruz, her kelimesine.

Charlie ile çalarken sürprizlerle karşılaştın mı, seni şaşırtan şeyler oldu mu?

Tabii, bir çok sürpriz. O sırada birlikte olduğu Chan (Chan Richardson) daha sonra bana anlattı. Chan'e benim için "en favori davulcum" dermiş. Bird kendisi bana böyle birşey söylemedi, ama Chan'e bunu söylemiş.

Bunu duyunca harika hissetmiş olmalısın.

Oooo, tabii. (Gülüşmeler)

O sıralarda müzik dünyasında müfredat dışı şeyler de yapılıyordu. Neyse ki sen o kısmından uzak durdun.

Uyuşturucu vs.den mi bahsediyorsun?

Evet.

Hayır, bulaşmadım.

Bu tabii senin başarın ve belki biraz da değer yargıları güçlü bir aileden geliyor olmandan kaynaklanıyor.

Belki. Etrafımdakilerin birçoğu herşeyi denedi, ben hariç. Müzisyenler istedikleri gibi yoğun hissetmedikleri zaman böyle şeylere başvuruyorlardı. Charlie Parker, bazen setten sonra gelir bana takılırdı, "birgün seni takip edip sen ne yapıyorsun ona bakacağım" diye. (Gülüşmeler)

"Temiz hava soluyup su içiyorum" derdim.

Ama gene de iyi vakit geçirdin, eğlendin.

Hala iyi vakit geçiriyorum. Annem derdi ki.. Herkes nasıl sustu, bekliyor !!! (Gülüşmeler)

Annem derdi ki "her şeyin bir zamanı var. Yaşamanın bir zamanı var, ölmenin de zamanı var".

(Söyleşinin devamı bir sonraki sayıda bulabilirsiniz.)

Sushi'si Dahil 6.5 Saat'lik Bir Buluşma, Meeting Point

Kerem Görsev'in elime tutuşturduğu albüm daha henüz fırından çıkmış sıcak ekmek gibiydi, çıtır çıtır, katıksız bile ağızda eriyecek cinsten. Konser kapısında karşılaştığımızda bana verdiği kopyanın ilk basılanlardan biri olduğunu söyledi. Dayanamadım, Eliane Elias başlamadan önce jelatini açıp Kenan Onuk'un yazmış olduğu iç kapak yazısını okudum. Yerim de tesadüfen Kerem'in bir önündeydi, okuduğumu görünce seslendi: "*17 Kasım 2003 de New York'da Peter Kohl Studios'da 2.5 saat prova yaptık, 18 Kasım günü tüm albüm, sushi yememiz dahil 6.5 saat sürdü*".

Tunçel Gülsoy
begog@superonline.com

Oan bu yazının başlığına, "Sushisi dahil 6.5 Saat" demeye karar verdim. Konser başlamak üzereydi ama bizim mini sohbet İş Bankası'nı doldurmaya başlayan konser seyircilerine rağmen devam etti:

'Meeting Point' kelime anlamı ile buluşma noktası demek, albümün hikayesini şöyle anlatabilirim:

Bu albümde çaldığım müzisyenler benim yakın arkadaşlarım. Eric Revis 1995, Russell Gunn ve Alvester Garnett ile 1996'dan beri tanışıyoruz. En son birlikte yaptığımız kayıt 1998'de gerçekleştirdiğimiz Warm Autumn albümüm olmuştu. Aradan beş sene geçti, arkadaşlarımı özledim, onlarla tekrar beraber olmak istedim. New York ayrıca sanatın her dalının, her kolunun buluştuğu ve kesiştiği şehirdir. Böylece hem New York'un sanat ortamı ile hem de eski dostlarımla buluşmuş oldum. Eric son beş yıldan beri Branford Marsalis ile birlikte bas çalıyor, jazz dünyasında önemli bir yere geldi. Russell da jazz dünyasında parlayan ve iyi eleştiriler toplayan bir trompetçi. Alvester de aynı şekilde çok başarılı bir davulcu.

Tenor ve soprano saksofon çalan Marcus Strickland ile Eric vasıtasıyla tanıştık. Henüz 23 yaşında ve gerçekten parlayan bir yıldız. Kendi triosu var ve bu grupta Eric bas, Jeff Tain Watts ise davul çalıyor. Yaptıkları müziği dinledim, gerçekten zor bir müzik. Marcus ayrıca McCoy Tyner Band'de de çalıyor ve geleceği çok parlak.

Albümdeki tüm parçalar benim bestem ancak tüm arkadaşlarımın bu projenin son halini almasında önemli katkıları oldu. Birlikte çaldıkça çok hoş bir yaratıcı süreç yaşadık. Onların minik minik sihirli fikirleriyle albümü hep beraber şekillendirdik.

Tüm arkadaşlarım albüm boyunca beni hem desteklediler hem de olgunluklarıyla zaman zaman hiper karakterimden dolayı aşırılıklara kaçınca frenlediler.

Kayıtların bitişini kutlamak üzere arkadaşlarımı Manhattan'daki Zinc Bar'a davet ettim. Yüklü bir hesap ödedik ve albümü tamamlamış olmanın keyfini paylaştık.

Konser başladığı için daha fazla devam edemedik ama albümü evde uzun uzun

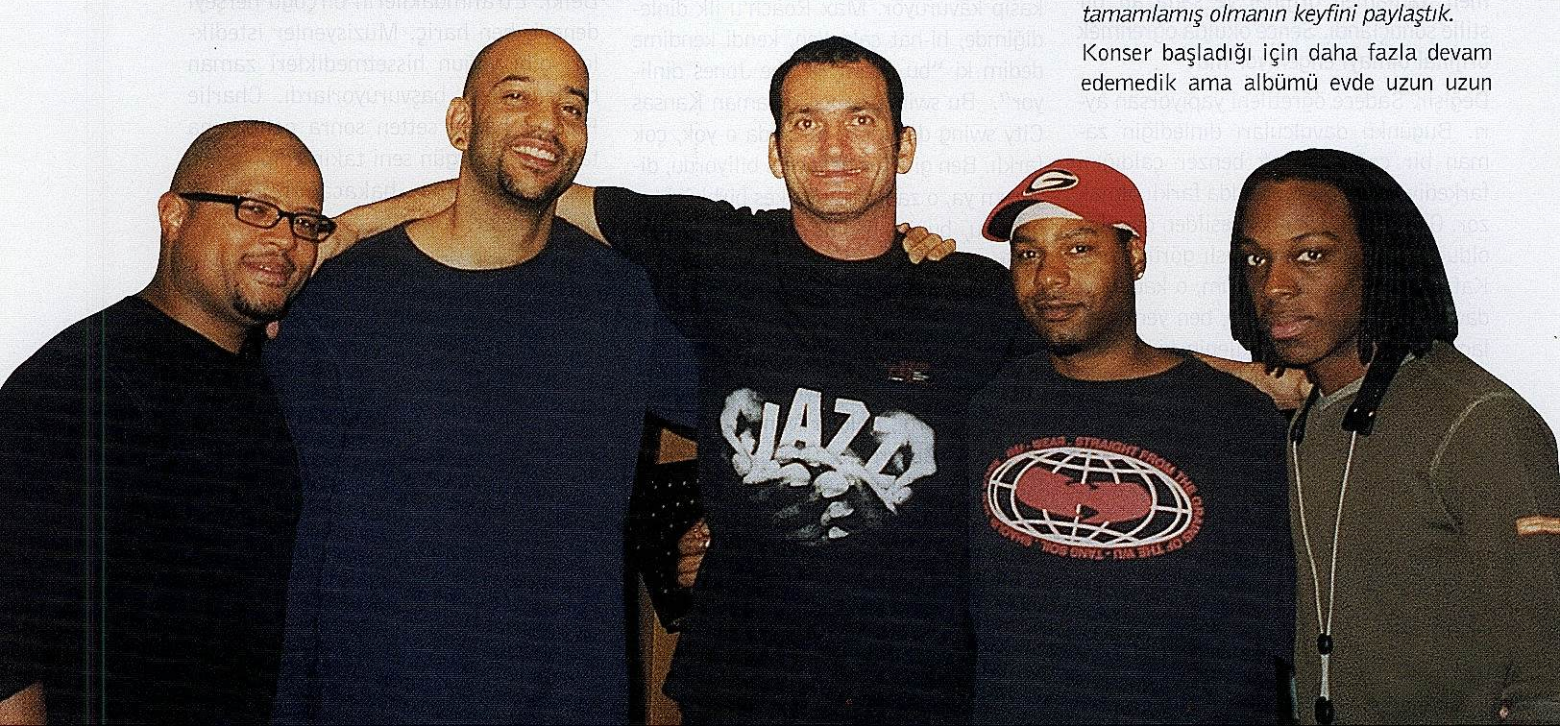

dinledikten sonra tekrar buluştuk ve New York'da yaşanan 6.5 saatin öyküsünü öğrendim:

'Happiness on my mind' albümün giriş parçası. Kerem burada en sıkıntılı zamanlarında bile zihnindeki olumsuz düşünceleri yenmeye çalışmasını ve olumlu düşünceyi öne geçirmesini anlatıyor. Onun yıllardan beri sürdürdüğü çalışmalarını izleyen bir dinleyicisi olarak bu sabrını sürdürmesini diliyorum.

'Akbük' Gökovadaki bir köy ama Kerem'e göre bu koy Gökova'daki en güzel koy. Kerem'in ileride burada bir ev yaptırıp kuyruklu piyanosunu kurup yaşama projesi var. Ben gerçi bugün 43 yaşında olan piyanistimizin 50 yaşı için planladığı bu projeyi yaşadığı müzikal yolculuk için çok erken buluyorum ama hayaller sadece onu kuranlara aittirler. Bu parçayı o koyda balık tuttuğu birgün yazmış ve İstanbul'a dönünce de son şeklini vermiş.

'Meeting Point' albümdeki üçüncü parça ve albüme adını veriyor. Kerem Görsev'in hayatında daha bir çok güzel buluşma noktası olacağına ben de inanıyorum.

'Simple Life' yani Türkçesi ile sade yaşam aslında Kerem'in kendi hayat felsefesini ifade eden bir beste.

Kerem'e göre kendi hayatında üç kavram ön planda. Ailesi, müziği ve sporu. Haftada 3-4 gününü spora ayırıyor ve sporun sağlılığını iyileştirdiğini, sağlılığı iyi olan insanın da daha iyi müzik çalabileceğine inanıyor.

'Innocence' için yaptığım tahmin doğru çıktı. Kerem'in bu bestesi hayatındaki en değerli varlığı olan kızı Nisan için yapılmış. Onun saflığını ve masumluğunu notalar vasıtasıyla ifade etmiş.

Kişisel Denge anlamına gelen 'Personal Balance'ise onun bir insan ve bir müzisyen olarak kişisel değerlerinden sapmadığını anlatan bir parça.

Benzeri bir kavram albümdeki 'Honesty' adlı parça için de geçerli. Türkçesi dürüstlük anlamına gelen bu parça da Kerem'in en önem verdiği insan değerlerinden birisini ifade ediyor. Yalan konuşulmasın, iki yüzlülük olmasın ve insanlar birbirine karşı dürüst olsun istiyor. Günümüz dünyasında bu kavramın epey geri planlarda kaldığını ikimiz de biliyoruz ama ben de Kerem'in duygularını paylaşıyorum.

Kerem'in anne tarafından Rizeli olduğunu albümdeki bir sonraki parça 'Black Sea' üzerine konuştuğumuz sırada öğrendim. Bu parçada tenor saksofonun ve trompetin çaldığı 4'lü akor aralıklarını kendisi Karadeniz'in sert dalgalarını yansıttığını söyledi.

Albümdeki son parça olan 'Rough Skin'in ne anlama geldiğini Kerem'den dinlemeden asla tahmin edemezdim. Parça geçtiğimiz yaz Çeşme'de güneşte çok kaldığı için cildi pütür pütür kabaran Nisan'ın babasında uyandırdığı üzüntünün ifadesi. Bu parçada davulcu Alvester'in süpürge ile yaptığı eşlik gerçekten olağan üstü. Gene bu parçadaki tenor saksofon solosu Kerem'i tüm albümde en çok etkileyen parçalardan birisi.

Ancak Kerem Görsev'in içinde yaşadığı dünya da Meeting Point sadece bir soluk ve o terini soğutmadan koşmaya devam ediyor. Bakın potaya doğru ilerleyen ne toplar varmış: *"TV 8'deki programım 'Kerem Görsev ile Jazz' artık Cumartesi geceleri bir saat erkene yani saat 23.15'e alındı. Şimdi daha çok insana ulaşabileceğimi düşünüyorum. Bu programa Türkiye'nin en umulmadık köşelerinden bile e mail ile olumlu tepkiler geliyor. Konuklarımı samimi ve dürüst olan tüm müzisyenlerden seçerek çağırıyorum. Bu şekilde Anadolu'ya da bir hizmet olarak jazz müziğini götürmüş oluyoruz.*

Doğan Müzik Company, DMC'nin jazz bölümü sorumlusuyum. Kendi projelerim olan Existence ve Meeting Point dışında bu çalışmalar sırasında son 5 ayda 6 proje bitirdik ve şimdiden bunların ikisi yayınlandı.

Önce 'Mehmet Okonşar plays Gershwin' sonra da Cengiz Baysal'ın 'Yıldızların Üstünde' albümleri tamamlanarak satışa sunuldu. Burçin Büke'nin 'Personal Touch' albümünün yayınlanmasının eli kulağında. Mehmet Okonşar'ın Astor Piazzola albümü de son aşamasında. Erol Erdinç'in solo piyano albümü de tamamlandı ve yakında çıkacak. Bir de Amerika'da yaşayan davulcu Emre Kartarı'nın albümü var, o da yaklaşık iki ay sonra yayınlanmak üzere sıraya girdi.

Kendime ait projelerim de devam ediyor. Bir oda müziği dörtlüsü ile kendi jazz trio mun birlikte seslendirecekleri Richard Rodgers besteleri projesi üzerinde çalışıyorum.

Erol Erdinç ile sık sık beraber konser veriyoruz. Onunla birlikte çalacağımız yeni orkestrasyonlar üzerinde çalışıyoruz.

Ayrıca üniversitelere yönelik konserlerim devam ediyor. Koç Üniversitesi, Kültür Üniversitesi, Mimar Sinan Üniversitesi, Has Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesinde konserler verdim.

Burçin Büke ile de 2 el piyano konserleri vereceğiz.

Bazen insan en yakınındakini unutabiliyor, ama şunu da ilave etmeliyim. Klasik trio'm davulda Cengiz Baysal ve basta Volkan Öktem ile sürüyor.

Albümün kapağında biraz soyut olarak görünmesine rağmen bir kadın göbeği resmi yer alıyor. Bu seçim bir tesadüf değil, Kerem bununla 'jazz'a göbekten bağlıyız' mesajını veriyormuş. Tasarımı bundan önceki albümlerin tasarımını yapan Ultra Ajans'ın ortaklarından grafik tasarımcısı Hakkı Mısırlıoğlu yapmış. Hakkı bey yaşadığı müddetçe Kerem'in albümlerinin kapak tasarımlarını yapmak üzere Kerem'e söz vermiş ve öyle gözüküyor ki çok yakında gene çizim masasına oturacak çünkü...

Ben hayal kurmak için müzik yapan bir insanım. Bill Evans, Tomy Flanaggan, Hank Jones, Red Garland, George Shearing, Kenny Baron ve McCoy Tyner gibi efsanevi piyanistleri dinlerken ben bir çok hayaller kuruyorum.

Evet, çünkünün açılımı da şöyle:

Yeni albümümün 5 parçasını şimdiden bitirdim, ama onları nerede, hangi enstrümanlarla, kimlerle ve nasıl çalacağıma henüz karar vermedim, henüz düşünce halindeyim.

Tüm parçalarım içten ve yürekten yapılmış besteler. İnsanlar onları dinlerken hayaller kursun istiyorum.

Ben hayal kurmak için müzik yapan bir insanım. Bill Evans, Tomy Flanaggan, Hank Jones, Red Garland, George Shearing, Kenny Baron ve McCoy Tyner gibi efsanevi piyanistleri dinlerken ben bir çok hayaller kuruyorum. Eğer ben de kendi müziğimle dinleyicilerime hayal kurdurabilirsem doğru yolda olduğumu düşüneceğim.

Kerem Görsev hakkında yazmaya başladığım 'Sonsuz bir müzik şöleni' adlı kitabın bir bölümünü daha sizlerle paylaştım dostlar. Sakın bizden ayrılmayın, çok yakında bir başka sushisi dahil kısa zamanda gerçekleşmiş bir programda sizlerin karşısında olacağız. O zamana kadar ise siz de Meeting Point'i dinleyip bir soluk alın.

Sesin Öbür Yüzünde Bir İnsan, Valery PONOMAREV

Valery Ponomarev'i bir önceki gelişinde kaçırdığım için bu sefer dinlemeye yeminliydim. Ama kul bir göz istedi Allah ona çift verdi hesabı kendisiyle diz dize bir sohbet yapacağımı doğrusu hiç beklemiyordum. Onunla birlikte Nardis'in müzisyenlere ayrılan yuvarlak masa etrafındaki taburelere iliştiğimizde kulüp çoktan yükünü almış, ilk set çalınmış ve müzisyenler bir soluk almak üzere ara vermişlerdi. Gelmeden önce Ponomarev'in koleksiyonumdaki tek albümünü kendisine imzalatmak üzere yanıma aldığımdan takside okuma şansım olmuştu:

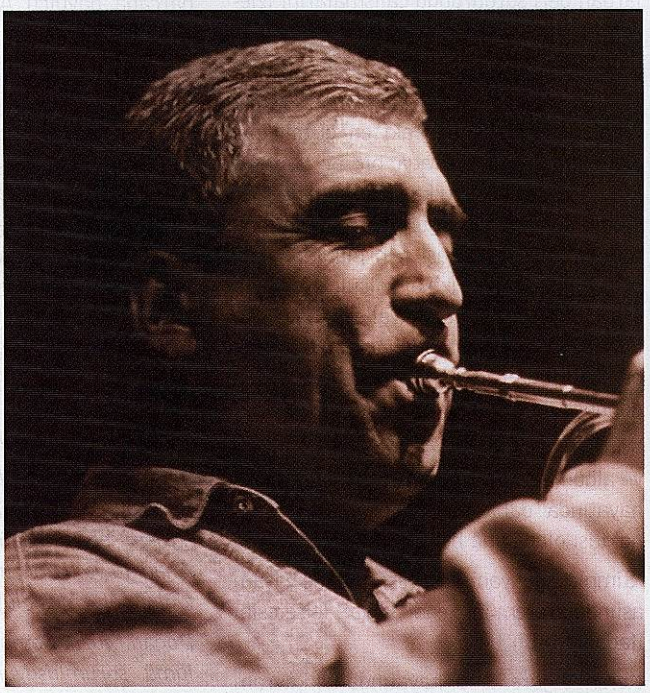

Tunçel Gülsoy
begog@superonline.com

Sovyetler Birliğinde yaşayan genç trompetçi Valery Ponomarev 1959 yılında henüz 16 yaşındayken birgün ünlü Amerikalı jazz ustası Art Blakey'in Jazz Messengers grubunda çalacağını söylediği zaman arkadaşları onun deli olduğunu düşünüp gülmüşlerdi. Halbuki onun bu sözleri aslında kaderinin kendisini götürdüğü yolu hissetmesinin bir ifadesiydi. Jazz'ı hayatında ilk defa duyduğu an onun çalmak istediği tek müzik olduğunu anlamıştı ve düşüncelerini arkadaşlarıyla paylaşmıştı.

Kader ağlarını örmeye devam etti, 1973 yılında Valery vatanından kaçıp New York'a gelmişti bile. Hayalllerini süsleyen Art Blakey o sırada New York'daki Five Spot kulübünde çalıyordu. Genç trompetçi oraya gidip kendisini Rusya'dan gelmiş bir trompetçi olarak tanıtınca Art Blakey ona enstrümanının yanında olup olmadığını sordu. Valery bu cevabın bir nezaket sözü mü yoksa ertesi gece birlikte çalmak için yapılmış bir davet mi olduğunu önce anlayamadı. Ama iki yıl sonra Art Blakey'in trompetçisi Billy Hardman ayrılınca Rusya'dan gelip hayallerinin peşinden giden genç trompetçinin istediği herşey gerçek olmuştu. Art Blakey ile dolu dolu geçirdiği dört yıldan sonra artık müziğin olduğu kadar hayatın kendisine getireceği herşeyi çok daha göğüsleyecek hale gelmişti.

Aslında gerçekten röportaj diye bir şey yoktur, olan şey iki insanın bir akıl ve duygu frekansında buluşarak iletişime geçmeleridir. Daha sonra onlardan bir tanesi yaşananları kağıda döker, diğeri ise anılarına.

Nardis'ten ayrıldığım zaman vakit tam gece yarısıydı ve payıma düşen herşeyi almış, artık ben de aldığımı başkalarıyla paylaşmaya hazırdım:

20 Ocak 1943 doğumluyum, burcumu geçiş dönemi olmasına rağmen balık değil kova olarak kabul ediyorum. Sovyetler Birliği'nde doğdum. Gün gelip kaçtım ve Amerika'ya yerleştim. Evet tüm bunlar doğru ama bir de kitabım var, orada yaşadığım günleri anlatan bir kitap yazdım, adı da 'On the Flip Side of the Sound'.

Bu kitapta demirperde'nin ardında doğmuş küçük bir çocuğun önce müziği ve trompeti keşfetmesini, sonra da jazz'ın yanlış bir saplantı olarak algılandığı bir ülkede bu müziğin peşinden gidişinin öyküsünü anlattım.

Demirperdenin ardında Sovyetler Birliği'nde yaşamak, sonra jazz müziğine aşık olmak ve rüyalarının jazz müzisyeni Art Blakey ile çalmak için ülkenden kaçarak Amerika'ya gitmek. Daha sonra da Art Blakey Orkestrasının bir elemanı olarak tüm dünyayı dolaşmak. İşte kitap bunları anlatıyor. Kitabı Rusca yazdım ve basıldı. Şimdi de İngilizcesini hazırlıyorum, yakında o da basılacak.

Hayatım boyunca insanların sorularına muhatap oldum. İnan bana eğer bana soru soran insanlara cevap verirken her cevap için tek bir sent para alsaydım dolar milyarderi olurdum. Bak milyoner demiyorum, dikkatini çekerim.

Hayatım boyunca insanlar bana Rusya'dan nasıl kaçtığımı, bir Rus olmama rağmen nasıl bu kadar iyi jazz çalabildiğimi, nasıl olup da Art Blakey grubuna girebildiğimi sordular.

Kitabım rüyalarını gerçekleştiren bir küçük çocuğun öyküsünü anlatıyor. Ben geçmişimde insanlara rüyalarımı anlattığım zaman benimle dalga geçer ve deli olduğumu düşünürlerdi. Bence hepimiz korkmadan yılmadan rüyalarımızın ve hayallerimizin peşinden koşmalıyız. Ancak unutmayın, rüyalar bazen gerçek olabiliyor, işte o zaman onların gerçek olmasına da hazır olmanız gerekiyor.

İşte kitabın dönüp dolaştığı şey bir kaç kelime ile ifade edilirse bu. Benim hayatımın özeti de bu.

Belki de bu kitabı bana sorulan onca şeye bir kere de toplu olarak cevap verebilmek için yazmışımdır.

Ayrıca yazdığım şey sadece jazz seven bir çocuğun öyküsü de değil. Ben bu kitapta aslında korkmadan risk alarak kazanan insanların öyküsünü yazdım. Bence her insan bu kitapta kendisinden birşeyler bulacaktır. Eğer kaçmasa idim bugünkü konumumda olamazdım, kim bilir ama bence gerçek bu. Kaçmış olduğum için mutluyum.

Kitabı görmek istedim, bir dakika deyip bara gitti. Kitap da kendisi gibi orta boylu bir şeydi. Açıp içindeki sayfalara baktık. Rusça olduğu için birşey anlamam mümkün değildi ama Valery'nin çocukluk fotoğrafları dil farkı gözetmeksizin onun öyküsünü anlatıyordu. İnsan yaşlandıkça kendisi değişir bakışları değişmez derler, bu da doğruydu. Resimlerdeki bakışlar ve enerji hiç değişmeden gelmiş karşımda bana bakıyoru. Ona bugün neler düşündüğünü sordum:

Artık perde kalktı, eski Sovyetler Birliği kalmadı ve tabiki kendimi mükemmel hissediyorum. Rusya'ya tekrar gitmeye başladım ve orada gelişmeleri olağanüstü buldum. Bugünün Rusya'sında jazz müziği de benim yaşadığım zamanlara göre çok daha gelişmiş.

Ben bugün artık Rus jazz'ının gelişmesinin bir parçası olmak ve ona katkıda bulunmak istiyorum. Yapabileceğim çok şey var. Mesela Rus jazz müzisyenleri için yurt dışı konserleri ayarlayabilirim, onları Türkiye ve Güney Afrika gibi ülkelere götürebilirim. Veya Türk jazz müzisyenleri için orada konserler ayarlamak da iyi bir katkı olabilir, kısacası yapılabilecek çok şey var.

Evet 61 yaşındayım ama kendimi hala 18 yaşında gibi enerjik hissediyorum.

Benim yaşam felsefeme göre müzikte yaşın hiç önemi yoktur. Jazz aslında bir yaşam biçimidir ve bana göre varlığımın en önemli parçasıdır. Her sabah kalktıktan sonra güne müzik çalışarak güne başlarım ve gün boyunca müzik günlük yaşantımın en önemli parçası olmaya devam eder.

National Geographic benim hakkımda bir belgesel yaptı ve televizyonlarda yayınlandı. Şimdi o belgeselin daha uzunu üzerinde çalışıyorum.

Asıl hayalim ise günün birinde yazdığım kitabın film haline getirilmesi. Beni kim oynar bilmiyorum ama o filmde Art Blakey'i benden daha iyi kimse oynayamaz diye düşünüyorum.

Ben önce kafamdan yapısını benzettiğim için onun rolünü oyanaması için Dustin Hoffman'ı düşündüm ama o bu düşüncemi hiç tutmadı ve şöyle dedi:

Onu istemem, aklımda başka birisi var, yahu 'kimdi şu Taxi Driver'da taksi şöförü rolünü oynayan, evet, evet , doğru söylüyorsun, Robert De Niro oynamıştı, bak, o işte benim rolümü oynayabilir.

Biz Türklerin çevireceği film Holywood'a göre daha mütavazi bir bütçeyle gerçekleşeceğinden ona hemen yan başımızdaki masada oturan Yahya Dai'yi gösterip, sonra da tanıştırdım. Onu gözü tuttu ama saksofoncu olması kafasında bir şüphe bıraktı. Ben projeyi iyice benimsediğimden olacak konuyu Türkiye hakkındaki intibalarına getirdim:

Bu benim ilk gelişim değil. Geçen sefer de olduğu gibi bu sefer de Türkiye'deki insanları çok arkadaş canlısı buldum. Çok renkli ve güzel bir ülkeniz var.

Nezaket olsun iltifat olsun diye yalan söylemiyorum. Aslında en kolay olan doğruyu söylemektir, yalan söylemek çok daha zordur. Ben hep doğru bildiğimi söylerim. Zaten inanıyorum ki neyi doğru biliyorsanız onu korkmadan söylemelisiniz. Gerçi bazen gerçekler romanlardan çok daha şaşırtıcı olsa da böylesi doğru.

Ben hayatım boyunca böyle yapmaya çalıştım. Bak şimdi sana şu sözleri ederken aklıma Art Blakey geldi, o konserlerde kendisine has kalın sesiyle sık sık dinleyicilere seslenir ve 'plaklarımızı satın alın, tanrı bilir ki paraya ihtiyacımız var' derdi. Bence Art hala sağ ve içimizde yaşamaya devam ediyor. Ondan öğrendiğim şeylerle yoluma devam ederken sık sık böyle hissediyorum.

Artık hem Amerikan hem de Rus vatandaşıyım ve şu an New York şehrinde yaşıyorum.

Sovyetler Birliğinden kaçtığım zaman Rus vatandaşlığından atılmıştım ama geçen sene tekrar Rus vatandaşı olarak kabul edildim. Aslında benim bir yere yerleşmem zor çünkü seyahat etmeyi çok seviyorum.

Aslında bir yere yerleşmek birlikte olduğunuz kadına bağlıdır. Hayatım boyunca iki defa evlendim ve ayrıldım. İlk eşim Rus'tu ondan olan oğlum şimdi 36 yaşında. Amerikalı eşimden de 22 yaşında bir oğlum var. Kitabımı da iki oğullarıma ithaf ettim.

Şu an iki sevgili arasında bir noktadayım diyelim.

Kadınlarda ne mi arıyorum. Bir düşüneyim bakalım. Benim birlikte olacağım kadının hem fiziken güzel hem de ruh derinliği olan bir kişi olması gerekir. Tabi aynı zamanda genel olarak meraklı bir insan olması, hem genel olarak sanata, hem de müziğe düşkün olması lazım. Öğrenmeye meraklı olmayan bir kadınla yaşayamam. Bana göre sadece kadınlar için değil tüm insanlar için öğrenme tutkusu hayatlarındaki en önemli değerdir.

Aslında insanlar da yapı olarak hayvanlar aleminin birer parçasıdırlar. Ama bizi hayvandan ayıran şey düşünme kapasitemiz ve duygularımızdır.

Duygunun olmadığı yerde sanat falan da olmaz. Hiç bir bilgisayar sanat üretmez.

Biraz sonra ikinci setin başlayacağının işareti geldi. Vaktimiz hemen hemen uçup gitmişti. Ona kitabının adından ilham alarak Amerika ile Rusya arasında jazz müziğine yaklaşım açısından nasıl bir fark gördüğünü sordum:

Sovyetler Birliği'nde de jazz çalıyordum. Kaçıp Amerika'ya geldiğimde beni dinleyen insanlar tıpkı Harlem'den çıkmış bir zenci gibi jazz çaldığımı söylediler ve şaştılar. Bunun nasıl mümkün olduğunun cevabı kitapta var.

İlk Amerika'ya geldiğimde Amerikalıların Rus'lardan farklı olduğunu düşünmüştüm ama yanılmışım.

Jazz bana nereye gidersen git insanların ve insan ruhunun aynı olduğunu gösterdi.

Jazz her yerde insan ruhuna doğrudan giden bir duygu belki de bu yüzden dünyanın her yerinde jazz çalınıyor ve sevilerek dinleniyor.

Sana bir şey söyleyeyim, ne jazz'ı ne de trompeti ben seçmedim. Yukarılarda bir yerde bir güç onları seçip onları bize buyruk olarak veriyor. Zaten eğer herhangi birşey hakkında acaba şöyle mi yapayım böyle mi yapayım diye soruyorsanız o iş size ait değildir. Sanatçı olarak doğan kişi döner dolaşır ve sonunda kendisini zaten sanatın içerisine çekilmiş bulur. Benim için de böyle oldu, ilgilenen birileri olursa kitabın basım haklarını Türkiye için vermeye hazırım.

Sahneye dönmeden önce kitabın bir kopyasını imzalayarak bana hediye etti ve bir Amerikalı gibi konuşarak bana veda etti. Ben ise ona Rusça cevap vererek aslında içinde yaşayan küçük trompetçiye veda ettim. Takside onun bendeki tek albümünü kendisine imzalatmadığımı hatırlayarak üzüldüm ama kitaba bakarak teselli buldum, şöyle yazıyordu.

Sorduğu soruların cevaplarını gerçekten dinleyen dostuma sevgilerle, Valery.

Ne güzel şey aldığını başkalarıyla paylaşabilmek...

Ercüment Vural
Ve Sonsuza Giden Titreşimler

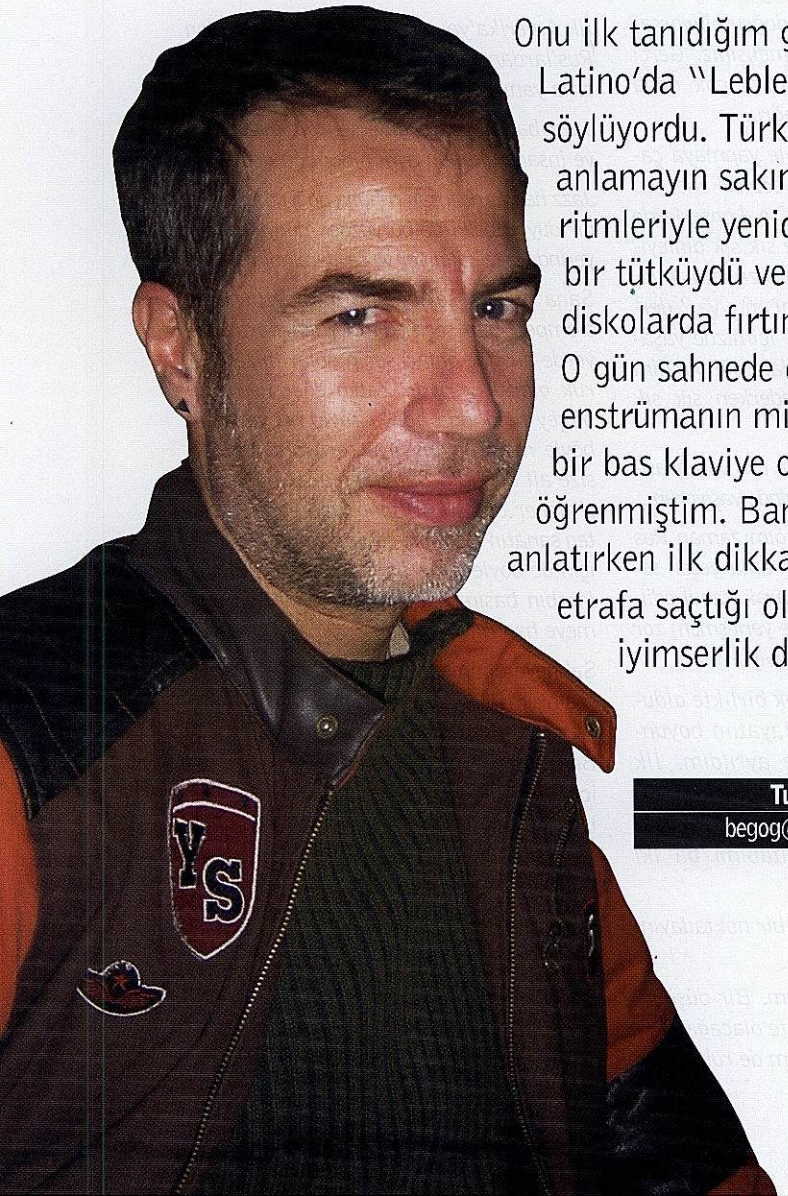

Onu ilk tanıdığım gün Pasaporte Latino'da "Leblebi" türküsünü söylüyordu. Türkü deyince yanlış anlamayın sakın, bu türkü latin ritmleriyle yeniden yaratılmış bir tütküydü ve o yaz tüm diskolarda fırtına gibi esti. O gün sahnede çaldığı enstrümanın midi bağlantılı bir bas klaviye olduğunu öğrenmiştim. Bana enstrümanını anlatırken ilk dikkatimi çeken şey etrafa saçtığı olumlu enerji ve iyimserlik duygusu oldu.

Tunçel Gülsoy
begog@superonline.com

Nardis'te sahne aldığı akşamlardan birinde genç perküsyoncu Tunç'un elindeki enstrüman patlayınca ona nasıl bir sıcaklık ile yaklaşıp destek olduğunu gördüm. Günün birinde yollarımızın kesişmesini istiyordum ve kesişti de.

Ulus'taki bir apartmanın kayıt stüdyosu olarak düzenlenmiş giriş katında onun 17 Kasım 1959 günü Samsun'da başlayan hayat yolculuğunda geldiği noktayı dinledim:

Akrep burcuyum. Anneannem ve dedem Yunan muhaciri, babam Ankaralı, ama anneannemin dedesi de Arap. Babamın dedesi ise Rus, kısacası ne ararsan var, enterasan bir karışım.

Müziğe 4 yaşında başlamışım, o zamanlar çok popüler bir şarkıcı olan Mark Aryan'ın ünlü parçası 'Oh Cathy Cathy' vardı, müziğe meraklı teyzem bu plağı pikabında çalarken dinlemiş ve ezberlemiştim, birgün evde söylemişim herkes şaşmış.

Çocukluğum böyle geçti, tüm müzikleri dinledim, bir ara twist modası olmuştu, twist de söyledim.

Ama gerçek anlamda müziğe başlamam ilkokul birinci sınıfta mandolinle oldu. 'Dr. Jivago' filmine gitmiştik, film çok hoşuma gitti, eve döner dönmez mandolinimi alıp filmin tema müziğini çaldım ve notasını kağıda döküp mandolin sınıfına götürdüm. Hocam ve arkadaşlarım çok şaşırdılar.

Yıllar sonra filmi tekrar seyrettim, etkilenmem dedim ama gene etkilendim, gerçekten çok güzel filmmiş.

Derken diğer enstrümanları çalmaya başladım, akordiyon, piyano, tuşlu çalgılar falan derken işi ilerlettim, akordiyon, piyano ve klaviye çalmaya başladım.

Annem bana mandolin dersi aldırmıştı ancak ilk 15 günden sonra hoca artık gerek yok dedi, ben de ders parasıyla sinemalara gitmeye başladım. Arkadaşlarımı da götürüyordum çünkü aralarındaki tek paralı olan bendim.

Ailem 'aman müzisyen olmasın, okusun adam olsun' diye beni Samsun Ticaret Lisesi'ne yolladı ama okulu zar zor bitirdim. Zaten lise 1'den beri profesyonel olarak org çalıyordum. Çalışarak kazandığım paramla aldığım Vox marka bir orgum vardı. Ailem de bana Farfisa marka profesyonel bir org aldı. Hammond B-3 gibi sesi vardı.

İçinde oturduğumuz stüdyoya baktım, Vox marka orgun alındığı tarihten beri köprülerin altından sular değil seller geçmişti. Ortalıkta gözüken bir dolu elektronik ekipman ve bilgisayar programlarının 'virtual system' yani sanal olarak Fender Rhodes ten grand piyanoya kadar bir çok sesi ürettiğini bana izah etti ancak bunları henüz sahnede kullanmadığını öğrendim. Piyasada gördüğüm bir çok albümün de Ercüment'in stüdyosunda yapıldığını bu vesile ile öğrenerek dinlemeye devam ettim:

Çeşitli gruplarda çalıştıktan sonra Samsun'da Yetkiner Ünal'ın grubunda şarkı söylemeye başladığımda 16 yaşındaydım. Yetkiner Ünal, Nejat Cendeli'nin solisti idi, piyano, saksofon ve davul çalan multi-enstrümantalist bir müzisyendi. İşte jazz ile ilk tanışmam repertuarlarında jazz da çalan bu grupla gerçekleşti. Çok geniş bir repertuarımız vardı. 'All of me', 'Fly me to the moon', 'Raindrops keep falling on my head', 'Autumn Leaves', Beatles'dan 'Something', Tom Jones'dan 'Till', Michel Legrand'dan 'What are you doing for the rest of your life' gibi jazz standartlarından popüler müziklere uzanan çok geniş bir müzik yelpazesi çalar ve söylerdik.

Bir atasözü vardır, erken yola çıkan çok yol alır derler, Ercüment için de böyle olmuştu. Ama onun evlenme konusunda da erken yola çıktığını ve ilk evliliğini 19 yaşında 16 yaşında bir kızla yaptığını öğrenince çok şaşırdım.

üzisyenler erken evlenirler, 3 yıl sürdü ve, evet tahmin ettiğin gibi, şiddetli geçimsizlikten boşandık. Kesin ve kaçınılmaz sonuç bu idi ve öyle de oldu. O evlilikten 24 yaşında bir oğlum var, Samsun'da yaşıyor, onun da kendi orkestrası var ve aynı zamanda ressam.

Ayrıldıktan sonra gidip Bodrum'a yerleştim. Bence 80'li yıllar Bodrum'un en güzel *zamanları olmuştur. Bodrum o zamanlar toplumdan soyutlanmak isteyen insanların yeriydi ve azıcık da uçuk kaçıktı.*

Şimdiki kadar kalabalık olmayan devrinde Bodrum'da müzisyen olarak çalıştım, 3 yıl yaşadım. Sonradan eşim olacak olan Nursel ile ortak olarak Ipenama adlı bir kulüp açtık ve çok güzel iş yaptık.

O devirde sadece jazz çalınan kulüp olarak Bodrum'da 'Dilim Pizza' ve 'Mavi Halikarnas' vardı. Biz ise daha geniş bir yelpazede müzik yapardık.

Ancak gençtim ve çabuk sıkıldım. Kulübü sonradan baldızım olacak olan Birsen'e devr ederek Avusturya'ya gittim. Nursel benden önce Avusturya'ya gitmişti.

Birgün Viyana'daki 'Mozart Cafe'de oturuken yaşlı bir piyanist olan Otto ile tanıştım ve ahbap oldum, beni piyanosuna davet etti, sabah saat 3'de dört el piyano çaldık. Otto bana "Viyana'da çalışmak ister misin" diye sordu ve bir hafta sonra tarihi Metropol Tiyatrosu'na çağırdı. Şubat ayıydı ve faşing zamanıydı, tiyatroda çok şık hanımlar ve monokoklu beyler vardı. Otto iki parça sonra beni sahneye davet etti ve çaldım. Çok beğenildi. Tiyatronun İran asıllı müdürü Mimi "burada çalmak ister misin" dedi, kabul edince de bana 1 yıllık oturma izni ve vize temin ettiler ve orada çalışmaya başladım. Çok güzel bir dost çevresi edindim, entelektüel dostlarım oldu. Benimle aynı yaşama ve çalışma haklarına sahip olsun diye eski ortağım Nursel ile evlendim. Yani biraz formalite icabı bir evlilik oldu. Viyana'da 3-4 yıl kaldım, burası aynı zamanda benim jazz konusunda kendimi geliştirdiğim yer oldu. Jazz'ın içine burada girdim. Miles Davis'i ilk burada dinlemeye başladığımda bana fazla gelmişti. Evimde kendi piyanom vardı, sonra bir yıl sadece Herbie Hancock dinledim ve çaldım. Sonra Bill Evans'ı keşfettim. Zamanla jazz bilgi ve görgüm gelişti.

Ancak Ercüment için gelişen bir başka şey daha vardı, o böyle ifade etmedi ama öykünün devamını dinlerken ya içinde bir vatan hasret gelişmiş ya da gençliğin verdiği duygular ile sıkıntı duygusu geliştiğini düşündüm. Belki her iki düşünce de geçerliydi ama en önemlisi kahramanımız tekrar ülkesine dönmüştü.

Bir yaz tatil için Bodrum'a gittim, dört yıldır gitmemiştim, Tekrar Türkiye'de kalmaya karar verdim. Galiba 1988 yazıydı.

Derken bir arkadaşımın açtığı stüdyonun başına geçtim. La Martin caddesinde 4. kattaydı. Melis Sökmen ve Grup Lokomotif ile tanıştım. Etiler'de şimdi Modello'nun olduğu yerde World of Music adlı yerde çalıyorlardı, onların solisti oldum.

Sonra bir başka grup yaptık, İlkin Deniz bas, Uzay Heparı ve Baki Duyarlar klaviye, Murat Yeter davul çalıyordu, biz de Melis ile şarkı söylüyorduk. Ben bazen perküsyon bazen de piyano çalıyordum.

Bazen piyanistliğim bazen de şarkıcılığım ön planda oluyordu. Bir ara Mehmet Ali'nin açmış olduğu Korukent Jazz Bar'da da çaldık, ama sonunda bu grup da dağıldı. Teknoloji ve elektroniğe olan ilgim de bu arada gittikçe arttı, hatta o zamanlar Türkiye'de "sequencer" ile çalışan ilk kişi ben olmuştum. Müzik dünyasındaki çalışmalarım değişik yerlerde ve gruplarda sürdü.

Önce Tefo lakaplı Tevfik Dölen'in açtığı Bistro Royal de 3 yıl kadar çalıştım.

1996'da Zanzibar'da ilk Pasaporte Latino oluştu, ilk önce bu ismi kullanmıyorduk. Josi Levi, Melis Sökmen ve Tuğba Ünal ile başladık, bir yıl sonra da grubun adı Pasaporte Latino oldu. Ajlan ve Mine solistleri oldular ama bir müddet sonra onlar ayrıldılar ve 7 kişilik bir ekip ortaya çıktı. Eylem Pelit, Serkan Özyılmaz, Cengiz Baysal, bazen onun yerine Volkan Öktem, Zeynep Kasalini, Josi ve ben vardık.

Önce Etiler'deki Dalmaz Center'ın altındaki Diving de çalıştık. Sonra grup gelişti, Şenova Ülker, Aycan Teztel, Erhan Akan, Carlos Garcia ve Ernesto gruba katıldılar. Bu en gelişmiş haliyle Latin Türküler albümünü gerçekleştirdik ve albümdeki "Leblebi" o yaz çok popüler oldu.

İşte bu nokta benim Ercüment Vural'ı tanıdığım dönem olmuştu. Ama konuştukça öğrendim ki 1989'dan beri sürekli olarak stüdyoculuk yapmış ve bir sürü albüm projesi gerçekleştirmişti. Hemen hemen tüm Sezen Aksu albümlerinde vokal yaptığını, Alpay'ın son albümünü, Grup Düş'ün albümünü, Sefarad'ın yeni albümünü onun gerçekleştirdiğini öğrenip şaşırdım.

Ama burada da bitmiyordu. Birara Onno Tunç ile projeler yapmış ve Yeşim Salkım'ın ilk albümünü de o yapmıştı. Ayşegül Aldinç ve Asya gibi bir çok şarkıcı ile albüm çalışmaları da vardı. Bir çok ödül kazanan jingle gerçekleştirdiğini ise laf arasında söyleyiverdi. Bu arada müzik ve jazz üzerine düşüncelerini sordum:

Müzik çok güçlü birşey, farklı kültürlerden de olsa insanları birleştiriyor. Hani 'aklın yolu birdir' derler, bence bunu 'ruhun yolu da birdir' diye geliştirmek lazım. Miles Davis'in biyografisini okudum, onda ruhani bir şeyler vardı, onun yaşadığı birçok şeyi kendi müzik hayatımda ben de aynen yaşadım. Zenci, beyaz, Türk, Amerikan farketmez, müzik herkesi bir noktada aynı yönde çeviriyor.

Ercüment'in en son projesi ise Önder Focan ile son safhasına geldiği bir albüm. Burada kendi bestelerini çalıyorlar, kendi ifadesiyle 'biraz latinimsi' bir albüm olacak inşallah. Bu projede onlara basta Alp Ersönmez, perküsyonda Tunç Çakır ve davulda da Cengiz Baysal eşlik ediyorlar.

Bence jazz nedir sorusunun cevabı Miles Davis olmalı. Ama daha geniş bir açıdan baksan aslında herkesin yaptığı müzik bir anlamda jazz sayılır. Ancak işin içine marketing girince müzikler birbirinden ayrılıyor.

Ben kendimi her hangi bir tür müziğe ait bulmuyorum. Herkesin kendi için yarattığı bir müzik var, aslında herkes kendi özgün müziğini çalar, kimsenin müziği bir başkasınınkine benzemez.

Ercüment'in en son projesi ise Önder Focan ile son safhasına geldiği bir albüm. Burada kendi bestelerini çalıyorlar, kendi ifadesiyle 'biraz latinimsi' bir albüm olacak inşallah. Bu projede onlara basta Alp Ersönmez, perküsyonda Tunç Çakır ve davulda da Cengiz Baysal eşlik ediyorlar.

Ama sahnede canlı çalmak çok önemli, 5 kişi çalıyoruz ama doğaçlamaya uygun free bir müzik çalıyoruz. Jazz müziğinin güzelliği de bu, dünyada hiç bir formatta bu müzikteki kadar özel duygular yaşayamazsın. Kişi jazz çalarken önce teknik olarak başlıyor ama daha sonra duygu ile devam ediyor. Birbirimizi çalarken dinliyor ve karşılıklı olarak etkilenerek çaldığımız müziği değiştiriyoruz. Yoğun bir alış veriş oluyor, içgüdüsel olarak yapılan birşey böylesine çalmak, yoğun bir soru sorma, cevap alma ve verme var. Aynı anda gerilimin artmasıyla müzisyenler arasında korkunç bir enerji ortaya çıkıyor. Bir kişi hata yapınca diğerleri onun açığını kapatıyor. Herkes birbirini yakından takip ediyor, tıpkı savaşta olduğu gibi müthiş bir paylaşım ve destek ortamı meydana geliyor.

Hayat hikayesini bir şekilde tamamlayınca biraz da onun ardındaki anlam üzerine sohbet açtık:

Bugün 44 yaşındayım. Hayallerim çok büyük değil, bir çoğunu da şimdiye kadar gerçekleştirdim. Kim bilir belki de çok büyük hayallerim de olmadı, zaten hiç bir zaman dünyayı sarsmak istememiştim.

Bence etrafa ne yaptığından bu daha önemli olan şey kendimiz.

Ama müzik kavramına bir misyon açısından yaklaşırsak şunu hissediyorum.

Bence müzik yapmak çok yüce bir iş, hepimiz çıkarttığımız seslerle uzayın sonsuzluğuna bir takım titreşimler gönderiyoruz. Önemli olan olumlu ve kontrollü titreşimler gönderebilmek. Gönderdiğimiz titreşimler uzayda bozulmadan ilerliyorlar, belki günün birinde tarihin derinliklerinden asırlarca önce yollanmış titreşimleri dinleyebilmek mümkün olacak.

Bu yüzden kontrollü olarak ve doğru titreşimleri yollamak önemli. Hatta şöyle düşünüyorum, yeteri kadar güçlü bir titreşim göndererek dünyayı ve diğer gezegenleri un ufak etmek mümkün.

Bence insanların birbirleri ile iletişim kurarken kullandıkları temel araç konuşma yeterli değil. Dil dediğimiz şey çok kısıtlı bir iletişim aracı. Dikkat edersen düşüncelerini konuşarak biraz olsun ifade edebilenler günümüzde göklere çıkartılıyor. Bu açıdan titreşim yaratmak, iletişimde daha güçlü bir yol. Ama önemli olan doğru titreşimi yaratabilmek. Bak bir örnek vereyim, Serdar Ortaç'ın müziği bana hitap etmiyor, sevmiyorum ama bence doğru titreşim yayabiliyor.

Titreşim kontrolsüz olmamalı, kontrol etmek zorundayız, kontrol ederek onu insanlara doğru yönlendirmek önemli.

Bir başka örnek olarak aşk kelimesini ele alalım. Aşkı şarkıyla veya enstrümanla çalarak güçlü olarak ifade edersek dinleyen insanların içinde aşk duygusunu hissettirebiliriz. İnanarak çalınca ve kendi benliğini çaldığına katınca başka insanların ruhunu titretebiliyorsun. Bence bu hissettirmeyi titreşimlerle yapabilmek gerçekten tanrısal birşey.

Plak dediğimiz şey aslında bir zaman makinası, 1972'de kaydedilmiş bir müziği dinlerken plak bize hep aynı duygu ve titreşimleri tekrarlıyor ve yaşatıyor. Ses daha ilginç ve somut, film de aynı şeyi yapıyor ama o daha soyut. Gerçi sesten alınan duygu da zaman içerisinde insan değişip geliştikçe daha farklı oluyor, ama bu da işin bir başka boyutu.

Konuşmamız boyunca ona bir çok telefon geldi, çoğuna kısa kısa cevaplar verdi, bir adam kurye ile para gönderdi, bir başkası ile ödenecek çekler üzerine konuştular, telefonlar sıklaştıkça onun hayatında açmış olduğumuz ufacık bir parantezi artık kapama zamanımızın geldiğini farkedip ona başka ne söylemek istediğini sordum, kısa ama en can alıcı şeyi söyledi:

Müziğin her dalıyla uğraştım, ve hayatımda bir başka şey de yapmak istemiyorum.

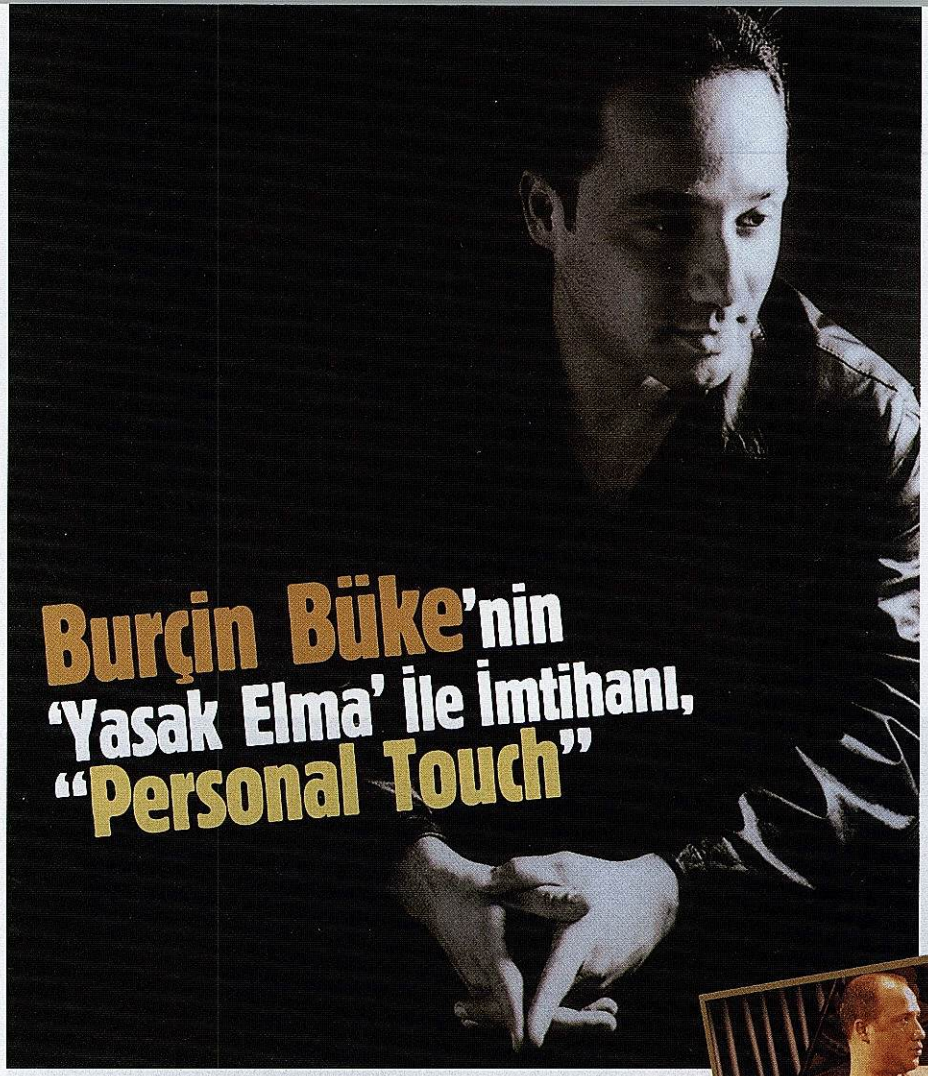

Burçin Büke'nin 'Yasak Elma' ile İmtihanı, "Personal Touch"

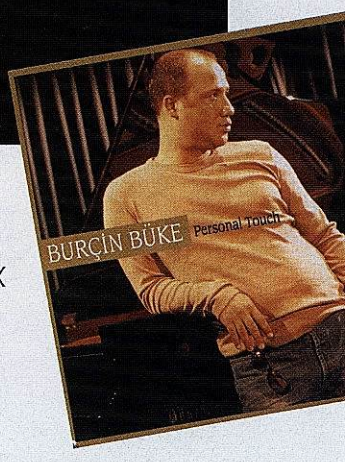

Burçin Büke aslında bir klasik müzik piyanisti ama jazz'ın havasından mıdır, suyundan mıdır, neden bilemiyorum ama son günlerde şu klasik piyanistlerimize bir haller oldu.

Tunçel Gülsoy
begog@superonline.com

Kendi bahçelerinde uslu uslu çalarken sık sık yan bahçelere de kaçmaya başladılar. Benim hatırladığım önce Fazıl Say, Gershwin'in müziği ile haşır neşir oldu, sonra Meral Güneyman'ın Nostalgia albümünde Scott Joplin'den başlayarak rag time müzikler yer aldı. Güher - Süher Pekinel kardeşler biraz Jacques Loussier ustanın desteği ile de olsa Take 5 ile yasak elmayı ısırdılar. Hüseyin Sermet'in de 10. İstanbul Jazz Festivali'nde böyle bir teşebbüsü olduğunu hatırlıyorum. Mehmet Okonşar da geçtiğimiz yaz ayında Gershwin'e bulaşmış olduğundan Burçin'in de bu çeşmeden su içeceğini düşünmüştüm ama yanılmamışım.

Onun yeni bir albüm yaptığını önce Kerem Görsev'den duymuş ve bir klasik müzik albümü ile Kerem'in bağlantısını çözemiştim, ama sonra bomba haber geldi. Evet albüm de Chopin, Albeniz, Rahmaninov gibi ünlü klasik bestecilerin eserleri seslendiriliyordu ama onların yanı sıra Burçin jazz parçaları da çalmıştı.

Burçin'in web sitesinden biyografisini okuyarak albümün gizli şifresinin peşine düştüm.

Onun klasik müzik eğitimi döneminde ders aldığı hocalar arasında bir iz bulamadım. Ama onunla konuşunca kasabanın sırrı çözülmeye başladı.

Burçin ilk piyano derslerini jazz piyanisti olan babası Özcan Büke'den almıştı. Özcan bey neredeyse 30 yıl boyunca gün ışığı görmeden geceleri çalışmış bir piyanist idi. Yorgun argın sabaha karşı eve gelip uyuyup, öğleden sonra kalkınca oğlunun yanına oturup ona piyano dersleri vermişti. Bunu bir kere öğrendikten sonra arkası çorap söküğü gibi geldi ve karlı bir Pazar günü Burçin nasıl olup da yasak elmayı ısırdığını anlattı:

"Bu albümün isim babası Kerem Görsev'dir. İçindeki parçalardan klasik olanlarını ben seçtim, jazz kıyısından esenleri ise Kerem önerdi.

'Flight of the Bumble-Bee' Sergei Rahmaninov'un çok tanınmış bir eseri. 'Elegie' ve Prelude de Rahmaninov'tan. Albümde Chopin'den üç eser var. Isaac Albeniz'in ünlü 'Suite Espagnole'undan 'Sevillas' ve' Asturias'da albümde yer alıyor. Ben kendim de bir opera severim ve' Carmen' en beğendiğim operalardan biridir bu yüzden albümde Ferrucio Busoni'nin 'Carmen Fantasida yer aldı.

Ama iş jazz'a gelince seçimleri Kerem yaptı. Üç ayrı jazz parçası çalıyorum.

Bunlar Michel Legrand'ın 'You Must Believe in Spring', Johnny Mandel'in 'A Time For Love' ve Bill Evans'ın 'Bill's Hit Tune' adlı parçaları. Bill Evans'ın yeri bunlar arasında benim için daha önemli. Onun piyanoya dokunuşu, akorları, soloları çok özel. Bill Evans'ın sol elini dinleyip klasik müzikte de onu uyarlamaya çalışıyorum

Ama ben bir klasik müzik konser piyanistiyim. 24 saat gerçekten sanatla içiçe yaşıyorum. Kendi klasik müzik çalışmalarımın dışında ayrıca iyi bir jazz müziği dinleyicisiyim. Kendimin bir jazz piyanisti olduğuna inanmıyorum. Ama bu albümde çaldığım tüm jazz parçalarını tıpkı bir romantik veya empresyonist eser gibi kalbimde ve beynimde hissettim. Onları çalarken bir jazz formatında da düşünmedim. Günümüzdeki klasik müzik piyanistlerinin pek önemli bir teknik sorunlarının olmaması onların rahatça jazz çalabilecekleri anlamına da gelmez. Bu yüzden kendim de jazz müziğine yaklaşırken çok dikkatli olmaya çalıştım.

Burçin Büke ile konuştukça onun sevdiği bizim jazz müzisyenlerimizi de öğrendim.

İlk aklına gelen isimler Aydın Esen, Tuna Ötenel, Kerem Görsev, Sibel Köse ve Kürşat And oldu. Bu insanları samimi bulduğunu ve çalışmalarından çok şey öğrendiğini söyledi. Ama daha da ilginç olanı jazz müziği hakkındaki düşünceleriydi:

Jazz müziğini çok gerçekçi buluyorum, ayrıca bu müziğin içinde derin bir acı hissediyorum. Jazz müziğinin armonisini de seviyorum, beni zihinsel olarak dinlendiriyor. Belki de jazz beni geçici olarak gerçek dünyamdan uzaklaştırıyor ve daha sonra tekrar klasik müziğe döndüğümde içimde yeni bir tazelik ile müziğe başlıyorum.

Ayrıca jazz çalarken klasik müzik çalma konusunda da bir çok şey öğrendim. Jazz'daki armoni gidişlerinden dolayı klasik müzikteki ezber sorunu da olmuyor.

Bill Evans gibi çok özel bulduğum diğer jazz müzisyenleri de Chet Baker ve Keith Jarrett.

Belki de bu bahsettiğim ve bana büyük ilhamlar veren müzisyenlerden dolayı kendimi jazz müzisyeni saymıyorum.

Konuşmamızın sonunda onun neden komşu bahçeye dalıp yasak elmayı ısırdığını anladım. Ama kalıbımı basarım ki Burçin için kendi bahçesine dönmek artık kolay olmayacak ve o artık her zaman yasak elmanın tadını hatırlayacak.

Francis Lockwood ile Nardis'te bir gece

Aslında bütün mesele müziğin güzel düzenlenmesinde, iyi bir düzenleme ile Rolling Stones'un müziğini çalsanız o da insanların beğenisini kazanır. Tabi çalmanın kendisi de çok önemli.

Tunçel Gülsoy
begog@superonline.com

Bu yıl kar İstanbul'u çok ağır vurdu. Ama soğuk ve kara kışa rağmen Nardis birbirinden güzel programlarla biz jazz severlerin içini ısıtmaya devam etti.

Bu güzel programlardan birisi de Fransız Konsolosluğu'nun katkılarıyla ve desteğiyle konser veren Fransız piyanist Francis Lockwood oldu. Kendisine Türkiye'deki konserleri sırasında basta Kürşat And ve davulda Can Kozlu eşlik ettiler.

İşte o soğuk günlerde Fransa'dan ülkemize gelerek müziğiyle hoş bir dostluk köprüsü kuran Francis Lockwood ile Nardis'te yaptığım sohbetten kalemime takılanlar.

Soyadım sizi şaşırtmış olabilir ama ben tam bir Fransız'ım, ancak İngiliz olduğum çağrışımı yapan Lockwood soyadım iki nesil önceki İngiliz dedemden geliyor.

Fransız jazz'ı diye birşey var mı sorusuna cevap vermeden önce şunu söylemeliyim; ben genel olarak müzik denen şeyde bir Fransız parmağı olduğunu düşünüyorum. Şurası muhakkak, biz Fransızlar bugüne kadar ortaya koyduğumuz şeylerle kendimize özgü bir müzik kültürü yarattık diye düşünüyorum.

Fransa Debussy, Ravel gibi müzik insanlarını yetiştirerek insanlığın ortak kültür mirasına kattı. İşin jazz kısmına gelince bu açıdan da işin içine bir Fransız rengi ve farklılığı katan bir kültürümüz olduğu açık.

Bu farklılığın ne olduğunu kelimelerle anlatmak kolay değil, ama farklılığın mevcut olduğu da bir gerçek. Benim Harlem'de yetişmiş bir müzisyen gibi jazz çalmam tabi ki mümkün değil, ben bir Fransızım ve kendi ülkemden ve kültürümden aldığım şeyleri müziğime yansıtıyorum. Fark önce burada başlıyor.

Herkes bilir ki jazz müziği önce New Orleans'da ortaya çıkarak Amerika'ya ve dünyaya yayıldı. Bu şehir o devirde Fransız göçmenlerin yaygın olarak yerleşmiş oldukları bir yer idi. Bugünün New Orleans'ında hala 'French Square' denen bir meydan var.

Ayrıca Debussy'nin akorlarının Gershwin vasıtasıyla kullanılarak Amerikan jazz standartlarını oluşturan müziklerde kullanıldığı bilinen birşey.

Onunla görüşmeden önce okuduğum biyografisinde 1952 de Calais'de doğduğunu, 6 yaşında Calais Konservatuarında müziğe başladığını ve 17 yaşında birincilikle bitirdiğini okumuştum. Gene aynı biyografide klasik müzikten jazz ve rock'a uzanan bir süreç geçirdiği yazıyordu. Hayatının bir döneminde kardeşi kemancı Didier Lockwood ile çalmış, Tony Williams ve Niels Henning Orsted Pedersen ile konserler ve kayıtlar gerçekleştirmişti.

1987 yılında Jazz Hot dergisi tarafından Avrupa'nın en büyük beş piyanisti arasında gösterilmişti. Ama İstanbul'da çaldığı mü-

zik onun daha sonraki bir dönemlerinde gerçekleştirdiği Jimi Hendrix projesinde yer alan müziklerdi.

Ben bir çok farklı ve geniş yelpazedeki müzikleri dinleyerek büyüdüm.

12 yaşımdayken Eroll Garner'ı ilk defa dinlediğimde çok etkilenmiştim. Bu etki diğer büyük jazz müzisyenlerini dinledikçe daha da gelişti. Art Tatum, Tholonius Monk, Bill Evans'ın müziklerini dinleyerek büyüdüm. Daha sonra bunu günümüzün piyanistleri olan Herbie Hancock ve Chick Corea takip etti. Ama benim müziğimin gelişiminde etkili olan diğer jazz müzisyenleri de oldu. John Coltrane, Wes Montgomery, büyük Django Reinhardt, Stephane Grappelli, Bireli Lagrene, her biri müzikleriyle beni etkilemiş müzisyenler.

Jimmy Hendrix'i ilk defa dinlediğimde 14 yaşındaydım. Aynı şekilde Frank Zappa'nın müziğini de severek dinledim. Bir yandan da klasik müzikler dinliyordum, hani ne derler, tam bir müzikler cümbüşü ile büyüdüm, hepsi bende farklı izler bırakarak müzikal birikimimi etkilediler ve bilinç altıma doldular. Bugün yaptığım müzikte bu birikimin kontrolüm dışında bilinç altımdan çıkarak etkisinin olduğunu düşünüyorum.

Jazz'ın ne olduğu sorusuna cevap vermek zor. Ben müziğin kategorize edilmesine veya etiketlenmesine karşıyım. Bence Johan Sabastian Bach kavram olarak jazz'a çok yakın bir müzisyen. Debussy ve Chopin in müziklerini çalarken de duygu olarak jazz'ı hissedebilirsiniz. Günümüzde jazz artık her yerde, jazz her çeşit müziğe ve kültüre açık bir kavram haline geldi.

Ama jazz'ın köklerine dönersek onun aslında genelevlerde doğduğunu söyleyebiliriz. Yani kötü olarak tanımlanan mekanlarda doğarak gelişti jazz. Ama zaman içerisinde inanılmaz bir şekilde gelişerek bir yaşam biçimi haline geldi. Günümüzün dünyasında jazz'ın etkisinden nasibini almamış hiç birşey yoktur.

Gene aynı noktaya geliyoruz, bence müziği etiketlemek yerine iyi olarak yapmak önemli.

Jimi Hendrix'in müziğini yorumladığım Jimi's Colors albümünü 2001 yılında yaptım. İstanbul'da Nardis'te bunu Kürşat And ve Can Kozlu ile seslendirdik. Kürşat, Jimi Hendrix olduğunu duyunca önce biraz şüpheyle yaklaştı ama ilk provalardan sonra çok sevdi. 1.5 saat sonra birlikte çalmaya başlamıştık. Önemli olan iyi niyetle iyi şeyler yapabilmek.

Aslında bütün mesele müziğin güzel düzenlenmesinde, iyi bir düzenleme ile Rolling Stones'un müziğini çalsanız o da insanların beğenisini kazanır. Tabi çalmanın kendisi de çok önemli.

Buraya gelmeden önce Kahire'ye gittim, orada da Mısırlı bir başçı ve davulcu ile çaldık. Dünyanın her yerinde standartları iyi bilen birileri ile çalabilirsiniz, jazz'ın en güzel tarafı da bu, herkesi kucaklayan ortak bir dil bizleri birbirimize yaklaştırıyor.

Fransız Konsolosluğu'nun katkılarıyla ve desteğiyle konser veren Fransız piyanist Francis Lockwood'a İstanbul'da ki konserleri sırasında basta Kürşat And ve davulda Can Kozlu eşlik ettiler.

Ama bugün geldiği noktada Francis Lockwood'un yaşadığımız dünya ile ilgili benim de paylaştığım derin kaygıları var:

Bugün içinde yaşadığımız dünyayı beğenmiyorum. Sanat günümüzde tehlike altında. Para, medya, güç savaşlarının sanatı getirdiği nokta ne yazık ki iç açıcı değil. Son 2, 3 yıl boyunca durum daha da kötüleşti ve bir çok müzisyen benim düşüncelerimi paylaşıyorlar. Ben bilinçli insanların her gün değerlerini yitiren sanat için bir direnç cephesi oluşturmaları gerektiğini düşünüyorum. Ancak bu şekilde güzel müziği koruyabilir ve geliştirebiliriz. Yapabileceğimiz tek şey güzel müzik yapmaya devam etmek, asla yılıp işin ucunu bırakmamak. Günümüzün genç insanları televizyonlardaki kötü müzikleri seyrede seyrede, dinleye dinleye adeta birer sebzeye dönüştüler. İyi müziği aramak, bulmak ve anlamak için hiç bir gayret sarfetmiyorlar.

Bu Türkiye'ye ilk gelişim ama mutlaka tekrar geleceğim.

Türkiye'de çalarken içimdeki olumlu enerjiyi çalışıma doldurdum. İnsanlar bu çabanızı samimi olarak yaparsanız anlıyorlar. Aslında dünyanın neresinde çalarsanız çalın bu anlayışla çalıp insanlara güzel titreşimler göndermeniz gerekir.

Francis Lockwood Eylül ayında "Nobody Knows" adlı yeni bir albüm çıkartıyor. Bu çalışmasında zenci spritüelleri ve blues parçalarını jazz anlayışıyla yorumluyormuş.

Sohbetimiz sırasında onun jazz dışında film müzikleri de yaptığını, dünyanın her tarafına gidip resim çektiğini öğrendim. Bu resimleri bilgisayarında photo shop programı ile yeniden şekillendirdiğini ve 20 yıl boyunca çektiği resimleri ileride bir sergi açarak değerlendireceğini söyledi. Ama bu proje de bir taraftan müziğe yaklaşıyor çünkü o da insanlar sergiyi gezerken piyano çalmak istiyormuş.

Ben onun bir jazz müzisyeni olarak göndermiş olabileceği güzel titreşimlerin yarattığı olumlu etkileri merak ettim ama sonuç pek beklediğim gibi çıkmadı:

Hiç evlenmedim, çocuğum da yok, yani tam anlamıyla özgürüm. Bilmem belki burada evlenebilirim, kim bilir.

Ben bu sözleri bir temenni olarak algıladım ve bir dahaki gelişinde kısmetine çıkabilecek jazz sever hanımlar için bir tüyo vermek istiyorum.

Francis Lockwood koç burcu, kendisini bu burcun bilinen özelliğine uygun olarak inatçı buluyor, yemeklerden deniz mahsullerinin her çeşidini seviyor. Hani denizden babam çıksa yerim diyenlerden. Ama bana göre piyanoyla arasında gördüğüm duyarlı ve usta ilişki aynı ustalığı insan ilişkilerinde de gösterebileceğinin işareti. Bakıp bir görmek gerek.

Kimbilir Nardis'in çatısı altında daha neler işiteceğiz, neler göreceğiz ve neler yaşayacağız.

Ericka Ovette ve Paul Pieper ile 'Some Enchanted Evening'

Şu İstanbul şehrinde yaşamak gerçekten bir macera. Başınıza neler geleceğini bilmeniz hemen hemen imkansız gibi birşey. Hatta yoğun kar yağışından dolayı eve tıkıldığınızda da içinizi aydınlatacak şeylerle karşılaşabilirsiniz.

Tunçel Gülsoy
begog@superonline.com

İstanbul'daki Amerikan Baş Konsolosluğu'ndan gelen bir jazz konserine davet mesajı dikkatimi çekti. Davet, New York doğumlu bir jazz vokalisti olan Ericka Ovette'in İstanbul'da vereceği konserden bahsediyordu.

Davetin ekindeki biyografisinde vokalistten şu sözlerle bahsedilmekteydi:

Jazz müziğini taçlandıran ünlü kadın vokalistler Billie Holiday, Ella Fitzgerald, Carmen McRae, Sarah Vaughn ve Nina Simone'u çağrıştıran Ovette repertuarında da onların eserlerini yorumlamaktadır. Ancak tamamen kendine has bir sesi ve stili vardır.

Ericka Ovette şarkının öykü anlatmak için iyi bir iletişim aracı olduğuna inanmakta ve şarkı sözleri ile müziğin birleştirilmesinde vokalistin önemli bir rolü olduğunu bilmektedir.

2003'ün başında, Ericka Ovette, piyanist Jerry Allen ile birlikte "Sassy & Bessie Alive at the Paradise Lounge" eserinin yapım ve prodüktörlüğünü üstlendi. Sarah Vaughan ve Bessie Smith'in hayatlarını anlatan ve Mark Dorman tarafından yönetilen bu müzikal oyun Alexandria, Virginia'daki Lyceum'da kapalı gişe oynadı. Müzikalde, blues vokalisti Ruby Hayes ile birlikte, basta Keter Betts, gitarda Paul Pieper, davulda Chuck Redd, rompette Kenny Rittenhouse ve saksofonda Herb Smith icralarını sundular. "Sassy & Bassie"nin orijinal kayıdı 2004'te Patuxent tarafından yayınlanacaktır. "Some Enchanted Evening" adlı CD'sinde Ovette'e Larry Eanet Quartet ve gitarist Paul Pieper da eşlik etmektedir.

İstanbul'daki konser 2004 yılı için planlanan Avrupa turnesinin son ayağını oluşturuyordu. Ovette'e bu konserde eşlik edecek olan kişi ilk albümünde ona eşlik eden gitarist Piper olacaktı. Daha da ilginci yazıda bu beraberlikleri asla unutulmayacak olan efsane ikili Ella Fitzgerald ve Joe Pass'a benzetiliyordu.

Benim konserden önce Ericka ve Paul ile tanışma ricamı kabul eden konsolosluk yetkilisi Sevil hanım bizi pazar günü onların Sultanahmet'te kaldığı Four Seasons Oteli'nde buluşturdu.

Erika aynen program broşüründeki resmine benziyordu, iştah konusunda benimle rahat rahat yarışabilirdi. Eşinin diplomat olduğunu da bu vesileyle öğrendim.Yaşını tahmin edemedim ama hanımlara sormanın uygunsuz olacağını düşünerek dilimi tuttum. Paul uzun saçlarını at kuyruğu bağlamış genç bir gitaristti. Abla kardeş gibiydiler. İkisi de diğer tanıdığım çoğu jazz müzisyeni gibi sadelik ve içtenlikleriyle beni etkilediler. Önce uzun uzun sohbet ettik, bulunduğumuz mekanın geçmişte bir hapishane olmasına çok şaşırdılar. Sonra yürüyerek yola çıktık. İlk durağımız Ayasofya oldu. Her ikisi için de İstanbul'da en çok merak ettikleri şey iki dinin ortak kutsal yeri olan bu eşşiz ibadethane olmuştu. Benim orijinal planımda daha geniş bir gezi programı vardı ama Ayasofya'nın ikinci katındaki orijinal mozayikler planımızı etkiledi. Mekanın genişliğine sığınarak Michel Legrand'ın ölümsüz şarkısı 'I will wait for you'dan bir kaç satır söyledim ve beklediğim oldu. Ericka kaldığım yerden alarak şarkıya devam etti. Sesinin zerafeti ve güzelliğinden büyülendim. Hep birlikte resim çektirdik. Paul yeni evli idi ve yıllanmış bir eş olarak bana hanımına alacağı hediye için fikir sordu. Kapalı Çarşı'ya gitmeden birşey almamasını tavsiye ettim. Dilek taşına parmaklarını sokarak içlerinden birşeyler söylediler ama ne söylediklerine uğursuzluk olmasın diye kulak kabartmadım. Sonra Yerebatan sarnıcına gittik. Paul burayı sanat tarihi dersinden bildiğini ve mutlaka görmek istediğini söyledi. Gerçekten çok şaşırdılar. Mekanın büyüklüğü ve büyüsü önce onları sessizleştirdi. Ben önce ıslıkla sonra da bad sesimle 'Singing in the rain'i söylemeye başlayınca bu sefer ikisi de bana katıldılar. Erika bu sefer daha üst perdelere çıktı. Müzedeki bekçilerden birisi efsunlanmış gibi bizi dinledi. Ona bizim resmimizi çeksin diye kamerayı uzattık. Sarnıcın dibindeki Medusa başlı sütünun hikayesini okuduk. Çıkışa yakın kafede sahlep içtik, tarçın tadını ilginç buldular. Yeryüzüne dönünce Türkiye ekonomisine katkı yapmak istediklerini söylediler. Erika'ya Ayasofya ve Mozaik kitapları aldık. Paul eşine ne olur olmaz diye bir küpe aldı. Oradaki kısıtlı çeşit arasından bir de Şenol Filiz ve Birol Yayla'nın Yansımalar albümünü aldık. Bol sıfırlı faturadan önce korkmalarına rağmen Maliye Bakanımızın öngördüğü 6 sıfır atma işlemini yapınca neden Türkiye'de herkesin milyoner olduğunu anlamış oldular.

Akşam yemeği için ben Sultanahmet köftecisini planlamıştım ama Ericka vejeteryan çıkınca onun yanındaki Türk usulü ahçı dükkanına girdik. Ericka kabak ograten ve pilav, Paul ise karnıyarık ağırlıklı bir menü seçti. O gece onları otelin karşısındaki halıcıya emanet ederek eve döndüm.

Ertesi gece konserin verileceği Tepebaşı'ndaki İtalyan Kültür merkezine gittik. Ericka büyülü sesiyle Billie Holiday'den başlayarak Who is who in American jazz divas tarzı bir repertuar seslendirdi. Paul ise tek başına tüm bir orkestrayı gitarının tellerinden akıtarak sahneye taşıdı ve onun serdiği halı üzerinden Ericka divalar alemine uçup gitti.

Konserden sonra onları tebrik etmek üzere eşimle yanlarına vardığımda merakla konseri nasıl bulduğumuz sordular. Uzun uzun konuştuk. O gece birlikte Nardis'e gidip birgün önce albümünü aldıkları Yansımalar grubunu canlı dinlemeyi teklif ettim ama sabah erken kalkan bir uçakla dönecekleri için bu mümkün olmadı. Vedalaştık, Ericka bana bir hatıra olarak ilk albümü olan Some Enchanted Evening'i verdi. Sonra dayanamayarak sarıldı, ben ondan ve Paul'dan tekrar buraya geleceklerine dair söz aldım. Albümü de NTV Radyo'da 'Evde Çalamadıklarım'da çalacağıma söz verdim.

Eve döndüğümde albümün ilk açılış parçası olan 'Just One of Those Things'i dinlemeye başladım ve düşündüm.

Şu İstanbul şehirinde yaşamak gerçekten bir macera. Başınıza neler geleceğini bilmeniz hemen hemen imkansız gibi birşey. Ama güzel birşey gelince de ileride anlatacağınız güzel bir anınız oluyor.

ARÇELİK DEMEK AVRUPA'NIN EN İYİSİ DEMEK!

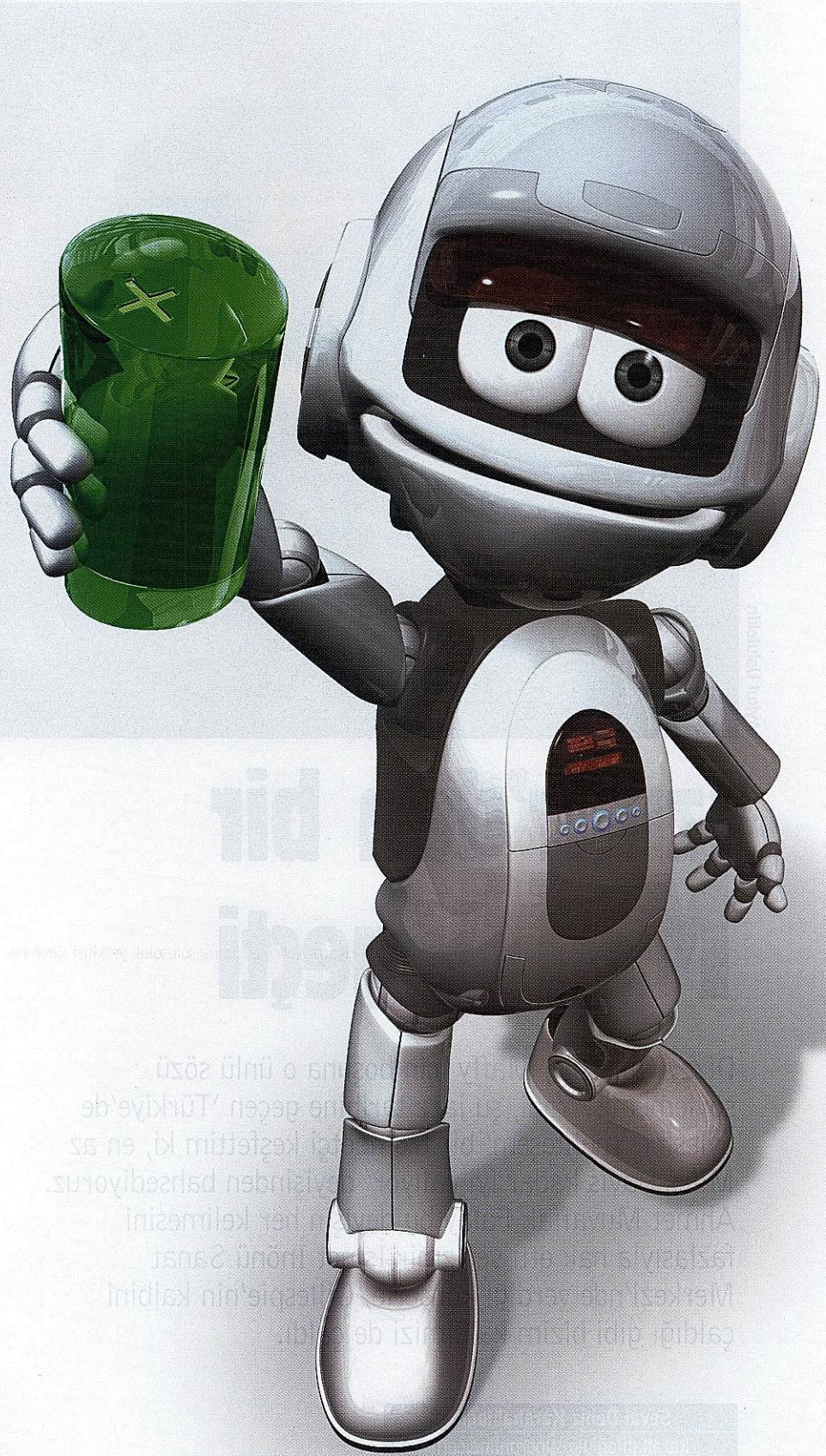

Avrupa Komisyonu'ndan Arçelik buzdolabı teknolojisine birincilik ödülü!

Arçelik, Avrupa'dan 21 beyaz eşya üreticisinin, A+ ve A++ sınıfı 900 farklı modelini geride bıraktı.

Arçelik, Avrupa Komisyonu'nun düzenlediği European Energy+ Yarışması'nda, "en az enerjiyle en iyi performans sağlayan" buzdolabı teknolojisiyle birinci seçildi.

Arçelik; daha az elektrik, daha az kaynak harcayan yeni ürünleriyle, geleceğin teknolojisini üretmeye devam edecek.

energy +

Avrupa'nın en az enerjiyle en iyi performans sağlayan buzdolabı teknolojisi

444 0 888 www.arcelik.com

arçelik

Aykut Uslutekin

İzmir'den bir Maffy geçti

Dizzy Gillespie, Maffy için boşuna o ünlü sözü söylememiş. Yani, şu jazz tarihine geçen 'Türkiye'de öylesine 'muhteşem' bir trompetçi keşfettim ki, en az Miles Davis kadar iyi çalıyor' deyişinden bahsediyoruz. Ahmet Muvaffak Falay bu deyişin her kelimesini fazlasıyla hak etti ve İzmir İsmet İnönü Sanat Merkezi'nde verdiği konserle, Gillespie'nin kalbini çaldığı gibi bizim kalbimizi de çaldı.

Seval Deniz Karahaliloğlu
karahaliloğlu@superonline.com

İzmir Kültür, Sanat ve Eğitim Vakfı'nın (İKSEV) düzenlediği, 11. İzmir Avrupa Jazz Festivali kapsamında, İsmet İnönü Sanat Merkezi'nde verdiği konserde, 'hepsi benim dostum' dediği jazz'ın son elli yılına imzasını atmış büyük sanatçıların eserlerini seslendirdi. Parçalar arasında yaptığı kısa konuşmalar sırasında sanatçılar hakkında kısa kısa bilgiler verdi. Jazz dünyasının bildiği ismiyle Maffy ile konser öncesi yaptığımız söyleşide ilk önce isim konusuna takıldık. Gayet 'ciddi' bir biçimde, isminin yanlış söylenmesinden fena halde rahatsız 'Benim adımın başında Ahmet var. Hiç kimse bilmez ama adım Ahmet Muvaffak Falay ona göre' diye söze girdi. Biz de Maffy'nin önünde 'başımız kıldan ince' peki dedik ve söyleşiye o meşhur karşılaşma hikayesi ile başladık.

Sahi, Dizyy Gillespie'nin karşılaşmanız neredeyse artık bir efsane haline geldi?

1956 senesinde Nisan ayıydı. Yanlış hatırlamıyorsam ayın 20'si ya da 24'ü olmalı. Dizzy Gillespie'yi Ankara Havalimanı'nda karşılayacaktık.

Hava alnındayız. Uçak indi, biz de orkestra olarak uçak pistindeyiz. Orkestra, uçağa 200 metreye uzakta filan. Her neyse, çalmaya başladık. Dizyy Gillespie geldi, önümde durdu. Aramızda 2 metre var yok. Amerika'da o sıralar meşhur olan parçalardan birini çalıyoruz. Dinledi, trompeti çalarken bana öyle bir bakıyordu ki, anlatamam.

İşte o zaman beni çok beğendiğini, o bakışlarından anladım. Zaten parçanın son bitiriş notalarını çaldım ve Dizzy ile sarmaş dolaş olduk. Arkamızda, 30 kişilik bir kolejli öğrenci grubu vardı. Ellerinde 'Hoş geldin Dizzy yazılı' pankartlar taşıyorlar. Yani, onu Ankara Havalimanı'nda öyle bir karşılamıştık ki, sanırım Dizzy'i hayatı boyunca bir daha böyle karşılayan olmamıştır.

Bildiğim kadarıyla siz klasik eğitimden geliyorsunuz. Ankara Devlet Konservatuarını bitirdiniz. Peki klasik müzikten jazz müziğine geçişiniz nasıl oldu?

Ben esas ilk defa 45 kişilik İzmir Işık Bando'sunda çalmaya başladım. 1940'ların başında, daha 11-12 yaşlarındayım. Daha jazz nedir filan bilmiyorum. Jazz deyince aklıma davullar, ziller geliyor. Yani jazz hakkında hiçbir fikrim yok. Bandoda klasikler, Türk Müziği parçaları ve buna benzer değişik şeyler çalıyoruz. Hatta, Mozart'tan eserler seslendiriyorduk. Çok kaliteli bir orkestraydı. Şefimiz Fuat Türkoğlu'ydu. İstanbul Konservatuarından mezun klarinet sanatçısı çok kıymetli bir müzisyendi. Orada neler çalmıyorduk ki, programımızda bütün klasik bestecilerin eserleri vardı. Ben konservatuara girmeden önce nerdeyse herşeyi o bandoda öğrendim. Yani konservatuara girerken çok güçlü bir müzik temelim vardı. Fuat Türkoğlu, bana bandoda bir parça hazırlattı, o parçayla konservatuara girdim. Hatta, biliyorum diye beni bir sınıf atlatarak başlattılar konservatuara. Daha sonra, ikinci sınıftaydım.17 -18 yaşındayım. Senfoni orkestrasında çello çalan Kaya Ökten ağabeyimiz vardı. Senfoni Orkestrası ile konservatuarın kapıları birbirine çok yakındı. Kaya ağabey, birgün bana "Maffy yarın bana saat öğleden sonra üç gibi gel sana jazz dinleteceğim" dedi. Ben de, 'tamam Kaya ağabey, yarın gelirim' dedim ama beni sardı bir heyecan. Jazz mı? nedir bu diyorum kendi kendime. Ertesi gün gittim, Kaya ağabey şöyle eski kurmalı bir gramofon çıkardı ve taş bir plak koydu. Kafamı neredeyse gramofonun çukurunun içine soktum. Bir dinlemeye başladım ki aklım başımdan gitti. 'Bu nedir? Ağabey bir daha çalar mısın?' dedim. Bir daha dinledim. Bunlar kim dedim. Charlie Parker ve Dizzy Gillespie'nin beraber çaldıkları bebop demez mi? Ben ilk defa, jazz müziğini jazz tarihinin en büyük iki dehasından dinledim ve o andan itibaren mahvoldum. Çok hızlı bir parçaydı. Ne kadar serbest ve ne kadar hızlı bir müzik dedim kendi kendime ve benim için herşey jazz müziği oldu. Artık, Ankara'da o dönem bulabildiğim bütün jazz plaklarını toplamaya başladım. Jazz müzisyeni kimler varsa onları dinlemeye gidiyordum. O sıralar 18 yaşındaydım, konservatuarı bitirene kadar öldüm bittim, çünkü bana hapishane gibi gelmeye başlamıştı. Konservatuarı bitirdim. Bana İzmir'e konservatuara trompet hocası olarak göndereceklerdi. O sıralar, Almanya'dan teklif geldi. Hemen Almanya'ya kaçtım oradan da bütün dünyayı dolaştım. Amerika, Avrupa, Rusya derken dünyanın hemen her yerinde jazz çaldım.

Neden jazz müziği sizi bu kadar çok çekti?

Bir kere jazz müziğinin özel bir dili var. Temeli armoniye dayanır. Jazz'ın bütün tadını o armoni zenginliği verir. Armoni bilmiyorsan, jazz müziğinde hiçbir şey yapamazsın. Ben neden kaçtım? 25 yaşında çıktım gittim. Jazz'ı yerinde öğrenmek istedim. Büyük babalar ile çaldım. Neredeyse 50 yıldır çalıyorum. Sadece çok sevmek yetmez. Çalışacaksın. Yedek Subaylığımı İskenderun'da yaptım. Okulu bitirmişim filan. 45 derece sıcaklıkta, kan ter içinde günün beş saati trompet çaldığımı biliyorum. Dizzy Gillespie benim çalışımı beğendi ama o çalışı yapmak için de çok çalışmak lazım.

Müzikal yaklaşımınıza uygun olarak hangi sanatçıların tarzı size daha sıcak geliyor?

Tabii ki Charlie Parker'ın çalışı. Klasik jazz müziğinin en büyük dehası tartışmamız olarak Charlie Parker'dır. Ben Charlie Parker'ı ilk kez Dizyy Gillespie'ye sordum. Bana dedi ki, 'Charlie Parker'dan önce, Amerika'da herkes jazz müziği çalıyordu. Dixieland, eskiler, yeniler filan. O geldi, müziği bir mimar gibi toparladı, tıpkı bina yaparmış gibi jazz müziğini yeniden inşa etti ve yerine oturttu'. Hakikaten, herkes o dönem, Charlie Parker'ın müziğini taklit etmeye çalışıyordu. O ne yaparsa, diğer müzisyenler de onun yaptığının aynısını yapmaya çalışıyorlardı. Yani, onun gibi müzik yapabilmek için çabalıyorlardı ama kolay mı, adam deha, taklit edilemez. Sonra Tabii ki Dizzy Gillespie var. Ama bunlar jazz'ın babaları yani.

Şefimiz Fuat Türkoğlu'ydu. İstanbul Konservatuarından mezun klarinet sanatçısı çok kıymetli bir müzisyendi. Orada neler çalmıyorduk ki, programımızda bütün klasik bestecilerin eserleri vardı. Ben konservatuara girmeden önce nerdeyse herşeyi o bandoda öğrendim.

Müzikal geçmişinizde en mutlu olduğunuz dönem hangisi?

Kenny Clarke, Francy Boland Big Band'de Köln'de çaldığımız dönem. Orada çok iyi müzisyenlerle beraber çalıyorduk. Hepsi çaldıkları alanda, en iyiler. Öyle bir orkestraydı ki 1968 yılında, 'Downbeat' dergisi beş yıldız verdi ve o yılın en iyi orkestrası seçti. Kimler yok ki? Benny Bailey, Zoot Sims, Derek Humphy, Ake Persson, Karl Drevo, İdris Suleyman, Keg Johnson, Billy Mitchell, Jonny Griffin, Ronny Scott, Sahip Shihap ve şu an aklıma gelmeyen diğer isimler.

Onlarla 1963 ve 69 yılları arasında çaldım. Konser vermek bir yana, bu

Aykut Uslutekin

isimlerle beraber çalmak bile büyük keyifti. Bu orkestrayla birlikte, Nasuhi Ertegün'ün sahibi olduğu Atlantic Plak'tan bir albüm çıkardık. Albümün kapağında, Amerikan, İsveç, İngiliz ve Türk bayrağı vardı. Birgün Köln'de kafede oturuyorum. Bir telefon, Amerika'dan Nasuhi Ertegün arıyor. "Buyur ağabey" dedim. Sana çok teşekkür ederim dedi. "Neden?" dedim. İlk defa hazırladığım bir albümde bana Türk Bayrağı kullanma şansı verdiğin için dedi. Şaşırdım. Benim bayraktan filan haberim yok. Tabii çok sevindim çok gurur duydum. Bir sonraki albümü çıkardık. Türkiye Cumhuriyeti pulları gibi pullar bastılar. Pulun içine de resmimi koydular. Çok esprili oldu.

Şu anda çaldığınız grubunuzu 1986 yılında kurmuştunuz. Programda, bu zamana kadar değişen müzisyenler olmasına rağmen grubun 'nüvesi' hep aynı kaldı deniyor. Nedir bu 'nüve' Allah aşkına?

(Gülüyor..) Ha, evet. Grupta biz üç kişi hiç değişmedik. Piyanoda, Daniel Tilling, tenor saksofonda Günnar Bergsten ve trompette ben. İlk başladığımızda, altı kişiydik. Sonra, gruptan bazı ayrılmalar oldu, trombon çıktı. Beş kişi kaldık. Bir baktım, ya, beş kişi biz daha iyi çalıyoruz. Sonuç-

ta, davulda Mehmet İkiz ve basta Markus Winkstrom ile beraber yola beş kişi devam ediyoruz.

Kendi müzik anlayışınızı nasıl tanımlıyorsunuz?

Biz Charlie Parker, Dizzy Gillespie, Thelionus Monk gibi en büyük jazz'cıların yazdığı kompozisyonları, eserleri çalıyoruz. Bu müziğin içinde armoniyi bozmadan ve müziğin orijinal ruhuna sadık kalarak kendi yorumumuzu da koyuyoruz. Yorum deyince, kafadan atmıyoruz. O bestecilerin çizdiği sınırlar içinde o müziği bozmadan, jazz müziğinin dilini kullanıyoruz. Bir de bestenin ruhunu kavramak var. Besteci orada ne demek istemiş anlayamazsan, iş bitti demektir, imkanı yok jazz müziğini beceremezsin.

Bir de 'Sevda' deneyimizi var sizin değil mi?

Aman bana o 'Sevda'yı sorma. O 'sevda meselesi' yüzünden ben Stockholm'de takıldım kaldım. O sıralar, davet almıştım. Amerika'ya gidecektim. Olmadı. Sevda meselesi ortaya çıktı. Hayatımın en büyük hatasıdır. Türkiye'den gelen bazı arkadaşlarla, Sevda grubunu kurduk. Benim Amerikalı jazz'cı arkadaşların 9/8'lik aksak ölçü bir hoşlarına gitti. Bayıldılar. Aman bunları çalalım filan dediler. Türk müziği motifleri onlara yabancı olduğu için de çok ilginç geldi. Sonra, yapılan müzik İsveçlilerin çok hoşuna gitti filan.

En son albümünüzü, eğer yanılmıyorsam 1994 - 1995 yıllarında çıkarmıştınız. Sonra Maffy hayranları yeni albüm ne zaman çıkaracak diye beklemeye başladılar...

Şimdi, İzmir Avrupa Jazz Festivali'nde çalacağımız konser programını buraya, İzmir'e gelmeden bir hafta önce, Stockholm'de çaldık ve o konserin kaydını yaptık. Buradan Stockholm'a dönünce, yapılan konser kaydını dinleyeceğim. Kaydını beğendiğim parçaları ayıracağım, beğenmediklerimi çıkaracağım, belki bir iki tane daha parça eklerim. Sonuçta, o kayıttan bir albüm yapacağız. Önümüzdeki aylarda albüm piyasaya çıkar.

Daha sonra konser sonunda, Maffy ile tekrar bir araya geldik. Konserde anons ettiği parçalar ve bestecilerini isimlerini içeren aşağıdaki listeyi hazırladık. İşte gelecek, albümün ana teması, parçaların ve bestecilerinin isimleri. Tabii, Maffy bu sağı solu belli olmaz. Stockholm'e dönünce iki üç parça çıkarır ve dört, beş parça ekler. Her şey onun beğenisine kalmış.

SEÇİLMİŞ DİSKOGRAFİ

- Blues Blue, Bestecisi Sonny Clark – Piyanist ve besteci (Maffy'nin dediğine göre en verimli çağında, 31 yaşında hayata veda etti. Ve Maffy'nin gözdesi).
- Short Story, Besteci Kenny Durham Trompetçi ve besteci
- Canka Besteci Sonny Clark Piyanist ve besteci
- Come Home at Least Besteci Hank Mobley
- Balad (Autumn Nocturne) Besteci Yusuf Myrow
- This I dig .... Besteci Hank Mobley
- Wisper not Besteci Benny Golson
- News for Lulu Besteci Sonny Clark

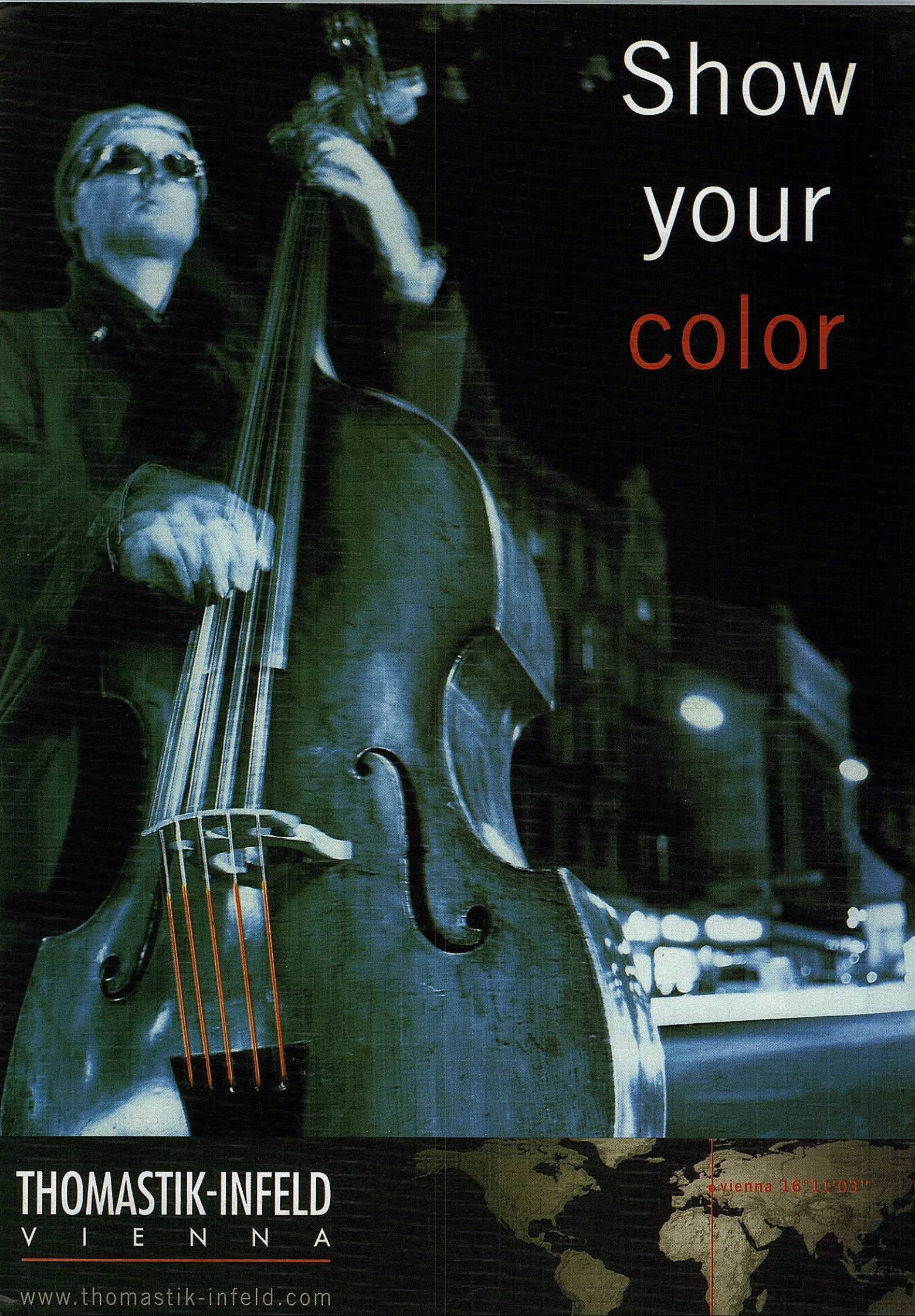
Show
your
color
THOMASTIK-INFELD
VIENNA
www.thomastik-infeld.com
vienna 16°11'03"

Gevrek, İmbat, Miles: Jazz5

İnanmak ve istemek başarıyı getirir. Başarmak için de uzun süreli bir sabır ve bu sabıra birlikteliğin getirdiği dostluk ile yolun başından beri kopmayan beş hünerli parmaktan çıkan jazz tınıları....

Kerem Kaban
bydenge@yahoo.com

İzmir'in Alsancak semtinde gece sisi ve martı çığlıkları arasında esen lodosla yükselen jazz nağmeleri duyasanız bu Jazz5 grubundan gelen müziğin sesidir. Cenk (Gedik) önde tüm içtenliği ve samimiyeti ile yüzünde ki doğallığı içinden gelerek üflediği trompeti kaygısızlığı ve yalınlığı ile çalmaktaydı;

Onun jazz serüveni TRT3'teki jazz programlarına olan düşkünlüğü ve siyah-beyaz salon filmlerinin soundtrack'leri ile devam edip Hacettepe'de alınan mühendislik eğitimi sırasında yoğunlaşan kuramsal jazz'ı pratiğe dökmesiyle sonuç bulmuştur. Bilmem ki mühendislik okumak iyi mi yoksa jazz notaları arasında kaybolmak mı? Bence insan bildiği yoldan devam ederken kararını vermeli. Cenk Jazz5'a sonradan katıldı, önce Harun (Öncü) üflemeli sazda başarıyla yer alırken bu görevi Cenk üstlenmiş durumda şimdilerde. Gece iyi karanlığa gömülürken Cenk ile yaptığım sohbet sırasında ona daha baskın üstatları sorduğumda ağzından önce Gillespie, Chet ile Woody Shaw, Freddie Hubbard geldiğini söyledi bir çırpıda. İlk trompet metot dersini Gökben Noyan'dan almaya başlayan Cenk bu süreci bolca pratik yaparak ve dinleyerek geçirmiş. Cenk, jazz müziğinin kollektif yapısı ile daha çok ilgilenerek de Jazz5'a yerini almıştır. Standartlar çalmasına rağmen jazz türleri içinde hepsini denemek istemektedir. Samimiyet ve parça aralarındaki monologları ile dinleyiciyi gruba yaklaştıran bir havası vardır Cenk'in. Türkiye'deki jazz'a biraz pesimist baksa da çalarken yüzünde ki olumlu ifade insanı etkiliyor aslında. Cenk'in sigarayı bırakmadaki telaşı çalarken olmadığı için bence buradan kaynaklanıyor. İşte onun içinde otuzlu yaşların olgunluğu dudaklarıyla trompetinde buluşuyor.

Ve işte Jazz5'ın unutulmayacak ve unutulmaması gereken gizli güçü, Tuğrul abi. Dışarıdan bakıldığında ona her an patlayacak bir volkan gibi derin ve tehlikeli gibi gözükse de ya da konuşmak için birçok nedeni varmış gibi duruyor olsa da o kayıp zamanın peşinde giden ve bu yolculuğa ortaiki'yi terkederek ve Cannonball Adderley dinleyerek başlamış biri olarak tanımlar kendini. Be-bop ekolünden vazgeçmeyen Tuğrul abi, sakallarının arasına saklanmış gülümsemeleri ile konuşuyordu benimle konu konuyu açarken Emin (Fındıkoğlu) Hoca'dan Fatih Erkoç' a kadar bir çok kişiyle yaşanmışlıkları anlattı bana. Artarken duman, azalırken zaman, o eski dönemlerin coşkusunun olmadığından yakınırken, ağzından McCoy Tyner değişkenliğine oradan Türk jazz'ının son dönemlerde kuzey melodilerini solumasına kadar geniş konulardan söz açılmıştır.

Tuğrul abi konuştukça içten ve inançlı yapısı ile ekmeğini bastan çıkaran nadir güzel insanlardan biri olmuştur artık benim için.

Barney Kessell ve Oscar Moore tınıları hala kulaklarındaydı onunla konuşuken. Peki ya big-band? "O ayrı bir tavır ve ahenk" dedi.

Sigara dumanıyla sararmış parmakların basın tellerinde ses bulması... Gözlerinde be-bop yıllarına ait ba-

kışlardı Tuğrul Abi'nin duruşu. O ki duruşundan ve çalışından dersler alınabilecek birisi. İyi ki var iyi ki jazz ile var...

İlk tanıştığımız da kıvırcık saçları ensesinde kıpı kıpır dolu birisi benim için Gürkan (Baltacılar). İmbat esintisinde doğan bir Nisan çocuğu olarak dünyaya gelmiş. Müzikten önce 12 yaşında tuvalle tanışmış, şövale ile bir bağ kurmuş arasında ve 16 yaşına gelindiğinde gitarla tuvale melodiler çizmeye başlamış ve üniversiteye de giderek bu ilgi ve hobi, takıntı halini almış. Şimdilerde ise bir şirketin planlama müdürü. Evet yanlış okumadınız müdür. Gündüz iş sıradanlılarını gece sıradışı davul ezgileri ile tamamlamak onun işi aslında. Bira köpüğünde paylaşılan sohbetler 88 yılı Miles Davis konseri ile dönüm noktasını bilen bir müdür olarak değişiyor hayatı. Bir aile reisi olmasıyla ziyade çılgınlıklarını genelde ev dışında bırakıyor. Bu inançlı çılgınlığını daha çok 'Çatı'da gerçekleştiriyor. Bu Çatı'ya çıkışta eski çılgınlar biraraya geliyor, tatlar müzikle buluşuyor. Belki de içindeki free -lik- jazz duygusu Gürkan'da anlam kazanıyor. Alto'dan cross'a, cross'tan zillere uzanan ellerin ritmi çılgınca dolaşıyor. Huzuru bazen Jack deJohnnette bazen Elvin Jones bazen de Tonny Williams'da buluyor. Yüzü, geçmişte aklında hiçbir şey yokmuş gibi dururken aklı 60'lı yıllarda ki Miles performanslarına gidiyor. Gürkan bence Jazz5'ın kapanmayan kapılarından biri ve bu jazz inancıyla her zaman herkese kapısını açan bir dostum olacak.

Yakın dostum Murat (Atalık); bence o İzmir'in son dönem ender jazz neferlerinden biri, ne kadar alınır bilemiyorum ama onun kadar düzenli bir jazz gitaristi tanımadım. Gerek evliliğinde ki mutluluk, gerek inancıyla yaşattığı bir jazz grubu gerek Trigon Müzik. Gerçi insanın böyle dostlara sahip olması bu devirde ender ve bence Murat bu ender insanlığı hak ederken gösterdiği iyi niyet ve çaba, jazz müziğinin İzmir'de gençler tarafından da sevilmesine neden oldu. Parker ve Wes ile tanışan naif duyguları gitarıyla bize anlatan ve kalıplaşmış formatlardan sıyrılmak olarak gördüğü jazz'ı kendine has bir yöntemle sabırlı ve titiz bir şekilde sürdürüyor Murat. Kendinden emin adımlarla notalara sadık jazz'a saygılı bir biçimde. Gerek pratik gerek teorik anlamda kopuş yaşamadan Pat Metheny, Bill Frisell, Joe Pass stillerini özümseyerek de işini ve jazz'ını o kadar ciddiye alan biri benim için.

Bense Jazz5 dinlemenin verdiği huzurla kulüpten ayrılırken, şehri kaplayan ışıklar, martı silüetleri ve aklımda kalan bir şarkı; "How long has this been going on?", yürümekteyim...

İzmir'in Alsancak semtinde gece sisi ve martı çığlıkları arasında esen lodosla yükselen jazz nağmeleri duyasanız bu Jazz5 grubundan gelen müziğin sesidir.

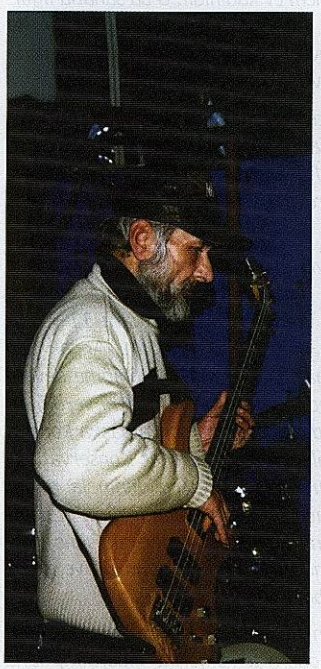

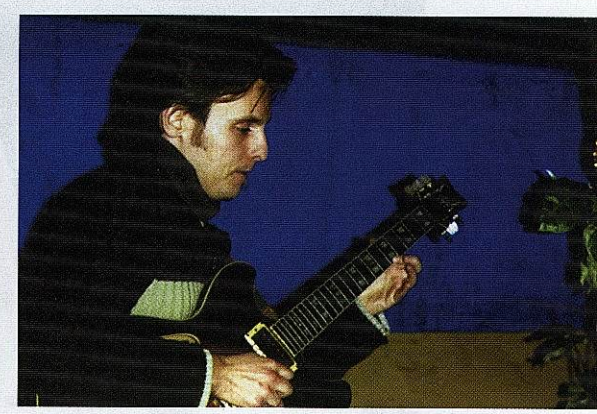

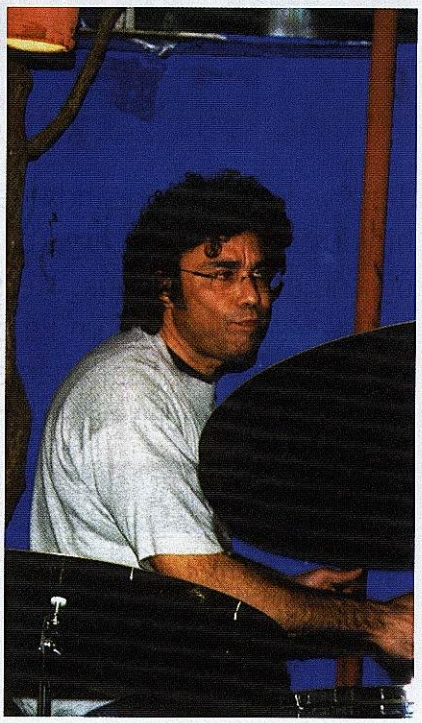

Cenk Gedik (üstte)
Tuğrul (solda)
Murat Atalık (sağ üstte)
Gürkan Baltacılar (sağ altta)

Meriç Demirkol ile Jazz ve kahvaltı hazırlamak üzerine

Jazz ve kahvaltı arasında nasıl bir bağlantı olabileceğini hiç düşünmemiştim, ama bu hayatta insanın öğrenmesinin sonu yok. Herşey yeni bir röpörtaj için Valideçeşme'ye gitmem ile başladı. Apartmanın en üst kat penceresinden sallanan eli görünce inşallah asansör vardır diye içimden geçirdim ama yoktu.

Tunçel Gülsoy
begog@superonline.com

7. kata vardığımda jazz müzisyenlerinin neden bu tip fiziksel egzersiz gerektiren daireleri ev olarak seçtiklerinin mantığını anlamaya çalışıyordum.

İçine davet edildiğim oda kendilerini ziyaret ettiğim diğer jazz müzisyeni dostlarınkiyle aynı gibi gözüküyordu.

Bilgisayara bağlı klaviye, nota sehpaları, bir dolu nota, ev sahibimin enstrümanı olan saksofonlar, az seyredildiği belli eski bir televizyon, müzik seti ve geçmişin anılarını günümüze taşıyan resimler. Ev sahibimin müzik koleksiyonunda baş köşede John Coltrane albümlerinin olması ve onun sihirli saksofonunun sohbetimize eşlik etmesi de normaldi.

Oturduk, Meriç konuştu, bana ise sadece onu dinlemek düştü:

Kendimi sözle çok iyi ifade edebilen bir insan değilim, belki de bu yüzden müzik benim hayatımın en önemli parçasını oluşturuyor. 17 Mayıs 1975'de Erzincan'da doğdum. Babam askeri bandoda saksofon çalan bir subaydı. Tayin nedeniyle birkaç şehirde bulunduk. Şimdi Ankara Kent Orkestrası'nda çalmaya devam ediyor. Annem ev kadınıdır. O da sanatla ilgilidir. İyi bir müzik dinleyicisidir. Ağabeyim ise Mersin Devlet Operasında klarinetçidir, o da jazz sever ve saksofon çalar.

Üç yaşındayken kendi kendime blok flüt çalmaya başladım. 5 yaşımdayken Ankara Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservauarı'nda koroya başladım, şefimiz Muzaffer Arkan idi.

7 yaşındayken Prof. Ersin Onay ile piyanoya başladım, bir yandan da ilkokula gidiyordum. Tam zamanlı konservatuara 11 yaşında piyano bölümüyle başladım. Ancak ben obua çalmayı sevdiğimden o bölüme devam etmek istedim. İlk obua resitalimi verdiğimde orta 1'de idim. Daha sonra başka konserlerim de oldu. Ankara Devlet Konservatuarı Senfoni Orkestrası ile Vivaldi'nin la minör obua konçertosunu seslendirdim. Lisans üçüncü sınıfta Bilkent Üniversitesi'ne geçtim, eski hocam Ersin Onay müzik ve sahne sanatları bölümünün dekanı idi.

İlkokuldan itibaren senfoni orkestrası konserleri ve opera temsillerine giderdim, daha sonraları beni rahatsız eden bazı nedenlerden dolayı gitmemeye başladım. Sanırım ilişkiler ve bunların müziğe yansıması beni rahatsız etti. Bilkent aslında benim müzik hayatımda bir nefes idi, ama orada da yapamayacağımı anladım. Orkestranın çok yoğun bir konser ve çalışma temposu vardı, bir enstrümantalist olarak kişisel çalışmalarıma vakit ayıramayacağımı anladım.

Mezun olunca kendi çizgimi oluşturmak istedim. Eskişehir Üniversitesi'nde obua bölümünü kurma teklifini kabul ettim ve 1997'de oraya gittim, öğretim üyesi oldum. Önce Ankara'dan gidip geliyordum, sonra Eskişehir'e yerleştim. 2000 yılında evlendim, eşim de konservatuarda müzikoloji bö-

lümü öğretim üyesiydi. Öğrenci yetiştirmek çok keyifliydi, ancak bir süre sonra farkettim ki orada da beni diğer yerlerde rahatsız eden sebeplerle birlikteydim.

Çaylar geldi, demleyen Meriç'in ev arkadaşı Bora'ydı. John Coltrane'i tekrar çalmasını rica ettim, o ise kaldığı yerden öyküsünü anlatmaya devam etti:

Üniversiteden ayrıldıktan istifa ederek Almanya'ya baş vurdum. Bazı obua kayıtlarımı yollamıştım. Ama benim hayatımda obuadan başka ilgimi çeken bir enstrüman daha vardı.

Saksofon çalmaya babam Reşat Demirkol'la başladım. Lise yıllarında babamın saksofonunu elime alıp çalmaya başlamıştım. Sonra zamanla harçlığımı çıkartmak için çalmaya devam ettim. Ama benim ilk aşkım obua idi. Saksofon ile çok idealist olarak ilgilenememiştim. Almanya'dan olumlu cevap alınca hayatımda bir yol ayırımına geldiğimi farkettim. Harcayacağım emek ve onun karşılığında alacağım zevki düşündüm ama nedense Almanya'dan vaz geçerek hem saksofona hem de jazz müziğine idealist bir şekilde yaklaşmaya karar verdim.

TRT Caz Orkestrası'na girdim. Burada aradığımı buldum, mutlu oldum ve bu benim insanlara bakış açımı değiştirdi.

Obua ile de çok mutlu olabilirdim, belki de bu yüzden obuayı bıraktım ifadesini doğru bulmuyorum. Ama obua hayatımın bu döneminde bana çok cazip gelmiyor.

Saksofona adım atmamış olsa idim obuaya devam ederdim ama şimdi görüyordum ki elimde çok daha yaratıcı bir imkan vardı.

Bana göre bir işi yaparım diye ortaya çıkan insanın o işi gerçekten sahiplenmesi gerekiyor. Bu açıdan bakıldığında ben henüz kendimi saksofoncu olarak da nitelendiremiyorum. Bir yıl önce saksofoncu olmaya karar verdim ve yola çıktım. Bu artık benim için bir yaşam tarzı oldu.

Bence bir müzisyen sürekli olarak enstrümanının ve müziğin içinde olmak zorunda. Enstrüman adeta insanın bir uzvu haline gelmeli, işte böyle bir anlayış içerisinde müzisyen olma kimliği bana çok cazip geliyor.

Size keyif yaşatan bir şeyi ciddiye almak ve ona alabildiğince sonsuz zaman ayırmak gerekiyor. Müzik benim için önemli herşeyi içerisinde barındırdığı için ona böylesine geniş zamanımı ayırabiliyorum.

Duvarda gördüğüm bir resim Meriç ve eşinin birlikte güldüğü bir anı sonsuza kadar dondurmuştu. Ben resime bakarken o sessizce bekledi, kısa bir sessizlikten sonra sohbet hiç ummadığım bir yönde gelişti.

Bu resim Nazlı ile evlendiğimiz gün çekildi. Evlendikten sonra ikimiz de 20 şer kilo aldık. Yemek yemeyi ikimiz de çok seviyoruz. Birlikte çok güzel kahvaltı sofraları hazırlardık. Hem hazırlaması hem de yemesi uzun süren sofralardı bunlar. Birbirimizi çok güzel tamamlardık, ikimizin de elinden gelen şeyler farklı idi.

Nasıl sofralardı bunlar diye içimden geçirdim ama o bakışlarımdan sorumu anladı ve cevapladı:

Bakın bence bir kahvaltı sofrasında zeytin mutlaka olmalı, ama az tuzlu siyah zeytin olacak. Üzerine bol limon sıkılacak, zeytinyağı dolu bir kasede duracak, ayrıca üzerine kekik ve kırmızı biber serpilecek.

Nazlı hiç üşenmez, önce herbir tanesini özenle tek tek keserek zeytinlerin çekirdeklerini çıkartırdı.

Yumurtalarımız rafadan olmalıydı. Hani şu kaşıkla yenilebilecek gibi olan. Üstüne de tuz ve limon sıkılmalı. Nazlı küçükken hiç yumurta yemezmiş, annesi üstüne limon sıkınca sevip yemeye başlamış. Hala böyle yiyor.

Krem peynir zeytin ezmesi ile buluşunca muhteşem olur. Ekmeğe sürüp de yemenin tadına doyulmaz.

Aslında bahsettiğimiz kahvaltılıklar sıradan şeyler, ama onları farklı kılan kendilerinden çok nelerle bir araya getirildikleridir. Sizin anlayacağınız kahvaltıda ne yendiğinden daha önemli olan yenen şeyin nasıl hazırlandığıdır.

Zeytin zeytindir işte, ama onu farklı yapan şey çekirdeğini çıkartıp zeytinağa koymak üstüne biber ve kekik koymaktır. O zaman sıradan bir zeytinin yenişi bile değişir,

Jazz da böyledir. Tıpkı kahvaltı masasında değişik şeylerin bir araya getirilmesiyle farklı tatlar hazırlanması gibi müzikte de farklı tatlar hazırlanması gerekir. Bir beste yapılmış ve benim önüme konmuş, ben sadece orada yazılı olan notaları çalsam size hiç bir şey ifade etmez. Hatta böylesi bir icra onu yazmış olan besteciye de bir şey ifade etmez diye düşünüyorum. Ama bir müzisyen yazılı notalara kendine has çalışıyla ve getirdiği yorumla can verebilir. Aynı müziğe her müzisyenin yaklaşımı farklı olabilir. Ancak bu farklılık yaratma imkanı klasik müzikten çok jazz müziğinde var.

Bence jazz bir insanın özgür bir şekilde kendisini ifade etmesidir. Jazz'da da klasik müzikte olduğu gibi bazı kurallar var, onları size öğretiyorlar ama daha sonra onları nasıl kullandığınıza karışmıyorlar. Sahnedeki müzikal davranışlar ve tavırlar, seçilen notalar öğretilmez. Öğretilenler kesin kurallardır sadece.

Ona beğendiği ve kendisine örnek aldığı jazz müzisyenleri olup olmadığını sordum, birçok müzisyen adı saydı. Ancak bu konuda konuşmak için kendisini yetkin hissetmediğinin altını çizdi.

Bir saksofoncu adı vermek benim için gerçekten bir yük. Bazı isimleri unutabilirim, bazılarını ise henüz tanımamış olabilirim. Şu an yoğun bir öğrenim devresi içindeyim.

Önce şu an dinlediğimiz John Coltrane var, onun albümlerini toplamaya çalışıyorum. Sonra Charlie Parker, Sony Stitt, Phil Woods, Johny Hodges, Cannonball Adderley geliyor. Yenilerden Kenny Garrett, Joe Lovano, Joshua Redman'i severek dinliyorum. Dexter Gordon'u ve Michel Brecker'ı da beğendiğim yeni nesil jazz'cılara ilave etmek istiyorum. İşin gerçeği şu, ben herkesi dinlemekten zevk alıyorum, hepsinden aynı zevki almasam da birşeyler çıkartıp öğrenebiliyorum. Her dinlediğiniz müzikten çok hoşlanmasanız da farklı bir tavır bulabilirsiniz. Sonra o tavır sizin yaşantınızın da bir parçası olabilir.

Bence müzik çalanla dinleyen arasında bir yoğunluk oluşturur.

Hayatımın bu döneminde kendimi büyük bir yük altında hissediyorum. Birçok sorumluluk taşıyor ve birçok şeyi aynı anda yapmaya çalışıyorum, şu an önceliğim saksofon.

İyi bir saksofoncu, iyi bir jazz müzisyeni ve iyi müziğin parçası olmak istiyorum.

Meriç Demirkol iyi müziğin parçası olabilmek için gerçekten canını dişine takmış çalışıyor. Konuştukça öğreniyorum ki bir çok farklı müzik projesinde yer almış. Baghdat Avenue albümünde çalmış, Önder Focan ve tromboncu Hakan Çimenot ile 'Fo Bop' projesinde çalıyor.

İmer Demirer'in onun hayatında özel bir yeri var, İmer'in yaşam şekli, müziğe olan yaklaşımı, ve müziğe verdiği emeği çok özel buluyor. Ağabey dediği Neşet Ruacan da ona TRT Caz Orkestrasında ve diğer çalışmalarında çok destek olmuş. İstanbul'a ilk geldiği ve kendisini çok yalnız hissettiği dönemlerde Hakan Çimenot ve Emre Kayhan'ın onu hem müzik hem de diğer konularda desteklemesini unutamıyor.

Tahta ile uğraşmayı seviyor, kendisini çok evcimen buluyor. Kırtasiye malzemelerine olan ilgisi onu sık sık kitapçılara taşıyor.

Bazen küçücük bir silginin bile ona çok şey ifade edebileceğini belirtti.

Ayrılırken bana başka söylemek istediği birşey olup olmadığını sordum, şöyle cevap verdi:

Ailem bana yaptığım herşeyde güvendi ve destekledi. Onların sıcaklığını herzaman hissettim Yatılı okudum ve küçük yaşta para kazanmaya başladım. Tüm bu süreçde ailem beni hep izledi ve tüm bunlar beni çok geliştirdi. Yaptığım hiç bir şeyden pişman olmadım.

Meriç'in belki de yaşam içinde pişman olabileceği şeyleri yaşayabileceğini düşündüm, ama düşüncelerimi kendime sakladım. Jazz ile kahvaltı hazırlamak üzerine bir yazı yazmaya başladım.

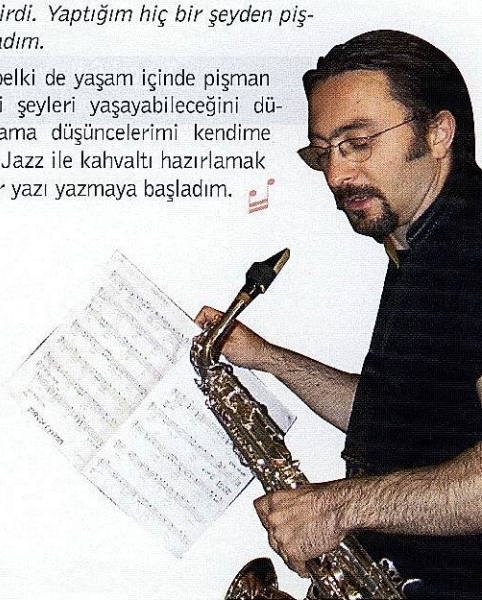

İlyas Mirzaev ile Jazz'ın rengi üzerine bir sohbet

İlyas Mirzaev'in yeni albümü hakkında sohbet etmek üzere Universal Müzik'ten davet alınca önce kendisi hakkında eskiden yazmış olduğum yazıyı tekrar okudum. Bazen insan kendi yazdığı şeyleri de okuyunca da şaşırabiliyor, bakın 6 yıl önce onun verdiği bir konser hakkında Jazz dergimizde neler yazmışım:

Tunçel Gülsoy
begog@superonline.com

37 yaşında ve yedi yıldır Türkiye'de yaşıyor, Babası Azerbeycan'ın en tanınmış klasik müzik bestecilerinden Musa Mirzayev, Rus ve Yahudi asıllı annesi gazeteci, her ikisi de çalışırlarken tek başına büyüdü. Piyanoya babasının etkisi ile başladı ama önce nefret etti. Aziza Mustafazadeh'in babası efsanevi jazz müzisyeni Vagif Mustafazadeh ile çalıştığında henüz 16 yaşında idi ve onun sayesinde jazz müziğini sevdi. İki yıl boyunca hemen hemen hergün beraber prova yaptılar, ondan kompozisyon öğrendi. Ama bir yandan da Bakü konservatuarında klasik müzik kompozisyon dersleri aldı. Birgün hem hocası hem ağabeyi olan Vagif Taşkent'deki bir konserde ölünce şok geçirdi, ama farketti ki müziği artık dönülmez bir şekilde hayat yolu olarak seçmişti. Sonra çok çalıştı, Moskova konservatuarında büyük Rus bestecisi Alfred Schnitke'nin öğrencisi oldu. Konservatuarı bitirince oda müzikleri, kilise org müzikleri, hapsikord, piyano, viyola ve flüt sonatları yazdı. Eserleri Avrupa'daki konserlerinde çalındı. Ama tüm bu zaman boyunca asla jazz'dan kopmadı.

Gelen davet İlyas Mirzaev'in ilk albümü Blue Red Green hakkındaydı. Evet İlyas ülkemiz müzik severlerinin karşısına çıkıyordu ama artık 37 yaşında değidi ve 43 yaşına girmişti. Kendi yazdığım yazıda onun jazz hakkındaki düşünceleri şöyle ifade ediliyordu:

"Jazz herşeyden önce özgürlüktür. Jazz bir araçtır, diğer müzik türleri gibi tanrıya ulaşmada onunla konuşmak için bir araçtır. Dinlemiş olduğunuz konser benim 15 yıllık birikimimin sonucu ortaya çıktı. Miles Davis, Bill Evans, Keith Jarrett, ve özellikle Joe Zawinul'lu Weather Report benim hayran olduğum jazz müzisyenleri. Bence Weather Report 21. yüzyılın müziğini yapıyordu. Dikkatle inceleyin onların müziğinde bir tane eksik şey bulamazsınız. Zawinul ise beni bir besteci ve keyboard ustası olarak derinden etkiledi. Onun kompozisyonları ile hocam Schnitke arasında çok benzerlikler görüyorum.

6 yıl sonra o konserin anılarını ardımızda bırakarak sanki dün yapılmışcasına sohbetimize kaldığımız yerden devam ettik ve bu sefer onun yeni albümü Blue, Red, Green'den başlayarak jazz'ın diğer renklerine vardık:

Bu albümüm de eski dönemlerimden bugüne uzanan birçok bestem yer alıyor.

Daha evvel de sana söylediğim gibi jazz deyince aklıma ilk gelen şey Vagif Mustafazade, onun benim yetişmemde ve hayatımda çok özel bir yeri var. Aslında ben onun gösterdiği yoldan yürüyorum.

Albümde 10 parça yer alıyor. Blue Red Green' bu albüme adını veren giriş parçası. Bir parça için doğu müziğinin jazz müziğine yansıması da diyebiliriz. Vagif Mustafazade'nin müziğini de burada duyabilirsin.

Mavi benim için hem gökyüzünün hem de jazz müziğinin rengidir. Kırmızı ateşi, yeşil ise doğayı temsil ediyor.

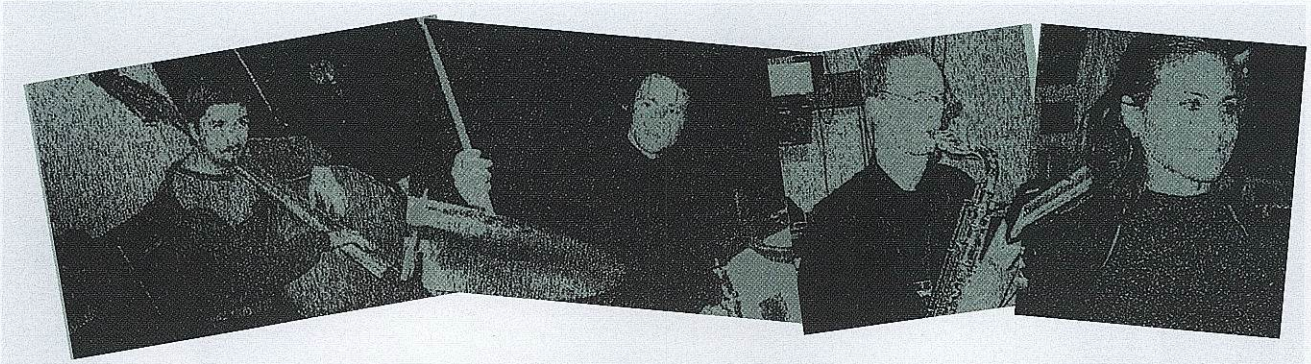

'Tenderness' yapı itibarıyla bir ballad. Bence bir jazz müzisyeni ballad'lar aracılığıyla dinleyicisine daha sihirli ve özel şeyler aktarabiliyor. Bu parçayı o zamanki kız arkadaşım Şenay'a yazdım. Şenay aynı zamanda bu albümde şarkı söylüyor.

'Lights of Baku' aslında babam Musa Mirzayev'in bir teması üzerine yapılmış bir beste. Kimseler bilmez ama Baku bir zamanlar Sovyetler Birliği'nin jazz merkezi idi. Jazz derken biraz da kardeşlik, birlik, ayrımsızlık gibi kavramlara da gönderme yapıyorum. Bu parça bir çeşit nostalji içeriyor, onu hiç bir zaman geri gelmeyecek bir zamanın anılması olarak da düşünebilirsiniz. Ne yazık ki bugünün Bakü'sünde o geçmişin güzel kokusu artık yok.

'Nerdesin' eski kız arkadaşım Şenay için yaptığım bir beste, sözlerini de kendisi yazdı.

'Solitude' yalnızlık anlamına gelen bir kelime, bu aslında Vagif Mustafazadeh'nin yalnızlığını anlatan bir parça. Kimseler bilmez ama Vagif tüm popülerliğine rağmen dünyanın en yalnız insanlarından birisi olarak yaşadı ve öldü.

Bir müzik adamına en son sorulması gereken şey müziğinin anlamının ne olduğudur. Aslında aradığınız cevaplar onun sizlerle paylaştığı müziğin içerisinde derinlemesine yer alır. Belki de bu yüzden İlyas albümünün 6. parçası 'Mermaid' için bir şey söylemedi veya söylemek istemedi. Geçmiş sohbetimizden onun kendisini sözler yerine notalar ile ifade eden bir insan olduğunu hatırlıyordum. Israr etmedim. Ama bir sonraki parçadan başlayarak albümü anlatmaya devam etti.

'Adieu'nün 1984 yılında yapılmış bir beste olduğunu ve eski bir vedayı anlattığını söyledi ancak buradaki vedanın olumsuz olmadığını vurguladı. Aynı şekilde 'Romantic Night'ın sözlerinin de Şenay tarafından yazıldığını öğrendim.

'21'st Century' adı üzerinde onun içinde yaşadığımız yüzyıla bakışını yansıtıyor ve yeni dönem bestelerinden birisi.

'Hope' ise onun tüm karmakarışıklığına rağmen dünyaya olumlu bakışını yansıtan bir parça. Bu parçadan bahsederken Dostoyevski'den alıntı yaparak 'güzellik dünyayı kurtaracak' diyor. Ayrıca albümdeki tek mesajı olan parça da bu. İnsanların içinde umut olduğu müddetçe bir şeylerin gelişebileceğini ve hayallerin gerçek olabileceğini anlatıyor.

Bu albümü birlikte gerçekleştirdikleri grubunun adı 'International Project'. Bunda Ukraynalı bir Yahudi müzisyen olan Vitaly Ivanov saksofon çalıyor. İsrailli Alexey Fantaev davulda yer alıyor. Polonyalı Max Gladestski ise akustik bas çalıyor. Albümün vokalisti Şenay Lambaoğlu, İlyas'ın eski kız arkadaşı ve adından da belli olduğu gibi bir Türk. Kendisine gelince İlyas ailesinin köklerine bakarak bir karar veremedi ve şöyle dedi:

"Bana gelince artık ne dersin bilemiyorum, Tatar mı, Rus mu, hepsi mi, sana nasıl geliyorsa öyle olsun".

Albümün bütününe hakim olan havayı ise bence onunla yapmış olduğum eski röportajdaki şu ifadesi anlatıyor:

Müzik ile insanlara bir kardeşlik mesajı vermek istiyorum. Maalesef günümüzde dinler insanları birleştireceklerine ayırıyorlar. Müzik ise herkesi birleştirebilen evrensel bir ortak değer. Savaşların olmaması ve barış için müzik iyi bir araç.

İdealim bir requiem yazmak, doğu müziği tarzında ama korkuyorum. Requiem bir bestecinin son eseri olur. Çok requiem yazılmış ama Mozart'ınki bir başka kutsal.

Doğu müziği çok mistik ve zengin, aynı zamanda da çok keşfedilmemiş. Kendi kültürlerimizi unutmayalım, bu bizim hazinemiz ve dünya vatandaşı olarak bizim felsefemizi ve müziğimizi tüm dünyaya anlatmak bizim Allaha karşı borcumuz."

İlyas 12 yıldan beri Türkiye'de yaşıyor ve Türk vatandaşı olmak istiyor ama formaliteleri henüz aşamamış.

Son bir yıldan beri evine kapanıp ve klasik müzikle uğraşmış. Tekfen Karadeniz Orkestrası için yazdığı ney konçertosu neyzen Ercan Irmak'ın seslendirmesiyle kısa bir süre içerisinde dünyanın 12 ülkesinde çalınmış.

Güher - Süher Pekinel kardeşler için son 1.5 yıldan beri üzerinde çalıştığı bir sipariş müzik eseri var.

'The Symphonic Story of Janus' adlı eseri hem büyük hem de küçük orkestra için ayrı ayrı yazılmış ve Universal Londra tarafından yayınlanmış

Ama onun hayatındaki en ilginç şeylerden birisi de Joe Zawinul ile tanışması olmuş, birlikte yaptıkları projeyi de şöyle anlattı:

Joe Zawinul ustalığıyla, müzisyenliğiyle benim hayatımdaki ve gönlümdeki en özel kişilerden birisi. Onun ithaf ettiğim bir parça yazdım. Çok beğendi, onunla birlikte Letonya'nın Riga şehrinde bir senfoni orkestrası eşliğinde seslendirdik. O keyboard ben piyano çalıyordum. Bu benim son yıllardaki en büyük mutluluğum oldu, resmen havalarda uçtum. Şimdi inşallah birlikte bir CD albüm yapacağız ve senfoni orkestrasıyla birlikte bu eseri kayıt edeceğiz. Şimdi arkadaş olduk, allahtan Almanca biliyorum ve çok rahat iletişim kurabiliyoruz.

Mirzaev ilk jazz grubunu 1985 yılında kurduktan sonra hep farklı ülke ve kültürlerden müzisyenleri bir araya getirerek müzik yapmayı hayal etmiş. Bu hayali devam ediyor. Şu sıralarda albümü birlikte seslendirdiği yeni bir 'International Project' grubu var. Burada Gürcü Zaza Miminoshvili gitar ve Zurab Gagnidze elektirik bas çalıyorlar. Almanya'da yaşayan bir Amerikalı olan Ray Kachynsky ise grubun davulcusu.

Aynı insanlarla gerçekleştirmeyi düşündüğü bir de Orient Pop Jazz projesi var ama henüz herhangi bir kayıt gerçekleştirmemişler.

Ve son söz, "ilk albümün çıktı şimdi ne hissediyorsun" diye sorduğumda ise şöyle diyor:

Kendimi şanslı hissediyorum ve hayata son derece olumlu bakıyorum. Her müzisyenin hayalindeki güzel şeylere sahip oldum. İyi müzisyenlerle çalışıyorum, iyi yerlerde konserler veriyorum.

Bundan sonra "Seni Seviyorum" adlı bir albüm yapmayı düşünüyorum. Bu Pushkin'den ilham almış bir albüm olacak ve Bakü'de gerçekten yaşanmış bir aşkı anlatacak.

Kim bilir, belki bu albüm bundan sonra yaşanacak bir aşkı da anlatıyor olabilir. Kısmet...

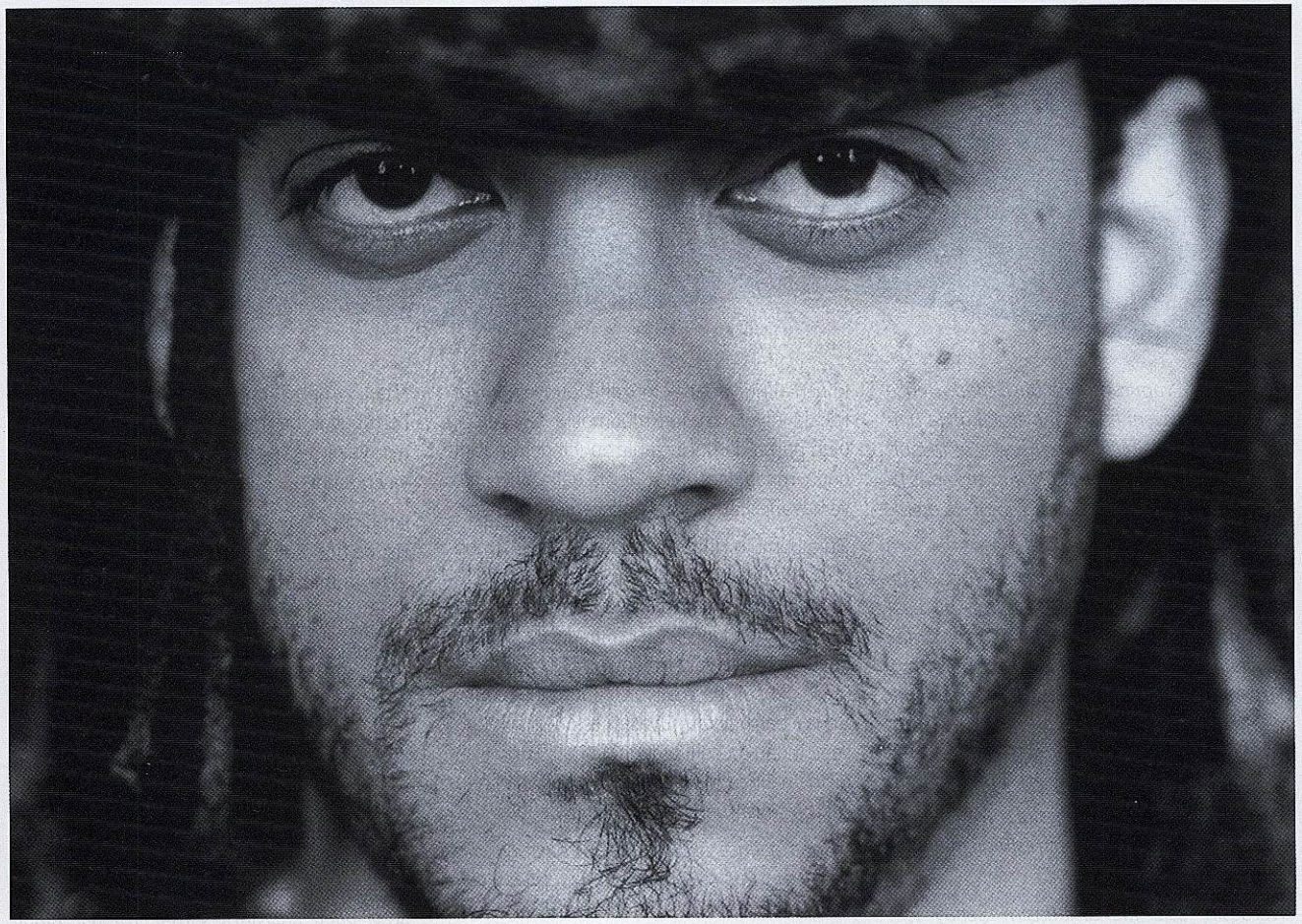

Jazz'ın Hiperaktif Çocuğu Josh Roseman; "Müziğin genleriyle oynuyorum"

İlk albümü 'Cherry'nin müzik marketlerdeki yeri soğumadan, Down Beat Dergisi'nden aldığı ödül henüz tozlanmadan sessiz sedasız ikinci albümünün kayıtlarını tamamladı ve piyasaya sürdü Josh Roseman. Zaten onu izlerken ve dinlerken 35 yaşında bir adamın bedeninde saklanmış, üretmekten yorulmayan hiperaktif bir çocuğun ruh halini gözlemlemek mümkün. Bir oyunu bitirmeden aklı diğerinde, bir başarıyı sindirmeden gözü bir sonrakinde...

Elçin Joyner
elcint@newyork.com

Yeni çalışması 'Treats For The Nightwalker'da yirmi üç farklı müzisyenin çaldığı, ska'dan fussion'a, reggae'den free jazz'a kadar bir çok müzik türünün yer aldığı ve Roseman'ın bu dinmek bilmez enerjisini ve sanatçılara özgü konar göçer ruh halini tüm yoğunluğuyla yansıttığı bir albüm. Roseman ile yeni albümü, aldığı prestijli ödülü, hali hazırda devam eden ve gelecekteki projeleri üzerine eğlenceli bir röportaj yaptık.

Türkiye'de (özellikle de 'Brooklyn Funk Essentials' çalışmalarından sonra) oldukça tanınan, sevilen bir müzisyensin. Biliyorsun bizde okyanuslar ötesi coğrafyalara ait insanların, yabancıların kültürümüze ilgi göstermesi, bizim müziğimizi icra etmeleri çok ilgi çeker, sevilir (Gerçi son zamanlarda tahtınız, bir grup türkü söyleyen Afrikalı tarafından sarsıldı ama...) Daha önce de anlattığım gibi jazz'la pek haşır neşir olmayan bir çok insanın BFE ile birlikte jazz dinlemeye başladı-

ğına şahit oldum. Bunun yanında iyi jazz dinleyicilerinden de aldığınız krediler oldukça iyiydi. Cevabı merak edilen, ısrarlı bir sorum var; BFE küllerinden yeniden dirilecek mi? Yeni albüm ya da bu grupla ilgili yeni projeler var mı?

Ben de zaman zaman bu soruyla karşılaşıyorum, e-mailler alıyorum. Benim için çok sevindirici, içinde emeğim bulunan bir projenin üstünden zaman geçtikten sonra bile hala istenmesi, sorulması. *Jazz Dergisi* için yaptığımız ilk röportajda da söylediğim gibi, grup elemanları dört farklı ülkede hatta dört farklı kıtada yaşıyorlar, zaman zaman New York'ta buluşsak da çoğunlukla kendi ülkelerinde çalışmalarına devam eden müzisyenler. *BFE* projesine ilk başladığımızda şans eseri hepimizin zamanlaması iyiydi ve rahatlıkla bir araya gelip çalışabiliyorduk. Ama şimdi, ben de dahil olmak üzere herkes farklı gruplara ve çalışmalara dahil oldu, bundan da önemlisi yeniden bir araya gelmek oldukça masraflı ve şu an için imkansız görünüyor. Yeni bir albüm kayıdı olmasa bile, çıkardığımız albümlerde yer alan parçaların remastering yapılacağı ve yeniden toplanacağı bir albüm söz konusu olabilir ileride. Ama üzülerek söylüyorum ki grubun yeniden aynı isim altında biraraya gelmesi gibi bir olasılık yok.

Down *Beat* Dergisi'nin dağıttığı ödüllerde bu sene hem dergi okuyucuları, hem de jazz yazarları arasında yapılan anket sonucu 'en çok gelecek vaat eden tromboncu' seçildin. Yeniden tebrik ediyorum. Beklediğin bir ödül müydü?

Çok onur duyduğum bir ödül. Açıkcası büyük sürpriz oldu, o aralar çok yoğun olduğum için aday olarak gösterildiğimi bile ödüller dağıtılmadan bir hafta önce öğrenmiştim. Bu ödül ile birlikte grup arkadaşlarımla iyi şeyler yaptığımızı bir kez daha teyit etmiş olduk. Uzun çalışmalar, iyi müzik ve ilginç şovlar ve sonucunda gelen gurur verici bir ödül. Tekniğimin, müzikal kimliğimin ve müziğimdeki estetiğin iyi olduğunun bir kanıtı, bir yansıması... Bana kalırsa bu ödülü almamdaki bir diğer önemli neden de, diğer bir çok tromboncudan farklı olarak bağımsız ve bireysel olarak çalışmam.

Müzik klasikleri de benim için aynı, mesela Miles, Marvin Gaye, Sarah Vaughan, Hendirx, Beatles ve tabii ki Sun Ra... Her dinleyişimde hayranlık uyandıran isimler..

Elbetteki bir grubum var ama grubun ana enstrümanı ve baş rol oyuncusu trombonum. Yani bir eşlikçiden çok bir solist olarak sahnedeyim. Bu konuda örnek aldığım, benim için efsane isimler var; *Slide Hampton*, *Julian Priester* gibi. Onlar da enstrümanlarını her zaman solist olarak ön planda tutmayı seçtiler.

Yeni albüme geçmeden önce sormak istediğim önemli bir soru var. İlk albümün 'Cherry' Amerika'daki müzik dergilerinde ve bir çok yayın organında oldukça çok yer aldı, güzel övgülerle bahsedildi. Bildiğim kadarıyla Avrupa turneleri yoğun olan ve olabildiğince fazla dinleyiciye ulaşmayı hedefleyen bir müzisyensin. Ancak albümün hakkındaki yazılara Avrupa orijinli müzik yayınlarında pek denk gelemedim. Sanırım albümün Amerika dışı dağıtımı pek başarılı değildi. İkinci albüm için bu sorun çözüldü mü?

'Cherry', Knitting Factory'den çıktı. Aslında şirketin bir ayağı da Almanya'da, Türkiye de dahil olmak üzere Avrupa dağıtımı oradan yapıldı. Ama sanırım kabul etmem lazım ki benim de biraz acemiliğime geldi, fazla takip edemedim. Çünkü Knitting Factory henüz çok donanımlı değil dağıtım konusunda, albümü çıkan müzisyenlerin biraz peşine düşmesi, takip etmesi lazım. Onun dışında kendi internet sitemden ve Amazon'dan da on-line olarak satışı yapıldı. İkinci albüm için başka bir şirket ile anlaştım, sanırım bu sorun da çözülmüş oldu, artık daha hızlı ve daha geniş çaplı bir dağıtım yapılacak.

Gelelim yeni albümün 'Treats For The Nightwalker' a, CD'nin kartonetine baktığım zaman 23 farklı müzisyenin adını görüyorum. Big Band konusunda tecrübelisin *(Dave Holland Big Band)*, ayrıca grup lideri olarak da oldukça başarılısın, bu iki yetini birleştirip bir Big Band liderliğine ısınma çalışması mı bu albüm?

Josh Roseman Unit, genel olarak *Peter Apfelbaum* (org), *Liberty Ellman* (gitar), *Russell Gunn* (trompet), *Billy Kilson* (davullar) ve benden oluşan bir beşli durumunda şimdilik, ancak konserlerde, özel şovlarda ve tabii ki stüdyoda sıklıkla grubu genişletiyo-

Elbetteki bir grubum var ama grubun ana enstrümanı ve baş rol oyuncusu trombonum. Yani bir eşlikçiden çok bir solist olarak sahnedeyim.

ruz, yeni sesler ve müzisyenler ekliyoruz. Ama şu an için bir big band provasından ya da hazırlığından söz etmek biraz zor, gelecek planlarım içinde bir big band oluşturmak ve liderlik etmek ilk sırada geliyor ama kendimi henüz hazır hissetmiyorum bu konuda. Ayrıca bu aralar küçük gruplarla çalışmak daha çok ilgimi çekiyor. Yazdığım bütün parçaları beş kişilik bir grup için yazıyor ve aranje ediyorum, bu yolda daha dinamik ve yaratıcı olduğum kanısındayım. Albümdeki isim çeşitliliğine gelince, bir jazz albümünde sık rastlanmayacak elementlere yer verdim; akordeon, violin ve çello gibi. Deneysel müziği seven bir müzisyenim, sıradışı birşeyler yapmayı denedim yine.Tandığım ve işlerini zevkle takip ettiğim bir çok müzisyen arkadaşım var, ne zaman onları dinlesem, "beraber çalışsak ne güzel olurdu" der ve çalışmak istediğim müzisyenleri bir liste haline getirirdim, bu isimlerin hepsini ya bir big band altında ya da böyle farklı sound'ların ve çeşitliliğin sonsuz olduğu bir albümde toplamak hepsiyle aynı anda beraber çalışmanın tek yoluydu. Ben de ikinciyi yaptım. Biraz müzik arsızıyım anlayacağın, benim için yaptığın 'hiperaktif çocuk benzetmesi' de oldukça yerinde, duyduğum her farklı sound beni heycanlandırmaya ve bunları kullanabileceğim yeni bir projenin planlarını kurmama yetiyor, elindekiyle yetinmeyi bilmek müzik konusunda benim için uzak bir kavram.

'Treats For The Nightwalker', ska'dan fussion'a reggae'den free jazz'a kadar bir çok tuşa dokunuyor. Aslında bunların hepsi jazz ile akrabalığı olan müzik türleri. Ben sadece bir jazz aşığı değil, tamamen bir müzik aşığıyım, zaten birincil misyonumun da herşeyden önce bu farklı müzik türlerinin birbirleri ile olan akrabalıklarını ortaya çıkarmak.

Müzik konusunda bir nevi genetik mühendisi gibi çalışıyorsun yani?

(Gülerek) Evet, aynen öyle! Zaten daha önceki işlerime de dikkat edersen sürekli farklı müzikler arasındaki ilişkiyi ön plana çıkarmayı ve biraraya geldiklerinde oraya çıkan hibritlerin üzerine gitmeyi, geliştirmeyi denedim. *Brooklyn Funk Essentials* projesi de bunlardan biriydi, Türk müziği ile jazz ve türevleri arasındaki ilişkinin vurgulanması.

Albümün hazırlık ve kayıt aşaması nasıldı, yine Bassy (Bob Brockmann) kayıt masasında harikalar yaratmış?

'Treats For The Nightwalker' ile tipik jazz albümleri arasında oldukça büyük farklar var. En başta da dediğim gibi özünde deneysel bir albüm bu. Parçaları yazmadan önce -buna okuldaki eğitim sürecim de dahil olmak üzre- uzun süre üzerinde çalışacağım müzikleri inceledim, hepsini teker teker farklı perspektiflerden ele aldım. Kompozisyonları yazdım ve daha sonra birden fazla enstrüman için düzenlemeleri yaptım, geniş ve alternatif ritm section'lar hazırladım. Özellikle

ritmleri hazırlarken çeşitli remix tekniklerini kullanmaya elverişli özelliklerde olmasına dikkat ettim, bu konuda bir hip-hop prodüktörü gibi düşünmeye ve hareket etmeye çalıştım. Kayıt aşaması ise en kolayıydı, çünkü *Bob Brockmann* gibi oldukça yetenekli ve yaratıcı bir ses mühendisi ile çalıştım. Kayıtlar analog ve dijital teknoloji harmanlanarak yapıldı, her iki tekniğin de özelliklerinden yararlandık. Mixing haftalar sürdü diyebilirim, en küçük detayın peşinden günlerce gittik, özellikle bas ve davulların vuruşlarının temizliğine ve netliğine çok dikkat ettik.

Sonuçta oldukça gurur duyduğum ve kendi adıma tatmin olduğum bir albüm oldu. En başta, bundan sonra gelecek çalışmalar için oldukça teşvik edici ve kendi limitlerimi görmek adına öğreticiydi.

Müzisyenlerin çoğunun baş ucu kitapları gibi baş ucu albümleri vardır, sürekli dinledikleri, etkilendikleri. Senin baş ucu albümlerin neler? Kendi kayıtlarının da birgün başucu albümü olacağını düşünüyor musun?

Benim de baş ucu klasiklerim var tabii, çocukluğumdan beri sürekli dinlediğim, her dinlediğimde ayrı tatlar yakaladığım. Edebiyatçıların da dediği gibi "bir insan klasikleri ömrünün en az üç önemli döneminde tekrar tekrar okumalı; gençlikte, orta yaşlılıkta ve yaşlıkta."Çünkü bu dönemlerdeki hayat deneyimleri ile her okunuşta ayrı anlamlar yüklenir, ayrı zevkler alınır. Müzik klasikleri de benim için aynı, mesela *Miles, Marvin Gaye, Sarah Vaughan, Hendirx, Beatles* ve tabii ki *Sun Ra*... Her dinleyişimde hayranlık uyandıran isimler.. Benim albümlerimin de bir gün başucu albümü olacaktır, inanıyorum. En azından şu an için benim başucumdalar. (Gülüşmeler) Çünkü çeşitlilik konusunda zengin bir albüm, tam anlamıyla sindirilmesi için birden fazla kere dinlenmesi lazım ve her dinleniş-te de ayrı renkler ve zevkler tattıracağını garanti ediyorum.

Son olarak devam eden ve gelecek projelerinden bahsedelim biraz?

Yeni albümün tanıtım konserleri devam ediyor, Avrupa turnemiz henüz bitti. Amerika için de albüm çıkmadan hemen önce ve çıktıktan sonra da bol bol turlar düzenledik. Mart ayında *SF Modern Jazz Collective* ile bir konserler dizisine başlıyoruz. Bu grup da beraber çalışmaktan büyük zevk aldığım usta müzisyenlerden oluşuyor, *Joshua Redman, Nicholas Payton* bunlardan bir kaçı. Oldukça eğlenceli ve ses getiren bir proje olduğunu düşünüyorum. *Dave Holland Big Band* çalışmaları da devam ediyor. Onun dışında kısa dönemli çok çeşitli çalışmalarım da var. Kısacası beni ve müziğimi besleyecek her türlü projeye açığım. Zaten geçen sene evimde geçirdiğim gün sayısı parmakla sayılacak kadar az, sürekli konserler, turneler, albüm kayıtları... Bundan da çok mutluyum, hayatımın en verimli dönemlerinden birini yaşadığıma ve hiç bir saniyemi boşa harcamamam gerektiğine inanıyorum, ürettiklerimi de aynı frekanstan insanlarla paylaşabilmek kadar beni tatmin eden başka birşey yok.

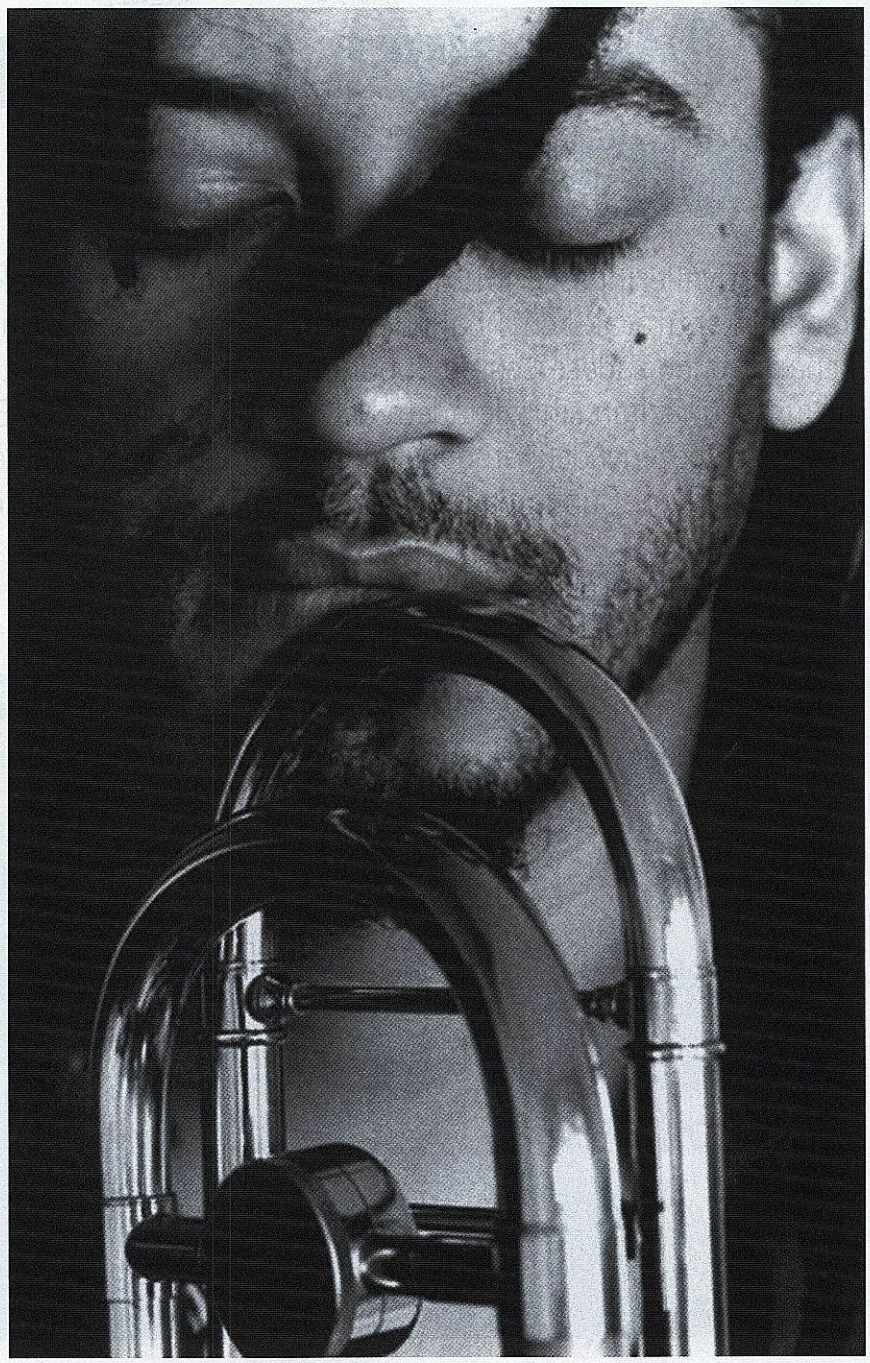

Bu eğlenceli sohbet için çok teşekkür ediyorum, ben bile seni dinlerken yoruldum. Kolay gelsin, kendine iyi bak.

Ben de çok teşekkür ederim, Türkiye'de vereceğimiz bir sonraki konsere kadar herkese çok selamlar.

Bir Oda Dolusu Coşku Eşittir Roomful of Blues

Jazz festivallerini severim. Eline fıçı biranı alır, köşeye çekilir ve müziğin ritmine kendini kaptırarak kendi halinde hafif hafif sallanırsın. Bu sefer öyle olmadı. Biralar bir kenara kondu sadece ben değil bütün bir salon dolusu insan kendini sahnenin önüne fırlattı ve müziğin sihriyle adeta delirmişçesine dans etti. Böylece, Roomful of Blues'a neden 'bu gezegendeki en dans edilebilir ve en coşkulu blues topluluğu dendiğini' anlamış oldum. Çünkü bu basit bir tanımlamadan öte, gerçeğin ta kendisi.

Sevil Deniz Karahaliloğlu
karahaliloglu@superonline.com

Modern dünyanın 'kavalcıları' yaptıkları müzikle biz 'fareleri' tek kelime ile büyüledi. Grubun vokalisti Marc Du Frense ilk önce olağanüstü iri cüssesi ile sizi cezbediyor ama söylemeye başladığında kadife sesi ve insanın içine işleyen yorumu ile her şeyi unutuyorsunuz. Grubun gitaristi Chris Vacon ile sahne üzerinde paslaşmaları ve birlikte yaptıkları şovlar ise tek kelime ile görülmeye değer. Böylelikle, Roomful of Blues grubunun beyinleri, grubun vokalisti Marc Du Frense ve gitaristi Chris Vacon ile yaptığımız söyleşinin ilk sorusu da ortaya çıktı.

Verdiğiniz konserlerde her yaş grubundan çok sayıda insanı büyülüyorsunuz. Neredeyse yediden yetmişe herkes sizinle dans etti. Fark ettiniz mi?

MDF - Evet, Rusya'da ve Türkiye'de verdiğimiz konserlerde bir şeyi fark ettik. Bizi dinlemeye gelen insanlar çok genç. Dün akşam burada (İzmir Hilton'da verilen konseri kast ediyor) genç coşkulu bir topluluk vardı. Amerika'da işler böyle değil. Bizi dinlemeye gelen insanlar, jazz barlara giden, genelde evli, çoluk çocuğa karışmış, sorumluluklarını almış yetişkinler oluyor. Sanıyorum bunun nedeni, burada Roomful of Blues gibi jazz orkestralarının çok az oluşu. Galiba gençler biraz da merakla geldiler. Belki de daha önce hiç blues müziği dinlememiş olan insanlar nasıl bir müzik yaptığımız merak ederek geldi. Amerika'da ise genç kitleyi sadece arada sırada jazz festivallerinde görebiliriz. Çaldığımız jazz kulüplerine ise doğal olarak 30'lu, 40'lı, 50'li yaşlarını süren insanlar gelir. Dün akşam tabii ki farklıydı. Jazz festivallerinde, dün gece olduğu gibi farklı yaş gruplarından insanları görebilmek mümkün.

Müziğinizdeki özel coşkunun sırrı nedir?

MDF - Şu ana kadar duyduğum en güzel şey. Bu fikre bayıldım. Lütfen bunu albümlerimizi yapan plak şirketinin müdürüne de söyler misiniz? (Kahkahalar....)

CV - Kesinlikle. Çok memnun oluruz. Şaka bir yana, yapmak istediğiniz şeyi yapma fırsatı bulduğunuzda, müziği içinizde hissetmeye başlıyorsunuz. Bu, başkalarının sevip sevmediğini umursamadan kendi istediğiniz müziği yapmakla ilgili. İçinizden geldiği gibi müzik yaptığınızda, başta müziği sevmeyen insanlar bile müziğinizi sevmeye başlıyorlar ve bir süre sonra o insanları çekmeye başlıyorsunuz. Biz bir çeşit dans grubu gibiyiz. İstediğimiz gibi çaldığımızda işler yoluna giriyor. Bu bizim işimiz.

Yaptığınız müzik, çocukluk düşleriniz ile ilgili olabilir mi?

MDF - Çocukken anne ve babamın dinlediği müzikler bana korkunç gelirdi. Count Baise, Duke Ellington gibi isimleri henüz keşfetmemiştim. Doğrusu hiç ilgimi çekmiyorlardı. Ben çocukluğumda, Amerika'daki milyonlarca çocuk gibi rock and roll ve Beatles dinleyerek büyüdüm. Daha sonra, Stone, Eric Clapton, Jimi Hendrix'i keşfettim. Büyüdükçe bu gezegende yazılan en güzel müzikleri blues'u B.B. King'i keşfettim. Adım adım swing müziği, daha sonra, Count Baise, Duke Ellington'u tanıdım. Allah'tan olgunlaşıyoruz ve kaliteli müziği keşfediyoruz. İlk müzikal etkileşimim, çocukluğumda armonika çalmaya başladığım döneme rastlıyor. Duyduğum her müzisyeni taklit etmeye çalışıyordum.

CV - Amerika'da o yaşlardaki bütün çocuklar hemen hemen böyledir ama içinizde gerçek müziği duyuyorsanız bütün bu saçmalıkları unutabilirsiniz (ve tüm hınzırlığı ile gülümsüyor. Hep bir ağızdan itirazlara kahkahalar karışıyor...).

MDF - Evet, insan 38 yaşına geldiğinde güzel bir araba alıp,100.000 dolarlık bir evde oturunca böyle şeyler söyleyebiliyor (Bu sefer gülmekten yerlere yatıyoruz). Karım bana, kalabalık bir izleyici grubu görünce herşeyi unutuyorsun diyerek, çok kızıyor.

CV - Seyircilerle beraber olduğumuz zaman her şeyi unutup eğleniyoruz. Bütün güçlükleri unutup gerçekten çok eğleniyoruz.

Bunu, dün akşam sahneye çıktığınızda fark ettim. Gerçekten, çocukluğunuzun kahramanı kimdi ve ilk defa ciddi olarak müzik ile nasıl ilgilenmeye başladınız?

CV - Gitar çalmaya başladım çünkü milyonlarca Amerikalı çocuk gibi televizyonda Beatles'ı izledim. İki, üç yıl sonrada, B.B. King'in müziği ile tanıştım. İlk defa ciddi olarak bir gitar edindim ve blues parçaları çalmaya çalıştım. Onları taklit

etmeye çalışarak bir şeyler çalmaya çalışıyordum. Yavaş yavaş kendime ait melodiler mırıldanmaya başladım. Blues müziği diğer insanlar gibi beni de kendine çekti. Sonra, ne istiyorsam onu çalabildiğimi fark ettim ve başka blues parçalarının plaklarını taklit edebildiğimi görünce tembelliğimden bir şeyler öğrenmek yerine onları kopya edip çalmayı tercih ettim (çok yetenekli bir gitarist olan Chris Vacon en başta kendisiyle ve bu arada bizimle de dalga geçiyor).

MDF - Çocukluğumda, rock and roll, blues ve jazz dünyasından çok sayıda kahramanım oldu. Daha önce söylediğim gibi armonika çalmaya başladığımda hayran olduğum ve taklit ettiğim bir sürü insan oldu. İlk önce armonika çaldım daha sonra şarkı söylemeye başladım. Müzikle ilgilenen insanlar Alan Wilson, Lili Walter, James Cotton, Walter Jacobes gibi isimleri taklit etmeye ve onlardan birşeyler kapmaya çalışıyorlardı. Ben de öyle yaptım. Bütün bu insanlar bana ilham kaynağı oldular. Şarkı söylemeye başladığımda çok yetenekli gospel ve soul şarkıcısı Howard Tate'i taklit etmeye başladım. Bu isimler gibi 100'lerce sanatçıdan etkilendim. Tabii ki, B.B.King çok etkilendiğim sanatçıların başında geliyor. Daha sonra insan kendi yolunu orijinal stilini buluyor.

Siz genel olarak çok uyumlu bir ilkisiniz değil mi?

CV - Çünkü konserde herkes tek başına. Sahnede birbirimize bakmadığımız sürece gayet iyi çalıyoruz (şovları bunun tam tersini söylüyor).

MDF - Eğer orkestrayla uzun bir turneye çıkıyorsanız, beşinci haftadan itibaren adamlar birbirine ters ters bakmaya başlar. Beşinci haftanın sonunda ise 'karımı özledim eve gitmek ve bu adamları bir daha görmek istemiyorum' diye homurdanmaya başlıyorsunuz (kahkahalar...). Biz kalabalık bir orkestrayız ve doğal olarak, uzun yolculuklarda insanlar birbirine sinir olmaya başlıyor. Mesela, Amerika'yı baştan başa dolaştığımız üç haftalık otobüs yolculuklarında adeta birbirinize yapışık vaziyette yaşıyoruz. Çok değişik karakterlerde insanın bir arada yaşaması kolay değil. Allah'tan çok sevdiğimiz müziği çalıyoruz. Temel olarak, insanları bir araya getiren şey jazz'ı, blues'u sevmeleri. Benim şu anda burada olma nedenim de bu.

CV - Çok uzun süreden beri orkestrada çalan biri olarak kendi deneyimlerimden bu durumu çok iyi anlıyorum. Bazen yalnız kalmak istiyorsunuz. Artık 14 yaşında değiliz ve herkesin görüşleri çok farklı. Bazen çok zor olabiliyor. Bu şov dünyası ve beraberce sahne alıyoruz. İşimizi iyi yapmak zorundayız. Herkes elinden gelenin en iyisini yapıyor.

Biraz da gelecek planlarınızdan bahsedebilir miyiz?

CV - Muhtemelen yeni bir albüm kaydı ancak gelecek yıl mümkün olabilir. 2004'ün ilk aylarında, birkaç hafta boyunca bir gemide çalacağız ama biz 'swing band' değiliz. Yeni hazırlayacağımız albümde, bütün jazz tonları yer alacak. Soul, swing, Amerikan folk, rock and roul, blues. Şarkılarımızda bütün bunların karışımı olan bir müzik göreceksiniz.

Birbirinden hınzır fakat bir o kadar da tatlı bu müthiş ikiliyi, konser salonuna uğurlarken yaptıkları o büyüleyici müziğin hamurunda olağanüstü espri yeteneklerinin ve yakaladıkları müzikal uyumun var olduğunu düşünmekten kendimi alamıyorum.

Blues'un Vaftiz Babası W.C. Clark

Hiç de öyle 'vaftiz babası' gibi durmuyordu. Başından hiç çıkarmadığı fötr şapkası, güleç yüzü ve sahnede gençlere taş çıkartan performansıyla W.C.Clark, tüm zamanların en iyi blues müzisyenlerinden biri olduğunu bir kez daha ispatladı.

Seval Deniz Karahaliloğlu
karahaliloglu@superonline.com

Özgeçmişinde bahsedilen 50 yıllık kariyer, bir çok blues ustasının yetişmesine katkıda bulunacak kadar birikim ve deneyime bakınca insan karşısında durmuş oturmuş, yaşlı bir beyefendi bekliyor ama bunda da yanılıyorsunuz. Çünkü canlı ve dinamik W.C.Clark, hem soruları yanıtladı hem de yazdığı şarkıları ilk önce mırıldandı ve sonra da nacizane kulunuza küçük bir müzik ziyafeti çekti. Sanatçıyla 'vaftiz babası' lakabından, blues anlayışından, ilkokul öğretmeni olan eşinin şarkılara olan katkısından, gospel müziğinden ve yeni projelerinden konuştuk.

Sahi, size neden 'vaftiz babası diyorlar?

Texas Austin'de beni müzik dünyasının vaftiz babası olarak bilirler. Bunun nedeni, blues'un yapısını ve içeriğini anlamaktan geçiyor. Blues siyahların müziğiydi ve ilk önce, siyahların oturduğu Austin'in doğu yakasında çalınmaya ve söylenmeye başlandı. Daha sonra ben siyah müzisyenlerle beraber devam etmek istemedim ve müziğimi yapmak için beyazların oturduğu doğu yakasına geçtim. Orada blues yapmaya başlayınca siyahlar ve beyazlar arasında bir beraberlik, bir birliktelik ortaya çıktı ve beni o tarihten itibaren blues'un 'vaftiz babası' diye çağırmaya başladılar.

Bu arada neden 'siyahların sesleri beyazların ise piyanoları vardır' diyorlar?

Bu tamamıyla telaffuz ile ilgili bir konu. Daha doğrusu, şarkıların söyleniş tarzı ve yetiştiriliş kültürü ile ilgili. Siyahlar şarkıyı söylerken kelimeleri yuvarlayarak söylerler. Hiç blues parçasının 'öğretici bir manzume' gibi kelimelerin üstüne basa basa söylendiğini duydun mu? (Hemen sesli bir örnek veriyor. İlkinde blues parçasını orijinal tarzda, ikincisinde ise kelimeleri tek tek telaffuz etmeye özen göstererek ve kelimelerin üstüne bas basa söylüyor ve biz kahkahalardan kırılırken ekliyor..). Gördün mü? Çok komik değil mi? Bir kere böyle bir söyleyiş blues'un ruhuna aykırı. Blues, sokak kültürünü temsil eder. Sokaktaki adamın müziğidir. Blues'u arkadaşınızla sohbet eder gibi söylersiniz ve bu tarz daha çok siyahlara özgüdür.

50 yıllık bir birikimi geride bırakan blues'un vaftiz babasından 'rafine' bir blues tanımı alabilir miyiz?

Blues, neredeyse duyguların ifade edilişidir. Dikkat edin neredeyse, diyorum çün-

kü blues'da akıl, yani 'bilgelik' de vardır. Blues'da körü körüne sadece müziği dinlemezsiniz ne demek istediği ile sözleriyle de ilgilenirsiniz. Blues'u, kısaca duyguların akıllıca ifade edilme tarzı olarak tanımlayabiliriz (tekrar şarkı söylemeye başlıyor. 'Bebeğim, bu sabah bana izin ver. Bu akşam ne yapacağımı bilmiyorum.' Şarkı söylemeyi bırakıp konuşmaya devam ediyor). Eğer söylemek istediğinizi, bu tarzda söylerseniz, sabah sabah onun yüzünde kocaman bir gülümse görürsünüz. İşte bu, akıldır.

Yaptığınız blues parçalarını gündelik hayatta yaşadığınız olayların yansıması olarak görebilir miyiz?

Size hemen bu sabah eşim için yazdığım şarkının başlangıç bölümünden örnek vermek istiyorum (Hemen söylemeye başlıyor..'Bebeğim bana çok sıkı sarıl, bu gece yalnız kalmak istemiyorum').

Yani, duyguların çok şiirsel ve müzikal bir dille ifade edilmesi diyebilir miyiz?

Duygularımı daima bu yolla ifade etmeyi tercih ediyorum. Ama blues sadece bu değil. İnsanların birbirini anlayabilmesi ve anlaşabilmesi için bundan daha mükemmel bir iletişim aracı düşünemiyorum. Tıpkı şu anda sizinle kurduğumuz iletişim gibi (gerçekten, çok haklı. Hiçbir söyleşide bu kadar çok eğlendiğimi ve zevk aldığımı hatırlamıyorum...).

Blues, sadece mutluluğun hikayesi değildir. Hayal kırıklıklarını da ifade eder (Bir şarkı daha geliyor...'Bu sabah uyandığımda, sevgilim beni terk etmişti, ne yapacağımı bilemiyorum ama yaşamaya devam etmeliyim'). Bu şarkılarda, insanlar kendi hayatlarından bir şeyler buluyorlar. İşte bu duygular şarkı ile insanlar arasındaki 'bağlantıyı' oluşturuyor. Yani bütün dünyayı saran ve tüm insanlığı birbirine bağlayan blues müziğinin ruhu bu bağlantılarda yatıyor. Blues konuşmak değil hissetmektir.

Bazen de acıyı ifade ediyor değil mi?

Çok sayıda acıyı ifade eden blues parçası vardır. Acıyı, kederi ifade eden blues parçaları sadece müzik notaları ile çalınır (Sadece saksofon sesi çıkararak, kısa hüzünlü bir pasaj geçiyor).

Bir çok blues ustasına hocalık ettiniz ve onlara yol gösterdiniz değil mi?

Evet yaptım, ama bu benim geldiğim yerde geleneksel bir değerdir. Ben hala orada yaşıyorum. Boş veremezsiniz. Bugün, Blues'u olması gerektiği yerde görmek istiyorsanız bir şeyler yapmalısınız.

Müziğinizin ortaya çıkışında sizi yakından etkileyen birileri var mı?

Benim eşim ilkokul öğretmenidir. Daima şarkılarda ne söylediğimle yakından ilgilidir. Her zaman, söylediğim kelimeleri telaffuz edilişi bakımından düzeltmeye bayılır. Şarkı sözleri hakkında düşündüklerini söyler. Ben maalesef liseyi bitiremedim ama eğitimin ve öğretmenlerin dünya için çok önemli olduğuna inanıyorum. Bir şarkı yazdığımda bunu ilk önce karım duyar. Şarkının sözlerini büyük bir dikkatle kontrol eder. Sözcüklerin cümle içersinde doğru biçimde yerleştirilip yerleştirilmediğine bakar. Bilgisayarımda 80 şarkının müzikleri ve sözleri var. Ayrıca orada nasıl çalınacaklarına dair nota anahtarları olduğu için istediğini seçip okula götürüp öğrencileriyle birlikte çalabiliyor. Doğrusunu isterseniz yaptığım şarkıları ilk olarak eşimin öğrencileri dinler. Zaman zaman küçük çocuklar için de bir şeyler yazıyorum. Amerika'da biz okullara gider onlarla birlikte blues söyleriz. Mesela küçük çocuklar için yazdığım Kahvaltı Blues'um (ve söylemeye başlıyor... İngilizce ve tümüyle kafiyeli olan bu şarkıların size maalesef ancak uyaksız ve yaklaşık Türkçe çevirilerini verebiliyoruz. 'Bu sabah uyandım ve kahvaltıya indim. Annem bana küçük bir kahvaltı verdi. Küçük burgere bakıp daha fazlasını istediğimi söyledim. Sonra, markete gidip krep ve mısır gevreği aldım. İşte benim, kahvaltım'). Yani, blues böyle neşeli ve mutlu bir tonda da söylenebiliyor.

Sokaktaki adamı blues ile yakalıyorsunuz değil mi?

Hayır, gospel müziğinin büyüsüyle. Ben gospelle çok ciddi olarak ilgileniyorum. Çünkü insanların ihtiyaçlarına cevap veriyor. Gospel'de insanlarla konuşmak ve sorularını cevaplamak çok önemli.

Günümüzde elektronik müziğin ortaya çıkışı ile müzik anlayışı da değişti. Yeni tür müzikler hakkında ne düşünüyorsunuz?

Yeni müziklere karşı değilim. Olmaları gayet doğal fakat insanların bir işe ortasından başlamasını anlayamıyorum. O aşamaya gelene kadar müziğin geçirdiği evreleri bilmeden bir şeyler yapmaya çalışmak saçmalık gibi geliyor. İlk önce, müzik geçmişini, arkadaki birikimi anlamak lazım. Bir şeyin içeriğini ve bütününü anlamak için başından başlamak zorundasınız. Elinizde ne olduğunu tam olarak bilmeden ne yapabilirsiniz ki?

Şu sıralar müzikal olarak neler yapıyorsunuz?

Şarkı söylemeyi her zaman çok sevdim. Hala öyle. Söylemeye devam ediyorum. Aynı zamanda, şarkı sözleri yazıyorum ve beste yapıyorum. İyi yapılan bütün müzikleri seviyorum ve dinliyorum. Tabii ki benim için blues çok özel ama duyduğum her yeni müziği dinlemeye çalışıyorum, yeni yapılan şeylerle müthiş ilgiliyim. Çünkü öğrenme süreci hiç bitmiyor. Ben hala öğrenmeye devam ediyorum. Mesela, Türkiye'ye geldiğimden beri müzik dinlemeye çalışıyorum. Burada duyduğum, dinlediğim müzikleri nasıl değerlendireceğimi ve müzik anlayışımda nereye oturtacağımı henüz bulamadım. Ama mutlaka burada duyduğum bir iki melodi yaptığım müziğe bir şekilde yansıyacaktır.

Biraz da yeni projelerinizden bahsedebilir miyiz?

Şikago'da oturan bir arkadaşım, evindeki eski plak kayıtlarını bir kutuya koydu ve Texas Austin'a beni ziyarete geldi. Dönünce, bu eski blues kayıtlarını dinleyerek içlerinden uygun olanlarını seçeceğim ve onları kendi tarzımda yeniden uyarlayacağım. Biliyorsunuz benim tarzım soul ve blues. Yani bunlar, tamamıyla blues tarzında yeni uyarlamalar olacak. CD piyasaya Nisan ayı gibi çıkacak. Bu arada yeni şarkılarda besteliyorum ama bunları başka bir CD çalışmasında değerlendireceğim.

Eğer biraz sonra sahneye çıkması gerektiğine dair işaret almasaydık, oturup sabaha kadar konuşabilirdik. Hayatımın en müzikal söyleşisini yapmış olmanın verdiği keyifle, konser salonun girerken, şimdiye dek gördüğüm en üretken besteci olduğunu düşündüm. Ayak üzerinde yaptığı doğaçlama besteleri düşününce, 'Hay Allah' dedim kendi kendime 'keşke benim için de kısa bir melodi mırıldanabilir miydiniz?' diye sorsaydım. İnsan her gün blues'un efsane isimi 'Vaftiz Babası' W. C. Clark ile karşılaşamıyor değil mi? Anlayacağınız, fena atladım.

Onunla tanıştıktan sonra...

bşaka hrşeey kuusrlu gröünceek!

Karşınızda yeni Ford Focus C-MAX... Ford Focus estetiğini, güvenliğini ve sürüş keyfini, çok amaçlı araçların konforu ve işlevselliğiyle birleştiren mükemmel bir otomobil. Her ayrıntısıyla öyle kusursuz ki, onunla tanıştıktan sonra gözünüze başka her şey kusurlu görünecek. Her gördüğünüz güzelliği onun zarif ve dinamik tasarımıyla kıyaslayacaksınız.

Koç

Yeni Ford**FocusC-MAX**

Ford Otosan tarafından ithal edilmektedir.

Bulunduğunuz her ortamda, onun geniş iç hacmi ve esnek arka koltuk sisteminin sağladığı konforu arayacaksınız. Onun sessizliğini, size verdiği güven hissini ve sürüş keyfini başka otomobillerde bulmakta zorluk çekeceksiniz. Yeni Ford Focus C-MAX'in size sunacağı bu farklı keyfi yaşamak için sizi bir Ford yetkili satıcısına bekliyoruz. Ayrıntılı bilgi için, Ford Direkt Hattı 0212 473 3673 ya da www.ford.com.tr

Tasarımı yaşamdan, güveni teknolojiden.

Ford

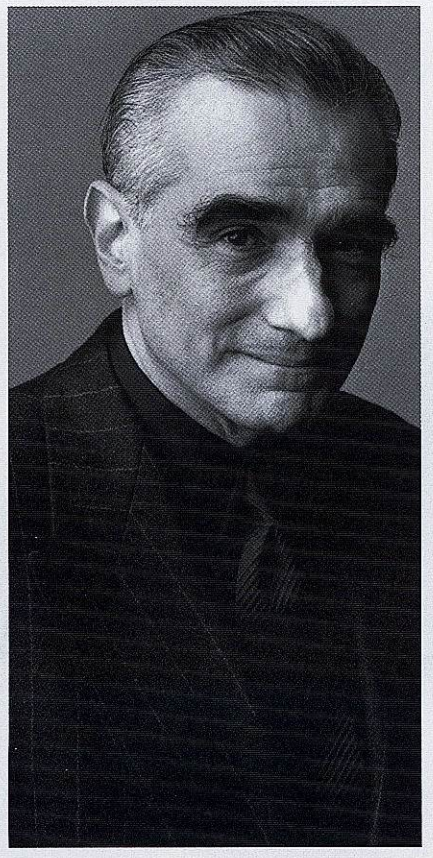

Beyazperdeye Düşen Kırık Notalar

23. Uluslararası İstanbul Film Festivali 10-25 Nisan tarihleri arasında, festivalin özel gösterimi ise; "Martin Scorsese sunar: Blues"

Hülya Tunçağ

Jazz'ın kökenine inmek, ruhunu kavrayabilmek için 'blues'u bilmek gerek... Meraklısı, kitaplardan ya da eski plaklardan, yanısıra CD formatındaki derlemelerden bilgi edinebilir. Ama beyazperdeye yansıdığı zaman ete kemiğe bürünür. Hele hele usta yönetmenlerin elinde...

İşte bu yılki Uluslararası İstanbul Film Festivali'nin ilgi çekici temalarından biri de, insan ruhunun müziği; blues..

JAZZ dergisinin ocak sayısında Ali Sönmez, 'Şu Jazz Dedikleri' köşesinde bu konuya genel olarak değinmişti. Ancak festival 10-25 nisan arasında gerçekleşecek. Bu nedenle sıcağı sıcağına ve biraz geniş bir biçimde bir kez daha anımsatmakta yarar var.

Yapımcılığını ünlü yönetmen Martin Scorsese'nin üstlendiği ve 'Martin Scorsese Presents:The Blues' adıyla yedi uzun metraj filmden oluşan bu dizi, daha önce ABD'deki kamu televizyonu PBS'de gösterildi. Filmlerin künyesi ve gösterim programı şöyle;

'Feel Like Going Home
Sanki yuvama dönüyorum'

(35mm,110 dak.)

Yöneten: Martin Scorsese,
Yazan: Peter Guralnick

Delta Blues'a adanmış film, müzisyen Corey Harris'in Mississippi boyunca gezisini ve Batı Afrika'da Blues'un köklerini arayışını kapsıyor.

Sırasıyla yorumcular: C.Harris, John Lee Hooker, Son House, Salif Keita, Habib Koite, Ali Farka Toure, Otha

Turner, Muddy Waters, Keb' Mo', Willie King, Lead Belly.

(10 Nisan Cumartesi- Atlas 2-11:00, 12 Nisan Pazartesi- Sinepop- 21;30, 13 Nisan Salı -Beyoğlu- 19:00)

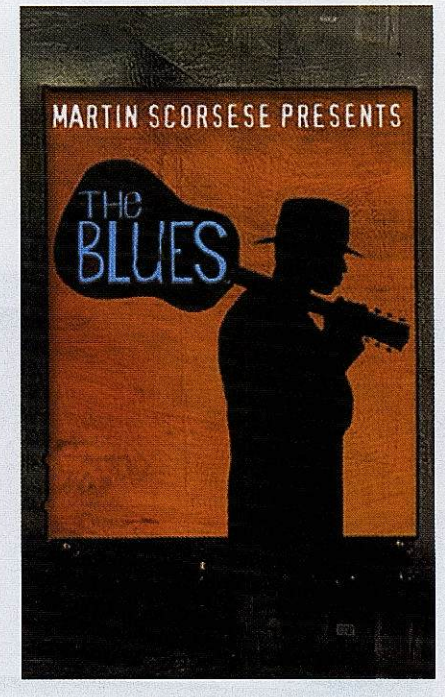

'The Soul Of A Man
Bir Adamın Ruhu' (35mm, 127 dak.)

Yazan ve yöneten: Wim Wenders

Latin Müziği tutkusunu 'Buena Vista Social Club' belgesel filmine yansıtan Alman yönetmen, 'The Soul of a Man'de bu kez bazı önemli blues sanatçılarının yaşamlarına dokunuyor. Skip James, Blind Willie Johnson ve J.B.Lenoir, filmin kahramanları. Aynı zamanda bestelerinin günümüzdeki cover yorumlarını da gözde şarkıcı ve topluluklardan duyuyoruz. T.Bone Burnett, Nick Cave and the Bad Seeds, Eagle-Eye Cherry, Shemekia Copeland, The Jon Spencer Blues Explosion, Alvin Youngblood Hart, Skip James, Garland Jeffreys, Chris Thomas King, J.B.Lenoir, Los Lobos, John Mayall, Bonnie Raitt, Lou Reed, Vernon Reid, Marc Ribot, James Blood Ulmer, Lucinda Williams, Cassandra Wilson bu yorumcular..

(10 Nisan Cumartesi- Atlas 2- 13:30, 13 Nisan Salı - Sinepop- 21:30, 14 Nisan Çarşamba –Beyoğlu - 19:00)

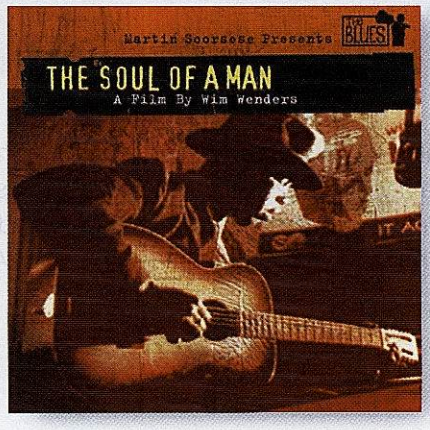

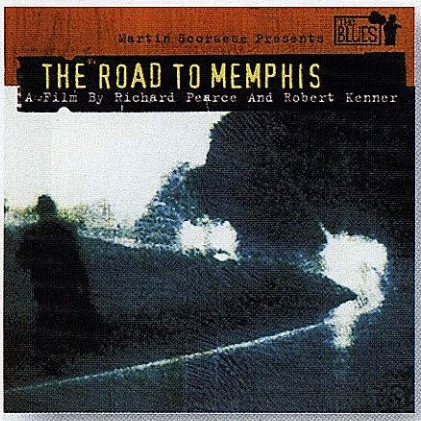

'The Road to Memphis
Memphis'e Giden Yol' (35mm, 119 dak.)

Yöneten: Richard Pearce,
Yazan: Robert Gordon

Pearce, B.B.King, Bobby Rush, Rosco Gordon, Ike Turner, Howlin' Wolf ve Rufus Thomas'ın kişiliğinde Memephis'i merkez alıyor ve kutsuyor.

King, Rush, Gordon, Turner, Wolf'un yanısıra diğer yorumcular: Little Richard, Fats Domino, Little Milton,The Coasters.

Ayrıca söyleşiler; (10 Nisan Cumartesi- Atlas 2- 16:00, 14 Nisan Çarşamba- Sinepop- 21:30, 15 Nisan Perşembe- Beyoğlu- 19:00)

'Warming By The Devil's Fire
Şeytanın Ateşiyle Isınmak'

Yazan ve Yöneten: Charles Burnett

1950'lerde Mississippi yöresini yansıtan film, küçük bir çocuğun ailesiyle birlikte verdiği yaşam kavgasını anlatıyor.

Yorumcular: Big Bill Broonzy, Elizabeth Cotton, Rahip Gary Davis, Ida Cox, W.Dixon, Lightnin' Hopkins, Son House, Mississippi John Hunt, Vasti Jackson, Bessie Smith, Mamie Smith, Victoria Spivey, Sister Rosetta Tharpe, Dinah Washington, Muddy Waters, Sonny Boy Williamson.

(15 Nisan Perşembe- Sinepop-21:30, 16 Nisan Cuma- Beyoğlu- 19:00, 18 Nisan Pazar- Atlas 2- 11:00)

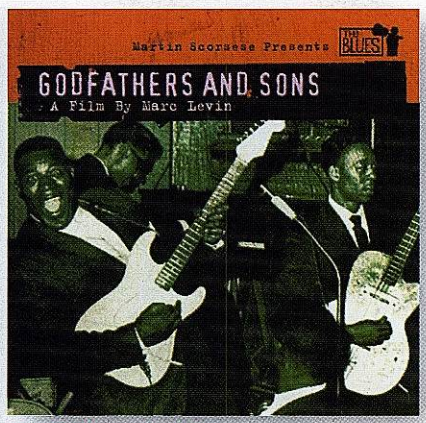

'Godfathers And Sons
Babalar ve Oğulları' (35mm,133 dak.)

Yöneten: Marc Levin

Chicago'dayız, Hip-Hop efsanesi Chuck D (Puplic Enemy) ve Marchall Chess (Chess Records'un sahibi Leonard Chess'in oğlu)'in rehberliğinde Chicago Blues'un eski güzel günlerini anıyoruz bu kez.

Zengin yorumcu kadrosu; Lonnie Brooks, Paul Butterfield, Common, Chuck D Ve Pupşic Enemy, Bo Didley, Sam Lay, Ike Turner, Pinetop Perkins, Otis Rush, Magic Slim, Smokey Smothers, Koko Taylor, Sonny Terry ile Brownie McGhee, Electric Mud Band, Muddy Waters, Sonny Boy Williamson, Howlin Wolf, Willie Dixon, Blind Arvella Gray, Carrie Robinson..

(16 Nisan Cuma- Sinepop- 21:30, 18 Nisan Pazar- Atlas 2- 13:30, 20 Nisan Salı- Beyoğlu- 19:00)

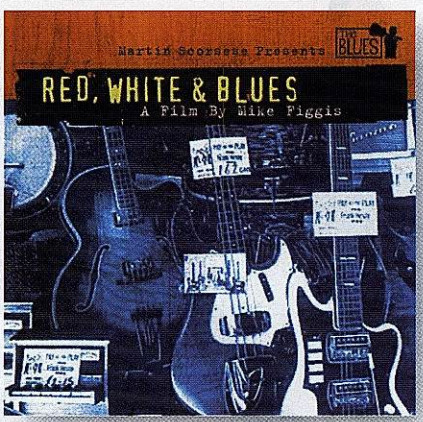

'Red, White And Blues
Kırmızı,Beyaz ve Blues' (35mm, 126 dak.)

Yöneten: Mike Figgis

1960'lar...Londra, Liverpool, Birmingham, Manchester, Newcastle'da ilk blues toplulukları, rhythm and blues ustalarının genç İngiliz müzisyenlerine etkileri Belfast ve Glasgow'dan gelen müzisyenlerin kendilerini Londra kulüplerinde kabul ettirme çabaları. Figgis'in gözlemiyle İngiliz blues'unun doğuşu.

Yorumcular arasında ünlü rockçıları görmek doğal; Jeff Beck, Big Bill Broonzy, Cream, Lonnie Donegan, Georgie Fame, Chris Farlowe, Tom Jones, B.B.King, Peter King (ilginç!), Alexis Corner, Albert Lee, Lulu, Humphrey Lyttleton, Sonny Terry And Brownie Mcghee, Van Morrison, Rolling Stones, S.R.Tharpe, M.Waters, Lead Belly, Jon Cleary ve bol bol söyleşi.

(17 Nisan Cumartesi- Sinepop- 21:30, 18 Nisan Pazar- Atlas 2- 16:00, 21 Nisan Çarşamba- Beyoğlu-19:00)

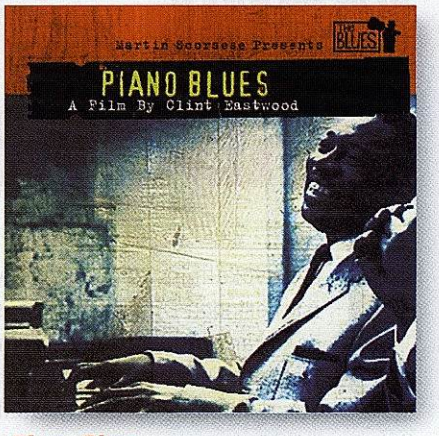

'Piano Blues' (Digital Beta, 85 dak.)

Yöneten: Clint Eastwood

Tozlu kovboy, kirli Harry yerine sıradışı filmlerin yönetmeni, jazz piyanisti, bestecisi ve prodüktörü Eastwood, daha çekici geliyor.

Blues ve piyano, Eastwood'un gönlünde daima baş köşeyi tutmuş. Piyano Blues'un tarihini ve geldiği noktayı büyük bir sevgiyle yansıtıyor perdeye..

Marcia Ball, Dave Brubeck, Ray Charles, Jay McHann, Pinetop Perkins ve sürpriz piyanistler..

(18 Nisan Pazar- Beyoğlu- 19:00, 19 Nisan Pazartesi- Beyoğlu- 19:00)

İnsan ruhunun derinliklerini keşfetmek için bu filmleri görmek gerek..

Tüm bu filmler hakkında daha geniş bilgiye sahip olmak için kullanabileceğiniz web siteleri:

Official Sites:
http://www.pbs.org/theblues/
http://www.scorsesefilms.com/blues.htm
http://www.usatoday.com/life/music/news/2003-09-25-blues_x.htm
(açılan sayfanın sağ yanındaki bilgileri de (BEYOND WORDS) tıklayın; örneğin: http://www.usatoday.com/life/music/news/2003-09-25-episodes_x.htm)
http://www.eye.net/eye/issue/issue_09.25.03/film/blues.html

Soul of a Man icin:
http://www.plume-noire.com/movies/reviews/thesoulofaman.html

İş Sanat'ta Grammy'li yıldızlarla renkli buluşmalar

Esbjorn Svensson Trio

Jazz vokalinin günümüzde yaşayan en önemli isimlerinden Dianne Reeves ise 10 Nisan tarihinde İstanbullu jazz severlerin karşısında olacak. Reeves, Şubat 2004'te kazandığı "En İyi Vokal Jazz Albümü" Grammy Ödüllü "A Little Moonlight" albümünün turnesi kapsamında İş Sanat'a konuk olacak. Sanatçıya konserinde Peter Martin (piyano), Reuben Rogers (bas) ve Gregory Hutchinson (davul) gibi jazz dünyasının gözde müzisyenleri eşlik edecek.

Geçtiğimiz yıl 30. yılını kutlayan, yeni müzik çalışmalarının öncü topluluğu Kronos Dörtlüsü bir kez daha İstanbul'da. Alban Berg'in "Lyric Suite" eserinin kaydıyla "En İyi Oda Müziği Yorumu" Grammy Ödülünü kazanan topluluk, İş Sanat'ta bir konser verecek. Farklı renk ve kültürlere verdiği önemle yeni müziğin sesi olan topluluk, David Harrington (keman), John Sherba (keman), Hank Dutt (viyola) ve Jennifer Culp'tan (viyolonsel) oluşan kadrosuyla 28 Nisan tarihinde İş Sanat'ta yer alacak.

İş Sanat'ın Dönem Programı

10 Nisan 2004 Dianne Reeves Quartet

28 Nisan Kronos Quartet

14 Mayıs Esbjorn Svensson Trio ve İstanbul Yaylılar Orkestrası

Kronos Quartet

Dianne Reeves ve Kronos Quartet Grammy'lerini İş Sanat'ta kutlayacak

Dianne Reeves

Dianne Reeves

10 Nisan 2004'de İş Sanat'ta

Son yıllarda büyük bir çıkış yakalayan, son üç yıl içerisinde iki kez "En İyi Jazz Vokal Albümü" dalında Grammy ödülünü kazanan Dianne Reeves, "A Little Moonlight" albümünün turnesi kapsamında 10 Nisan 2004'te İş Sanat'ta konser verecek. Müzik hayatı boyunca, çeşitli tarzlarda eserler veren, değişik deneyimlerden hoşlanan ve konservatif bir müzik düşüncesine sahip olmayan sanatçı, 2001 yılında İstanbul Jazz Festivali'ne de konuk olmuştu.

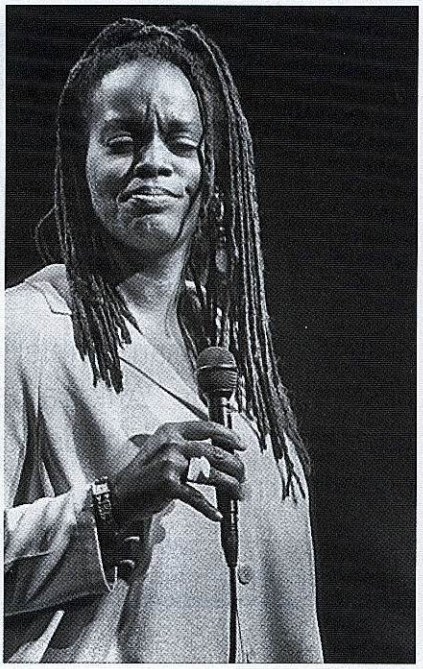

Can Ergelmiş
canergel@hotmail.com

Dianne Reeves, lise çağındayken okul orkestrasıyla birlikte katıldığı bir yarışma sırasında Clark Terry tarafından keşfedilmiş. Daha sonrasında Colorado Üniversitesi'nde müzikal çalışmalarına devam ederken, aynı zamanda da Terry'nin topluluğuna da katkıda bulunuyormuş. 1976'dan sonra düzenli olarak Los Angeles'ta sahneye çıkmaya başlayan Reeves, bu sırada Harry Belafonte, Sergio Mendes, Clark Terry, John Williams ve ileriki yıllarda da Wynton Marsalis ile birlikte çalışma fırsatını bulmuş.

Dianne Reeves'in asıl parlamaya başladığı dönem 1994'ten sonrasına rast geliyor. Daha öncesinde kendini tamamen jazz'a veremeyen sanatçı, R&B, soul, gospel ve pop gibi çeşitli tarzlarda müzik icra etmiş. Fakat 1994'ten itibaren jazz çalışmalarına ağırlık verdiği gibi, kendi üslubunda da bu tarzların gerektirdiklerini birleştirerek yeni bir açılım oluşturmayı başarmış. Bu yıllardan itibaren de diğer jazz müzisyenleriyle beraber gerçekleştirdiği projeleri de artmış. Reeves'in albümlerinde yer alan jazz müzisyenleri içinde Stanley Clarke, Tony Williams, George Duke, Herbie Hancock, Freddie Hubbard, Greg Osby, Joshua Redman, Roy Hargrove, Jacky Terrasson, Kenny Barron, Toots Thielemans, Kenny Garrett, Brian Blade gibi tanınmış birçok başarılı jazz müzisyeni bulunuyor.

2002 yılında, müzikal kariyerinde örnek aldığı Sarah Vaughan'a bir saygı gösterisi olarak yola çıkan "The Calling: Celebrating Sarah Vaughan" adlı albümüyle "En İyi Jazz Vokal" dalında ilk Grammy ödülünü alan Vaughan, bu albümünden sonra tamamen akustik bir anlayış içerisinde olacağı konusunda karar kılmış. Aralık 2002'de ünlü prodüktör Arif Mardin'le birlikte albüm hazırlıklarına başlanmış ve sonuçta muhteşem bir performans ortaya çıkmış. Albümde, Reeves'e turnelerde eşlik eden, piyanoda Peter Martin, basta Ruben Rogers ve davulda Gregory Hutchinson'dan oluşan trionun yanı sıra, çeşitli şarkılarda da gitarda Romero Lubambo ve trompette Nicholas Payton yer almış. Bu albüm de, 2004 yılında yine "En İyi Jazz Vokal" dalında Dianne Reeves'e ikinci Grammy ödülünü kazandırdı.

Dianne Reeves, "A Little Moonlight"ı şöyle tanımlıyor: "Albümdeki birçok şarkı, aşık olmak üzere olduğunuz anla ilgili ve bu da benim müzikle ve bana eşlik eden trioyla yaşadığım duyguyu betimliyor". Albümü dinlediğimizde de, gerçekten insanı dinlendiren, ruhunun derinliklerine nüfuz edebilen bir duygusallığı hissedebiliyoruz. Richard Rogers'ın "Loads of Love" adlı bestesi, ünlü jazz standardı "Skylark", "What a Little Moonlight Can Do", Nicholas Payton'un muhteşem bir sound ile üflediği trompetiyle renk kattığı "Yo Go To My Head", bu albümde bulunan eserler içerisinde yer alıyor. Reeves, uzun süredir birlikte çalıştığı trio ile aralarında çok özel bir telepatik bağ olduğunu belirtiyor. Bu bağ, onların performanslarını daha uyumlu bir hale getirmekle beraber, ortaya çıkan sonuçların daha başarılı olmasını sağlamış. Son albümün başarısında, daha önce defalarca Grammy ödülü kazanan Arif Mardin'in katkısı da çok önemli bir rol oynuyor. Reeves, Mardin'den aldığı desteği şu sözleriyle belirtmiş: "Stüdyodayken, siz kayıt yaparken, camın arkasında gerçekten müziği duyabilen birinin olması çok önemli. Stüdyodayken, yapmak istediklerimle ilgili açık fikirlere sahip olduğum zamanlarda bile, Arif'in yaptığı öneriler her zaman çok yararlı oldu".

Dünyaca ünlü jazz dergisi Jazz Times, Reeves'in üslup özelliklerini şu şekilde tanımlamış: "Çoğu kadın jazz sanatçısı tek bir stil geliştirir ve ona sıkı sıkıya sarılır. Ne mutlu ki, Dianne Reeves her tarza gidecek tek bir stil üzerine kurulmuş değil".

Reeves'e, bu konserde de son albümünü birlikte kaydettiği, Peter Martin (piyano), Ruben Rogers (bas) ve Greg Hutchinson (davul)'dan oluşan trio eşlik edecek. Kaçırmayın!

21. Uluslararası Ankara Müzik Festivali

4 Nisan - 30 Nisan tarihleri arasında başkentliler yine "Ankara baharı müzikle güzel" diyerek birbirinden özel etkinlikleri izleyecek.

Zuhal Focan
ofocan@prizma.com

Al Di Meola 9 Nisan

Festival kapsamında tek konserle jazz'a da yer verilmiş, 9 Nisan Cuma günü Al Di Meola, World Sinfonia projesi ile sahne alacak. Al Di Meola (g), Mario Parmisano (p), Gumbi Ortiz (perc), Ernie Adams (d) yer alacaklar.

20. yüzyıla damgasını vurmuş, müzik tarihinin ödüle doymayan gelmiş geçmiş en büyük ve saygın gitaristlerinden birisi. Jazz ve fusion tarihinin en büyük triosunun (John McLaughlin, Paco De Lucia, Al Di Meola) kurucu üyesi. Tango etkileşimli son projesi World Sinfonia Akustik Kuarteti ile Ankara seyircisiyle buluşuyor.

Artıfact (elektronik müzik)

12 Nisan'da festivalde sahne alacak.

Son derece kendine özgü ve benzeri olmayan bir tür elektronik müzik. Bu tür, çağdaş klasik, deneysel (*avant-garde*), industrial ve progressive'in bir bileşimi olarak tanımlanabilir. Grubun tüm üyeleri klasik ve jazz alanında yetkin eğitim ve deneyime sahiptir. Özgün müzikler çoğunlukla edebi alıntılar, düşünsel sözler ya da bilgisayar tarafından oluşturtmuş yazın örnekleri içermektedir. Bu sözlü aktarımlar bilgisayar konuşma programları tarafından oluşturulmuştur. Piyanist Mehmet Okonşar (grubun kurucusu ve başlıca bestecisi) *synthesizer* klaviyelerin yanı sıra çoğunlukla akustik piyano ya da akustik klavsen de kullanmaktadır.

Mehmet Okonşar (Klavyeler, besteler, uyarlamalar, ses tasarımı)Murat Yücel (Gitar) D.J. Yakuza (Turntables, ek ses tasarımları)

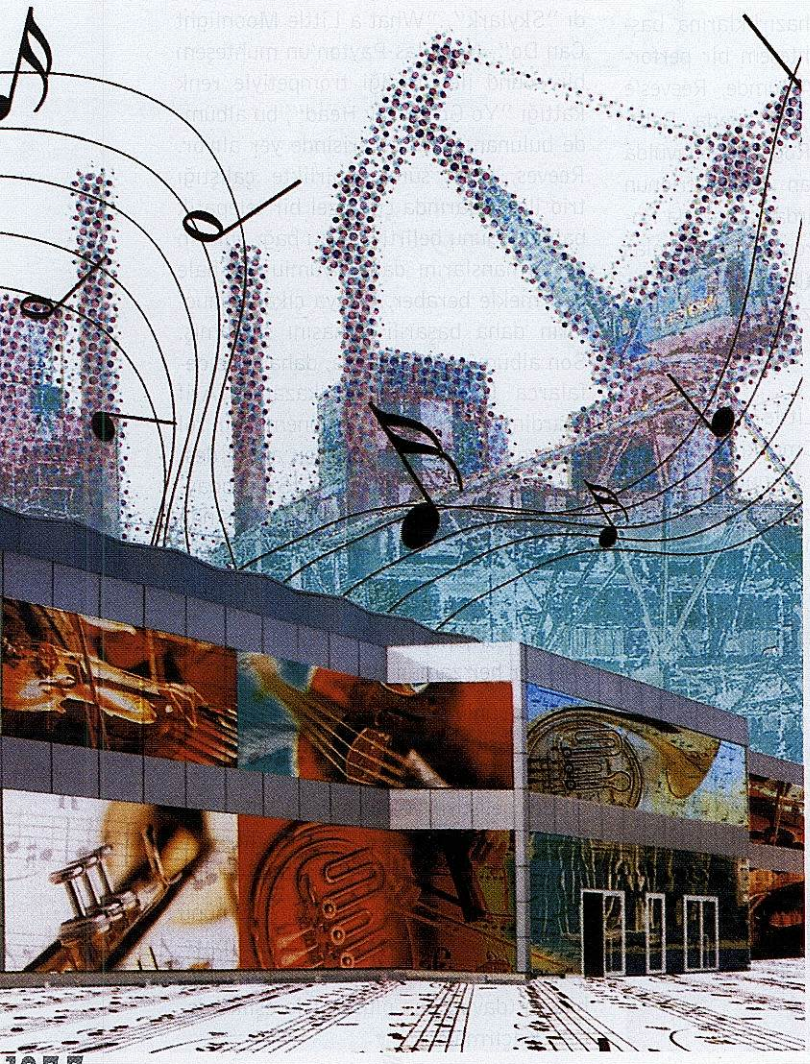

CRR Sezonun en sessiz sedasız ama muhteşem konserleri burada....

CRR geçen sezonda yaptığı gibi yine en iyi konserlerle kentin önemli salonlarından biri olmaya devam ediyor.

Sezon programı

02 Nisan 2004 DWAM
11 Nisan 2004 The Dave Weckl Band
16 Nisan 2004 Liebman / Swallow / Nussbaum Trio
14 Mayıs 2004 Kenny Werner Trio

Liebman

Liebman&Swallow Nussbaum Trio

İşte birbirinden ilginç üç olağanüstü müzisyen! Her birinin insan ve müzisyen olarak derinlikleri o kadar etkileyici ki, böyle bir yazıya başlarken insan istemez bunun beyhude bir çaba olduğunu düşünüp, çaresizlik içinde boş gözlerle uzun süre ekrana bakıyor! Derginin basıma girmesine az kaldığını düşünüp ter bastıktan sonra, yazılabilecekler aşağıdaki gibi dökülmeye başlıyor!...

Z Emre Memecan
emre memecan@hotmail.com

"We Three" projesi müzikal bağlantıları oldukça eski tarihlere uzanan bu üç müzisyenin gerçek anlamda ilk müzikal birliktelikleri. David Liebman müzisyen olarak ilk deneyimlerini yaşadığı Pete LaRoca'nın grubunda ve Bob Moses'ın Open Sky Trio'sunda Steve Swallow ile birlikte çalıyormuş. Adam Nussbaum ile Swallow'un tanışıklıları ise 1980'li yıllarda, aslında Dave Liebman beşlisinden doğan, John Scofield'ın triosunda çalarken başlamış. Daha sonraları Gary Burton ve Carla Bley ile de birlikte çalmışlar ve Nussbaum ayrıca en sonuncusu "Monk's Mood" olmak üzere Liebman'ın bir çok çalışmasında yer almış. Böyle uzun bir geçmişe dayanan ve her biri kendi başına seçkin bir müzikal karakter taşıyan bu üçlünün birlikteliği kesinlikle orijinal ve olağanüstü bir yolculuk vaadediyor.

David Liebman 1946 yılında New York'ta dünyaya gelmiş. Çok erken yaşlarda piyano ve saksofon dersleri aldıktan sonra, jazz'a olan ilgisi lise yıllarında John Coltrane'i canlı olarak dinlemesiyle başlamış. Üniversite yıllarının sonuna kadar bu ilgisini Joe Allard, Lennie Tristano ve Charles Lloyd'dan dersler alarak sürdüren Liebman, eğitimini tamamladıktan sonra profesyonel müzik kariyeri yapmaya karar vermiş. Çıraklık döneminin zirve noktası 1970-74 yıllarında Miles Davis'in grubunda çaldığı dönem. Bu yıllarda aynı zamanda Bob Moses ve Rihie Beirach ile ayrı ayrı kendi içinden gelen sesi keşfetmeye uğraşmış. John Scofield ve Kenny Kirkland gibi isimlerin yer aldığı ilk grubunu ise 1978'de kurmuş. Daha sonraki dönüm noktaları ise Beirach'la 1981'de oluşturdukları Quest adlı grup ve 1990'da kurduğu Dave Liebman Group.

Liebman aynı zamanda, çok çeşitli müzikal ilgileri, farklı enstrümanlar üzerindeki ustalığı ve jazz lisanını, estetiğini ve tekniğini ifade etmekteki sıra dışı becerisi dolayısıyla dünyanın her tarafında müzik okullarında ve jazz kliniklerinde eğitimci olarak

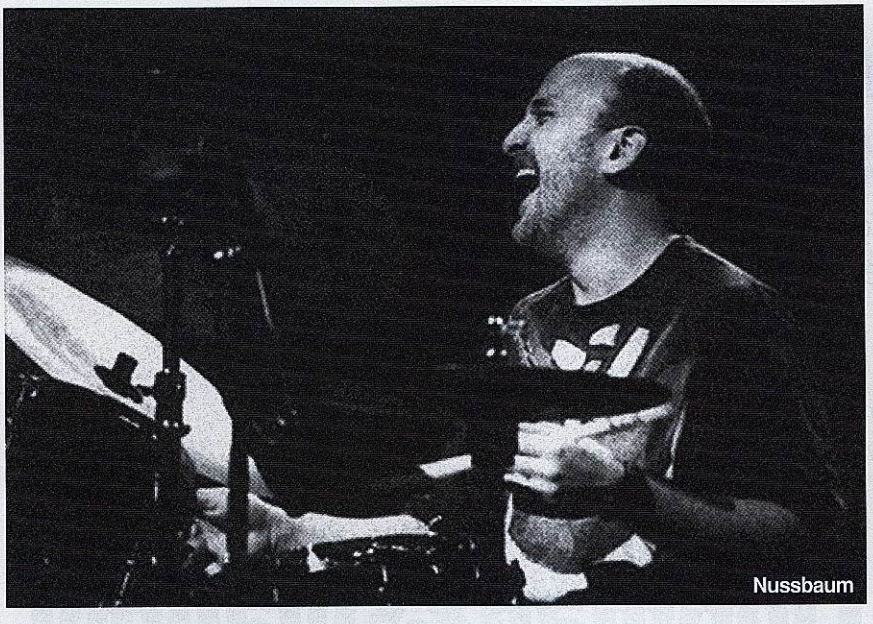
Nussbaum

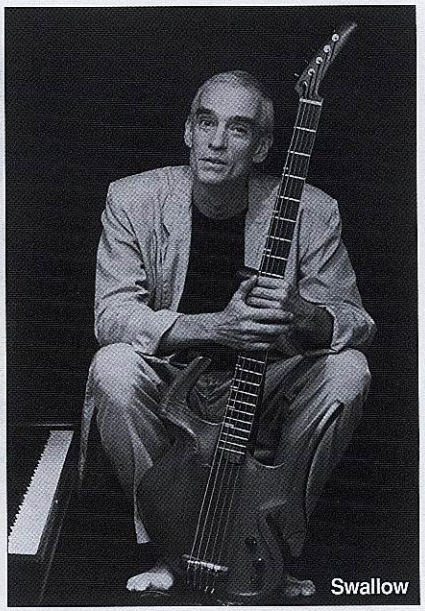
Swallow

bulunmuş. 1989'dan beri kendi kurduğu Uluslararası Jazz Okulları Birliği'nin Sanat Yönetmenliğini yürüten sanatçı, 1997'de de ünlü Sibelius Akademi'den (Helsinki) onursal doktora ünvanı almış, 2000 yılında da jazz pedagojisine yaptığı katkılardan dolayı Uluslararası Jazz Eğitimcileri Birliği'nin "Unutulmazlar" listesine kabul edilmiş.

Liebman bir röpörtajında bakın ne diyor: "Günümüzde müzisyenlerin biraz kafası karışık: Çok satan, çok dinleyiciye ulaşan işler yapmaları gerektiğini ve bunun da bazı küçük müzikal fedakarlıklar yapmak gerektirdiğini düşünüyorlar. İşte böyle düşünmeye başladıkları anda da büyük bir hata yapmış oluyorlar. Biz sadece küçük bir azınlık için çalıyoruz ve bu hep böyle olacak."

"We Three"nin basçısı Steve Swallow 1940'da New Jersey'de doğmuş. Müzikle ilk haşır neşir olmaya başladığında trompet ve piyano çalan Swallow 18 yaşında bas çalmaya başlamış. Üniversite yıllarında daha sonraları Frank Zappa'nın saksofoncusu olarak ünlenen Ian Underwood ile çalmış. 1960 yılında Paul Bley ve Carla Bley ile tanışıp, onlarla birlikte çalmaya başlayan Swallow, aynı zamanda Jimmy Guffrie, Art Farmer ve George Russle'ın gruplarında da çalmış. 1964 yılında Down Beat jazz eleştirmenleri anketinde yılın yeni yıldızı seçildikten sonra Stan Getz'in dörtlüsüne katılan Swallow, daha sonra da Gary Burton ile 20 yılı aşkın bir süredir aralıklarla süren çalışmalarına başlamış. 1970 yılında akustik bastan elektrik basa geçen Swallow'un bestelerinin bir albüm olarak yayınlanması da aynı yıla denk geliyor: "Hotel Hello". 1974'ten itibaren ünlü Berklee Müzik Okulu'nda iki yıl süreyle eğitmenlik yapan Swallow, 1976 yılında da Amerikalı şair Robert Creeley'in şiirlerine beste yapması için bir sanat bursu almış. 1978 yılında Carla Bley'in grubuna katılan ve halen daha birlikte çalışmalarını sürdüren Swallow günümüzde aynı zamanda da Bley'in hayat arkadaşı. Adlarını sıralamakla bitmeyecek sayıda, aklınıza gelebilecek tüm kalburüstü jazz müzisyenleri ile ortak çalışmaları olan Swallow, başta Michael Gibbs, Gary Burton ve Chick Korea albümlerinde yer alanlar olmak üzere sayısız bestenin de sahibi. Swallow 1983'ten beri de sürekli olarak Downbeat anketlerinde elektrik basta birinci sıraya se.'l'yor.

Grubun en genç üyesi olan Adam Nussbaum 1955 yılında New York'ta doğmuş. Çocukluk yıllarında piyano dersleri aldıktan sonra 12 yaşında davul çalmaya başlamış. 1975 yılında formal müzik eğitimine başlamasıyla beraber Shelia Jordan'dan Sonny Rollins'e kadar bir çok ünlü müzisyenle çaldıktan sonra, 1978 yılında Dave Liebman'ın beşlisine katılmış ve John Scofield ile ilk Avrupa turnesine çıkmış. 1980'li yıllarda Scofield'in çok ilgi gören ve Swallow'un da yer aldığı triosunda çalmaya devam etmiş. Sonraki yıllarda birlikte çaldığı müzisyen ve gruplar arasında Gil Evans Orkestrası, Stan Getz, Eliane Elias/Randy Brecker Dörtlüsü, Gary Burton ve Toots Thielemans var. 1987'de katıldığı Michael Brecker Beşlisi ile Grammy ödülü kazanan "Don't Try This At Home" adlı albümde çalmış. 1990'lı yıllarda ise Nussbaum'u Carla Bley ve John Abercrombie ile yaptığı çalışmalarda görüyoruz. Günümüzde düzenli olarak çaldığı gruplar arasında ise James Moody Dörtlüsü, Steve Swallow Trio, Kenny Wheeler Dörtlüsü var. Nussbaum, aktif müzisyenlik kariyerinin dışında ayrıca çeşitli okullarda ders veriyor ve dünyanın çeşitli yerlerinde jazz kliniklerinde eğitimci olarak bulunuyor.

JazzReview.com'un kendisiyle 2001 yılında yaptığı röpörtajda enteresan bir bölüm var. Röpörtajı yapan kişi Nussbaum'un adından çok bahsedilen bazı daha genç jazz müzisyenlerine göre medyadan hak ettiği ilgiyi göremediğini düşünerek bu konuyla ilgili ne düşündüğünü soruyor. Nussbaum'un cevabı: "Olaya şöyle bakalım: Faturalarımı basın ödemiyor. Leonard Bernstein'in çok sevdiğim bir lafı var, 'dünyanın her tarafını dolaştım, bir tane eleştirmenin heykelini görmedim'. Bir durumu gözden geçirmek başka şey, eleştirmek başka..."

16 Nisan'da bu üç olağanüstü müzisyenin birlikte yarattığı durumu "gözden geçirmek" üzere...

Notaların Ruhani Lideri Kenny Werner

14 Mayıs'ta CRR'de

Müziğini yaparken kendini dış dünyadan soyutlayıp, dinleyicilerin onu buzlu bir camın arkasından izlemeleri yerine, her bir dinleyicisinin (ona göre öğrencisinin) gözlerinin içine bakarak piyanosunun tuşlarına dokunmayı tercih ediyor. Çünkü o bir öğretmen ve üstelik müzik öğretme işini en iyi yapanlardan. Werner'e göre bu sonsuz müzik yolculuğunda herkesin birbirinden öğrenmesi gereken şeyler var ve herkesin müzik konusunda az ya da çok, gizli ya da ortaya çıkarılmış yetenekleri olduğu inancında. Bu yüzden sahnedeyken yalnızca notalarını değil, hayat deneyimlerini ve dünya görüşünü de paylaşıyor, parça aralarında kısa anektotlar ya da filozofların deyişlerini aktarıyor.

Dünya'nın hemen her yerinde düzenlediği workshop'larda sınıfı dolduran müzik öğrencileri onun jazz teorileri ya da müzik tarihiyle ilgili uzun konuşmalar yapmasını beklerken, Werner ilahi bir lider gibi nasıl ruh yolculuklarına çıkılacağını ve çıkardığınız her notanın nasıl dinleyicilerin ruhuna dokunabileceğini anlatıyor. Werner için iyi müzik yapmak, yalnızca iyi nota kompozisyonları yazmak, bunu karmaşık sololar ile süslemek değil, ilk önce diğer insanların müziğinizi birebir anlaması anlamına geliyor. "Bir besteyi yaparken, ya da herhangi bir parçayı çalarken hangi ruh hali içinde olduğunuzu, acılarınızı ya da sevinçlerinizi notalarınızla dinleyiciye bir film gibi izletebilmelisiniz. Müzik başlı başına bir iletişim dili, söylemek istediklerimi karşımdakine anlatmakta yetersiz isem, notalarımı yani kelimelerimi yanyana getirmekte başarısız isem hiç konuşmamayı tercih ederim" diyor Kenny Werner ve ekliyor; "Müzik yaparken ruhsal bir yolculuğa çıkabilirsiniz, -çıkmalısınız da-, önemli olan bunu nasıl yapabileceğini bilmek, her bir sesi teker teker ruhunuzda hissedebilirsiniz, onları katmanlarınızda damıtabilirsiniz ve böylece enstrümanınıza aktarırsınız. Ruhunuzdan süzülen her notanın enstrümana aktarılışı aynı zamanda sizi dinleyen insanların kalbine aktarılışıdır. Tıpkı bir tenis topu gibi, ben duygularımı dinleyici-

Kenny Werner'ın en önemli ve en karakteristik özelliği, sahneyi bir müzik sınıfı gibi kullanmak, dinleyicileri notalarına ortak etmek. O, hiçbir zaman sahneyi bir ego tatmin sahası ya da bir şov aracı olarak görmüyor.

Elçin Joyner
elcint@newyork.com

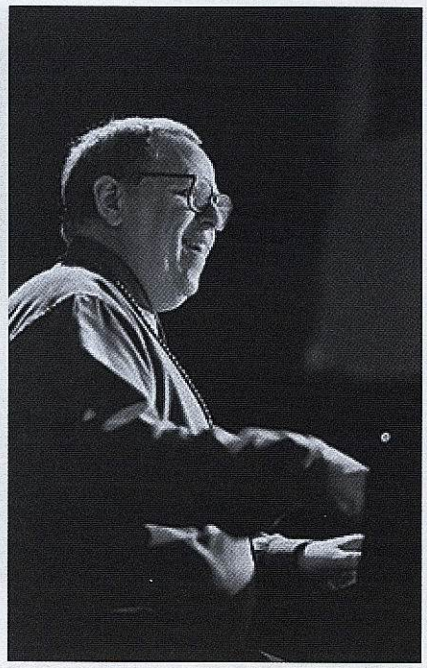

Müzik başlı başına bir iletişim dili, söylemek istediklerimi karşımdakine anlatmakta yetersiz isem, notalarımı yani kelimelerimi yanyana getirmekte başarısız isem hiç konuşmamayı tercih ederim" diyor Kenny Werner.

lerime gönderiyorum, onlar karşılıyorlar ve aynı şekilde bana geri gönderiyorlar. Bu böyle bir döngü, eğer bu döngünün her hangi bir safhasında aksama varsa o zaman iyi bir müzisyen değilsiniz, bir yerlerde yanlış yapıyorsunuz demektir".

Derslerinde, Werner'ın huzur verici sesi ile işin teoriğini dinlerken kendi çapınızda çoktan bir ruh yolculuğuna çıkmış oluyorsunuz ama o, piyanosunun başına oturduğunda odaya yayılan ilk notalarla birlikte garip bir trans haline geçiş yaptığınızın ve anlattıklarının pratikte de ne kadar gerçek olduğunun farkına varıyorsunuz. Werner yalnızca nasıl iyi müzik yapılacağını değil, nasıl iyi müzik dinleneceğini ve bu ruhsal alış verişin nasıl yapılacağını size öğretiyor.

50 seneye 50 albüm, yüzlerce konser...

Henüz dört yaşındayken notları okuyabilen ve hatta yine kendi gibi çocuklardan oluşan bir müzik grubunda performans sergilemeye başlayan Werner, lise yıllarında New York'un en saygın müzik okullarından biri olan Manhattan Müzik Okulu'na kabul edildi ve eş zamanlı olarak burada klasik müzik eğitimine devam etti. O yıllarda kendi deyişiyle 'ruhunu besleyebilecek müziğin' jazz olduğuna karar verdi ve 1970 yılında Berklee Müzik Okulu'na transfer oldu.

Werner için Boston'a gitmek hayatında verdiği en önemli kararlardan bir tanesiydi ve bu sayede bundan sonraki hayatını ve müzikal kariyerini tamamen değiştirecek olan piyano öğretmeni *Madame Chaloff* ile tanıştı. Chaloff, genç müzisyen için müzik öğretmeninden çok bir 'ruhsal yol gösterici' idi. Uzun günler boyunca birlikte, Werner'in değerli yeteneğini nasıl en iyi işleyebileceklerini tartıştılar, bütün enerjisini müziğine nasıl yansıtabileceğinin yollarını aradılar. Boston'daki müzik eğitiminin bir sonraki önemli ismi Werner'i çok etkileyen ve hala çalışmalarında izlerine rastlanan *Juao Assis Brasil* idi.

Kenny Werner 1977 yılında Duke Ellington, James P. Johnson, George Gershwin'in müziklerini yorumladığı ilk long play'ını kaydetti ve bu 45'liğin piyasaya sürülmesinin hemen ardından kendini *Charles Mingus*'un 'Something Like a Bird' albümünün kayıt stüdyosunda buldu. 1981 yılında Mingus ve çalıştığı diğer müzisyenlerin teşviği ile kendi bestelerinden oluşan ilk solo albümü 'Beyond the Forest of Mirkwood'u ve hemen ardından da kendi evindeki stüdyosunda yaptığı bir jam session kayıdı olan ve adını evinin posta adresinden alan '289 Bridge Street'i piyasaya sürdü.

Bir yandan solo çalışmalarına devam eden Werner, bir yandan da çeşitli gruplar ile konserler veriyor ve turnelere çıkıyordu. 1984'de genç ancak oldukça deneyimli bir müzisyen olarak *Mel Lewis Orchestra*'ya katıldığında bu grubun daha sonra *Vanguard Jazz Orchestra* adıyla 2000'lerde hala aktif bir grup olacağını tahmin etmemişti. 1988'de yaklaşık 7 senedir birlikte çalıştığı basist *Razo Harris* ve davulcu *Tom Rainey* ile 'Introducing The Trio' ve üyesi olduğu bir diğer grup *Joe Lovano, Eddie Gomez* ve *Randy Brecker* dörtlüsü ile 'Uncover Heart' albümünü kaydetti ve bu albümle birlikte dörtlü 14 sene devam edecek bir birlikteliğe başlamış oldu.

Hayatı müzik öğretmenleri tarafından değişmiş bir müzisyen olarak Kenny Werner, uzun zamandır hayalini kurduğu müzik eğitimciliğine New York, New School Müzik Okulunun jazz bölümünde armoni ve teori derslerine girerek başladı ve aynı okulda bu işe 6 sene devam etti. Bu arada ilginç öğretme tekniği dikkat çeken Werner, Amerika'nın çeşitli üniversitelerinden teklifler aldı ve eğitim seminerleri düzenledi. Ardından bu konudaki makaleleri bir çok müzik dergisinde yayımlanmaya başladı. New York Üniversitesi'nde Jazz Bölümü başkanlığı yaptı. 90'ların sonlarına gelindiğinde artık birçok müzisyen yetiştirmiş, kitapları yayınlanmış ve usta müzisyenlerle uzun yıllar çalışmış bir piyanist olarak dünyaya açılmayı ve çalışmalarını diğer coğrafyadaki insanlar ile paylaşmaya başladı. Köln ve Brüksel Kraliyet Orkestraları başta olmak üzere birçok ülkede, çok sayıda müzisyen ile konserler verdi.

51 yaşındaki Kenny Werner, şimdiye kadar 50'den fazla albüme ve müzik eğitimindeki bazı kemikleşmiş kriterleri değiştiren ve yeni bir boyut açan kitabı 'Effortless Mastery' başta olmak üzere bir çok yayına imza attı. Aralarında Charles Mingus, Bob Brookmeyer, Ron Carter, Joe Williams, Joe Henderson, Jackie Paris, Joe Lovano, Dave Holland, Charlie Haden gibi usta isimlerin de bulunduğu yüzlerce müzisyen ile çalıştı. Bütün deneyimini ve müzikal olgunluğunu paylaştığı konserlerine tüm dünyada devam ediyor ve yakında İstanbul'da CRR Konser Salonu'nda vereceği eşsiz konsere hazırlanıyor.

Garanti Caz yeşili

Vurmalı çalgıların piri "TRILOK GURTU"

Garanti Caz Yeşili Konseriyle 21-22 Mayıs'ta Babylon'da...

Garanti Bankası'nın sponsorluğunda Babylon'da gerçekleştirilen Garanti Caz Yeşili konserleri kapsamında, 2003'te verdiği konserle büyük ses getiren Hintli perküsyon virtüözü Trilok Gurtu, 21-22 Mayıs'ta bir kez daha sahne alıyor.

Dünya-füzyon türünün en vurucu örneklerini sunacak Trilok Gurtu'ya (vokal, vurmalı sazlar), Sanchita Farruque (vokal), Ravi Chary (sitar ve harmonium) ve Celia Reggiani'nin (klavye, sampling) eşlik edecek.

Bhangra elektronikadan Afrika soul'una, Asya ve Hint funk'ından ragapop'a kadar her türlü müzik akımını modern jazz ve rock çerçevesi içinde işleyen Trilok Gurtu'nun eserleri,

dünya-füzyon türünün en dinamik ve vurucu örneklerini sunuyor. Gurtu'nun çağdaş bir anlayışla akustik Hint köklerine sadık kalarak gerçekleştirdiği son albümü *Remembrance,* dünya müziğinde bir baş yapıt olarak nitelendiriliyor ve İngiltere'de Asyalı müzisyenler tarafından başlatılan "Asian Underground" akımını da babası olarak tanımlanıyor.

Down Beat dergisi müzik eleştirmenlerince 5 kez **yılın en iyi perküsyon sanatçısı** seçildi ve BBC 3 radyosu tarafından 2001 yılında dünya müziği dalında **en iyi Asyalı müzisyen** ödülüne aday oldu. Gurtu, R.E.M., Bob Dylan ve Prodigy gibi ünlü rock yıldızları ve Cesara Evoria, Youssou N'Dour gibi dünya müziğinin ünlüleriyle aynı sahneyi paylaştı. Don Cherry, Zakir Hussain, John Mc Laughlin, Pat Metheney, Joe Zawinul ve Jan Garbarek gibi jazz'ın devleriyle pek çok turneye katıldı.

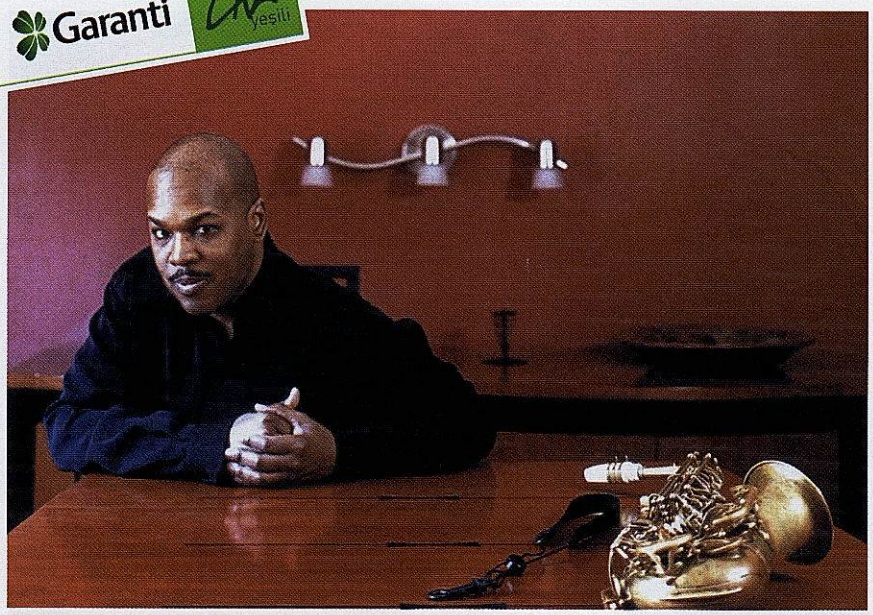

Cesur bir müzik, cesur bir müzisyen GREG OSBY

Garanti Bankası'nın sponsorluğunda Babylon'da gerçekleştirilen Garanti Caz Yeşili konserleri, 28 ve 29 Nisan geceleri, Jazz Yazarları Derneği tarafından 3 yıl üst üste "yılın en iyi alto saksofon sanatçısı" seçilen Greg Osby'yi ağırlayacak

Raife Polat
raifepolat@antipopuler.com

Yaptığım müziği, müziği seven insanlar için yapıyorum. Müziği sevmeyen insanlar beni çok fazla ilgilendirmiyor. Dünyada var olan nimetlerden yararlanılması gerektiğini düşünüyorum. Gittiğim her yerde farklı insanlarla tanışıyorum ve tüm bunları müziğime alıyorum. Bu hoşuma gidiyor. Klasik bir çizgide kalarak dünyada var olan diğer sesleri kullanmazsam kendi yeteneğimi sınırlamış olurum" diyen bir adamın müziği nasıl olabilir sizce? Hemen yanıt verelim; klasik jazz formlarından uzaklaşmadan, jazz'ın ruhuna, doğaçlamasına sadık kalarak, kendi sesini diğer müzik türleriyle beslemekten çekinmeyen, cesur bir müzik.

Evet, düşündüm taşındım, Greg Osby'nin müziğini tek kelimeyle tanımlarsak, 'cesur' olduğuna karar verdim gerçekten. Sadece iyi bir alto saksofoncu olduğu için değil doğal olarak, kuşağının en iyi bestecilerinden biri olduğu için aynı zamanda (3 Ağustos 1960 doğumlu).

Miles Davis'in memleketi St. Louis'de doğan ve jazz'ın içine iyice girince tıpkı onun gibi New York'a göç eden Greg Osby, geçtiğimiz yaz çıkan son albümü "St. Louis Shoes"da memleketinden unutamadığı insan manzaralarını/seslerini kendi yöntemiyle bir araya getirmiş sanki. Nicholas Payton (tp, flh), Harold O'Neal (p), Robert Hurst (b) ve Rodney Green'in (d) çaldığı albümde iki ustanın St. Louis'e armağanının -Duke Ellington'ın "East St. Louis Toodle-Oo" ve W.C. Handy'nin "St. Louis Blues"- yorumları da bulunuyor. Osby'nin yeniden düzenlediği bu eski parçaların o eski tadlarını korurken yoğun olarak onun tarzına da büründüğünü söylemeye gerek yok sanırım. Açılış ve kapanış parçaları olarak seçilen bu eskilerin arasında yer alan kompozisyonlarının kendi müzikal yolculuğunun tarihi gibi olduğunu söylüyor Greg Osby.

"Ben insanlara iyi şeyler sunabilir, yaşamlarını güzelleştirebilirim müziğimle. Eğer alırlarsa... Gerçekte insanlar birbirinden çok farklı ama sevgi benzer. Ben de müziğimde bunu korumaya çalışıyorum" diyor Osby. Sizi bilmem ama ben Greg Osby'nin müziğiyle yaşamımı güzelleştirmesinden gayet memnunum. Dolayısıyla yine Blue Note etiketiyle önümüzdeki yaz çıkarmaya hazırlandığı "Public" adını verdiği albümü merakla bekliyorum. Garanti Caz Yeşili serisi kapsamında 28-29 Nisan akşamları Babylon'da vereceği konserler bu merakı iyice kamçılayacak sanırım. Çünkü Osby'nin sahne hakimiyeti, izleyiciyle kurduğu diyalog o kadar iyi ki havaya girmekte hiç zorlanmıyorsunuz. Piyanoda Megumi Yonezawa, basta Matthew Brewer, davulda Damien Reid ile sahne alacak Osby. Yani çok genç bir ekiple. Piyanisti halen Berklee'de öğrenimine devam ediyor ve Osby ile uzun yıllar birlikte çalıştıktan sonra yolları ayrılan Jason Moran'ın öğrencisi. Babası da bir bascı olan davulcusunun kendisine Eric Harland'ı anımsatıyormuş. Henüz 19 yaşındaki Matthew Brewer da Julliard'da öğrenci. Greg Osby böylesine genç bir ekiple çalışmaktan gurur duyuyormuş. Anlaşılan bizim için de Osby'yi bir kez daha dinleyebilmenin ötesinde sıkı bir keşif olacak.

Solo kariyerinden önce 1985-1991 yılları arasında Chicago'lu "bateri sihirbazı" Jack DeJohnette'in "Special Edition" adlı grubunda çalan Osby, Steve Coleman ile gerçekleştirdiği *M-base Collective* projelerinde, jazz'ı, hip hop ve rap ile birleştirdi. *Blue Note* ile yaptığı anlaşma, onu doğaçlamanın devleriyle bir araya getirdi ve kompozisyon tekniklerini geliştirmesini sağladı. 1998 yılında gerçekleştirdiği en başarılı konser kayıtlarından "*Banned in New York*" albümünde olduğu gibi, marjinal ritim ve köşeli hatlarla çaldı.

Akbank Kültür Sanat Merkezi'nde Gitar Günleri

Mart ayında Piyano Günleri'ne ev sahipliği yapan Akbank Kültür Sanat Merkezi (AKSM), Nisan ayında düzenleyeceği Gitar Günleri'nde Türk ve yabancı gitar ustalarını konuk ediyor. Dünya çapında başarı kazanmış sanatçıların yer aldığı "Gitar Günleri", Nisan ayı boyunca sanatseverlere keyifli konserler sunuyor.

Zuhal Focan
ofocan@prizma.com

"Gitar Günleri"nde yer alan sanatçılar ve programları

7 Nisan 2004, Çarşamba	Saat: 20.00	Tolga Emilio Trio
14 Nisan 2004, Çarşamba	Saat: 20.00	Bekir Küçükay
20 Nisan 2004, Salı	Saat: 20.00	Ricardo Moyano
22 Nisan 2004, Perşembe	Saat: 20.00	Eduardo Baranzano
27 Nisan 2004, Salı	Saat: 20.00	Marco Meloni
28 Nisan 2004, Çarşamba	Saat: 20.00	Hüsrev İsfendiyaroğlu

TOLGA EMILIO TRİO

Müziğin her formundan yararlanarak kendine özgü bir ton yakalayan Tolga Emilio üçlüsü, jazz ağırlıklı çalışmalarından sonra Hollanda Kültür Bakanlığı'nın desteğiyle ilk CD'sini yaptı. Uluslararası festivallerde ve yarışmalarda çalan üçlü, pek çok ödül kazandı ve 3 yeni CD daha hazırladı.

İspanya, İtalya, Almanya, Fransa ve Rusya'da konserler veren grup solo gitar, ritm gitar ve kontrbastan oluşuyor. Pek çok tınıyı barındıran trionun müziğinde jazz'ın eski ve yeni formlarının yanı sıra çingene jazz'ını, valsi, hatta bossa novayı bulmak mümkün.

Tolga Emilio'nun ilginç stiliyle dikkat çekici bir müzik yaptığını ve üstün tekniğiyle gereksiz müzik yığınlarını ayıklayarak sade ve zarif bir tarz geliştirdiğinde birleşen müzik eleştirmenleri, trioyu "güçlü ve enerjik" diye adlandırıyorlar.

Tolga Emilio – solo gitar

Müzikle içiçe büyüyen Tolga Emilio, çok genç yaşta gitar çalmaya başladı. Tolga Emilio adıyla pek çok CD yapan sanatçı, bu CD'lerde kendi aranjmanlarını ve kompozisyonlarını sergiledi. Dünya basını onu, "orijinal ve zarif virtüoz" olarak adlandırıyor.

Bart Rozemeyer – ritm gitar

Maastrich Konservatuarı'ndan mezun olan Rozemeyer, eğitiminin hemen ardından müzik atölyeleriyle çalıştı. Daha sonra ritm gitar çalışmaya başladı ve tekniğini geliştirerek sadece Hollanda'da değil Avrupa'da da çok iyi eleştiriler aldı.

Arnoud van den Berg – Kontrbas

Çocukluğundan beri müziğin her türlüsünü çalan sanatçı, jazz eğitimini Hilversum Konservatuarı'nda aldı. North Sea Jazz Festivali'nde, Carre and Paradiso gibi pek çok ünlü sahnede tanınmış müzisyenlere eşlik etti.

BEKİR KÜÇÜKAY

Bekir Küçükay, Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi bölümü'nden mezun olduktan sonra, İstanbul Üniversitesi'nde yüksek lisans, Gazi Üniversitesi'nde sanatta yeterlik çalışmalarını tamamladı.

1987 yılında, tüm dünyada 100. doğum yılı kutlanan, ünlü Brezilyalı besteci H. Villa-Lobos'un anısına verdiği konserler ve yaptığı kaset çalışmasıyla Brezilya hükümeti tarafından, dünyada 100 sanatçıya verilen madalyalardan biriyle ödüllendirildi.

Küçükay, 1992'de geleneksel yöntemlere alternative olarak geliştirdiği "Klasik Gitar İçin Başlangıç Metodu"nu yayımladı. 1995 yılında Sevda Türküleri, 1998 yılında Küçükay plays Küçükay isimli albüm çalışmalarını yaptı. İngiltere Charlton Kings ve Fransa Vendome gitar festivallerinde kendi eserlerini seslendirdi. Solo konserlerinin yanı sıra çeşitli oda ve senfoni orkestralarıyla gitar konçertoları seslendirdi.

Bekir Küçükay, 1988 yılından bu yana İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nda öğretim üyeliği yapıyor.

RICARDO MOYANO

Keman hocası bir babanın oğlu olan Ricardo Moyano, küçük yaşlarda arkadaşları ve ailesiyle gitar çalmaya başladı.

Arjantin, İspanya ve Fransa'da sürdürdüğü akademik çalışmaları sırasında ve bitirdikten sonra büyük ustalarla çalıştı. Uluslararası gitar yarışmalarında birçok birinciliği bulunan Moyano, seminerler ve masterclass'lar veriyor.

300'den fazla parça kaydı yapan Moyano aynı zamanda öğretim üyeliği yapıyor.

EDUARDO BARANZANO

Uruguay gitar müziğinin önde gelen müzisyenlerinden Eduardo Baranzano, hem besteci hem de icracı kimliğiyle ön plana çıkıyor.

Radyo France ve Küba Havana uluslararası yarışmalarında birincilikleri bulunan Baranzano, İspanya Bask bölgesi gitar kuruluşu Airean'ın başkanı ve ABD Gitarcılar birliği grubu üyesidir.

İspanya Zarautz Festivali'nin sanat yönetmenliğini yapan Baranzano, aynı zamanda San Sebastian konservatuarı öğretim üyesidir.

MARCO MELONI

Müziğe babası Celio ile klasik gitar çalarak başlayan Marco Meloni, Istituto Magistrale di San Gavino'da eğitimini tamamladı. Kariyerini Paris'te büyük üstat Javier Hinojosa ile uzun yıllar çalışarak sürdürdü.

Meloni, 300 yıl öncesinin müziğiyle geleneksel müziği, İtalyan ve İspanyol danslarını barok gitar ile original yorumuyla seslendiriyor.

HÜSREV İSFENDİYAROĞLU

Hüsrev İsfendiyaroğlu, 1986 yılında İspanya'nın Santiago Compostela şehrinde J.L. Rodrigo'nun master sınıfına katıldı.

Türkiye'de gitar festivalleri ve kurslar düzenleyen İsfendiyaroğlu, 1997 yılında Buenos Aires Dünya Gitar Festivali'ne katılmıştır.

Nardis Jazz Club'da Bahar...

İstanbul'daki yoğun karlı mevsim koşullarına rağmen başarılı bir sezon geçiren Nardis'e bahar geldi bile...

Şubat ve Mart aylarındaki Fransız piyanist Francis Lockwood, ABDli trompetçi Valery Ponomarev ve bascı David Friesen, İzmir Jazz Günlerinde sahne alan gruplardan İsveç'ten Muvaffak "Maffy" Falay Quintet, İtalyan Paolo Fresu Quintet, Nico Gori Quartet ve Les Italiens, Avusturyalı Sabina Hank Trio konserleri gerçekten İstanbullulara festival ziyafeti veren kulüp önümüzdeki sezon da bu bilinçle programlarına devam edecek.

Nardis'te Nisan ayında Hollanda'dan gelecek olan Tolga Emilio Trio Amsterdamlı 3 genç müzisyenden oluşuyor. 1997'de Tolga Emilio tarafından Gipsy müziğe yeni bir sound katmak amacıyla kurulmuş. Hollanda'daki başarılı performansların sonucunda ilk CD'leri "Gipsy, Jazz and Latin Flavors"ı ardından "Bohemia" ve "Minor Moods"u kaydetmişler. Belçika, Fransa, Almanya, İtalya ve şimdi de anne tarafından ülkesi olan Türkiye'deki ilk konserleri Nardis'te olacak.

Trio'nun müziği diğer pekçok müzikten etkilense de ilk bakışta Django Reinhardt ve Hot Club de France'ı çağrıştırıyor. Jazz standartları, Latin bossa'lar, Macar Gipsy parçaları, Fransız musette valsleri ve kendi bestelerinden oluşan bir konser verecekler.

Emirates Havayolları'nın desteği ile ABD'dan gelecek olan Allan Harris'i ise 1999 yılında Kerem Görsev ile kaydettiği "Laid Back" adlı CD'den tanırız. Güçlü ve swingli sesi ile jazz dünyasında kendisine iyi bir yer edinmiş bulunmaktadır. "Here Comes Allan" ve "It's a Wonderful World" adlı 2 CD'si olan sanatçı bigband orkestralarının aranan sesi olmuştur. Nardis'teki konserlerinde ilk gece Kerem Görsev ile duo kaydettikleri CD'lerinden parçalar, daha sonraki 2 gece ise güçlü bir grupla kendi albümlerinden parçalara yer verecektir.

nardis jazz club — NİSAN AYI KONSERLERİ

Galata Kulesi Sokak No.14, Galata-Istanbul tlf. 0212-2446327

01 PERŞEMBE	**Selçuk Sun Quartet** Selçuk Sun (b), Utku Yurttaş (p), Deniz Dündar (d), Yasemin Uludoğan (vo).
02 CUMA	**Yılmaz&Öktem&Dai&Maden** Sarp Maden (g), Yahya Dai (s), Alper Yılmaz (b), Volkan Öktem (d).
03 CUMARTESİ	**Janusz Szprot "Ode to Jazz"** Sibel Köse (vo), Janusz Szprot (p), Kamil Erdem (b), Cem Aksel (d).
05 PAZARTESİ	**Los Canbela** Nilüfer Çakmak (g, vo), Herman Artuç (vo), Cem Nasuhoğlu (g), Feyyaz Çakmak (perc).
06 SALI	**Süreyya Doğrular Quintet** / Süreyya Doğrular (g), Hamza Toure (ts), Burak Bedikyan (p),Mahmut Yalay (b), Ediz Enver Nehat (d).
07 ÇARŞAMBA	**Şenova Ülker Quartet** Şenova Ülker (tp), Önder Focan (g), Mahmut Yalay (b), Selim Selçuk (d
08 PERŞEMBE	**Ayşe Gencer Quartet** Ayşe Gencer (vo), Kürşat Deniz (p), Oğuz Durukan (b), Deniz Dündar
09 CUMA	**Tolga Emilio Trio** Tolga Emilio (g), Bart Rozemeyer (g), Arnaud van den Berg (b).
10 CUMARTESİ	**Tolga Emilio Trio** Tolga Emilio (g), Bart Rozemeyer (g), Arnaud van den Berg (b).
12 PAZARTESİ	**Zeliha Sunal Band /** Zeliha Sunal (vo), Tayfun Turnaoğlu (keyb), Güneş Ünal (p), Murat Özgün (b), Nazmi Sunal (d).
13 SALI	**SPIN** Sıtkı Sırtanadolu (g), Tahsin Ünüvar (s), Selim Benba (p), Erdal Akyol (b), Ferit Odman (d).
14 ÇARŞAMBA	**Group Passiflora** Levent Altındağ (s), Erdem Sökmen (g), Serkan Özyılmaz (p), Eylem Pelit (b), Volkan Öktem (d).
15 PERŞEMBE	**Kamil Erdem Quartet** / Burak Bedikyan (p), Serdar Barçın (s), Kamil Erdem (b), Cem Aksel (d).
16 CUMA	**Nu Vibes** / Beth Trollan (vo), Tevfik Akbaşlı (vib), Önder Focan (g), Burak Bedikyan (p), Erdal Akyol (b), Cem Aksel (d).
17 CUMARTESİ	**JeLatin** / Ercüment Vural (p, vo), Serkan Özyılmaz (p), Eylem Pelit (b),Cengiz Baysal (d), Tunç Çakır (perc).
19 PAZARTESİ	**Erkut Taçkın Band** Erkut Taçkın (vo), Kamil Özler (g), Ergun Eremkar (b), Veysel Çadır (d).
20 SALI	**Ricardo Moyano &Yaz Baltacıgil & Orhan Topçuoğlu** Ricardo Moyano (g), Yaz Baltacıgil (b), Orhan Topçuoğlu (perc).
21 ÇARŞAMBA	**Soul Groove** Aydın Kahya (vo), Genco Arı (keyb), Alp Ersönmez (b), Mert Önal (d).
22 PERŞEMBE	**Gruv'alto** Meriç Demirkol (as), Önder Focan (g), Alp Ersönmez (b), Mert Önal (d).
23 CUMA	**Ercüment Vural &Önder Focan Project /** Ercüment Vural (p, vo), Önder Focan (g), Alp Ersönmez (b), Cengiz Baysal (d), Tunç Çakır (perc).
24 CUMARTESİ	**Melis Sökmen Band /** Melis Sökmen (vo), Meriç Demirkol (as), Burak Bedikyan (p), Alp Ersönmez (b), Erhan Seçkin (d).
26 PAZARTESİ	**TnT** Cem Tuncer (g), Kerem Türkaydın (g), Mahmut Yalay (b), Cem Aksel (d
27 SALI	**Emre Kayhan Quartet** Emre Kayhan (tb), Burak Bedikyan (p), Erdal Akyol (b), Erhan Seçkin d.
28 ÇARŞAMBA	**Quartet Muartet** Sarp Maden (g), Genco Arı (p), Alp Ersönmez (b), Volkan Öktem (d).
29 PERŞEMCE	**Allan Harris & Kerem Görsev** Allan Harris (vo), Kerem Görsev (p)..
30 CUMA	**Allan Harris Band** Allan Harris (vo), Serkan Özyılmaz (p), Selçuk Sun (b), Cem Aksel (d).

nardis jazz club

MAYIS AYI KONSERLERİ

Galata Kulesi Sokak No.14, Galata-Istanbul tlf. 0212-2446327

01 CUMARTESİ	**Allan Harris Band** Allan Harris (vo), Serkan Özyılmaz (p), Önder Focan (g), Selçuk Sun (b), Cem Aksel (d).
03 PAZARTESİ	**Okay Temiz Band /** Okay Temiz (perc), Hasan Gırnatacı (clt), Ahmet Özden (zurna), Mahmut Yiğittürk (kanun), Rüstem Çenbeli (darbuka, d), Aydın Borucu (tp).
04 SALI	**Ayşe Tütüncü Üçlüsü** Ayşe Tütüncü (p), Yahya Dai (ss, ts), Oğuz Büyükberber (clt, bclt).
05 ÇARŞAMBA	**Emin Fındıkoğlu & Feyza** Emin Fındıkoğlu (p, keyb), Feyza (vo), invitent; Ricky Ford (s).
06 PERŞEMBE	**Lodos /** İmer Demirer (tp), Reyent Bölükbaşı (çello), Sarp Maden (g), Mahmut Yalay (b), Ateş Tezer (d).
07 CUMA	**Smietana Trio** Jarek Smietana (g), Tomazs Kupiç (b), Adam Czervinsky (d),w/Önder Focan (g).
08 CUMARTESİ	**Smietana Trio** Jarek Smietana (g), Tomazs Kupiç (b), Adam Czervinsky (d), w/Janusz Szprot (p).
10 PAZARTESİ	**Bülent Somay Bandosu /** Bülent Somay (vo, ag), Ayşe Tütüncü (p, vo), Timuçin Gürer (perc), Emre Karabulut (eg), Şuayip Yeltan (b), Hakan Açıkalın (d).
11 SALI	**S.Ö.R** Selim Selçuk (d), Önder Focan (g), Raci Pişmişoğlu (b).
12 ÇARŞAMBA	**Donovan Mixon "Hybrid" /** Donovan Mixon (g), Ferit Odman (d, perc), Caner Kaptan (b), Ayşe Ergin (ney), Jeff McAuley (çello), Serhan Erkol (as, bs).
13 PERŞEMBE	**Ayşegül Yeşilnil Quartet** Ayşegül Yeşilnil (vo), Selim Benba (p), Nezih Yeşilnil (b), Deniz Dündar (d).
14 CUMA	**Neşet Ruacan Quartet** Neşet Ruacan (g), Meriç Demirkol (as), Mahmut Yalay (b), Ateş Tezer (d).
15 CUMARTESİ	**Aşkın Arsunan 'Blue Print Project' /** Aşkın Arsunan (p), Şenova Ülker (tp), Yahya Dai (s), Aycan Teztel (tb), Erdal Akyol (b), Volkan Öktem (d).
17 PAZARTESİ	**Burçin Büke** Burçin Büke (p).
18 SALI	**Selim Selçuk Trio** Hamza Toure (s), Yaz Baltacıgil (b), Selim Selçuk (d).
19 ÇARŞAMBA	**Tunç Çakır Band** Tunç Çakır (vib), Önder Focan (g), Erdal Akyol (b), Ferit Odman (d).
20 PERŞEMBE	**Quartet Muartet** Sarp Maden (g), Genco Arı (p), Alp Ersönmez (b), Volkan Öktem (d).
21 CUMA	**Cube** Sibel Köse (vo), Genco Arı (p, keyb), Alp Ersönmez (b), Mert Önal (d).
22 CUMARTESİ	**Janusz Szprot Quartet** Janusz Szprot (p), Yahya Dai (s), Kamil Erdem (b), Cem Aksel (d).
24 PAZARTESİ	**Yansımalar** Şenol Filiz (ney), Birol Yayla (tambur), Nezih Yeşilnil (b), Engin Gürkey (perc).
25 SALI	**Durul Gence Trio** Bilgehan Erten (keyb), Ogan Şadan (b), Durul Gence (d).
26 ÇARŞAMBA	**"Betty Ween" Project /** Gülüş Gülcügil (vo), Onur Türkmen (g),Caner Kaptan (b), Barış Güvenenler (vi), Ergin Özler (d).
27 PERŞEMBE	**Cihan Terlan "Jobim Project"** Cihan Terlan (g, vo), Murat Arkan (g), Kaan Yıldız (b), Müge Terlan (perc), Utku Ünal (d).
28 CUMA	**Jelatin** / Ercüment Vural (keyb, vo), Serkan Özyılmaz (p), Eylem Pelit (b), Cengiz Baysal (d), Tunç Çakır (perc).
29 CUMARTESİ	**Ercüment Vural & Önder Focan Project /** Önder Focan (g), Ercüment Vural (p, vo), Alp Ersönmez (b), Cengiz Baysal (d), Tunç Çakır (perc).
31 PAZARTESİ	**"Main Project"** Cana Çankaya (vo, tp), Hamza Toure (s), Ali Sural (b), DJ Hakan Türkürer

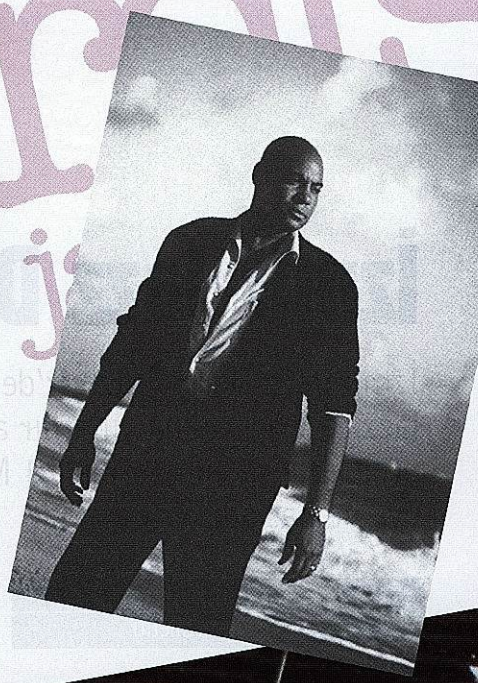

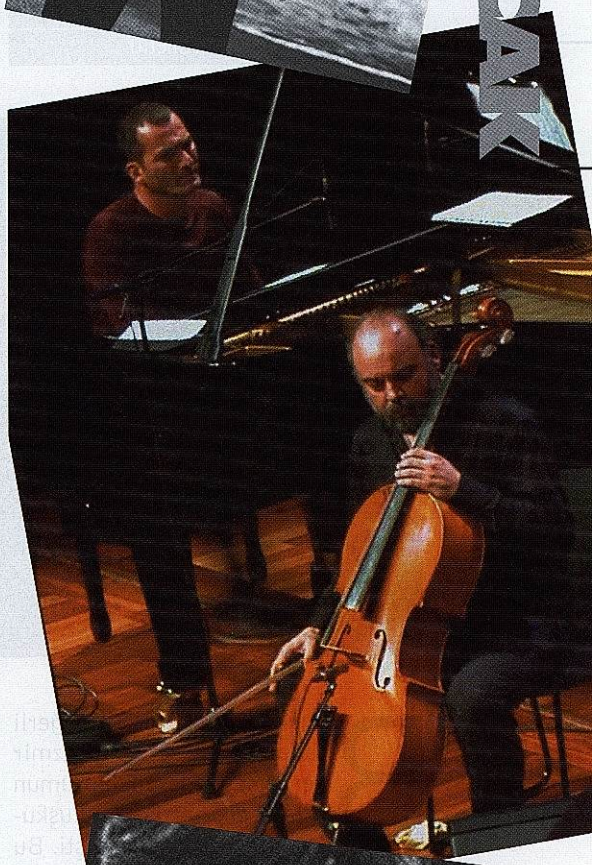

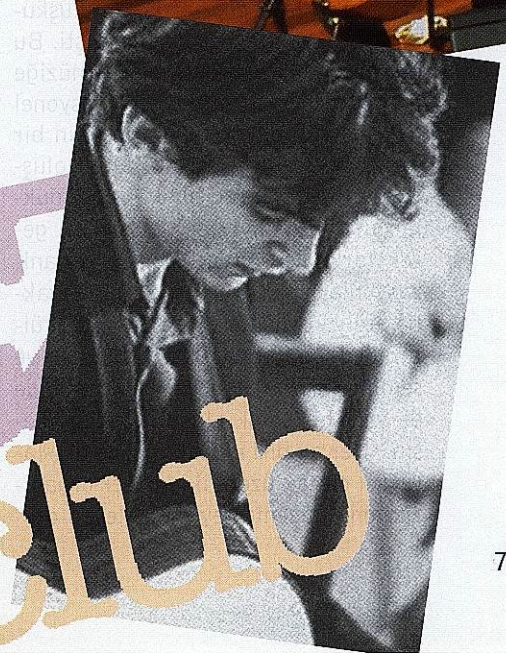

İzmir Jazz Derneği kuruldu

İzmir Jazz Derneği İzmir'de müzik adına ve özellikle de jazz severler adına yıllardır arzulanan bir eksikliği dolduracak projelerle çalışmalarına 14 Mart 2004 tarihinde 8 kurucu üye ile başladı.

Orhan Tuna
otuna@ttnet.net.tr

izmir caz derneği

Ayrıntılı bilgi için:
Telefon: (0.232)422 41 25
Adres: Mustafabey Cad.1386 Sk.
11/C 35230 Alsancak/İzmir

Bugüne kadar birçok değerli sanatçıyı yetiştirmiş İzmir kentinde böyle bir oluşumun ortaya çıkma zamanı kuşkusuz çok önceden gelmişti. Bu doğrultuda dernek üyeleri, müziğe gönül vermiş amatör ve profesyonel her yaştan her meslekten insanın bir araya geleceği bir çekim alanı oluşturmayı amaçlayan bir kurum olduklarını ifade ediyorlar. Derneğin, gerek farklı ve kaliteli konser organizasyonları, sokak konserleri, interaktif atölye çalışmaları ve gerekse kültürel alanda yapacakları sergiler ve seminerlerle kent kültürü içerisinde de yeni bir soluk oluşturacakları kesin. Her ay biri ulusal, biri de uluslararası olmak üzere iki konser organizasyonu düzenlemeyi hedefleyen dernek, ayrıca bünyelerinde kuracakları bir dökümantasyon merkezi aracılığıyla da müzikseverlere hizmet verecekler. Derneğin Kurucu Başkanı jazz çevresinin ve İzmir'in tanınmış simalarından olan Demir Pekel ve jazz fotoğrafları konusunda Türkiye'nin en önemli ismi Aykut Usluteki̇n "İzmir'i bu açıdan önemli bir merkez haline getireceklerini ve ayrıca jazz konusundaki referans kaynakları eksikliği nedeniyle dernek bünyesinde Türkiye ve dünya çapındaki müzisyenlerden derleyecekleri bir Jazz Kitabı hazırlayıp Türkiye çapında bir ilke de imza atacaklarını" belirtiyorlar.

İzmir Jazz Derneği'nin bir de sloganı var: Artık İzmir'de "all jazz!".

Okay Temiz ile Müzikli Dakikalar

İzmir Jazz Derneği açılışını derneğin aynı zamanda Onursal Başkanı olan dünyaca ünlü perküsyon sanatçısı Okay Temiz ile gerçekleştirdi. 14 Mart 2004 günü İzmir'in seçkin mekanlarından Blue Miles'da gerçekleştirilen organizasyonda Okay Temiz ile başlayan Ritim Atölyesi'nden sonra İzmirli müzisyenlerle Okay Temiz'in birlikte gerçekleştirdiği performansla İzmirli müzikseverler keyifli anlar geçirdi. Dernek üyelerinin sanatçıya özel bir "zil" den tasarlanan plaketi de verdikleri gecede Okay Temiz " İzmir'de böyle bir oluşumun çok olumlu olduğunu ve İzmir Jazz Derneği'ne elinden gelen her türlü desteği sağlayacağını" belirtti.

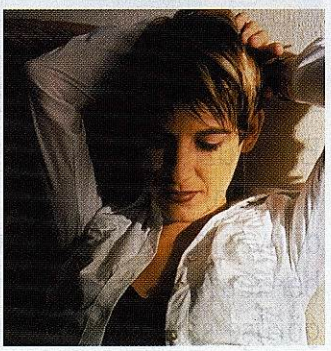

Ankara bahara "martfestodtü" ile girdi

ODTÜ ve Ankara Jazz Derneği tarafından desteklenen "martfestodtü", 8 Mart ile 27 Mart tarihleri arasında yapıldı. Festival, 8 Mart'ta ODTÜ Kongre Kültür Merkezi'nde Önder Focan ve David Freisen'in vereceği konseriyle başladı.

Festivalin açılışında sahne alan David Freisen, olağanüstü tekniğini beraberindeki müzisyeni dinlemeye ve birlikte keyifli müzikal ortamlar yaratmaya dönük tavrıyla birleştiriyor. Freisen, 1980'li yıllardan günümüze, ülkemizde jazz müziğinin tanınmasında en önemli rollerden birini üstlenen Önder Focan ile birlikte Festivale konuk oldu. Konser, ikilinin geçen yıl New York'ta gerçekleştirdikleri ve çok yankı uyandıran Reminisce albümünün tanıtım turnesinin Ankara ayağı idi.

Festivalin 9 Mart'taki konuğu, bestelerinde ve müziğe yaklaşımında jazz'dan elektronik müziğe, serbest doğaçlamadan makamsal müziğe, sokak müziğinden çağdaş klasik müziğe uzanan renkler yaratmayı amaçlayan Çağlayan Yıldız Quartet oldu. Akustik ve elektrik gitarda Çağlayan Yıldız, davulda Cengiz Baysal, klarinette Oğuz Büyükberber ve elektrik basda Demirhan Baylan ile birlikte sahne aldı.

Cengiz Baysal kendi adını taşıyan grubuyla birlikte 10 Mart'ta müzikseverlerle buluştu. Vokalde Sibel Gürsoy, piyanoda Serkan Özyılmaz, bas gitarda İlker Özalp, gitarda Ercüment Ateş ve davulda Cengiz Baysal'dan oluşan grup, basında da çok yer alan "Yıldızların Üstünde" albümünden parçalar çaldı.

İtalyan Kültür Heyeti ve Avusturya Kültür Ofisi'nin katkılarıyla Festival'de iki de yabancı grup yeraldı.

Les Italiens, İtalya'nın sıcak kanlı müziğini çağdaş düzenlemelerle seslendirdi. Vokali güçlü sanatçıların da yer aldığı grubun içinde bir jazz quartet de var: Nico Gori Quartet. Bu kapsamda Nico Gori Quartet'i jazz severler 24 Mart gecesi Sheraton Clubhouse'de rezervasyon ile dinleyebildi.

Kendilerini 'müzikte sıra dışı bir akım, küstah, özgür ve keşfetme isteği kontrol edilemez, aynı çocuklar gibi' diye tanımlayan Les Italiens grubu Festivalin İtalyan konuklarıydı.

İzmir Jazz Festivali'nden gelip etkinliğe Avusturya Kültür Ofisi'nin katkıları ile katılan Sabina Hank idi.

Festival, Ankara Caz Derneği, ODTÜ, Avusturya Kültür Ofisi, İtalyan Kültür Heyeti, Hypo-Verein Bank ve Sheraton Hotels and Towers-Ankara destekleriyle, Radyo ODTÜ ve Ankara Magazin basın sponsorluğunda, organizasyonu LEO Organizasyon tarafından gerçekleştirildi.

HAYATİ KAFE

Bir müzisyen dostum, birgün bir fiske tuzu masaya söyle bir atıp, minnacık bir tuz tanesini işaret ederek, jazz dünyasında ben de buradayım demişti. Çok sevmiştim bu benzetmeyi. Yıllar içinde başka müzisyenlerden de aynı görüşe sahip olanları tanıdım.İşte bu tanelerden bir diğeri de İsveç'te yaşayan Hayati Kafe...

Fusun Levet
flevet@wanadoo.fr

Yıllarca jazz'a emek veren müzisyenler biraraya geldiklerinde hep geçmişi dile getirip anılarını anlatır ve «ah bunları bir yazan çıksa» derler. Ben de bütün dikkatimi toplayarak dinler, birgün böyle bir görevi üstlenirim belki der dururum. Hayati Kafe de «sesiyle» bu anıların hep içindeydi.

Paris'teki piyanistlerden dostum Alain Mion, birgün beni telefonla arayarak olağanüstü bir «crooner» dinlediğini ve Türk olduğunu söyledi. Bu, Hayati Kafe'den başkası değildi. Tabii çok sevindim. Akabinde Hayati'nin beni telefonla araması... Ne mübarek şu jazz dünyası?

İstanbul'da yaşayan Hayati evde akordeon çalıp şarkı söylerken birgün Cem Bumin ve çok uzun yıllardır Fransa'da yaşayan ve okurlarımıza yakın bir tarihte yazımla tanıştıracağım Yanko (Jacky) Nilovic'le karşılaşıp, profesyonel müzik yaşamına atılır. Birlikte Amerikalıların gittiği NCO Kulüpte, Taşlık Gazinosu'nda, Tenis Kulübünde çalışıyorlardır. Kolejde mühendislik öğrenimi yapan Hayati'nin yaşamı, İlham Gencer Trio'nun koleje konser vermeye gelmesi ve onun da bu konsere iki parçayla iştirak etmesiyle değişir. Grubun davulcusu, Turhan Eteke onu jazz dinlemeye davet eder evine. Artık karar vermiştir şarkıcı olacaktır.

1965 yılının yazında, zamanın en iyi jazz triosuyla Yeşilyurt Kulüp Mimi'de çalışmaya başlar. Piyanist, uzun yıllardır Belçika'da yaşayan bir başka tuz tanesi olan Nejat Cendeli'dir. Basta Targan, davulda ise Turhan Eteke vardır. Aynı yılın sonbaharında, radyoda 15 günde bir jazz yayını yapan Hayati, ilk erkek Türk jazz şarkıcısı ünvanını da kazanır.

1961 yılında İsmet Sıral orkestrasında çalışmaya başlar. Aynı anda da vibrafon öğrenmekte, çocukluk arkadaşı Emin Fındıkoğlu da onlara aranjmanlar yapmaktadır. O sıralarda Hilton'da kalan İsveçli bir otel sahibi, grubu çok beğendiğinden 3 aylığına ülkesine davet eder.

Hayati, 20 Mayıs 1962'de birkaç ay kalıp dönmek üzere yola çıkar. Ve dönemez. Sonuçta İsmet Sıral orkestrasıyla 2 yıl çalışırlar. Hiçbir güçlükle karşılaşmayıp yabancılık da çekmediği için de İsveç'te kalmaya karar verir. Sıral Orkestrası döner Türkiye'ye.

Ünlü tenor saksofoncu Carl Henrik Norin'den teklif alarak, orkestrasında çalışmaya başlar. Bu arada bir mühendislik okuluna da devam etmektedir.

1968 yılı önemli bir yıl Hayati için. Haftalar boyu liste başı olan söylediği «Things» parçasıyla büyük bir üne ulaşır.

1973 yılında İngiltere'de 10 haftalık bir turneden sonra İsveç'e döndüğünde «Ha det sa kul» isimli ilk LP'yi çıkarır.

1974 yılında yeni bir sayfa açılır yaşamında. 4 Türk arkadaşıyla birlikte açtıkları gece kulübünün müdürlüğünü yapacaktır, 5 yıl süresince.

1980 yılında bir başka dönüm noktası yaşar. Cornelis Vreesswijk ve diğer müzisyenlerin menajerliğini yapmaya başlar. 1983 yılında „Kvallen ar din" isimli televizyon programının takdimcisidir. Sandviken Big Band ile yaptığı LP'den sonra, popülaritesi çok yüksek bir televizyon programına, Notknackarna'ya katılır.

1988 yılında şarkıcılığa kesin dönüş yapar. Bütün İskandinavya ülkelerinde, İngiltere, Almanya, Fransa, Hollanda gibi diğer ülkelerde büyük orkestralar eşliğinde söyler. Danish Radio Big Band, The Metropole Orchestra, The Skymasters, RIAS Big Band ve diğer birçok orkestranın solistidir. Bu arada Herb Geller, Lex Jasper, Jigs Wigham, Chuck Findlay, Georgie Fame, Elaine Delmar, Jeanie Bryson gibi isimlerle de çalışır.

1994 yılında The Metropole Orchestra and NDR Big Band ile gerçekleştirdiği «The Crooner» isimli albümün son derece başarılı olduğunu bilmem söylememe gerek var mı?

1997 yılında, yeni bir albüm hazırlarken, Frank Sinatra'nın 80.ci doğum günü konserine big band eşliğinde davet edilir. 2000 yılında çıkardığı enfes bir albüm olan «For all we Know», jazz kritiklerince yılın en iyi jazz-vokal albümü seçilir.

Hayati'nin iki oğlu müzisyen. Kendisinin kompozisyonları var ama hiçbir zaman ciddiye almamış.

Gittiği ilk yıllarda, yabancılık çekmemesine rağmen, müzisyenlerin bilinen iş sorunlarını yaşadığı için, zaman zaman «keşke mühendis olsaydım» demişse de, müzisyenliğin dışında hiç birşeyin onu mutlu edemeyeceğini de biliyor.

Anılar çok. Bana ilk aklına geleni anlattı. 1981 yılında Los Angeles Tenis kulübünde, bir başına top atarken, bir diğerinin de yalnız olduğunu görüyor. Birlikte tenis oynamaya karar veriyorlar. Bu, ünlü jazz flütçüsü Hubert Laws'dan başkası değil. Uzun yıllar sürecek bir dostluk başlıyor.

2000 yılında itibaren, çok yoğun bir çalışma temposuna giren Hayati, «Black Jack» isimle bir Fransız yapımı filimde, dünya çapındaki sanatçıların yanısıra ufak bir rol alıyor. Yine o yıllarda Talinn Philarmonic Orchestra and Estonian Big Band eşliğinde söylüyor. Lex Jasper Orchestra şefi.

Beck'in yönettiği «The Price of Revenge» ve «The Man without a Face» teması olan All-tid Undrar'ı söylüyor. Oğlu Adam Norden ve diğer genç İsveçli kompozitörlerle yeni bir albüm hazırlamakta...

İşte dolu dolu bir yaşam. Süregelen turneler, konserler, stüdyo kayıtları...

Hayati, sesiyle bir dolu müzikseveri mutlu etmeye devam ediyor.

Don Lamond

Jazz müziğinin Swing döneminde, big band'lere şekil verip yörüngesine oturtan müzisyenler genelde alto saksofoncular ve trompetçilerdi . Gene de gerçek farkı yaratanlar orkestranın davulcuları olurdu. İşte 2003 yılının son günlerinde yaşama veda eden davulcu Don Lamond, Woody Herman orkestrasındaki çalışmalarıyla yarattığı farkı kalıcı kılmayı başarmıştı. Lamond küçük gruplarla dixieland'den bebop'a kadar değişik türlerde çalışmalar yaptıysa da, onun en rahat ve etkin olduğu ortam büyük orkestralardı.

Derleyen: Viktor Bensusan

Don Lamond, 1920 yılında ABD'nin Oklahoma eyaletinde doğdu. Çocukluğu ise başkent Washington'a yakın olan Maryland eyaletinde geçti. Başkentte izlediği askeri bandolar onun davul çalma tutkusunu perçinledi. Okuduğu okulun swing orkestrasında davul çalmaya başlayan Lamond daha sonra Baltimore'daki Peabody konservatuarında müzik eğitimi aldı. İlk profesyonel işini trompetçi Sonny Dunham ile yaptı. Ardından Boyd Raeburn'ün orkestrasına katıldı. Orada, davuldaki yeteneğini ortaya koydu ve 1945 yılında Woody Herman'dan bir teklif aldı. Herman, karizmatik davulcusu Dave Tough orkestradan ayrıldıktan sonra bir türlü istediği swing'i yaratamıyordu. Lamond turne sırasında prova yapmadan çıktığı ilk konserde lideri performansı ile etkiledi ve davulcu koltuğunu tekeline almayı başardı. Genç davulcu Woody Herman'ın "First Herd" adı verilen bu ilk topluluğuyla New York'un ünlü Carnegie Hall konser salonunda Stravinsky'nin bu orkestra için yazdığı Ebony Concerto adlı eserinin ilk seslendirilişinde yer aldı.

1946 yılında Woody Herman, orkestrasını dağıtmak zorunda kalınca Don Lamond kendi başına işler kovaladı. Bu dönemde alto saksofoncu Charlie Parker ile bir kayıt gerçekleştirdi. Herman 1947 yılında Second Herd adı verilen ikinci orkestrasını kurunca eski davulcusuna hemen iş verdi. Lamond patronuna 3 tenor ve 1 bariton saksofondan oluşan Gene Roland orkestrasının saksofon bölümünden ve bu dizilişin yarattığı etkiden bahsetti. Herman bu modeli kendi orkestrasında uygulamaya karar verdi ve böylelikle ünlü "Four Brothers" tınısı ortaya çıktı. Lamond bu orkestra ile dağıldığı 1949 yılına kadar çalıştı. Sonra işsiz kalmadı ve önce Harry James'in orkestrasında çaldı ardından New York ve Los Angeles arasında mekik dokuyarak televizyon programları ve reklam kayıtlarında yer aldı. Bu iki şehrin jazz sahnelerinde Quincy Jones, Stan Getz, Jack Teagarden, Ruby Braff ve George Russell gibi müzisyenlerle birlikte çalma olanağı buldu.

1972 yılında Florida'nın Orlando şehrine yerleşen Don Lamond, oradaki ünlü Disneyland eğlence parkının swing orkestrasında 10 yılı aşkın bir süre çalıştı. 1977 yılında Woody Herman orkestrasındaki müzisyen arkadaşlarıyla birlikte kaydettiği "Extraordinary" albümü sanatçının en iyi çalışmalarından biri olarak kabul edilir.

MALACHI FAVORS

Avant-garde jazz dünyasının çığır açmış topluluklarından Art Ensemble of Chicago'nun kontrbasçısı Malachi Favors 30 Ocak 2004 tarihinde aramızdan ayrıldı.

Derleyen: Viktor Bensusan

Çağdaşlık ve ruhanilik özelliklerini sıritmadan birleştirmeyi başarmış olan Favors, bu niteliğini çocukken gittiği "siyahi kilise" ortamına borçlu olduğunu sıkça dile getirmişti.

Irkçı uygulamaların çok yaygın olduğu Mississippi'de büyüyen Favors'un rahip olan babası ona ilahi müzik dışındaki tüm türlerin dinlenmesinin neredeyse günah olduğunu aşılamıştı. Malachi, ailesi ile Chicago'ya yerleştikten sonra 15 yaşında kontrabas çalmaya başladı. O dönemde şehrin en önemli jazz basçısı Wilbur Ware'den etkilenen Favors liseyi bitirdikten sonra profesyonel müzisyen oldu. İlk çalışmalarını dans müziği çalan R&B gruplarında yaparken aynı süre zarfında bebop icra eden piyanist Andrew Hill'in topluluğunun da basçılığını üstlendi. Bu arada Chicago'ya geldiklerinde Dizzy Gillespie ve Freddie Hubbard gibi müzisyenlere de eşlik etti.

Verimli ve rahat bir jazz ortamı olan Chicago'nun kulüplerinde genel zevke yönelik müzik yaparak geçimini sağlaması mümkünken Malachi Favors zor olanı seçti. Altmışlı yılların başında ABD'nin güneyinde başlayan ırkçılıkla mücadele ve siyahi özgürlük hareketlerinden etkilenerek kendini siyasi bir ortamda bulan sanatçı, siyahi müzisyenlerin her anlamda yükselmesini amaçlayan *Association for the Advancement of Creative Musicians* (AACM - Yaratıcı Müzisyenlerin İlerlemesi Derneği) hareketinin piyanist Richard Muhal Abrams ile kurucuları arasında yer aldı. AACM ortamında tanıştığı saksofoncu Roscoe Mitchell ile çalışan Favors, bir süre sonra bu birlikteliği Art Ensemble Of Chicago adıyla kurumsallaştırdı. Bu iki müzisyenin dışında trompette Lester Bowie, saksofonda Joseph Jarman ve davulda Famadou Don Moye'nin yer aldığı Art Ensemble of Chicago, Charles Mingus'un toplulukları ile birlikte modern jazz'ın nitelikli kolektif emprovizasyon yapan sayılı topluluklarından biri olarak kabul edilir. Hem müzikal yorum hem de sahne performansı ile ilgili kendine özgü prosedür ve metodolojileri bulunan topluluğun yine de en başta gelen özelliği doğaçlama üstü spontanlığıydı. İşte Malachi Favors bu yetenekli müzisyenlerin birbirinden kopuk yorumlarını kontrbasıyla birleştirerek topluluğun özgün tınısının oluşmasında büyük bir pay sahibiydi.

Art Ensemble of Chicago, 1969 yılında uzun sürecek "Great Black Music" konserleri kapsamında Avrupa'ya gitti ve 1971 yılına kadar eski dünyada kaldı. "Büyük Siyahi Müzik" anlamındaki bu konsept çerçevesinde yaptıkları müzikte blues'dan John Cage'e uzanan geniş bir esin yelpazesinden yararlananan topluluk abartılı kostüm ve makyajları ile Afrika kabile ritüellerinin bulunduğu teatral unsurları da gösterilerine dahil etti. Ornette Coleman'ın "free jazz" tarzının bir benzerini dinleyicilerine sunan toplulukta Malachi Favors yüzünü ortaçağ Avrupasının gezgin minstrel müzisyenleri gibi boyuyor ve performansı sırasında kontrabasına ilaveten banjosu ile geleneksel melodiler, bas gitarıyla da R&B akorları çalıyordu. Topluluğun trompetçisi Lester Bowie de Malachi Favors gibi kilise ve blues geleneğinde yetişmişti. Paris'te bulundukları süre zarfında bu iki müzisyen kendileri gibi jazz müziğinin radikal tarafında bulunan Archie Shepp, Jimmy Lyons, Sunny Murray ve Alan Silva gibi müzisyenlerle de çizgidışı kabul edilecek çalışmalara imza attılar.

Avrupa'da büyük ilgi toplayan topluluk Chicago'ya döndüklerinde yine "anlaşılmaz ve garip" olarak nitelendirilip ticari anlamda fazla günyüzü göremediler. Lakin onlar için geri dönüş yoktu. Malachi Favors bir röportajında "Şu kozmik güçler olmasa şu anda şehirdeki herhangi bir kulüpte melodik şeyler çalıp çok daha iyi para kazanıyor olacaktım" demişti. 1978 yılından itibaren ECM plak şirketi ile çalışan Art Ensemble of Chicago, 1999 yılında Lester Bowie'nin ölümünden sonra "The Meeting" adlı bir quartet albümü çıkardı ve tahminen çalışmalarını noktaladı.

Malachi Favors bugün belki sıradanlaşan progresif ve deneysel jazz sahnesinin önemli simalarından biriydi. Bundan sonra hep daha moderni arayan jazz ruhunun artık klasik seslerinden biri olarak anılacak.

Webster Young

Jazz dünyasının az bilinenlerinden olup 1950'li yıllarda modern jazz arenasında Miles Davis ve John Coltrane ile birlikte yaptığı çalışmalarla isminden söz ettirmiş olan trompetçi Webster Young 2003 yılının Aralık ayında belki de yeniden keşfedilmek üzere 71 yaşında yaşama veda etti.

Derleyen: Viktor Bensusan

ABD'nin başkenti Washington'un kalabalık siyahi mahallelerinde büyüyen Young henüz 10 yaşındayken Louis Armstrong ile tanışıp ondan birkaç ders alma fırsatı elde etti. Bu deneyimden sonra şehrin jazz kulüplerinde çalmaya başlayan genç trompetçi, Dizzy Gillespie ile de yaptığı başarılı bir jam session sonrası "Little Diz" lakabını aldı.

Askerliğini Kore savaşı sırasında Japonya'da yaptıktan sonra, ülkesine dönüşünde arkadaşı Miles Davis'in tavsiyesi üzerine New York'a yerleşmeye karar verdi. Burada akrabası değil soyadaşı olan Lester Young, Bud Powell ve Jackie McLean gibi kalburüstü isimlerle çalıştı. Tanıştığı Billie Holiday'den öylesine etkilendi ki ilk albümünü 1957 yılında ona ithafen "For Lady" adıyla çıkardı. Holiday'in popülarize ettiği parçalara yer verdiği albümde kendisine tenor saksofonda Paul Quinichette, gitarda Joe Puma, piyanoda Mal Waldron, basta Earl May ve davulda Ed Thigpen eşlik ettiler. Bu albümdeki başarısı kendisine Jackie McLean'in "A Long Drink of the Blues" ve "Makin' the Changes" ve John Coltrane'in "Interplay for 2 Trumpets and 2 Tenors" albümlerinde yer alma fırsatını verdi. Tenor saksofonlarda Coltrane ve Bobby Jaspar trompetlerde Young ve Idrees Sulieman'ın yer aldığı bu ilginç albümde ritm bölümü piyanoda Mal Waldron, gitarda Kenny Burrell, basta Payl Chambers ve davulda Art Taylor'dan oluştu.

1961 yılında Miles Davis'e ithafen kaydedilen 3 albümlük "Webster Young Plays the Miles Davis Song Book" serisinin ilk iki bölümü yayınlandı. Daha sonraki yıllarda Los Angeles'ta kısa bir süre tenor saksofoncu Dexter Gordon ile çalışan Young, 1965 yılında düzenli bir aile hayatı yaşayabilmek için Washington'a geri döndü. Burada küçük çapta yaptığı müzik eğitimciliğini akademik seviyeye taşıdı. University of D.C.'de müzik teorisi öğreten sanatçı ayrıca D.C. Music Center Jazz Workshop orkestrasının müzikal direktörlüğünü de üstlendi.

Yumuşak ve akıcı cümleleriyle ayırdedilebilir bir trompet stili olan Webster Young eğittiği yüzlerce genç müzisyenin yanısıra ona yeni kulak verecek jazz severler tarafından da umuyoruz ki daha iyi tanınacak ve sevilecek.

Jazz'ın son 40 yılına damgasını vurmuş bir usta

İş Sanat'tan bir jazz devi geçti: DAVE HOLLAND

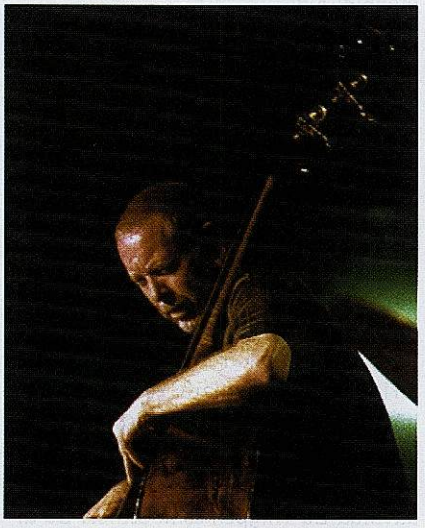

Jazz dünyasının en iyi kontrabasçılarından biri olarak kabul edilen Dave Holland, üç yıl aradan sonra bir kez daha İş Sanat'ta jazz severlerle buluştu. "Jazz'ın Ustaları" başlıklı seri kapsamındaki konser 17 Mart tarihinde gerçekleştirildi.

Zuhal Focan
ofocan@prizma.com

Geçtiğimiz yıl Down Beat okurlarının oylarıyla "En iyi jazz sanatçısı", "En iyi albüm", En iyi akustik jazz grubu" ve "Yılın akustik basçısı" ödülünü alan Dave Holland'a bu konserde **Chris Potter** (alto saksofon), **Robin Eubanks** (trombon), **Steve Nelson** (vibrafon) ve **Nate Smith** (davul) ile eşlik etti.

13 yaşında, arkadaşlarıyla kurduğu orkestrayla danslı gecelerde ve yerel kulüplerde çalmaya başlayan Holland, Londra'daki Guildhall Müzik ve Tiyatro Okulu'na burslu öğrenci olarak sürdürdüğü müzik öğrenimi boyunca swing'den modern jazz'a, farklı topluluklarla çalma imkanı buldu.

Jazz'daki değişim ve yeniliklerinden etkilenen Londra kökenli diğer müzisyenlerle çalmaya başlayan Holland, Coleman Hawkins, Ben Webster ve Joe Henderson'un da aralarında bulunduğu jazz ustalarıyla aynı sahneyi paylaştı. 1968'de Miles Davis ile tanışan ve iki yıl boyunca Davis ile turnelere çıkan sanatçı, 1970 sonlarında Chick Corea, Anthony Braxton ve Barry Altschul ile birlikte *Circle* adlı grubu kurdu. Herbie Hancock ve Pat Metheny'nin Grammy kazanan kayıtlarında yer alan sanatçı, 1993'te Avrupa'da solo konserler vermeye başladı. 1996 yılında Herbie Hancock dörtlüsü ile dünya turnesi yaptı ve o dönemde Grammy'e aday gösterilen Michael Brecker'in *Tales from the Hudson*, Herbie Hancock'un *The New Standard* ve Billy Child'ın *The Child Within* adlı albümlerinde çaldı.

Hancock, Michael Brecker ve Joe Handerson, Cassandra Wilson, Terence Blanchard, Billy Childs ile yaptığı çalışmaların yanı sıra, İş Sanat'ta izleyeceğiniz kendi beşlisini 1997'de kurdu. Kariyerini grup lideri olarak sürdürmeye başlamasıyla birlikte geçen 20 yıl zarfında, ikisi Grammy olmak üzere pek çok ödül kazanan sanatçı, birçok kez "En İyi"ler listesinde en üstlere tırmandı. Kenny Garrett, Roy Hargrove ve Dave Kikoski'yle birlikte Charlie Parker'ın eserlerini tekrar yorumladıkları "Birds of a Feather" albümüyle jazz dünyasının bir kere daha beğenisini toplayan sanatçı, en önemli jazz yayını olarak bilinen Down Beat dergisince defalarca "En İyi Basçı" ve Jazz Yazarları tarafından 2000'de "Yılın Müzisyeni" olarak seçildi. Sanatçının 2000'de Berklee Müzik Okulu'ndan aldığı Onursal Doktora unvanı bulunuyor.

11. İzmir Avrupa Jazz Festivali

15-27 Mart 2004 tarihleri arasında yapıldı.

Sirel Ekşi
sirel@iksev.org

16 Mart 2004, Salı günü İsmet İnönü Sanat Merkezi saat 20.30'daki konserle başlayan festival'de ilk önce **Muvaffak "Maffy" Falay Quintet** sahne aldı. Muvaffak "Maffy" Falay (tp),

Günnar Bergsten (bs), Daniel Tilling (p), Markus Wikstrom (b), Mehmet İkiz (d), Kerstim Robertsson (vo)'de sahne aldı.

1930 doğumlu, Ankara Müzik konservatuarından mezun oldu. 1960'da Almanya'ya gitti. Sonrasında Kenny Clarke ve Quincy Jones, Phil Woods, Dizzy Gillespie, Don Cherry ile turneler yaptı. 1960'dan beri İsveç'te yaşayan sanatçımız İzmir konserinden sonra İstanbul'da da Nardis Jazz Club'da ve Jazz Cafe'de de birer konser verdi.

Festivalin 2. konserini 20 Mart 2004 Cumartesi günü İsmet İnönü Sanat Merkezi'nde **Café du Sport** (Almanya) grubu verdi. Yaratıcı ve romantik ballad'larıyla groove ve funk tarzının alternatiflerini yaratan birbirinden yetenekli dört müzisyenden oluşan grup; Frank Lauber (s), Bruno Müller (g), Christian von Kaphengst (b), Guido May (d)'dan oluşuyordu.

23 Mart 2004 Salı ise **Paolo Fresu Quintet (İtalya)**, Paolo Fresu (tp), Tino Tracanna (s),

Roberto Cipelli (p), Attilio Zanchi (b), Ettore Fioravanti (d) yer aldılar. Bu grup da İstanbul'da Nardis Jazz Club ve Ankara'da MartfestODTÜ kapsamında konser verdiler.

Paolo Fresu Beşlisi

Beşli 1984 yılında Paolo Fresu ve Roberto Cipelli tarafından kuruldu. Birtakım değişikliklerden sonra 1985 Splasch plak şirketi için kaydettikleri "Ostinato"nun çalışmaları esnasında bugünkü halini aldı. Amerikalı saksofoncu Dave Liebman (1986)ın da yer aldığı "Inner Voices" plağıyla İtalyan jazz'ının en önemli gruplarından biri oldu. O günden bugüne yoğun bir konser, plak ve eğitim çalışması yapmaktadırlar. Yapmış oldukları eğitim çalışmaları nedeniyle bu grup "eğitimci grup" adıyla da tanınmaktadır (Nuoro Seminerleri, Melbourne Victoria School of Arts, Matera). Jazz ve diğer sanatlar arasında (tiyatro, sinema, şiir ve dans) bağlantı kuran projelerde de yer aldılar.

1990'da sektör dergisi "Musica Jazz"ın vermiş olduğu en iyi "İtalyan jazz grubu" ve "en iyi plak" ödülünü aldı ("Arrigo Polillo ödülü "Live in Montpellier"). Her sene yapmış oldukları plaklarla üst sıralara tırmanmaktadır. Sektörün önemli dergilerinden Amerikan "Cadence" 1985'de "Ostinato"yu yılın en ilgi çeken plağı seçti.

"Küçük Konser- Büyük Orkestra ve küçük grup için 7 randevuda Suit (ONIX'den çıkan "6x30" isimli CD) beşlinin on senelik çalışmasının kutsanması gibidir. Parçalar Maestro Bruno Tommaso tarafından big band ve yaylı orkestralar için elden geçirilmiş ve yeniden uyarlanmış ve Matera da sunulmuştur. Sık sık grup "Ensalada Mista" adlı CD'nin kaydında olduğu gibi Gianluigi Trovesi'nin katılımıyla 6'lı olarak da çalabilmektedir (ilk kez 1991'de "Ossi di Seppia" adlı plağın kaydı sırasında). Gruba zaman zaman Belçikalı Erwin Vann da katılmaktadır.

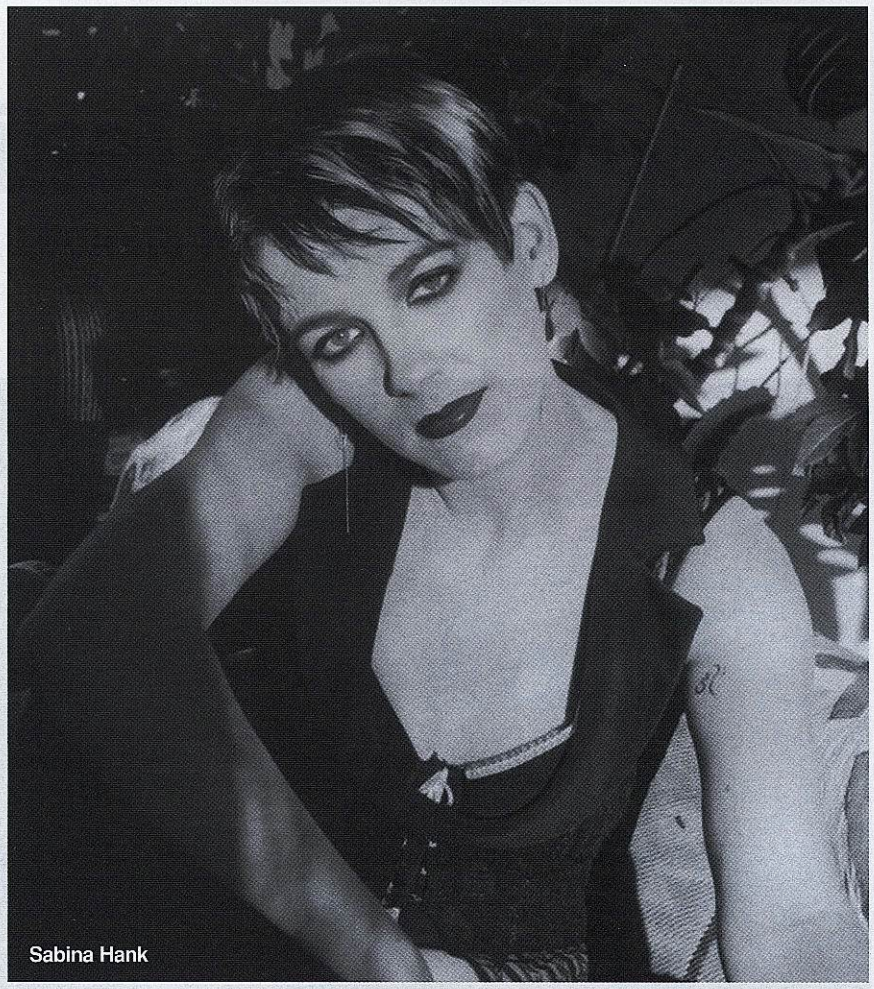

Sabina Hank

Grup İtalya'da ve yurt dışında çok sayıda önemli festivale katıldı (Fransa, Almanya, İsviçre, Belçika, Kanada, Avustralya..) ve pek çok uluslararası radyo ve televizyon kanalının konuğu oldu.

Fransız OWL şirketi için kaydettiği "Night on the city" adlı plak 1995 de Fransız müzik dergisi "Jazzman"ın vermiş olduğu "Choc" ödülünün sahibi oldu.

Paolo Fresu "Django d'Or' "en iyi Avrupa jazz müzisyeni" ve "Paris Jazz Akademisi" ödüllerini kazandı.

"49 Composizioni" adlı eser grubun 1984'den 1994'e kadar yapmış olduğu bütün eserleri içermektedir. İstek üzerine grup" Gianluigi Trovesi (s, clt) ve/ veya Erwin Vann (s)'ın katılımıyla zenginleşebilmektedir.

Müzik hayatlarının 20. yılı olan 2004 kendileri için çok önemli olup Blue Note için önümüzdeki üç yıl içinde seri olarak çıkacak kayıt çalışmalarına başlayacaktır.

Paolo Fresu Beşlisi

Sabina Hank Trio

24 Mart Çarşamba günü **Sabina Hank Trio (Avusturya);** Sabina Hank (vo, p), Alex Meik (b), Stephan Eppinger (d) sahne aldı. Grup ayrıca Ankara MartfestODTU kapsamında ve İstanbul Nardis Jazz Club'da da birer konser verdi.

Sabina Hank (vo, p)

Mayıs 1976 doğumlu olan Sabina Hank 5 yaşında Mozarteum yüksek okuluna başlamış ve orada 13 yıllık klasik piyano öğrenimini tamamlamıştır. 1994 ila 1999 yılları arasında ise Linz'teki Bruckner Konservatuarı'nda jazz, şan

eğitimi ve piyano eğitimine devam etmiş; ancak öğrenimini bitirmeden konservatuarı bırakmıştır.

"Jugend musiziert" yarışmasında bir çok birincilik ödülü almış ve 1990 "Steinway" müsabakasında birinci olmuştur. Ayrıca 1998 yılında düzenlenen Salzburg beste bursu yarışmasının da birincilik ödülünü kazanmıştır.

Sabina Hank, Sabina Hank Trio & Sabina Hank Orkestrası'nın yöneticisidir ve (1997 yılında gerçekleşen Paris Jazz Festivalinde) Maria Schneider ile birlikte çalışmıştır. Diğer beraber çalıştığı kişiler ise Dick Oatts, Ron Mcclure, Steve Johns, Garry Dial, Werner Pirchner, Beni Schmid, Jimmy Carl Black (Frank Zappa), Albie Donelly gibi isimlerdir.

Bir gazete Sabina Hank için bu tanımlamayı kullanmış: "Sabina Hank, zamansızlığın çınlayan sesini inşa eden usta bir mimar"dır.

KATILMIŞ OLDUĞU FESTİVALLER

Meksika Caz Festivali 2003, San Luis Potasi 2003 Caz Festivali, Kopenhang Danimarka Caz Festivali 2003, Rabat/ Marako Caz Festivali 2003, Novi Sad Caz Festivali / Sirbistan 2003 ACF New York 2003, ACF Washıgton D.C. 2003, Atina Avrupa Caz Festivali 2002, Sibiu Caz Festivali, Romanya, 2002, Avrupa European Vocal Summit Festivali Prag & Bratislava 2000, La Viette Caz Festivali Paris 1997, Sonbahar'da Caz Salzburg 2001.

Beste Projeleri:

2002 Belgesel film 'Çıkış Noktası Avusturya' için ORF/3sat'dan beste siparişi, (Sir Karl Popper'in 100. doğum yılı anısına; Reji Koschka Hetzer), Salzburg Devlet Tiyatrosu 'Nachtmusik' oyunun ilk gösterimi için beste siparişi (Hochhuth Reji Michael Worsch)

2001 Brucknerhaus Liny beste siparişi (Regeneration)

2001 Viyana Halk Tiyatrosu'nun 'Talisman" (Nestroy Reji:Micahel Schottenberg, Nestroy Ödülü 2002 Karl Skraup Ödülü).

1998 Schauspielhaus Bochum'un 'Carmen' için beste siparişi (Reji: Leander Haussmann).

2003 Kısa Film "Unspoiled moment' için FİLMVİSİON tarafından beste siparişi

(Reji: Jacob Groll)

Alex Meik (b)

1966 Coburg doğumlu olan Alex Meik 1985 ila 1989 yılları arasında Salzburg'taki Mozarteum akademisinde öğrenim gördü. Daha sonra 1989 ila 1994 yılları arasında ise Graz Yüksek Okulunda Johannes Auersperg 'in yanında eğitimine devam edip takdirli diploma aldı. 1994 – 1997 yılları arasında ise Viyana Üniversitesi'nde A. Posch'un yanında öğrenim gördü. 1998 yıllından beri de Bruckner konservatuarı'nda Adelhard Roidinger 'de jazz eğitimi görmekte. Kendisi Bum Fian, Ray Anderson, Ray Charles (Jazz Sonbaharı Salzburg 1997), Peter Herbert, Andy Middleton, Aladar Pege, ve Hans Söllner gibi sanatçılarla çalışmıştır.

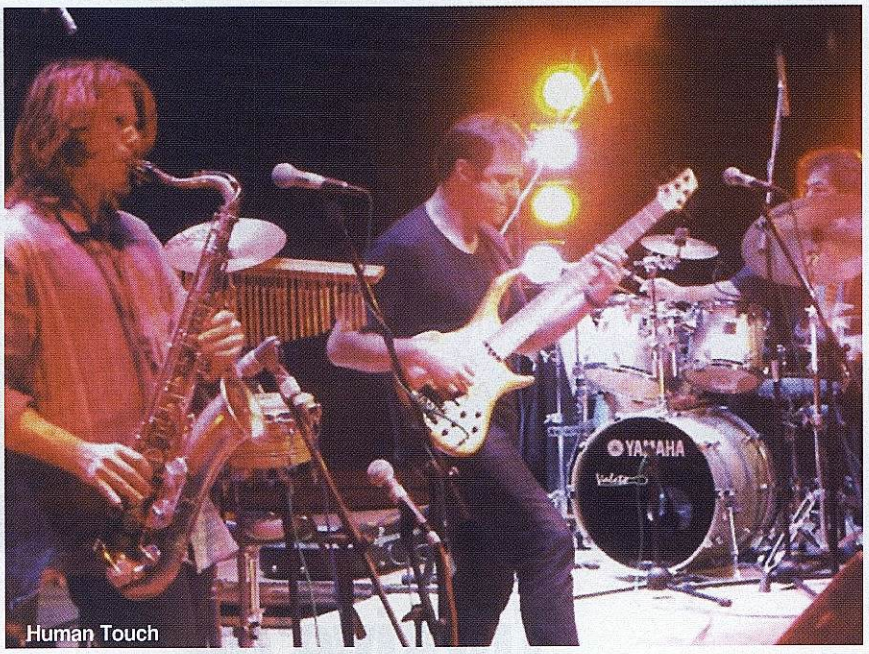
Human Touch

Stephan Eppinger (d)

1962 doğumlu olan Stephan Eppinger Avusturya'daki Graz Üniversitesi ve Hollanda'daki Hilversum Üniversitesi'nde öğrenim gördü. Kendisi şu anda Münih'te bulunan New Jazz Okulunda doçent olarak görev almaktadır. Milt Jackson , Bart van Lier, Barbara Dennerlein, Jim Hall, Sal Nistico ve Phillippe Catherine gibi müzisyenler ile çalıştı.

26 Mart 2004 Cuma İzmir Sanat Büyük Salon'da festivale Yunanistan'dan katılan grup **Nikos Touliatos & Percussive Ensemble Echodrasi** sahne aldı. 30 yıldır dünyanın sayılı festivallerinin aranan konuklarından biri olan bu perküsyon grubunu oluşturan sanatçılar; Nikos Touliatos, Kyriaki Tsakiridou, Vassilis Yannakoglou, Iasonas Anagnostopoulos, Yiorgos Hindirakis, Fotis Fotopoulos, Maria Haralambidou, Dimitra Apostolou

Konuk sanatçı; "Human Touch"; David Lynch (s), Stavros Lantsias (perc, d), Yotis Kiourtsoglou (eb), Vassilis Rakopoulos (g).

Festivalin son konseri 27 Mart 2004 Cumartesi günü İzmir'in yeni mekanlarından Saloon'da konser veren Fransızların ünlü piyanistleri **Jacky Terrasson Trio** idi. Günümüzün en büyük jazz piyanistlerinden biri olarak tanınan Terrasson, 1993 yılında "Thelonius Monk International Jazz Piyano Yarışması"nı kazanmış ve New York Times dergisi tarafından, "30 yaşın altındaki, gelecek 30 yıl içinde Amerikan Kültürünü büyük olasılıkla etkileyecek 30 sanatçıdan biri" olarak ilan edilmişti.

Konserde Jacky Terrasson (p)'a Sean Smith (b), Eric Harland (d)'da eşlik ettiler.

Festivalde yer alan diğer etkinlikler:

2. Jazz Afişleri Yarışması Ödül Töreni ve Sergisi
Tarih: 15 Mart 2004
Film gösterimi "Straight No Chaser: Thelonious Monk"
Yönetmen, Charlotte Zwerin
Tarih: 18 Mart 2004 - Perşembe
Seminer "Siyah-Beyaz Müzik; Jazz"
Konuşmacı: Francesco Martinelli, jazz tarihçisi, yazar
Tarih: 19 Mart 2004 - Cuma

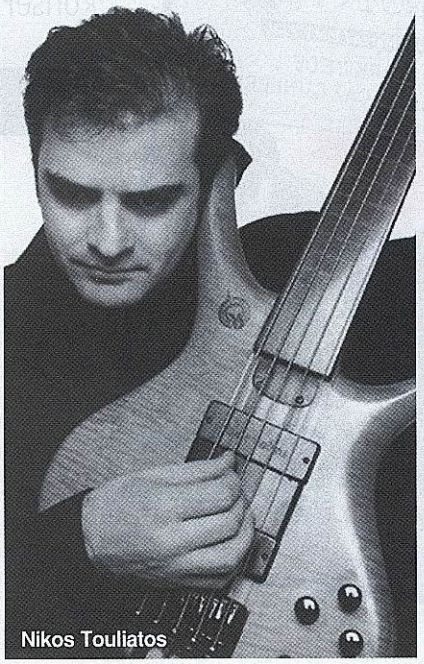
Nikos Touliatos

Les Italiens

Türkiye'de İtalyan Jazz Günleri

İtalyan Kültür Merkezi'nin desteğiyle 23-30 Mart tarihleri arasında İzmir, Ankara ve İstanbul'da İtalya'nın en gözde grup ve müzisyenlerinden oluşan 3 grup konserler verdi.

Zuhal Focan
ofocan@prizma.com

Dergimizin baskıya hazırlandığı tarihlerde devam eden bu konserlere katılan gruplar, Paolo Fresu Quintet, Nico Gori Quartet ve Les Italiens. Paolo Fresu İzmir Jazz Festivali, Les Italiens martfestODTU kapsamında, İstanbul'da ise her üç grup da Nardis Jazz Club'da konserler vermiştir.

Paolo Fresu Beşlisi, İzmir Festivali'ne katılan gruplar arasında tanıtıldığından biz burada diğer grupları tanıtacağız.

Les Italiens

Müzikte sıradışı bir akım. Küstah, özgür ve keşfetme isteği kontrol edilemez, aynı çocuklar gibi, çalışmaktan muaf. Les Italiens grubu, ilk albümlerinde, çok eğlenceli bir şekilde havai fişek gibi yerinde duramıyor.

"...Les Italiens, jazz background'u ve etnik formlar, popun aşkı ve tangonun gözyaşları, manouche ve swing arasında, şarkı formuna girerek gezinebilen ve tabi ki; akıllı taşralıların uzak diyarları kulaktan duyması gibi İtalyan karakterinde bir big band kurma isteğinden doğuyor" (Paolo Russo).

Aynı zamanda Fabbri del jazz fiorentino'nun tecrübelilerinden olan Alessandro Di Puccio'nun kurduğu ve yönettiği, tamamı Floransalı orkestra, piyano, bas, vokal, gitar, davul, perküsyon ve canlı konserlerde büyük bir etki yaratan nefeslilerden oluşuyor. Bu 10 müzisyen, Antonello Salis, Michele Rabbia, Stefano Bollani ile olduğu gibi önemli ortak çalışmalarla da güçlerini artırıyorlar.

"...kimi zaman Arap veya Balkan etkileri taşıyan, kimi zaman İtalyan ezgileriyle veya Avrupa müziğiyle daha doğrudan ilişkili, popüler kültür dilinin sadeliğinde kompozisyonlar yazmaya çalıştım..." A. Di Puccio

Orijinal kompozisyonları, popüler müziğin yeniden ifade edilmesiyle alışılmadık bir şekilde birleştirmeyi başaran orkestra, Alessandro Di Puccio (perküsyon, grup lideri), Alessandro Fabbri (davul), Francesca Taranto (elektro bas, vokal), Stefano Onorati (klaviye), Luca Gelli (akustik gitar), Manu' Parrini (keman), Luca Marianini (trombon), Nico Gori (klarinet, bas klarinet), Simone Santini (alto saksofon, soprano mib), Marco Bini (tenor saksofon, soprano sib)'den oluşuyor.

Ayrıca, dahiyane akordeoncu Antonello Salis'in de katılımıyla 'ensemble', haydutça, enstrümantal bir repertuara ve şarkılara yelken açıyor. Kah başka bölgelerin ve jenerasyonların içini yiyip bitiren sıkıntılar, kah Balkan ve çingenelerin cayır cayır repertuarları; hele Totò'dan, Nino Rota'nın Fellini atmosferlerine, besbelli sinematografik alıntılar yapıyor, aynı zamanda da Xavier Cugat ve Abbie Lane'den, muhteşem Gorni Kramer'e dek son zamanlardaki müzikal tavırlarımızı kullanıyor. Jazz ve geleneksel popüler müzik arasında kesişme noktasında duruyor. Dans edilebilen müzikler akımına (tango, beguine, twist, rock&roll) ait parçalarla, "Bella ciao" gibi şarkıların yakınlaşması gibi, kültürün şarkılarının ve popüler tarihin önemli bir kanıtı oluyor.

Böylece, yirminci yüzyılda, 'şehir ve taşra ikilisi arasında' dönüşüme gidildi: kendilerinin 'taşra-metropolitan' olarak tanımladıkları bir sound'un; buram buram Toskana kokan ve bu çalışmayla müzik ve enerjiyle içiçe geçerek devinen bir "denizle" çevrili İtalya'da devri alem yapan "Les Italiens"in bir parça ironik ve göz alıcı sound'unun kuşkusunu artırarak.

Kısacası, varsayılan bir müzikal geçmişe, 'yenilik' veya saf buluş değil, şimdiden aramızda olan geleceği ortaya koyan değerlerin güncelleştirilmesi olan modernizmin izlerini yerleştirir gibi yapan dahiyane bir görsel anı.

Anıları, duyguları ve hayalleri şöyle bir karıştırma cesaretini göstermeniz yeterli.

Alessandro Di Puccio

4 Ekim 1958'de Floransa'da doğan Alessandro Di Puccio, piyano öğrenimine, bunun sonucu olarak da davul ve vibrafon öğrenimine, 11 yaşında, Floransa'nın belediye tiyatrosu Maggio Musicale Fiorentino'nun üyesi Prof. Vittorio Ferrari gözetiminde başladı. Ayrıca, en önemli çağdaş müzisyenlerden kabul edilen ve Floransa Cherubini Konservatuarı'nda hocalık yapan maestro Carlo Prosperi ile kompozisyon çalıştı.

Öğretim Faaliyetleri

1984'ten beri Andrea del Sarto Müzikal Etkinlik Merkezi'nin eğitim müdürüdür. 1986'dan 2003'e kadar aralıksız olarak Floransa'daki Scandicci Belediye Müzik Okulu'nda müdürlük görevini sürdürdü. Bunların dışında, perküsyon enstrümanları (davul, vibrafon) eğitmeni olarak öğretim faaliyetlerine devam etmektedir. Armoni ve jazz akımında doğaçlama teknikleri üzerine müzik dersleri vermektedir. Yönettiği, öğrencilerden oluşan orkestralarla, müzik okulları adına yapılan birçok önemli müzikal gösteriye katıldı. Bunlardan en önemlileri; Pescara (1986), Pantin (Paris, 1987), Roma (1993), Palermo (1997)'dur.

Yönetimindeki okullara devam etmiş, bugün tanınan müzisyenler arasında Stefano Bollani, Dario Cecchini (Funk Off), Riccardo Tesi), Nico Gori (Les Italiens) yer alır.

SEÇİLMİŞ DİSKOGRAFİ

- Luca Flores (Matt Jazz Beşlisi) Sharp Blues 1986 Splash Records
- Luca Flores (Matt Jazz Beşlisi) When Extremes Meet 1987 Splash Records
- Diego Carraresi Attrezzo1987 Splash Records
- Barga Jazz Orkestrası (Live) 1989 Splash Records
- Libens Bobera 1988 Phrasis
- Libens Ozio 1994 Via Veneto
- Alessandro Di Puccio Alkaline Jazz Trio 1998 Splash Records
- Mike Turk & Alkaline J.T. A Little Taste of Cannonball 1999 Organic Music
- Tiziana Ghiglioni Battisti! 1998 Philology
- Tiziana Ghiglioni A Lucio 2001 Philology
- Maurizio Geri Swingtet A Cielo Aperto 2001 Il Mondo Delle Rose
- Echoes Of M.J.Q. (Di Puccio, Birro, Ghetti, Fabbri) 2002 Caligola
- Les Italiens (grup lideri/ besteci) 2002 Forrest Hill
- L.Flores/ G.Cazzola Matt Jazz Beşlisi 2003 Splash Records

Alessandro Fabbri

1975'de Floransa Belediye Tiyatrosu perküsyoncularından olan Vittorio Ferrari ve Giannino Ferrari'nin idaresinde perküsyon çalışmalarına başlayan sanatçı Siena jazz Seminerleri (1978-1979) esnasında Bruno Biriaco ile çalışmalarını derinleştirdi. 1998'de New York "Drummers Collective"de kursa gitti ve burada Frank Malabe e Peter Zeldmann ile çalıştı. 1980'den bu yana çok sayıda İtalyan ve yabancı sanatçıyla işbirliği yapmaktadır bunlar arasında; Massimo Urbani, Larry Nocella, Claudio Fasoli, Tiziana Ghiglioni, Luca Flores, Pietro Tonolo, Harry "Sweet" Edison, Al Cohn, Lee Konitz, Kenny Wheeler, Bobby Watzon, Paolo Fresu, Steve Grossman, Dave Holland, Albert Mangelsdorff, Jean "Toots" Thielemans, Bruno Tommaso, Riccardo Fassi, Steve Lacy, Bob Mover, Jack Walrath, Gary Smulyan, Bryan Carrott, Mike Turk, Dave Liebman'ı sayabiliriz.

SEÇİLMİŞ DİSKOGRAFİ

- Streams (Tiziana Ghiglioni Sextet, 1984, Splasch Records CDH 104.2)
- Barga Jazz (Barga Jazz big band dir. da Bruno Tommaso, 1986, Piras s.a.s.)
- Attrezzo (Diego Carraresi quartet, 1987, Splasch Records)
- Barga Jazz 2' (Barga Jazz big band dir. Bruno Tommaso, 1987, Splasc(h) Records)
- Bobera (Libens Quintet, 1988, Phrases-Clac Records)
- Libens, "Ci ritorni in mente" (Gala Records, 1990),
- If six was nine, Jazz grubu için Jimi Hendrix müziği (Splasch Records CDH 376.2, 1992)
- Ozio (Libens Quintet, 1994, Via Veneto Jazz VVJ004), Jean "Toots" Thielemans ile
- "Battisti" Tiziana Ghiglioni ile (Philology) W133.2 1998
- "Alkaline Jazz Trio" Splasc(h) records CDH 650.2 1998
- "IF SIX WAS NINE" allegro andante Splasc(h) records CDH 663.2 1998
- Alkaline + Mike Turk: "A Taste of Cannonball" (orgm 9708) 1999
- "Dedicato A Lucio Battisti" Tiziana Ghiglioni ile (Philology W190.2) 2000
- "Echoes of MJQ" Paolo Birro Alessandro Di Puccio, Alessandro Fabbri, Paolo Ghetti (Caligola 2039-2)
- Quarte - "Ringin' Bells" con Dave Liebman; Via Veneto Jazz 043

2000 yılında en iyi İtalyan yetenek ünvanıyla Massimo Urbani ödülünü kazandı.

Nico Gori

13 eylül 1975'te Floransa'da doğan Nico Gori, klarinet öğrenimine altı yaşındayken başladı. 1993'te Floransa'daki L. Cherubini Konservatuarı'ndan diploma aldı.

2003'te, Prof. M. Grossi önderliğinde, Livorno'daki P. Mascagni Konservatuarı'ndan, en yüksek dereceyle jazz diploması aldı.

1987'den beri değişik konumlarda, birçok farklı kulüpte, tiyatroda, festivallerde ve RAI programlarında çaldı. Gerek solist olarak, gerek lider veya side-man olarak big band'lerde, senfoni orkestralarında ve jazz topluluklarında klasikten jazz'a, funky'den acid jazz'a oldukça geniş bir yelpazede sayısız konserler verdi.

1990'dan beri D.Liebman, T.Scott, M.Tamburini, M.Giammarco, A.Tavolazzi, M.Grossi gibi değerli müzisyenlerin verdiği doğaçlama seminerlerine katılıyor.

1998'den başlayarak jazz, funk ve pop topluluklarıyla birçok albüm kaydı yaptı. Reklam jingle'ları ve TV için yazılmış müzik parçalarının gerçekleştirilmesinde ortak çalışmalar yürüttü.

1999'dan beri M.Tamburini, E.Bandini, A.Tavolazzi, A.Salis, J.Faber, P.Dalla Porta, M.Manzi, S.Bollani, B.Tommaso, M.Grossi, M.Moriconi, S.Gibellini, O.R.T., Chicago Underground vs. gibi ünlü müzisyenlerle birlikte çalışıyor.

2000 yılında Nico Gori, ünlü pop şarkıcısı Anna Oxa'ya eşlik eden grupta saksofoncu olarak görev aldı. 2000, 2002 yılları arasında ise Dirotta su Cuba ile çalıştı.

2000 yılında en iyi İtalyan yetenek ünvanıyla Massimo Urbani ödülünü kazandı.

2000'den bugüne, T.Ghiglioni'nin, L.Battisti üzerine ikinci albümünün kayıtlarına, etnik orkestra "Les Italiens"in A.Salis ile birlikte yaptığı yeni albümünün gerçekleştirilmesine, A.Fabbri'nin beşlisi "Rosso Fiorentino"nun albümüne, T.Ghiglioni, T.Tracanna, T.Tononi vs. ile birlikte Splas(h) Records'tan çıkan, L.Flores'e ithaf edilmiş bir CD'nin yapımına, S.Bollani'nin Label Bleu Fransız etiketiyle yeni piyasaya çıkan son albümünün kayıtlarına ve başka çalışmalara katıldı.

2003'te, M.Moriconi, S.Gibellini ve E.Bandini'den oluşan, R.Sellani'nin konuk sanatçı olarak katıldığı N.Gori 4et'in lideri olarak, piyasaya henüz çıkan ilk kendi jazz albümünü kaydetti.

2001'de İtalya'da ve yurtdışında, gerek solist olarak, gerekse G.Trovesi, M.Negri, M.Allen, D.Thomas, F.Concato, E.Rava, G.Paoli, R.Gatto, M.Moriconi, A.Salis, E.Bandini, S.Bollani, P.Silvestri, R.Sellani vs. gibi müzisyenlere eşlik ederek önemli gösterilere ve jazz festivallerine (Umbria Jazz 2003, Brisighella Jazz Festivali, Ravenna Jazz Festivali, Tizzana Jazz Festivali vs...) ve soul festivallerine katıldı.

2001 yılında, Livorno'daki P.Mascagni Konservatuarı'nda, M.Tamburuni ve L.Marianini ile birlikte doğaçlama jazz kursu verdi.

2003'te, St. Louis'teki Washington Üniversitesi'nde seminer vermek ve T.Kennedy, P.Williams gibi Amerikalı müzisyenlerle sahne alarak üç konser vermek üzere A.B.D.'ye davet edildi. 2003'te, uluslararası beste ve düzenleme yarışması "Barga Jazz 2003" dolayısıyla B.Tommaso'nun yönettiği Barga Jazz orkestrasıyla, L.Konitz'in yanında bir hafta sahneye çıktı.

Francesca Taranto

4 ekim 1966'da Pontedera'da doğdu. "Centro Attività Musicali di Scandicci" de Franco Nesti'nin idaresinde elektronik bas çalmaya başladı.1988'de Fabrizio Neri bursunu kazandı. Franco D'Andrea, Paolino Dalla Porta, Sandro Satta, Paolo Birro, Bruce Gertz ile doğaçlama jazz teknikleri üzerine seminer ve kursları takip eden sanatçı, uluslararası üne sahip soprano Liliana Poli'dende şan eğitimi aldı.Floransa da C.A.M'da Alessandro Fabbri'nin yönettiği "Duke of Abruzzi" orkestrasında, Dario Cecchini'nin "Ballroom Dance Band" orkestrasında ve 1997 de Palermo da İtalyan Jazz Okulları Festivaline beraberce katıldığı Alessandro Di Puccio'nun "Be Bop" topluluğunda bas çaldı. Uluslararası öneme sahip Lee Konitz, Maurizio Giammarco, Tiziana Ghiglioni, Paolo Fresu ve Mike Turk gibi sanatçılara eşlik etti.

"Orchestra Andalusa di Tangeri"nin kemancısı olan "Jamal Quassini" kurmuş olduğu toplulukla da çok sayıda konser verdi. Bunlar arasında en önemlileri Verona Teatro di Venda da ve Floransa Leopolda İstasyonunda vermiş olduğu konserlerdir.

Fildişi sahilleri ulusal bale grubunun dansçıları ve müzisyenleri ile birlikte etnik müzik kökenli bir proje üzerine çalışmaktadır. Alessandro Di Puccio'nun "Les Italiens" grubunun da üyesi olan sanatçı Mario Seggio ile birlikte Guarapo Küba müzik grubunda kurucusudur.

Arap ezgilerini batılı jazz sound'unda birleştiren, post-bop ve swing'e bağlılığından ödün vermeyen İsrailli sanatçı; Sefarad müziği, Filistin halk müziği, Arap melodileri, Klezmer ve Balkan müziklerini kendine özgü bir "füzyon" anlayışıyla yeniden yorumladı. Saksofon ve klarinet sanatçısı Ian Dury, Robbie Williams, Sinead O'Connor, Paul McCartney and Shane McGowan gibi pop müziğin ünlüleriyle çalışan ve soprano saksofonun virtüözlerinden Wayne Shorter ile karşılaştırılan Atzmon'un tarzı, zaman zaman John Coltrane'i andırıyor.

Atzmon, Türkiye'de yeni piyasaya çıkan son albümü "Exile"da, Filistin'in ünlü folklorik vokalistleriyle birlikte çalıştı. Dünya-jazz füzyonunun kendisiyle aynı çizgide ilerleyen müzisyenlerden oluşan "The Orient House Ensemble" grubuyla 2003 yılında kaydettiği "Exile", müzik otoritelerince Atzmon'un kariyerinde bir "başyapıt" olarak nitelendirildi. BBC Jazz Ödülleri'nde "**Yılın jazz albümü**" seçilen çalışma, Time Out ve Jazz Time dergileri ile The Observer gazetesi tarafından **yılın en iyi albümleri** arasında gösterildi.

Sanatçı iler ilgili geniş bir çalışma ve araştırma yazısı Orhan Kahyaoğlu'nun kaleminden dergimizin geçen sayısında yer almıştı.

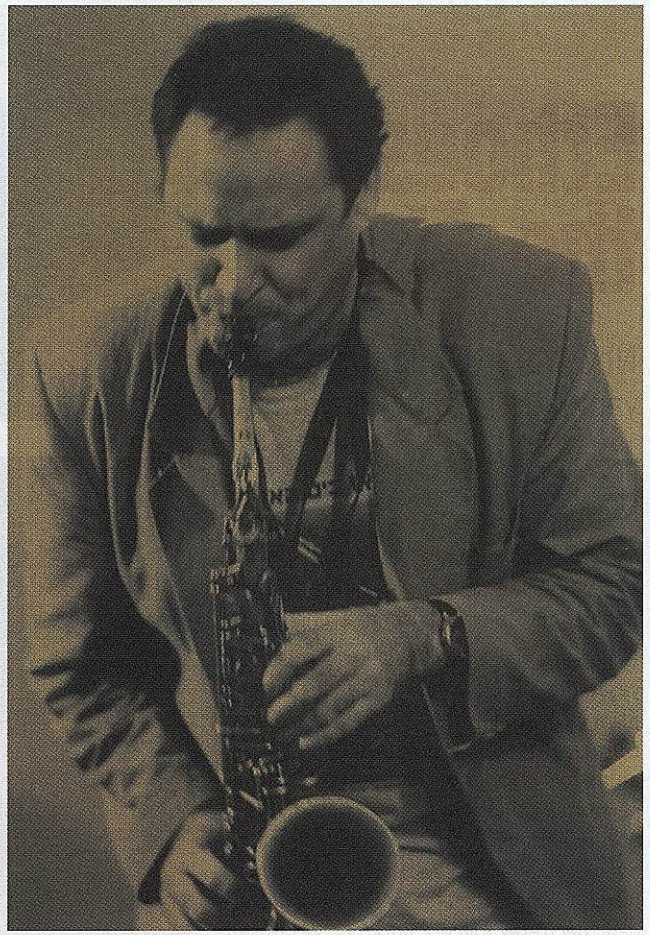

"Garanti Caz Yeşili" Konserleri Kapsamında GILAD ATZMON Babylon'daydı...

Garanti Bankası'nın sponsorluğunda Babylon'da gerçekleştirilen Garanti Jazz Yeşili konserleri, 16 ve 17 Mart geceleri, Britanya jazz'ının "fenomen müzisyeni" Gilad Atzmon'u ağırladı. Dünya jazz'ının en "otantik" isimlerinden biri olarak kabul edilen Atzmon, dinamik, lirik ve karizmatik sahne performansıyla dinleyiciyi büyüledi.

Zuhal Focan
ofocan@prizma.com

Echoes of the Street

New York sokaklarının yankıları İstanbul'daydı...

Fotoğraf sanatçısı Atilla Durak'ın 2000 yılında New York'un en prestijli fotoğraf galerilerinden biri Duggal Underground Gallery'de sergilenen sokak sanatçıları sergisi geçtiğimiz aylarda İstanbul'da Galery Artist'de sergilendi

Echoes of the Street başlıklı sergisinde, yaşadığı şehir New York'un sanatsal enerjisini bize fotoğraflarıyla yansıtan Atilla Durak, çıkış noktasını işte bu cümlelerle anlatıyor. Durak'ın çalışmaları 'sokak performansçıları'nın objektifine yansıyan görüntülerinden ibaret değil. Kullandığı SX-70 tekniği ile New York sokaklarının hüzün ve coşkusunu kendi sanat süzgecinden geçirerek New York'un yaşamsal enerjisini adeta resmediyor.

'Echoes of the Street'i ilk kez New York'un en prestijli fotoğraf galerilerinden Duggal Underground'da sergileyen ve oldukça iyi eleştiriler alan Atilla Durak'ın bu serideki bir fotoğrafı en çok izlenen jazz festivallerinden Brezilya'daki Free Jazz Festival'in imaj fotoğrafı olarak kullanıldı.

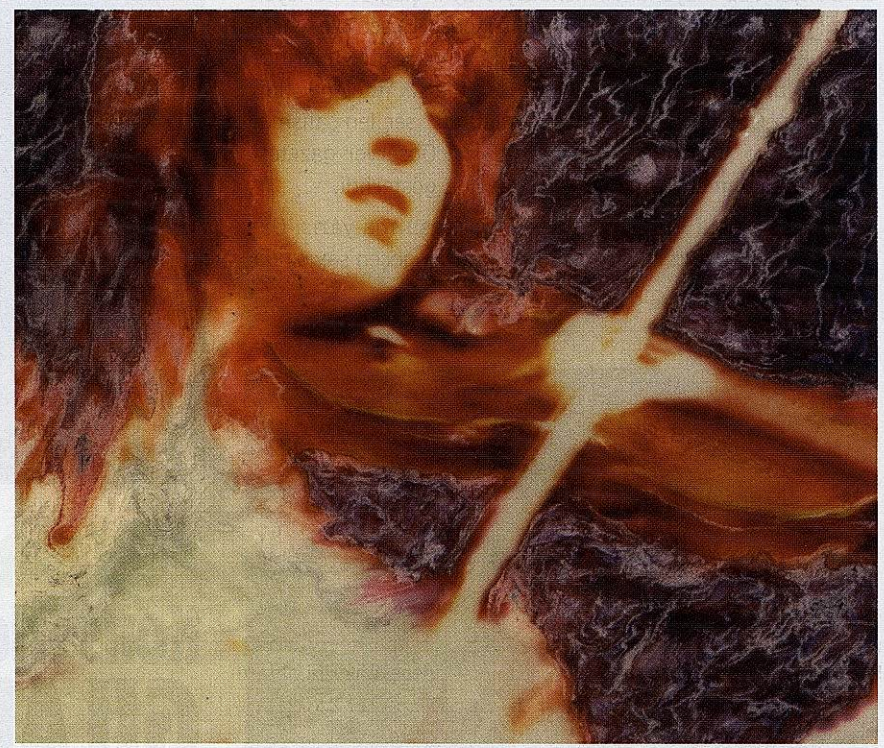

Mavy Light Orkestra 10.yılını Kutluyor.

Ankara'da belki de yaşayan belli başlı tek "salon orkestralarından" biri olan Mavy Light Orkestra bu yıl kuruluşlarının 10. yılını kutluyor.

Aydın İlik (fl), Ekrem Öztan (clt, as), Cengizhan Yargıcı (tb), Gamze Elif Büyükkayıkçı (vi), Özlem Akın (vi), Aytaç Alpay (viyola), Şebnem Yıldırım Orhan (viyolonsel), Vedat Şanlı (b), Güneş Apaydın (g) Savaş Bilgin (p), Korkmaz Şenler (perc).

Amatör Jazz Müzisyenleri Festivali'nde Profesyonel Duygular Yaşandı

Türkiye'de sadece amatör jazz müzisyenlerinin katıldığı bir festival bu sene 2. yaşına bastı: Anadolu Üniversitesi Amatör Jazz Müzisyenleri Festivali.

Devrim Dikkaya
kublay@mynet.com

"İstanbul dışında jazz ile uğraşanlar var mı, bu müzisyenler nerede çalarlar?" sorusuyla doğan organizasyon 2. senesinde İstanbul, Ankara ve İzmir dışında Anadolu'da jazz müziğiyle uğraşan grupları ortaya çıkardı.

Türkiye'nin dört bir tarafından amatör jazz toplulukların katıldığı festival, bu sene amatör jazz müzisyenlerine destek vermek için festivale katılan ünlü jazz müzisyenlerini de ağırladı: *Yahya Dai ve Çağlayan Yıldız&Oğuz Büyükberber İkilisi* festivalin amatör heyecanlarını yitirmeyen profesyonel isimleriydi.

Organizasyon amatörlük adına olsa da yapılan iş ve ortaya konan emekler profesyonel bir anlayışla jazz severlerin karşısına sunuldu. Festivale katılan tüm gruplar gerek ünlü jazz'cıların standart jazz parçaları gerekse kendi bestelerini ilk kez büyük kitleler önünde seslendirmenin heyecanını ve gururunu yaşadı.

Ankara Caz Derneği festivale verdiği içten desteği bu yıl maddi sponsorluk düzeyine taşıyarak yeniden gösterdi.

Eskişehir'in öğrenci kentine yakışır atmosferi içerisinde jazz'severler, 17-20 Mart 2004 tarihinde Anadolu Üniversitesi Yunus Emre Kampüsü'nde buluştu.

3. Amatör Caz Müzisyenleri Festivali'ne kayıtlar şimdiden başladı. Beste ağırlıklı gruplara öncelik verileceği festival hakkında geniş bilgi için www.caz.anadolu.edu.tr adresinden bilgi alınabilir.

Festivalde Neler Oldu?

- Festivale İstanbul, Ankara, İzmir ve Eskişehir'den 7 amatör topluluk katıldı.
- Müziği merakla beklenen Erzurum'lu topluluk Pythia son anda üyelerinden birinin sağlık problemleri nedeniyle festivale katılmadı.
- Atölye çalışması ve söyleşi vermek üzere festivale katılan ünlü saksofoncu *Yahya Dai* sıcak kişiliği ve bitmeyen enerjisi ile tüm amatör jazz müzisyenlerine 3 gün boyunca deneyimlerini aktardı.
- Festival boyunca yapılan jam-session'lar ile farklı müzik ortamlarından gelen müzisyenler aynı sahnede yer aldılar. *Yahya Dai* tüm jam-session'lara katılarak müziğini genç müzisyenlerle paylaştı.
- Amatör toplulukları profesyonellerle buluşturmak amacıyla festivale çağrılan *Çağlayan Yıldız&Oğuz Büyükberber* İkilisi performanslarıyla izleyenleri büyüledi.
- Festivale katılan tüm gruplar organizasyonun çok başarılı olduğunu, Türkiye'nin olumsuz müzik ikliminde yaratıcı sanatçıları jazz müziğine yoğunlaşmalarına teşvik eden bu festivalin yaşaması gerektiğini ifade ettiler.

Festival Yorumları:

Logos: Bu organizasyon bizler için hedeflediğimizin çok daha ötesinde bir tecrübe oldu. Gerek konser organizasyonları gerekse konser sonrası yaşananlarla birlikte edinmiş olduğumuz bu deneyimi hiç bir zaman unutmayacağız. Jazz müziğinin ülkemizdeki konumu göz önüne alındığında emsalsiz gibi görünen bu organizasyon için söylenebilecek tek kelime "kusursuz" olurdu herhalde.

Trio Topia: Ankara'da yavaşa yavaş kendi içimize kapandığımız, bestelerimizi geliştirmede giderek azalan motivasyonumuzu festivaliniz yeniden canlandırdı. Ankara'ya kafamızda pek çok yeni fikirle dönüyoruz. Seneye yeniden katılmak istiyoruz.

Acapella Boğaziçi: Bu konser bizim için çok önemliydi. Jazz adına çok farklı bir stili gerçekleştirirken seyirci ile çok az kaşı karşıya gelme şansı bulamıyorduk. Acapella stili jazz kulüp ortamında değil, ancak bize sunduğunuz bir konser atmosferinde icra edilebilirdi. Seyircinin konserimize yoğun ilgisi, bizi ayakta alkışlaması unutulmaz bir andı.

Yahya Dai: Festivale katılan müzisyenlerin enerjilerini paylaşmak beni çok mutlu etti. Umarım bu çalışma kurumsallaşarak devam eder. Genç arkadaşların müziklerini sahnede izleyici ile paylaşmaları, bütün olarak bu süreci yaşamaları onlar için önemli bir deneyim. Yaptığınız çalışma bu açıdan çok önemli.

Türkiye'nin Tek High-End Cihaz Üreticisi, Jazz Tutkunu Değer Terem'den Hi-Fi Meraklılarına Küçük Bir Katkı

i-fi bir sistemin oluşturulmasında ilk akla gelen cihazlar amplifikatör ve hoparlörlerdir.

Boray Köknel
www.vocalese.com

Hi-fi bir sistemin oluşturulmasında ilk akla gelen cihazlar amplifikatör ve hoparlörlerdir. Sistemin güç unsuru olan amplifikatörler; aynı frekansta elektrik titreşimleri haline getirilmiş ses titreşimlerinin, önce genliğini büyütüp sonra da gücünü arttıran, hoparlörleri çalıştıracak kadar güçlü hale getiren cihazlardır. Amplifikatör, elektrik akımı haline dönüşmüş sinyali CD çalar, pikap, mikrofon v.s bir kaynaktan (source) alır. Ancak bu sinyal genlik olarak çok küçüktür. Örneğin "Moving-Coil" tipindeki bir pikap başının plaktan ürettiği sinyalin genliği genellikle 0,2 mili volt, yani; bir voltun 10.000'de 2'si kadardır. Tabii böyle küçük genlikli bir sinyalin hoparlör gibi elektrik enerjisini sese dönüştüren bir cihazı çalıştırabilmesi düşünülemez. İşte amplifikatör elektrik enerjisi ile çalışarak bu sinyali hoparlörün çalışması için gerekli olan güce ulaştırır.

Amplifikatörler yapı itibariyle iki ana grupta toplanır: vakum tüplü (lambalı) ve yarı iletkenlerle yapılanlar (transistör veya entegre devreli). Aslında entegre devre zaten çok fazla miktarda transistörlü devrenin mikro teknik yardımı ile çok fazla küçültülerek bir muhafaza içine konmuş hali olduğundan entegre devreli olanlara da transistörlü demek yanlış olmaz. Çalışma sistemi olarak da iki ana gruptan bahsedebiliriz: Push-Pull (itme-çekme) sistemiyle çalışanlar, Single-Ended (yalnız çekme) sistemiyle çalışanlar. Amplifikatörleri çalışma prensibine göre de üç ayrı grupta toplayabiliriz: "Push-Pull Class A" (Single-Ended olanlar da Push-Pull olmamalarına karşın çalışma prensibi olarak bu gruba dahildir). "Push-Pull Class AB" (bazı ülkelerde AB-1 olarak bilinir) "Push-Pull Class B" (bazı ülkelerde AB-2 olarak bilinir).

Hi-fi bir sistemde hangi tip amplifikatör kullanmanın uygun olacağı meraklılar tarafından sıkça sorulan bir soru olduğundan bu konuda yerimizin elverdiği ölçüde bilgi vermek isterim. B ya da AB-2 sınıfı amplifikatörler çok yüksek güç gerektiren çok büyük mekanlar veya açıkhava mekanlarında seslendirme işlerinde kullanılırlar ve hi-fi için fazlaca uygun değildirler. "Push-Pull Class A" bir amplifikatörün (ki buna Single-Ended olanlar da dahil) hi-fi için en iyi seçim olacağı açıktır. Bu noktada Push-Pull ve Single-Ended arasındaki farkları da kısaca açıklamakta fayda görüyorum.

Single-Ended amplifikatörler; adından da anlaşılacağı üzere tek çıkış lambası veya tek çıkış transistörü ile yapılmış amplifikatörlerdir. Ancak zamanla Single-Ended yalnızca lambalı amplifikatörlere özgü bir kavram haline gelmiştir. Push-Pull amplifikatörler güç olarak Single- Ended olanlara göre çok daha güçlü yapılabilmektedir. Örneğin; çok yaygın kullanılan bir çıkış lambası olan EL34 tipinde bir lamba, tek yani Single-Ended olarak çalıştırıldığında maksimum 12W güç verebilir. Eğer bu lambalardan ikisi paralel bağlanır ise güç

21 W olur. Bazı teknik nedenlerle güç iki lambanın toplam değerine dahi ulaşamaz. Ama aynı lamba ile ve aynı anod voltajı verilerek yapılan bir Push-Pull amplifikatörün gücü 100W, hatta anod voltajı biraz daha yükseltirilirse 110-115W seviyesinde olabilmektedir. Push-Pull amplifikatörlerin çıkış katlarında en az iki adet ya da ikinin katları kadar (4, 8, 12 vs) miktarda çıkış lambası bulunur. Temel çalışma prensibini anlatabilmek adına iki çıkış lambalı bir Push-Pull'u gözönüne alırsak; burada lambalardan biri 0 derece diğeri ise 180 derece faz farkı ile çalışır. 180 derece 0 derecenin tam tersidir. Dolayısıyla sinyal lambalar tarafından güçlendirilirken lambaların biri sinyali çeker diğeri ise çekilen sinyali yine aynı yönde iter. Bu durumda sinyal amplifikatörden çok daha güçlü olarak çıkar. Single-Ended amplifikatörlerde sinyalin çok fazla güçlendirilememesinin yanı sıra istenilen forma sokulmaları da mümkün değildir. Distorsiyonları Push-Pull olanlara kıyasla daha fazladır. Zira Push-Pull'larda distorsiyonu düşürmeye yönelik alınan tedbirler Single-Ended olanlarda çalışmaz ya da 180 derece faz farkıyla çalışan ikinci bir lamba olmadığından bir netice vermez. Yapıları itibariyle düşük olan güçlerini arttırmak için iki lambanın paralel bağlanması tercih edildiğinde ise güç ile birlikte distorsiyon daha da artar. Single-Ended bir amplifikatörün avantajı ise (eğer avantaj olarak sayılabilirse) seslerinin -Push-Pull olanlar kadar detaylı olmamaktan kaynaklanan- bir yumuşaklığa ve yuvarlaklığa sahip olmalarıdır. Dolayısıyla duyulan yumuşak ses yapaydır, sesler ve harmonikler eksiktir. Ancak bazı müzikseverler ne pahasına olursa olsun bu yuvarlak sesi beğenip tercih edebiliyorlar. Push-Pullar'da ise biri düz diğeri ters fazda çalışan en az iki lamba olduğundan çıkış gücü, frekanslara cevap verme aralığı (frequency response), distorsyonları v.s her şeye müdahale etmek ve istenilen forma sokmak imkan dahilindedir. Sesleri eksik olmadığından, bütün harmonikler de yerli yerindedir ve eğer amplifikatörün devre dizaynı doğru yapılmışsa çıkan ses doğruluğundan ve doğallığından hiçbir şey kaybetmez.

Bir de lambalı amplifikatörlere özgü "OTL" yani "Output transformerless" adı altında eski yıllarda en çok "Croft Acoustic" adlı firmanın üzerinde çalıştığı bir tip daha vardır. Firma mühendislerinin iddiası sesi transformatörün olumsuzluklarından kurtarmak idi. Ancak günümüz teknolojisinde o kadar mükemmel çıkış transformatörleri yapmak mümkün ki o dönemde olumsuzluk olarak görülen bazı teknik değerler artık "ihmal edilebilir değerler"in bile altına indirilebiliyor. Teknik olarak başarılı olması mümkün olmayan "OTL" sistemini ticari nedenlerle sanki bir yenilikmiş gibi tekrar ortaya çıkarmaya çalışan bir iki firma dışında hiçbir firma artık bu tip yapım tekniğiyle haklı olarak ilgilenmemektedir.

Lambalı ya da transistörlü amplifikatörden birinin seçimi öncelikle kişinin dinlediği müzik türüyle ilgilidir. Kişinin sadece kendi dimağında yarattığı bir sesin peşinde olması ile canlı performans ortamlarında dinlemiş olduğu müzik enstrümanlarının gerçek sesini en yakın bir biçimde elde etmeyi hedeflemesi arasındaki tercihi seçimini doğrudan etkileyecektir. Her ne kadar günümüzde çok kaliteli transistörlü amplifikatörler üretiliyor olsa da burada yerimizin darlığı nedeniyle sayamayacağımız kadar çok teknik nedenden ötürü transistörlü amplifikatörlerin lambalılar kadar doğal (gerçek) ses vermeleri imkansızdır. Bu nedenle, jazz ve/ veya klasik batı müziği dinleyen ve gerçeğe çok yakın doğal bir sesi yapay ve renkli bir sese tercih eden kişinin lambalı bir amplifikatör kullanmaktan başka bir seçeneği yoktur.

Bu bağlamda, enstrümanların gerçek sesine en yakın sesin arayışında olanların doğru tercihi yapabilmeleri için, eğer kendi bilgileri yeterli değil ise hi-fi konusunda gerçekten bilgi sahibi olan ve enstrümanların sesini çok iyi tanıyıp algılayabilen, insan seslerinin nasıl çıktığını az da olsa anatomik olarak bilen, hançere sesini diyafram sesinden ayırdedebilen birinden yardım almasını tavsiye ederim. İyi bir hi-fi sistem oluşturulurken ilk hareket noktası mali gücün elverdiği en iyi kalitede bir hoparlör edinmek olmalıdır. Amplifikatör seçimi daha sonra yapılmalıdır. Seçilen hoparlörün hassasiyeti (sensitivity) "94 desibel"in altında ise Single-Ended bir amplifikatör edinmek yanlış olacaktır. Düşük hassasiyetli bir hoparlörün bu tip lambalı amplifikatörlerle sürülmesi olanaksızdır. Amplifikatörün "Class A" ve "Ultra-Linear" tipte seçilmesi -bu tiplerin diğerlerine kıyasla daha pahalı olmasına rağmen- dinleyeceğiniz ses açısından yaratacağı farkla yapacağınız maddi fedakarlığı fazlasıyla karşılayacaktır. Ayrıca imkan varsa amplifikatör ve/veya preamplifikatör "High-Resolution" özellikli seçilmelidir. "Resolution" birşeyi diğerinden ayırmak, tanımlayabilmek anlamındadır. "Yüksek Ayrışımlı" diyebileceğimiz bu özellikteki cihazlar, birlikte çıkan sesleri, örneğin aynı anda çalan bir çok enstrümanın sesini birbirinden daha iyi ayırarak gerçekteki gibi tane tane verebilme yeteneğine sahiptir. Uyarmak gerekir ki fiyatı ister çok ucuz isterse çok pahalı olsun üretilen ve satışa sunulan her lambalı amplifikatörün sesi mutlaka iyi olacaktır diyemeyiz. Pek çok lambalı amplifikatörün sesi hi-fi özellikleri ile bağdaşmaktan çok uzaktır.

Amplifikatör seçerken dikkat edilmesi gereken diğer bir husus da satıcının, iyi olup olmadığı belli olmayan akustik ortamında rastgele bağlanmış hoparlör ve kaynak cihaz ile dinleme yapılarak karar verilmemesidir. En doğru seçim, kişinin kendi dinleme ortamında ve yine kendi kaynak cihaz ve hoparlör sistemi ile birlikte amplifikatörü test etmesiyle yapılabilir. Sadece amplifikatör değil bir hi-fi sistemin tüm parçalarının seçiminde bu hususa dikkat edilmelidir. Tercihlerin, bütçenin elverdiği en yüksek imkan dahilinde yapılması yanlış ve kötü bir cihaz edinme riskini bir miktar azaltırsa da unutulmamalıdır ki pahalı bir cihaz mutlaka iyi ses verir diye bir kural asla yoktur. Ancak, çok ucuz cihazların iyi ses veremeyeceği kuralı istisnasız olarak her koşulda geçerlidir.

Bir amplifikatörün kaynaktan gelen sinyali büyütüp güçlendirerek hoparlörlere ilettiğini düşündüğümüzde, iyi bir ses elde etmenin her şeyden önce dijital ya da analog ses kaynağının kalitesiyle doğrudan ilişkili olduğu ortaya çıkar. CD veya plak kayıt kalitesinin her şeyden önemli olduğunu da hiç unutmamak gerekir. Dünyanın en mükemmel sistemi dahi kötü bir kaydı iyi bir sese dönüştüremez. Hatta sıradan bir sisteme oranla dinleyeni daha da kötü bir sesle karşı karşıya bırakır.

Bilindiği üzere hi-fi cihazlar da diğerleri gibi birbirlerine özel kablolar ile bağlanır. Bu kabloların belli bir kalitenin üzerinde olması, ülkelerarası belirlenmiş bazı teknik normları karşılaması gerekmektedir. Sonuçta sinyallerin kablolar aracılığı ile bir cihazdan diğerine iletimi esnasında mümkün olan en az dirençle karşılaşması elde edilecek sesin kalitesini de belirleyecektir.

Cihazların yerleştirildiği akustik şartlar ve konumları da dikkate alınmalıdır. Cihazlar, hoparlörlerin ortasında ve düzlem olarak hoparlörlerin ön yüzeylerinin daha gerisinde konumlandırılmalıdır. Böylece hiç istenmeyen bir olay olan "acoustic feedback"in önemli bir miktar önüne geçilmiş olur. Hoparlörlerin altına yumuşak malzeme koymak son derece yanlıştır. Mümkün olduğu kadar sert zeminlere yerleştirilmeli, altlarına mermer plaka (granit olmamalıdır) veya "spike" adı verilen sivri ayaklardan yerleştirilmelidir. Hi-fi ile ilgili diğer konularda bilgi istemi ve sorularınız için **www.vocalese.com** adresinden bana ulaşabilir veya **terem@vocalese.com** adresine elektronik posta gönderebilirsiniz.

DEĞER TEREM

Değer Terem 1939 yılında İstanbul'da doğdu. Müziksever bir aileye mensup olması, annesinin Klasik Batı Müziğine yakın ilgisi ve iyi derecede piyano çalması küçük yaşlarda müziği benimsemesine yardımcı oldu. 6 yaşındayken Galatasaray Lisesinde okuyan kuzeninin okuldan getirip evde dinlettiği jazz plakları bu müziğe karşı kendisinde büyük bir sevgi ve merak uyandırdı. Lise çağlarında küçük bir jazz topluluğu kurdu. Zamanının en iyi Jazz müzisyenlerinden rahmetli İsmet Sıral ve Salim Ağırbaş ile çalışmalar yaptı. 1955 yılında lise öğrencisiyken, evindeki pikaptan daha güzel bir ses elde edebilmek amacıyla ilk amplifikatörünü yapan Terem, sonucun o zamanki şartlara göre çok iyi olması üzerine bu işi çok sevdi ve kendisine meslek olarak seçti. İstanbul Teknik Üniversitesi "zayıf akım" (Elektronik) kısmından mezun olduktan sonra da aynı işi sürdürdü. Terem, tam 49 yıldan beri amplifikatör ve hoparlör sistemleri üretmeye devam ediyor. Bıkıp usanmaksızın sürdürdüğü araştırma geliştirme çalışmaları ile belki de vardığı son noktada ürettiği en yüksek düzey el yapımı amplifikatörleri, 2004 senesi itibariyle yeni bir oluşum ve "Vocalese" markası altında dünyanın değişik yerlerindeki hi-fi meraklılarının ilgisine sunulacak olan Değer Terem'in ressam Ülkü Terem ile 34 yıllık mutlu bir evliliği ve bilgisayar mühendisi bir oğlu var.

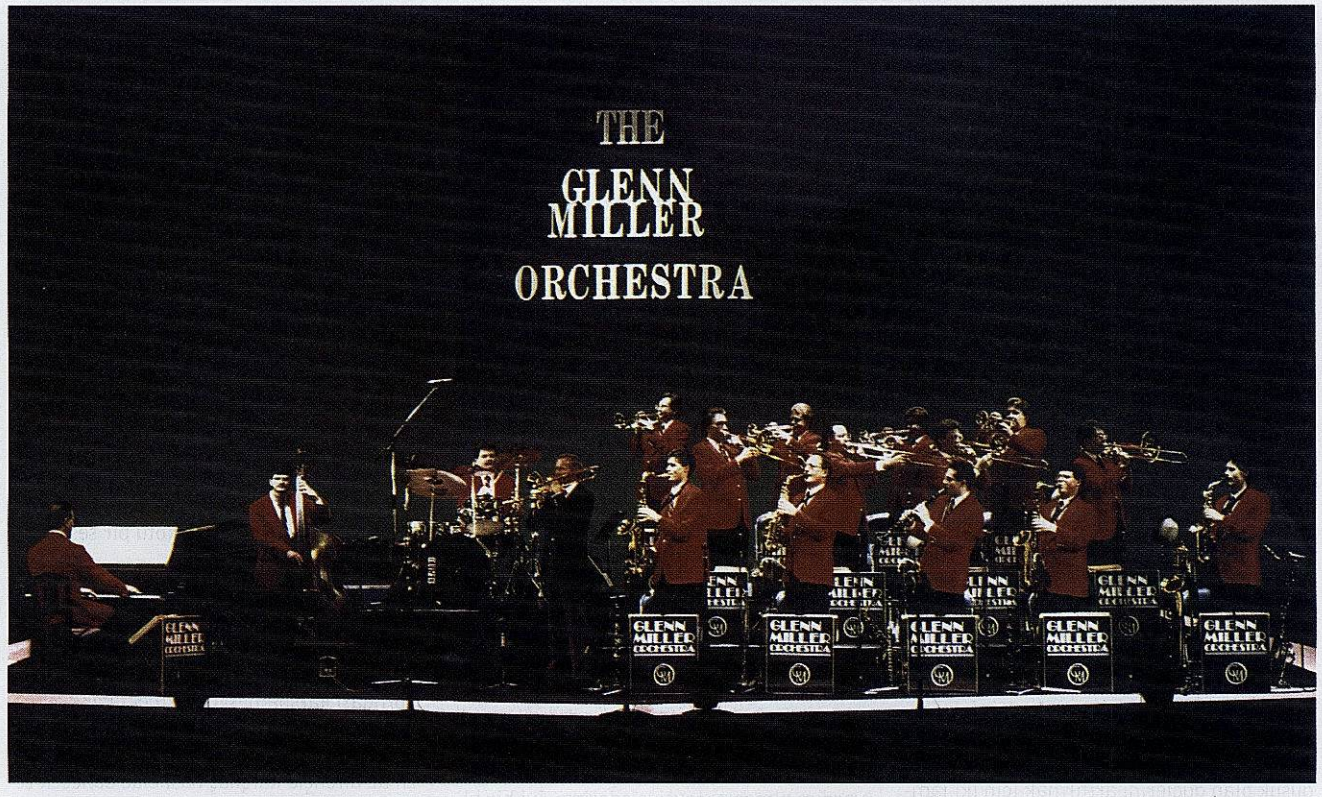

Glenn Miller 100 Yaşında II

Glenn Miller'ı 100. doğum yıldönümünde anmayı sürdürüyoruz. Bu yazıda orkestranın 1941 ve 42 yıllarındaki 78 ve CY performanslarına kısaca göz atacağız.

Orhan Argun

KISALTMALAR

GM (Glenn Miller, tb, arr),
JG (Jerry Grey, arr),
BF (Bill Finegan, arr),
BM (Billy May, tp, arr),
TB (Tex Beneke, ts, vo),
AK (Al Klink, ts),
JB-DM-CH (John Best, Dale McMickle ve Clide Hurley, tp),
EC (Ernie Caceres, clt, as),
RE (Ray Eberle, erkek vokal),
MH (Marion Hutton, bayan vokal),
Mods (Modernaires vokal grubu),
78 (stüdyo plak kaydı),
CY (Çeşitli canlı yayın performansı),
TS (ithal veya plak kalıbının getirilip burada basılması yoluyla Türkiye'de satılan 78 taş plakları).

Sarong: CY, arr. JG. Sevimli, sakin bir dans müziği. Sürdinli trombonlar TB'nin tenor solosu ilgi çekiyor. Orkestranın gece kulüplerinde yemek servisi sırasında kreşendosuz, hafif tempolu müzikler, valsler çaldığı biliniyor, onlardan biri olmalı.

One I Love; 78, arr. JG, RE ve Mods (vo). Orkestraya 1941 başlarında katılan dörtlü Modernaires vokal grubunun ilk stüdyo plağı. Esas melodiyi trombonlar çalıyor, çok güçlü bir ritim bu ağır parçaya bile swing katıyor. Vokal iyi.

Sun Valley Jump ve **Spirit Willing**; 78, arr. JG. Miller Sun Valley Serenade adlı filmde rol almak üzere anlaşma yaptıktan sonra aranjör Gray'i bu film için özel parçalar yazmakla görevlendirdi ve bu iki parçayı filmden önce sık sık çaldılar. Filmin ses kuşağında da yer aldı parçalar ama bizde "Beyaz Senfoni" adıyla gösterilen filmde bunları bulamadık. İkinci parçadaki BM-JB trompet düeti çok güzel.

I Hear A Rhapsody: CY, arr.? RE ve Mods (vo). Klarinet liderliğinde sax bölümü müthiş bir intro ile bu romantik melodiye başlıyor, sonra ses kısılıyor ve radyo sunucusunun parçayı takdim sözlerini duyuyoruz. İlk sözleri şöyle; "Glenn... adlı bu şarkıda RE ve Mods'u görevlendirdi". Sözlerin devamını İngilizce yazıyorum; "If I know anything about the right combination, this is it". Anlamı yaklaşık olarak "bence bundan daha isabetli bir birliktelik olamaz". Sunucunun kasdettiği RE ile Mods arasındaki vokal paylaşımı ve gerideki şahane çalgısal müzik tabii. Bu ayrıntıyı neden yazdığımı sorarsanız, radyo spikerlerinin veya orkestra şeflerinin yahut da her ikisinin canlı yayınlardaki parça sunuş sözleri daima ilgimi çekmiştir. Bunlar tıpkı sondaki alkışlar, ıslıklar gibi big band müziğinin bence ayrılmaz dinamikleri idi. Canlı yayınlar ilk önce 1950'lerde LP olarak müzikseverlere sunulduğunda bu kısımlar kesildi, yayınlanmadı. Ama CD'lerdeki yeni yayınlara bunlar itina ile ekleniyor ve

bing band günlerinin veya gecelerinin o unutulmaz ihtişamını tekrar tekrar yaşıyorsunuz.

Orkestra şubat sonlarında New York'tan ayrılarak batıya doğru turneye çıktı. Bir ay kadar sonra Hollywood'da idiler ve hemen film çalışmalarına başladılar. Filmin asıl müziklerini Harry Warren ve Mack Gordon ikilisi hazırlıyordu. Bu müziklerin en önemlisi Chattanooga Choo Choo idi. Glenn, Jerry Gray ile Mods grubunun şefi Hal Dickson'u filmde 8 dakika kadar sürecek aranjmanı yapmakla görevlendirdi. Daha önce de yazdığım gibi müziği ve sözleri vasattan yukarı çıkmayan bu müziği dinlenebilir hale getirmek için iki aranjör kafa kafaya verip uzun süre çalıştılar. New York –Chattanooga şehirleri arası bir tren yolculuğunu anlatan bu şarkıya, doğruca bir tren sesi ile başlamayı uygun gördüler. İki alto, iki tenor ve bir bariton saxdan oluşan sax bölümü buharlı lokomotifin çektiği, dünyanın sevgilisi kara trenin ilk hareketini canlandırır. Trombonların o zamanki Amerikan lokomotiflerinin sirenlerini aksettiren sesleri emsalsiz, bu kadar uygunluk içinde olabilir. Trompetlerin çığlıkları ile tren hızlanmaya başlar. Nihayet kaya gibi sağlam bir ritim ile tren Penn garını terk eder ve bu kez iki klarinet, birer alto, tenor ve bariton saxdan oluşan sax bölümü şarkının ana melodisini çalmaya başlar. Bu sırada arka planda dört trombon ünlü ooah-ooh riff'lerini seslendirirler. Sonra vokal kısmı başlar, vs. Biz de Melek Sineması'nın ön sıralarında ağzımız açık, gözlerimiz faltaşı gibi bu sekiz dakikalık müzik ziyafetine tanık oluruz. Bir yıl kadar sonra da muhteşem bir şölene katılacağımızı hiç düşünmeden.

Miller, stüdyo plağında ve sayısız canlı yayında bu parçayı 3 dakikaya indirerek çaldı ve 78 milyondan fazla satarak rekor kırdı. Milyondan fazla satan ilk ve son big band plağı oldu. Kalıbı Türkiye'ye getirilip "Sahibinin Sesi" firmasında yayınlandı ve pikabım, yani çalacak aletim olmadığı halde aldığım ilk GM plağı oldu. Avrupa radyolarından bu 78'i dinlemeye devam ediyorum.

Baştaki tren taklidini hiçbir orkestra, hatta Yüzbaşı Miller Ordu Orkestrası bile iyi çalamadı, sivil orkestra gibi. Miller hayalet orkestraları ya bu kısmı hiç çalmadılar, atladılar veya berbat bir tren taklidi yaptılar. Sadece bir noktayı ilave edeyim, birkaç ay önce dinlediğim bir CY performansında Ray McKinley yönetimindeki hayalet orkestradan çok nefis, swingli bir Choo Choo işittim ki, hayran oldum ama tren sesinden dolayı değil davulcunun mükemmel vuruşlarından dolayı.

Johnny Best in Glenn Miller

Elmer's Tune ve **Moonlight Cocktail**: 78, arr. BF ve RE ve Mods (vo). O günlerin popüler iki şarkısı güzel aranjmanlar, vokaller ve TB tenor soloları ile dikkati çekiyor. Bir başka özellik de var. Miller sax bölümünde bir değik iki klarinet kullanıyor ve daha değişik bir ses elde ediyor bu romantik parçalarda. Miller müziğini sevmeyenlerin ileri sürdükleri bir sav vardı o günlerde. Köylü Amerikalıların nasılsa sevdikleri bir formül bulmuş, hep onu uyguluyor, derlerdi. Halbuki gerçek tam aksiydi. Şef orkestranın her bölümü için değişik sesler arıyor, buluyor, deniyor ve sevilirse çalmaya devam ediyordu. Örnek olarak, trombon müzisyenlerinin hemen önlerinde asılı olarak duran sürdinlerine doğru aletler yönlendirildiğinde french horn sesi elde ediliyordu. Bu arada sax bölümünden Hal McIntire ayrılmış, yerine gelen Skip Martin'in alto sesini ve tonunu çok beğenen Miller, romantik parçalarda klarinet liderliğinden bile vazgeçerek liderliği Martin'in altosuna vermiştir. Gene bu arada EC'nin bariton sax sesini nihayet farkeden Miller ona da romantik parçalarda yer vererek klarinetsiz fakat muhteşem bir sax sesi bulmuş ve uygulamıştır.

Adios; 78, arr. JG. İşte size bir başka değişik icra. Normal sax introsundan dolayı esas melodiyi DM trompette çalıyor. Sonra gene muhteşem bir ooah-ooah brass figürünü dinliyoruz ve nihayet gene eskiye dönüş olarak klarinet liderliğinde sax bölümü ünlü melodiyi çalıyor. GM Story filminde Miller'in ölüm yolculuğuna çıkarken fonda çalınan müzik tabii bu olmalıydı... Bu 78'in de kalıbı getirilip Türkiye'de basıldı. Yıllar sonra Mods orijinal topluluğu bu yorumun vokalini seslendirdi ve bu stüdyo plağı da epeyce satı.

South of North Carolina: CY, arr.? Bu parçanın ilginç tarafı JB'nin kayda geçmiş en güzel solosunu içermesiydi. Arkadaşları John Best için trompetinden hiçbir zaman kötü ses çıkmayan müzisyen derlerdi.

String of Pearls; 78, arr. JG. Sağlam bir ritim, güzel bir jazz temposu, dans da uygun. Ama ne yazık ki iki alto saksofon ve iki tenor saksofon solaları zayıf ve de gereksiz. Ordu orkestrası performanslarına Miller sadece birer alto ve tenor solosu ayarladı ama bunlar da pek iyi değildi. Buna mukabil orkestraya gitar müzisyeni olarak katılıp ara sıra kornet soloları yapan Bobby Hackett'in bu parçadaki solosu bir klasik oldu. Miller hem Hackett'e her çalınışta bu aynı soloyu çalmasını ve hem de ordu trompetcisi Bobby Nichols'a Hackett gibi çalmasını em-

Tex Beneke

retti. Hayalet orkestralarında da aynı solo cümleleri kullanıldı ve Hackett'in ölümünden sonra bu soloyu trompetler bölüm halinde çaldılar ve çalmaya devam ediyorlar. TS

Long Tall Mama; 78, arr. BM. Bu güzel swing'i ilk önce ordu orkestrasından dinledim ve sevdim. Yıllar sonra Ankara'da eski plak satan bir yerde bir LP gördüm, aldım ve sivil orkestranın performansına kavuştum. İyi de oldu, çünkü mutadın aksine ordu performansından çok daha iyi. İkinci sınıf davulcu Purtill'in vuruşları bile harika. Bir başka ilginç nokta şu; Tenor sax Tex Beneke bu parçada alto çalıyor ve çok güzel bir solo yapıyor. Parçayı yazan Billy May'in trompet solosu da güzel. Bir de EC'nin en iyi klarinet solosu bu parçada. Ne yazık ki, her iki orkestranın sadece birer stüdyo kayıtları var. Bu swing'in birçok canlı yayın performansı olmalıydı.

Jingle Bells; CY, arr. BF. Zevkli bir düzenleme ve coşkulu bir icra. Orkestranın tüm vokalistleri katılıyor, Meksikalı Caceres bile. BM trompet solosu nefis. Ordu orkestrasının performansı daha üstün.

I Got Rhythm; CY, arr. BM. Medium tempoda, jazz duygusu çok yüksek bir yorum. BM trompet ve AK tenor soloları çok güzel. EC alto solosu çok zayıf. Ordu orkestrası çalmadı.

American Patrol; 78, arr. JG. İkinci Dünya Savaşına katıldıktan sonra Hollywood'da birçok savaş filmi yapıldığı gibi, müzisyenler de askeri marşlar besteledi, çaldılar, yorumladılar. Onların en ünlüsü de bu. Ordu orkestrasının performansı çok daha üstün. Birçok CY kaydı var.

The The "A" Train: 78, arr. BM. Ellington'un bu ünlü açış parçası ve 78 plak kaydı müzikseverlerce beğenildiği için diğer bazı orkestralar da kendi stillerinde bu parçayı çaldılar ve kayda aldılar. Miller, bir Ellington hayranı olan Billy May'i aranjör olarak görevlendirdi ve slow tempodaki yorum çok beğenildi. Klarinet liderliğindeki sax ve trombon pasajları şahane. May'in trompet solosu gerisindeki sax sesi Ellington'un sax sesini andırıyor. Bir CY performansında Miller trompet solosunu Hackett'e veriyor ama May'in 78'deki solosu çok daha iyi. TS

Harlem Bells; CY, arr. BM. May'in Ellington sevgisini gösteren bir diğer yorum ve Miller sax sesi gene Ellington kıvamında. JB trompet solosu iyi, EC alto saksofon solosu her zamanki gibi zayıf.

Gabby Goose; CY, arr. BM. May'in çok değişik ve sevimli bir yapıt. Parça boyunca sax müzisyenleri klarinetlerini çalıyorlar. BM trompet ve EC klarinet düeti güzel.

Bu dönemde Miller müziğinde yeni bir gelişmeye tanık oluyoruz. Daha önceleri genellikle fincan sürdinli (cup mute) kullanan brass müzisyenleri artık harmon mute kullanmaya başlıyorlar ve Miller bu biçimi ordu orkestrasında çok daha zengin harmonilerle uyguluyor. Önceki yıl olduğu gibi, 1942 Şubat sonlarında orkestra New York'dan batıya doğru turneye çıkıyor ve gene bir ay kadar sonra Hollywood'da ikinci filmleri Orchestra Wives (Caz Yıldızları) çalışmalarına başlıyorlar. Filmin müzikleri gene aynı ikiliden Warren-Gordon'dan geliyor. Miller kendi repertuarından iki parçayı kayda alıyor ve bu iki parçayı filmde tümüyle dinliyoruz. Aktör George Montgomery orkestranın trompet solisti rolünde ama ses kuşağında soloları ya BM veya JB çalıyor. Aktörün parmaklarına ve trompetinden çıkan seslere dikkat eden trompetçi müzisyenler gülüp durmuşlar. Second Chorus (Caz Fırtınası) filminde Artie Shaw orkestrasında trompet çalarken görünen Fred Astaire'in komikliğini benim gibi müzisyen olmayanlar file farketmişlerdir herhalde. Halbuki aktör James Stewart, GM Story filmini çevirirken trombon dersleri aldı. Miller ilk filminde üç, bu filmde ise beş parçayı baştan sona çalarak müzik severleri doyurdu. İlk parça **People Like You and Me** JG'in aranjmanı. Tüm vokalistlerin katılımı ile bir şov parçası olarak dinleniyor ve beğeniliyor. Filmde bu parça çalınıp sona erdikten sonra orkestranın turneye çıkacağı haberi geliyor ve bu haberden hoşlanmayan müzisyenler hep bir ağızdan şefe karşı şu tekerlemeyi söylüyorlar; "Roses are red, violets are blue. We're not going on a tour with you". Bizim dublajcılar, daha doğrusu alt yazıcılar bu tekerlemeyi şu şekilde tercüme ettier. "Gül kırmızı, menekşe mor. Seninle turneye çıkmak zor". **Boom Shot;** Miller repertuarından, arr. BM. Trompet solosu da ses kuşağında May'den geliyor. Gene zayıf bir EC solosu var. Miller trombon solosu iyi. Sonlara doğru ise müthiş bir kreşendo var ki, dans pistini doldurmuş yüzlerce gencin ıslıklarını, alkışlarını haklı çıkartıyor. Kalabalığın gürültüsü dinmeden orkestra bir başyapıta geçiyor. **At Last:** arr. JG ve BF. Trompet JB, vokal RE ve filmdeki bayanlardan Lynn Bari. Vokal başlamadan az önce Miller diğer üç trombonun yanına gidiyor ve dördü ayakta, trombon sürgüleri ortada, merkezde bir noktaya yöneltilmiş durumda o unutulmaz bölümü seslendiriyorlar. Sonda JB'nin trompet solosu ve gene müthiş bir kreşendo var. **Bugle Call Rag;** Miller repertuarından daha önce yazdığım ayrıntılar aynen burada da var. Ancak davul seti orkestranın önüne getirilmiş ve müzisyenlerin şovları harikulade. Alkışlar, ıslıklar gırla. Gal In Kalamazoo; arr. JG ve Hal Dickinson, tüm vokalistler. Önceki filmdeki Chattanooga gibi gene bir Amerikan şehri ile, o şehirde sevgili ile ilgili sözleri ve müzikleri vasat bile olamayan bir şarkı. İki aranjör kafa kafaya verip, sadece Miller'in değil tüm big band dünyasının başyapıtını yaratıyorlar. Jazz solosu, jazz duygusu yok fakat medium tempoda şahane bir ritim ve swing var. Ayrıca, baştaki 30-40 saniyelik intro'da bir eşini dinlemediğim bir çalgısal iletişim var, orkestra bölümleri arasında. Parça üç trompetin, yanılmıyorsam "glissandro" denilen biçimde ve unison olarak pesten tize çıkışları ve aynı anda May'in şahane plunger solosu ile başlıyor. Sonra sax bölümü iki klarinet ve üç sax olarak trompetlere cevap veriyor. Bu arada dört trombon hem trompetlere, hem de saxlara, sürgüle-

rini sağa sola yönelterek eşlik ediyor. Bu çalışı ve şovu anlatabilmek kolay değil. Filmi seyredip müziği dinlemek gerek. Borusan Kitaplığı'nda Ken Burns'ün DVD'lerinde bir yerde bu sahnenin bazı kısımları yer almış ama en güzel tarafları alınmamış. Gene de izlemek beni çok memnun etti. Filmde tıpkı Choo Choo gibi 7-8 dakika süren bu parçayı Miller 78 kaydında ve CY performanslarında üç dakikaya indirdi. Bu 78 plağı ilk yayınlarda Choo Choo gibi milyondan fazla satmadı ama sanırım aradan geçen 60 yıl süresince o da diğer Miller hitleri gibi milyonlarca satmıştır. Miller bu parçayı ordu orkestrası repertuarına almadı. Sanırım baştaki o eşsiz introyu çalabilmek için çok prova yapmak gerekirdi ve askeri orkestranın buna vakti yoktu. Miller hayalet orkestraları bu introyu daima atladılar, çalamadılar. Miller'ın çok önem verdiği ve ses kuşağında 4-5 dakika süren **Seranade In Blue** adlı parça filmde çok az süre ile çalındı. Miller aranjör BF'e ilgi çekici bir intro yazmasını emretmişti. Finegan'ın yaptığı intro'ları beğenmeyince BM'yi görevlendirdi. May o eşsiz yeteneği ile kısa sürede şahane bir intro yaptı. Klarinetsiz sax pasajına karşı Hackett'in nefis kornet solosu unutulmaz. Bu iki parça Türkiye'de aynı 78'in A ve B yüzleri olarak basıldı ve satıldı.

Miller sivil orkestrasının son stüdyo kayıtları 1942 temmuz ayında yapıldı ve çoğu başyapıt 14 parça kayda alındı. Bu tarihten önce Miller çok sevdiği halde şımarıklıkları nedeniyle vokalist Ray Eberle'nin görevine son vermiş ve Skip Nelson adlı fazla tanınmamış, ancak Ray'den çok üstün bir baritonu orkestraya katılmıştı. **Moonlight Becomes You, Moonlight Mood** ve **Blue Lady**; arr. JG, S Nelson ve Mods vokaller. Sax bölümü genellikle alto liderliğinde, bazen klarinet liderliğinde çalıyor, brass harmon sürdini kullanıyor ve bu romantik parçalar dans edenlerin bitmesini istemeyecekleri türden, Miller sivil orkestrasının son, unutulmaz slowları. **Dearly Beloved**; arr. JG, SN ve sivil orkestra vokali. Fred Astaire'in üne götürdüğü güzel şarkı, Miller sax bölümünün nefis variyasyonları ile büyük ilgi çekiyor. **Old Fashioned**; arr? Fred'in bir başka güzel şarkısı, gene Miller saxları ve Nelson'un güzel vokali. Bunlar romantik, aşk şarkıları idi. Diğerlerine gelince, **Rhapsody In Blue**; arr. BF, Gershwin'in yapıtı 3 dakikalık bir başyapıta dönüşmüş. Hackett'in cornet ve TB'nin tenor saksofon soloları şahane. Miller müziğini sevmeyen **Leonard Feather** ve **Barry Ulanov** gibi eleştirmenlerin bile çok beğendikleri bir yorum. Ordu orkestra yaylı sazlarıyla daha da güzel çaldı. **Here We Go Again**; arr. JG. Miller'ın en güzel swinglerin biri. AK tenor saksofon, BM ve JB trompet soloları var. Bu kayıtta bir değil iki trompet solosu olduğunu GM derneği üyeleri ortaya çıkardı. Plak Amerika'da yayınlandıktan sonra müzik dergilerinde trompet solosunun May tarafından yapıldığı yazıldı, kısmen doğruydu, ancak tıpkı bir bayrak yarışında olduğu gibi, Best May'in bıraktığı yerden soloyu devam ettiriyor ve herkes bu kısmın da May tarafından çalındığını sanıyordu. Ordu repertuarının da en çok istenen parçası haline gelen bu parçada Miller, süre durumuna göre değişik dört, beş, altı solo ile çaldırdı. Davul ve bas sololarına bile izin verdi. Sanıyorum Miller'ın da çok sevdiği bir parça oldu. Hayalet orkestraları da bu swingi çok iyi çaldılar. **Caribbean Clipper**; arr. JG, TB'nin en güzel swing sololarından biri, BM trompet solosu da iyi. Ordu orkestrasında ise sadece piyano solosu var. Miller herhalde kimsenin Beneke gibi tenor saksofon solosu yapamayacağını düşündü. **Saturday Night**; arr. JG. Tüm vokalistler. Bu swingli parçanın özelliği müzik dünyasının diğer ünlülerinden söz etmesi ve taklitler. Miller yaşadığı sürece Harry James ve Ink Spots adlı çok sevilen siyahi vokal topluluğuna atıflar yaptı. Parça ordu repertuarına da alındı. Miller sonrasında ise başka ünlülere yer verildi bu parçada. Bir de EC'nin bariton yıldızı olmakta ilerlediğini gösteren bir parça.

Poul Tanner, Glenn Miller Orkestra.

My Buddy; CY, arr.BF. Birinci Dünya Savaşı'ndan kalma bir asker şarkısı. TB tenor saksofon ve JB ile DM'nin trompet soloları var. Ayrıca baştaki trompet introsu da çok değişik ve çok güzel. Ordu orkestrası da çaldı ama sanırım bu daha iyi.

April In Paris; CY, arr. BF. Şahane, modern bir aranjman. Saxlar genellikle alto liderliğinde ve EC'nin baritonu ile çalıyor, son cümleleri ise klarinet liderliğinde sax bölümü seslendiriyor. Kuşkusuz bir başyapıt. Unutmadan yazayım, bu yazıda adı geçen parçalardan çoğu başyapıttı. Ayrı ayrı yazmak istemedim. Miller sivil orkestrası son konserini 27 Eylül 1942 gecesi verdi. Müzisyenler de dinleyiciler de üzgündü. Kalamazoo'nun orta yerlerinde vokalist Marion Hutton hıçkırıklara boğularak sahne gerisine kaçtı. Miller peşinden gitti, perdeler indi. Bir süre sonra müzik tekrar başladığında brass bölümlerinden gelen sesler cansız ve falsoluydu. Miller gözyaşlarını müzisyenlere göstermemek için seyirciler tarafına döndü. Orada da gözleri yaşlı yüzlerce genç kendisine bakıyordu.

Gelecek yazıda emsalsiz ordu orkestrası yorumlarına değineceğim.

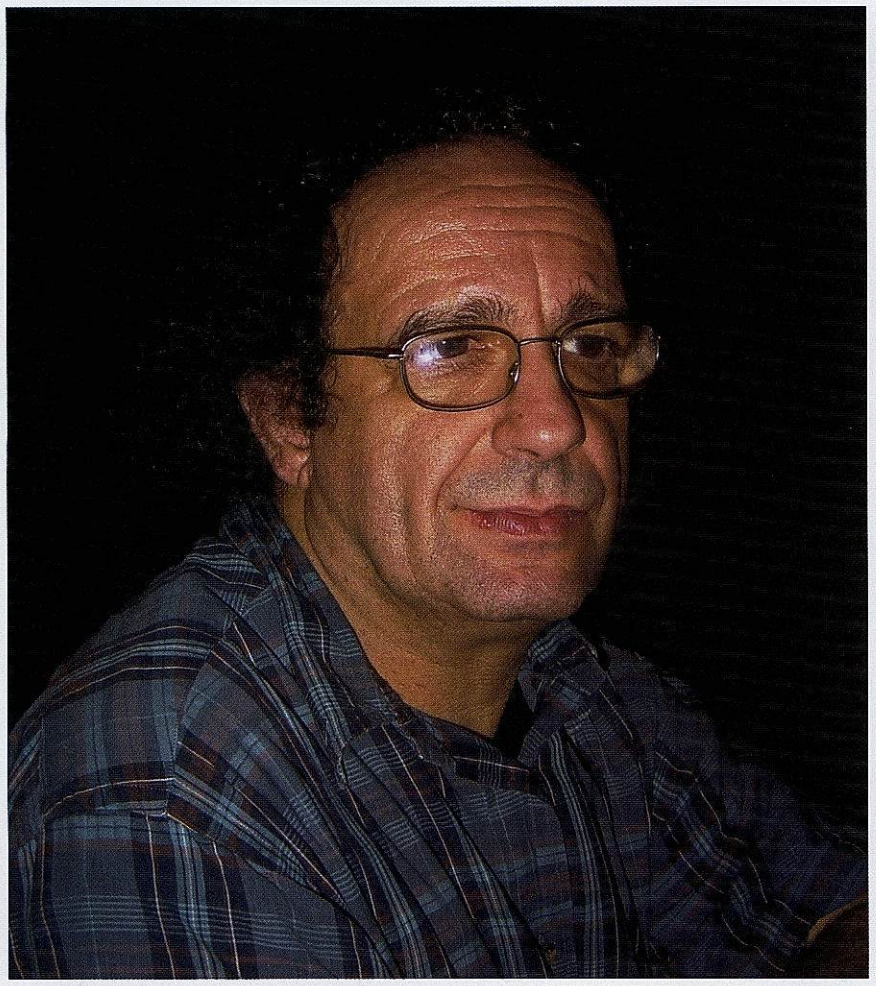

DENİZ DÜNDAR

Bunu özellikle belirtmemi istedi, Deniz Dündar'ın her tür kayıt cihazı, kamera, mikrofon fobisi var. "Teybi kapatsan ne güzel konuşacağız. Ama bundan daha kötüsü var, yakaya takılan mikrofon. Biliyorsun ki o hep orada. Hiçbir şey dememen gerekiyor. Ben stüdyoda ya da bir yerde çalarken, diyorlar ki tamam teyp falan yok, mikrofonları kaldırıyoruz, o zaman rahat çalabiliyorum" diyor. Kayıt cihazını kapadığım anda konuşmaya başlıyor.

Filiz Küçük
filizkucuk@yahoo.com

Tüm nezaketiyle, tedirginliğini olabildiğince hafifleterek benimle sohbet etti. Deneyimli, donanımlı, çok sempatik bir insan Deniz Dündar. Bu yazıyı merakla okuyacağınızdan eminim...

Türkiye'de istediğiniz müziği yapma olanağınız var mı?

İstediğiniz müziği yapma olanağınız tabi ki yok. Ama sevdiğiniz için yapabiliyorsunuz istediğiniz müziği, o kadar. Bugün sevdiğiniz müziği dünyanın hiçbir yerinde de yapamayabilirsiniz. Başkalarının istediği gibi daha çok çalınıyor. Siz kendi istediğimi çalayım derseniz herhalde sürünürsünüz. Kendi istediğim gibi çalmadığım zaman başka şeyler çaldım ve çok kötü hissettim kendimi. İnsanın kendi müziğini yapması için bir evi olacak, herşey hazır olacak, başka işi olmayacak, para kazanma problemi olmayacak, o zaman kendi istediğiniz müziği yapabilirsiniz.

Beraber çalışmayı istediğiniz müzisyenler var mı?

İsim vermekten hiç hoşlanmam. Sizin de çok yakından tanıdığınız, Türkiye'de herkesin tanıdığı adamlarla çalıyorum. Ama isimlerini söylemem. Onlar da isimlerini söylemediğim için bana kızabilirler. Çünkü ben hiç sevmiyorum, şunla şunu yaptım demeyi. Az ama sevdiğim kişilerle çalıyorum, gençlik arkadaşlarım, 40 yıldır tanıdığım adamlar.

Bir davulla ilk kez kaç yaşında karşılaştınız?

Ben oyuncak yerine davulla karşılaştım. Ailem pek oyuncak alamazdı. Ben de zamane çocuklarının oynadığı oyuncakları, okları, tabancaları hiç sevmezdim. Bana bir davul alın dedim, şimdi neden öyle dediğimi emin olun ki bilmiyorum. O zaman 2500 lira mıydı neydi, şuna bir davul alalım bari dediler ve ben 4-5 yaşlarımda ilk davulla tanıştım oyuncak olarak. Ayaklarım yere yetmeyeceği için tekme falan atardım galiba. Daha sonra davulla oynanmayacağını da öğrendim. Bunu öğrenmek lazım çalmak için. Sırf onunla uğraştım ve o zamandan beri çalıyorum. 1960-1961 yıllarıydı, o zamanlar Türkiye'de pek çeşit yoktu, markalar yoktu. İlk da-

vulum siyahtı, bir tane kocaman zil vardı. bir tane de tencere kapağından ben yapmıştım. O çok güzel oldu, yani bana öyle geliyordu. O zaman evler bahçeliydi. Hava güzelse bahçeye kurardım, sabahtan akşama kadar çalardım. Komşu teyze vardı, davulu kesmezseniz polis çağıracağım diye bağırırdı.

Davul çalmaya ilk başladığınız yıllarda kurduğunuz hayalleri gerçekleştirebildiniz mi?

Yazlık sinemada şov programına çıkma hayalim vardı, çocuk hayali tabi. Eskiden yazlık sinemalar vardı, herkes oraya gider, film başlayana kadar yarım saat, şov orkestrası adı altında çalınırdı. O zaman iki önemli sinema vardı, isim vermiyorum ya malum, biz birincisinde çalardık. Tek hayalim oydu, şimdi çok saçma gelecek ama, herkes bizi tanıyacak, şov orkestrasında çalıyor diyecekler diye. Başka hayalim yoktu. Çok hayal kurmamak lazım. Zaten hep hayal peşindeyiz.

Her müzisyenin enstrümanı kişiliğini yansıtır mı?

Tabi yansıtır. Hatta yediğiniz, içtiğiniz bile çaldığınız enstrümana yansır. Bu sadece enstrümanınıza değil, yaptığınız her şeye yansır.

Diğer sanat dallarıyla aranız nasıl?

Tam anlamıyla çok iyi değil. Biraz edebiyata ilgim var, aram iyi. Ama bir edebiyatçıyla oturup dünyada konuşamam. Çok kitap okurum. Ama okurum işte, gazete gibi. Çok da yabana atmayın bu söylediğimi. Tiyatroyla müzik bana göre aynı. Sahne üzerindeki performans aynı, o paylaşım aynı, hissetme aynı gibi geliyor bana. İnsanlar arasında iletişim sağlanabiliyor, daha sonra uyum sağlanabiliyor. Derken derken ritim ve daha önemlisi müzikte ve hatta herşeyde ille müzikte değil, ritim yani bana göre swing çıkıyor. Hayat bana göre ritimsiz ve swingsiz düşünülemez.

Deniz Dündar, Deniz Dündar olmasaydı, Deniz Dündar'ı dinler ve beğenir miydi?

Bilmiyorum, hiç düşünmedim. Ben kendimi çok sevmem. Beğenmezdim herhalde. Bugün bunu yaptım çok güzel oldu demiyorum ki ilerleme kat edeyim diye. Kendini beğenirsen herşey bitmiş demektir, herşey bitince de hayat biter. "Bugün 4'ten 6'ya kadar çaldık, ben harika çaldım biliyor musun?" dersen, o zaman yarın çalmasan iyi olur. İlerleyemezsin. Ölene kadar bu iş bitmez. Kendini beğeniyorsan da biraz rahatsızlık var diyebiliriz. Öbür uğraşlarımdan biri de psikolojidir.

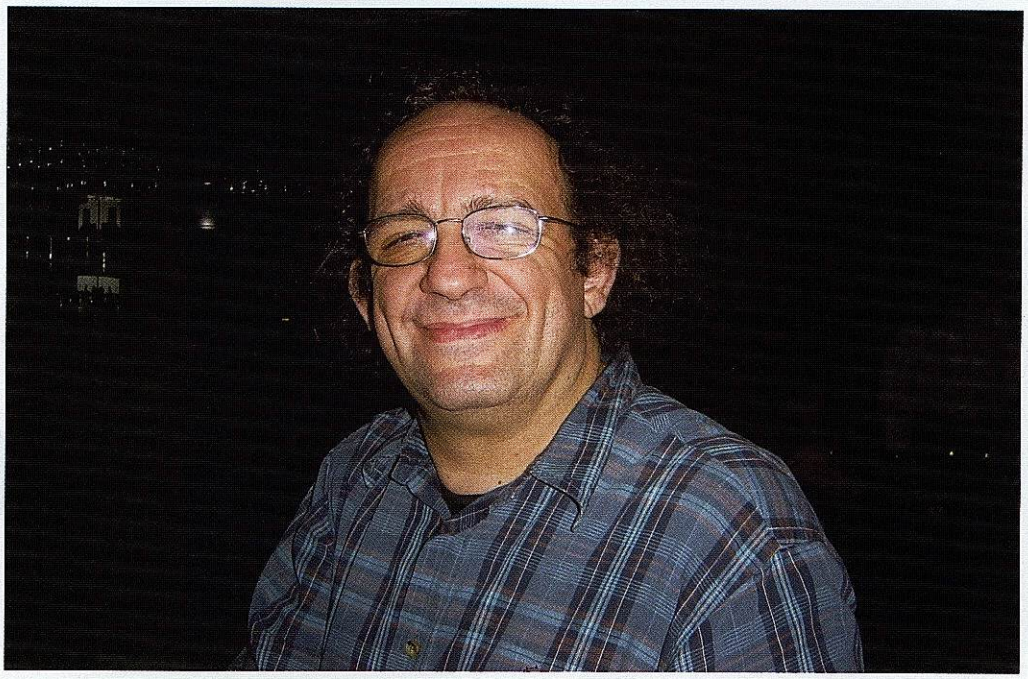

Ben oyuncak yerine davulla karşılaştım. Ailem pek oyuncak alamazdı. Ben de zamane çocuklarının oynadığı oyuncakları, okları, tabancaları hiç sevmezdim. Bana bir davul alın dedim, şimdi neden öyle dediğimi emin olun ki bilmiyorum. O zaman 2500 lira mıydı neydi, şuna bir davul alalım bari dediler ve ben 4-5 yaşlarımda ilk davulla tanıştım oyuncak olarak.

Davul seçiminde nelere dikkat ediyorsunuz?

Davulun tonunu ben ayarlıyorum zaten. Hangi davul olursa olur, davulun hepsi bir. Davulcular bana çok kızıyor. Ama çok iyi davullar var. Yine marka vermeyeceğim ki reklam olmasın. İsmi "g" ile başlayan davullar, küçük olacak, 18", akort size bağlı ve akortsuz davulla çalınmasın, çalmayalım. Ziller çok mühim. Hangi davul olursa olsun, siz çalıyorsanız, bu sizsiniz derler. Ama tabi fark eder. Bu iyi araba kötü araba gibi de olabiliyor. Davulcular markadan konuşur, gençler bilhassa. Ama eskiden öyle birşey yoktu. 3-4 marka vardı zaten. Ben atıyorum markayı, siliyorum, başka deri takıyorum. Farkı çok çok mühim değil. Sizi kısıtlayabilen birşey hatta. Rahatlık açısından en iyisini alma imkanı varsa daha iyi tabi. Ama çok önemli değil yani. Rahat çalmak davulda önemli.

Şu anda kimlerle, nerelerde, ne zaman çalışıyorsunuz?

Şimdi çalma ortamı çok değişti. Hep başka başka müzisyenlerle çalıyorum. Eskiden iki yer vardı çalabildiğimiz şimdi teke indi. Nardis'de çalacağız ve çok sevdiğim müzisyenlerle çalıyorum yine. Eğer ki çaldığınız kişiyle aranızda bir iletişim yoksa çalmanıza imkan yok. Garip garip sesler çıkar, garip hissedersiniz. Hep sevdiğim müzisyenlerle çalıyorum. Bu da bir şans benim için ve çok müzisyenle de çalmıyorum.

Bildiklerinizi birileriyle paylaşma, aktarma isteği duyuyor musunuz? Bunun için neler yapıyorsunuz?

Bütün bilen insanlar bildiklerini birbirleriyle paylaşmalılar. Yoksa yaptığınız iş ne olursa olsun bir işe yaramaz. Bir tecrübeniz varsa paylaşmalısınız, paylaşmıyorsanız çok bencilsiniz demektir.

F Blues için voice leading

Bu sayıda, 2 Chorus F blues akorları için voice leading çalışması var. Aynı zamanda bu çalışma köksüz 4 sesli akorları da içeriyor. Bildiğiniz gibi bir akoru tensionları ile dört sesli olarak gitarda çalmak zor. Bu sebeple; bazı sesleri atıp onların yerine tensionları çalabiliyoruz. Temel prensip: akorun 1. ve 5. derecelerini atıp bunların yerine tension çalabilmek. Fakat 5. derece altere olmuşsa atamayız (#5,b5 gibi) zaten altere olmuşsa akorun tensionlarından biridir.

Mesela basit bir jazz blues şöyle çalınabilir:

F7/ Bb7/ F7/ F7/ Bb7/ Bdim7/ F7/ Am7 D7/ Gm7/ D7/ F7 Dm7/ Gm7 C7/

1.chorus bildiğimiz jazz blues akorlarından birazcık değişik.

F7/ Bb7/ Am7 Gm7/ F#m7 B7/ Bb7/ Bb7/ F7 E7 / Eb7 D7 / Gm7 / F7/ F7 D7 / Db7 C7 /

2.chorus biraz daha modern ve ona göre seçilmiş tension'lar ve voice leading (yani akorun en

ince sesi-(lead) melodik bir hat izlemeye çalışıyor. Lead sesin (lead genellikle bir tension note) altında kalan sesler de genellikle akorun 3. 7. dereceleri ve tensionlardan bir tanesi) böylece 4 sesli köksüz akor çalabiliyoruz.

13. ölçüden itibaren 2.chorus akorları;

FM7 F7/Em7b5 A7 /Dm7 G7 /Cm7 F7 /Bb7 Ab7/DbM7 E7/AM7 C7/ F7 /Gm7 C7/Dbm7 Gb7/

FM7 Ab7/DbM7 Gb7/

Bu çalışmayı öncelikle "band in a box" gibi bir programda ya da kök sesleri bir yere kaydederek

(bas eşliği) ile çalarsanız tensionları daha rahat duyabilirsiniz.

Verilen örnekleri birçok tondan (en azından Bb, Eb, G, C, Ab gibi blues için sıkça kullanılan tonlardan) çalabilirsiniz.

İYİ ÇALMALAR....

Cem Tuncer
cemtuncer@yahoo.com

F BLUES/ VOICE LEADING

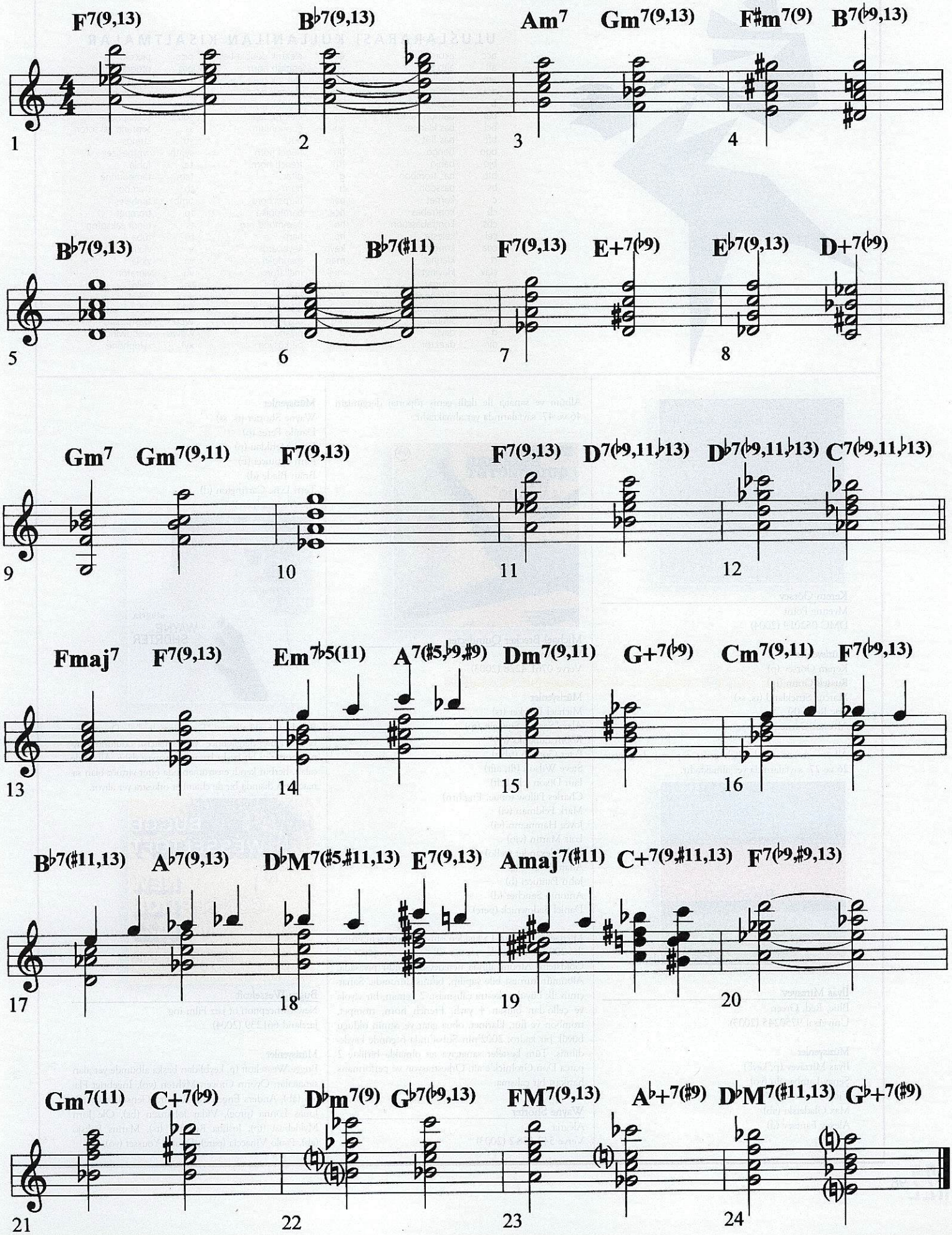

ULUSLARARASI KULLANILAN KISALTMALAR

acc	akordiyon	el db	elektrik double-bas	picc	piccolo
afl	alto flüt	eh	english horn	prg	programming
arr	aranjör	elb	elektrik bas	r	reeds
as	alto saksofon	elg	elektrik gitar	sax	saksofon
b	bas	elp	elektrik piyano	si	sitar
bar	bariton saksofon	els	elektrik sitar	sou	sousaphone
bcl	bas klarinet	eu	euphonium	ss	soprano saksofon
bfl	bas flüt	fl	flüt	str	strings
bgo	bongo	flh	flügel horn	synth	synthesizer
bjo	banjo	frh	french horn	ta	tabla
btb	bas trombon	g	gitar	tam	tambourine
bs	bassoon	h	horn	tb	trombon
c	kornet	har	harpsichord	timb	timbales
cb	kontrabas	hca	harmonika	tp	trompet
cbs	kontrabassoon	ho	hammond org	ts	tenor saksofon
cel	keleste	hp	harp	tu	tuba
cga	konga	keyb	keyboards	v	violin
cl	klarinet	man	mandolin	va	viola
clav	klavinet	mell	mellafon	vb	vibrafon
co	kougar	mrb	marimba	vc	cello
comp	kompözitör	o	obua	vo	vokal
cond	kondaktör	orch	orkestra	vtb	valve trombon
cy	simbal	org	org	wbd	washboard
d	davul	p	piyano	wdwd	woodwinds
dir	direktör	perc	perküsyon	xyl	xylophone

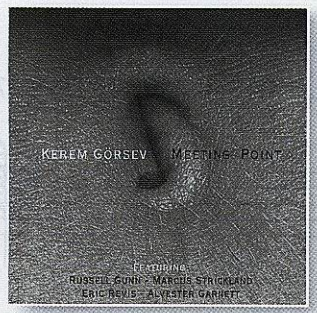

Kerem Görsev

Meeting Point
DMC 052019 (2004)

Müzisyenler
Kerem Görsev (p)
Russell Gunn (tp)
Marcus Strickland (ts, ss)
Eric Revis (b)
Alvester Garnett (d)

Albüm ve sanatçı ile iligli geniş röportaj dergimizin 26 ve 27. sayfalarında yer almaktadır.

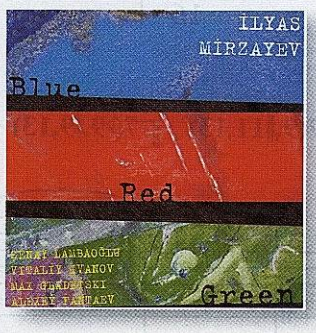

İlyas Mirzayev

Blue, Red, Green
Universal 9750245 (2003)

Müzisyenler
İlyas Mirzayev (p, keyb)
Şenay Lambaoğlu (vo)
Vitaliy Ivanov (as, ts)
Max Gladetski (ab)
Alexey Fantaev (d)

Albüm ve sanatçı ile ilgili geniş röportaj dergimizin 46 ve 47. sayfalarında yer almaktadır.

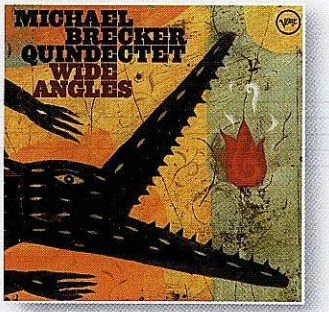

Michael Brecker Quindectet

Wide Angels
Verve 0761 4228 (2003)

Müzisyenler
Michael Brecker (ts)
Alex "Sasha" Sipiagin (tp)
Robin Eubanks (tb)
Peter Gordon (frhn)
Steve Wilson (flt, aflt)
Iain Dixon (clt, bclt)
Charles Pillow (obue, Eng.hrn)
Mark Feldman (vi)
Joyce Hammann (vi)
Lois Martin (vio)
Erik Alexander (cello)
Adam Rogers (g)
John Patitucci (b)
Antonio Sanchez (d)
Daniel Sadownick (perc)

Michael Brecker'ın 15 kişiden oluşan muhteşem grubu ile 2003 Nisan'ında yaptığı albümün aranjörü Gil Goldstein. Albüm alında neredeyse 1 yıldır piyasada. Albümün turnesi bile yapılıp, bitmiş durumda. Sanatçının ilk büyük orkestra çalışması. 2 keman, bir viyola ve çello'dan oluşan 4 yaylı, French horn, trompet, trombon ve flüt, klarinet, obua gitar ve ritmin olduğu büyük bir kadro. 2002'nin Şubat'ında 6 günde kaydedilmiş. Tüm besteler sanatçıya ait olmakla birlikte 2 parça Don Grolnick'e ait. Orkestrasyon ve performans harikası bir çalışma.

Wayne Shorter

Alegria
Verve 543 558-2 (2003)

Müzisyenler
Wayne Shorter (ts, ss)
Danilo Perez (p)
Brad Mehldau (p)
John Patitucci (b)
Brian Blade (d)
Terri Lyne Carrington (d)
Alex Acuna (perc)

Bundan önceki albümü "Footprints, live" ile Down Beat ve Jazz Times dergilerince "yılın sanatçısı" ödülünü Wayne Shorter'ın bir başka başarılı çalışması daha. Albümde çalan, herbiri kendi enstrümanında birer virtüöz olan sanatçıların dışında bir de chamber orkestra yer alıyor.

Bugge Wesseltoft

New Conception of jazz Film ing
Jazzland 661239 (2004)

Müzisyenler
Bugge Wesseltoft (p, keyb)'dan başka albümde yer alan sanatçılar; Oyonn Groven Myhren (vo), Ingebrigt Flaten (ab), Anders Engen (d), Richard Gensollen (perc), Jonas Lönna (prog), Vidar Johansen (bs), Ole Jorn Myklebust (tp), Joshua Redman (ts), Marius Reksjo (ab), Paolo Vinaccia (perc), Dhafer Youssef (vo).

Norah Jones
Feels Like Home
Blue Note 7243 59095226 (2004)

Müzisyenler
Norah Jones (vo)
Daru Oda (vo)
Adam Levy (vo)
Lee Alexander (b)
Kevin Breit (g)
Andrew Borger (d)
Garth Hudson (Ham.org)

Norah Jones'un ödüller sonrası aceleye getirilmiş çalışması. Bu kez "country" cover parçalarla yapılmış bir CD. Come Away With Me'deki başarının çok altında görünüyor. 2003'ün en çok satan albümü "Come Away With Me"deki 14 parçadan 3'ünün altında imzası bulunan Jones'dan beklenen bundan fazlasıydı aslında. Albümde göze çarpan 2 parça var. Duke Ellington'ın enstrümantal "Melancholia'sı ve Norah Jones'ın sözlerini yazdığı "Don't Miss You At All".

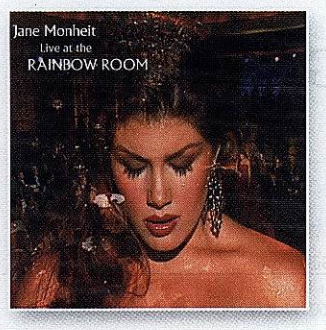

Jane Monheit
Live at the "Rainbow Room"
Columbia 515213 2 (2003)

Müzisyenler
Jane Monheit (vo)
Alan Broadbent (con, p)
Michael Kanan (p),
Ron Carter (b)
Kenny Washington (d)
Joel Frahm (s)
Rene Toledo (g)

Dünyadaki jazz piyasasında en çok satanlar listesindeki bir başka güzel kadın; Jane Monheit. Manhattan'ın pahalı mekanlarından biri olan Rainbow Room'da 23 Eylül 2002'deki gösterişli konserinin canlı kaydı olan çalışması olan bu CD'de 16 parçaya yer verilmiş. Hepsi de çok bilinen standart parçalar.

Branford Marsalis
The Steep Anthology
Columbia 512913 2 (2004)

Müzisyenler
Branford Marsalis (s)
Ellis Marsalis (p)
Kenny Kirkland (p)
Ron Carter (b)
Eric Revis (b)
Jeff "Tain" Watts (d)
Al Foster (d)

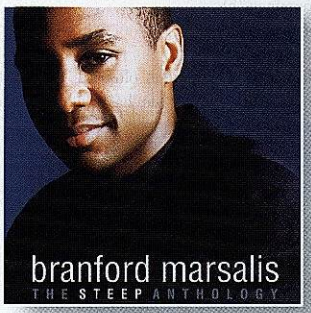

Uzun zamandır kayıt yapmayan sanatçının nihayet bir "toplama" da olsa bir kaydı elimizde. TV programları, film oyunculuğu, çeşitli üniversitelerde eğitimcilik, bestecilik ve müzisyenlik gibi pek çok şeyi aynı anda yürüten Marsalis, son dönem yetişen en önemli jazz sanatçılarından biri. 26 Ağustos 1960'da New Orleans'da doğan sanatçının bu toplama kaydında 1986-2004 yılları arasında Sony için yapmış olduğu kayıtlardan 10 parça seçilmiş. Tekrar tekrar dinleyebileceğiniz bir albüm.

Harry Connick, Jr.
Only You
Columbia 515046 2 (2004)

Müzisyenler
Harry Connick Jr. (p, vo)
Neal Caine (b)
Arthur Latin, II (d)
Sandy DeCrescent (cond)

1950'lerin 60'ların büyük orkestra ile söylenen şarkılarını son dönemin genç ama önemli seslerinden Harry Connick, Jr.'dan dinlemek isteyenlere öneriyoruz. CD'de 12 parça var. Ağırlıklı olarak bazı jazz standartları ve popüler olmuş parçaların yeni yorumlarına yer vermiş. Ayrıca saksofonlarda Ned Goold, James Greene, Jerry Weldon, Mike Karn ve Dave Schumacher, trompetlerde Roger Ingram, Derrick Gardner, Leroy Jones ve Joe Magnarelli, trombonlarda Mark Mullins, Craig Klein, John Alfred ve Joe Barati. Bir de yaylı çalgılar grubu Harry Connick Jr'a eşlik ediyor.
Hepsinin de aranjörlüğünü, orkestrasyonunu sanatçı üstlenmiş. Vokal severlere öneriyoruz.

Steve Tyrell
This Guy's in Love
Columbia 513655 2 (2003)

Müzisyenler
Steve Tyrell (vo)
Alan Pasqua (p)
Chuck Berghoffer (b)
John Guerin (d)

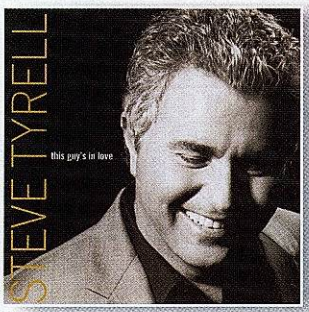

Bob Mann'in yönettiği büyük orkestra ve yukarıda isimlerini saydığımız müzisyenlerden oluşan bir grupla söyleyen Steve Tyrell'i vokal severlere öneriyoruz. 14 jazz standardı parçanın yer aldığı albümde güzel sololar yapan konuk sanatçılar da var; Bob Mann (g), Clary Terry (tp), Michael Brecker (s), Burt Bacharach (p), Plas Johnson (s), Lew Soloff (flgh), Antoine Silverman (vi).

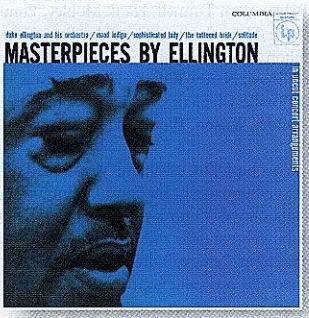

Duke Ellington
Masterpieces by Ellington
Columbia 512918 2 (2004)

Müzisyenler
Cat Anderson, Harold "Shorty" Baker, Nelson Williams, Andres Merenghito (Fats Ford), Ray Nance, Willie Cook (trompetler), Lawrence Brown, Quentin Jackson, Tyree Glenn, Britt Woodman,Juan Tizol (trombonlar), Mercer Ellington (French horn), Johnny Hodges, Wilie Smith (alto sax), Russell Procope (alto sax, clarinet), Jimmy Hamilton (tenor sax, klarinet), Paul Gonsalves (tenor sax), Harry Carney (bariton sax), Duke Ellington, Billy Strayhorn (piyano), Wendell Marshall (bas), Sonny Greer, Louie Bellson (davul), Yvonne Lanauze (vokal).
Duke Ellington Orkestrası'nın 1950-51 yılları arasında LP formatında yapmış olduğu kayıtların yeniden CD olarak basılmış hali. Mood Indigo (15:26), Sophisticated Lady (11:28), The Tattooed Bride (11:41), Solitude (8:24) yer alıyor. Ayrıca albümde Vagabonds, Smada, Rock Skippin' At The Blue Note adlı 3 parça "bonus track" olarak yer alıyor. Koleksiyoncular...

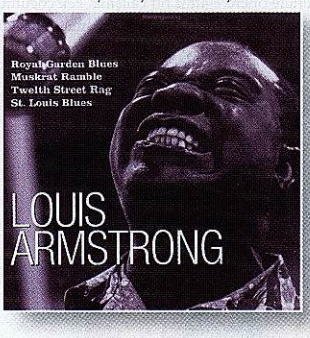

Louis Armstrong
Feelingswing
SMM 503298 2 (2001)
Louis Armstrong orkestrasının bir toplaması daha. Henri Renaud tarafından seçilmiş parçaların toplandığı 12 parçanın yer aldığı bir toplama.

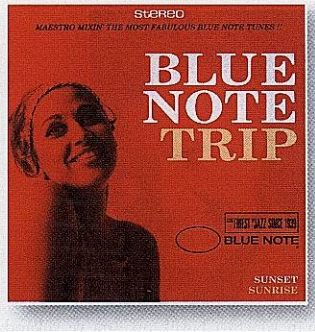

Blue Note Trip
Sunset Sunrise
Blue Note 593657 25 (2003)

Müzisyenler
Bobby Hutcherson, Grant Green, Dianne Reeves, Ronnie Foster, Lonnie Smith, Joe Torres, Donald Byrd, Bob Belden, Jimi Tunnell, Hank Mobley, Eumir Deodato, Eliane Elias, Soulive, Candido, Patti Drew, Chico Hamilton, Booster, Chalie Hunter, Norah Jones, Marlena Shaw, Nancy Wilson, Horace Silver, Joe Henderson, Coralie Clement, Molly Johnson, Ronny Jordan, Cassandra Wilson, Blue Mitchell.

2 CD'den oluşan bir DJ'lik çalışması; Maestro – Turntables. Sunset ve Sunrise gibi bir konu bulunmuş. Aynı seriden daha önce de Saturday Night, Sunday Morning başlıklı bir çalışma daha piyasaya çıkmıştı. Birbiri ardına devam eden "groovy" diye adlandırılabilecek parçalardan seçilmiş hoş vakit geçirtecek bir çalışma.

Pieces of Dream
Sensual Embrace
Blue Note 959980 (2004)

Müzisyenler
James Lloyd (p, prog)
Curtis Harmon (d, prog)
Michael Antonio (keyb)
Rohn Lawrence (g)

Fusion severlere önereceğimiz bir çalışma. Pek çoğumuzun bildiği 12 ballad'dan oluşan bir toplama. Parçalarda stüdyo ve programlama teknikleri bol bol kullanılmış. Türünden hoşlananlara öneriyoruz.

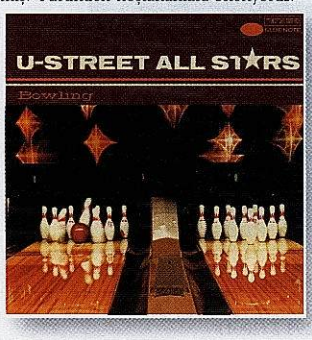

U-Street All Stars
Bowling
Blue Note 595727 (2004)

Müzisyenler
Markus Holkko (as)
Timo Lassy (ts)
Teemu Vinikainen (g)
Timo Tuppurainen (b)
Jussi Lehtonen (d)

Finlandiyalı 5 genç müzisyenden oluşan U-Street All Stars'ın kendi bestelerinden oluşan başarılı bir çalışma.

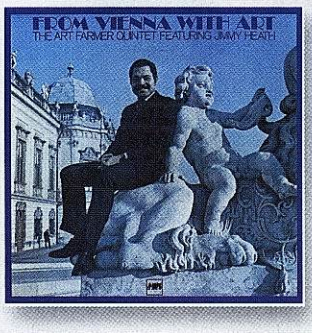

Art Farmer
From Vienna with Art
Universal 9811443 (2003)

Müzisyenler
Art Farmer (flgh)
Jimmy Heath (ts, ss, flt)
Fritz Pauer (p)
Jimmy Woode (b)
Erich Bachtragl (d)

Art Farmer bebop döneminin trompetçilerinden biri (daha çok flugel horn'u tercih eder aslında) olsa da ekonomik çalmasıyla tanınır. Albüm orijinal olarak LP formatında 1970'de Almanya'da kaydedilmiş. Birinci yüzünde Cascavelo, The Day After, Con-Feb, ikinci yüzünde ise The Gap Sealer, Cocodrilo, Whole Tune Stomp adlı parçalar yer alıyor. Bu yeniden basım CD'ler arşivcilere ilaç gibi...

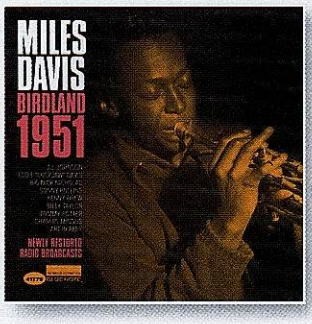

Miles Davis
Birdland 1951
Blue Note 41779 27 (2004)

Müzisyenler
Miles Davis (tp)
J.J.Johnson (tb)
Sonny Rollins (ts)
Kenny Drew (p)
Tommy Potter (b)
Art Blakey (d)

52.Cadde'deki Birdland'de 1951 yılından 3 ayrı günün kaydı. 2 Haziran'da ve 17 Şubat'taki kayıtta yukarıda adları sayılı olan müzisyenler, 10 Eylül'dekinde ise; Miles Davis ve Art Blakey dışında Eddie "Lockjaw" Davis (ts), Big Nick Nicholas (ts), Billy Taylor (p), Charles Mingus (b) yer alıyorlar. Albümün içindeki "liner-note"larda uzun uzun dönemin hikayesi Ira Gitler tarafından anlatılmış. Arşivcilere öneriyoruz.

Stan Kenton
Back to Balboa
Capitol Jazz 9659121 (2004)

Müzisyenler
Bill Perkins (ts), Ricchie Kamuca (ts)
Sam Noto (tp)
Bill Robinson (as)
Archie LeCoque (tb)
Bob Fitzpatrick (tb)

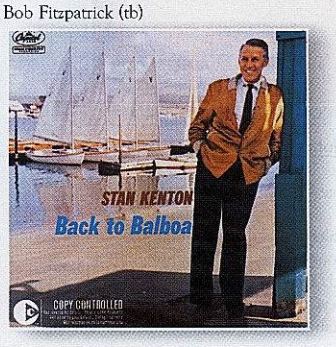

Bu CD'de bir yeniden basım. Stan Kenton'un Balboa'daki Rendevous Ballrom'da 1957-58 yıllarında, artık orkestra devrinin kapanmaya yüz tuttuğu zamanlardaki kayıtları. 2000 kişilik bu muhteşem salonun ses düzeni, dekorasyonu orkestra için değiştirilir, 125 bin USD kadar paralar harcanır ama salonda maalesef 20-30 kişi ancak ya vardır ya yoktur. Rock'n Roll ve Elvis Presley dönemi başlamıştır. İşte bu kayıtlar belki de sizleri o zamanlara götürecek.

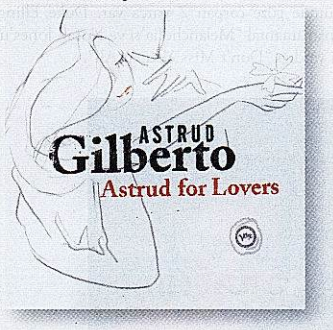

Astrud Gilberto
Astrud for Lovers
Verve 9860995 8 (2004)

Müzisyenler
Astrud Gilberto (vo), Stan Getz (ts)
Bud Shank (flt), Kai Winding (tb)
Antonio Carlos Jobim (g)
Kenny Burrell (g), Gary Burton (vib)
Gene Cherico (b), Joe Hunt (d)
Grady Tate (d)
Verve firması yeni bir seri ile piyasada "... for Lovers". 12 parçanın yer aldığı toplama vokal ve jazz'da aşk parçaları sevenlere öneriyoruz.

Ella Fitzgerald
Ella for Lovers
Verve 653312 4 (2004)

Müzisyenler
Ella Fitzgerald (vo)
Ellis Larkins (p)
Paul Smith (p)
Herb Ellis (g)
Barney Kessel (g)
Wilfred Middlebrooks (b)
Joe Mondragon (b)
Alvin Stoller (d)

John Coltrane
Coltrane for Lovers
Verve 4936125 (2004)

Müzisyenler
John Coltrane (ts)
Duke Ellington (p)
McCoy Tyner (p)
Aaron Bell (b)
Jimmy Garrison (b)
Reggie Workman (b)
Roy Haynes (d)
Elvin Jones (d)
Sam Woodyard (d)
Johnny Hartman (vo)

Christmas for Lovers
Verve 8095805 (2004)

Müzisyenler
Mel Torme, Ella Fitzgerald, Joe Sample, Shirley Horn, Joe Williams, Yusef Lateef, Billy Eckstine, Dinah Washington, Ramsey Lewis, Antonio Carlos Jobim, Oscar Peterson, Diana Schuur, Gerry Mulligan and Paul Desmond, Abbey Lincoln, Kenny Burrell.

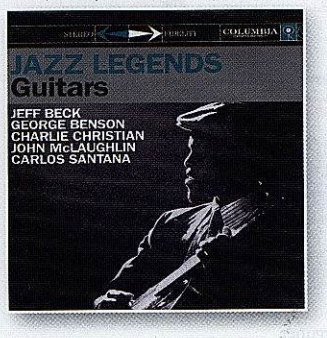

Jazz Legends
Guitars
Columbia 50429594 (2002)

Müzisyenler
Lonnie Johnson, Charlie Christian, Jim Hall, Charlie Byrd, George Benson, Jeff Beck, Eric Gale, Russell Malone, John McLaughlin, Al Di Meola, Paco De Lucia, Carlos Santana, Allan Holdsworth, Mike Stern, Peter White, Martin Taylor.

Columbia'dan çıkan seri de "Legends". 2'şer CD'den hazırlanmış bu toplamalar, yeni başlayanlar, öğrenciler için ideal.

Jazz Legends
Piano
Columbia 50429198 (2002)

Müzisyenler
Marcus Roberts, Bix Beiderbecke, Earl Hines, Art Tatum, Leonard Caston, Erroll Garner, Red Garland, Billy Strayhorn, Dave Brubeck, Thelonious Monk, Bud Powell, Bill Evans, Harold Mabern, Keith Jarrett, Herbie Hancock, Ellis Marsalis, Mulgrew Miller, Joey Calderazzo.

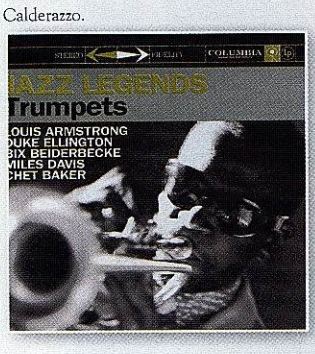

Jazz Legends
Trompets
Columbia 50429693 (2002)

Müzisyenler
Louis Armstrong, Bix Beiderbecke, Buck Clayton, Cootie Williams, Rex Stewart, Wendell Brunious, Henry "Red" Allen, Roy Eldridge, Joe Newman, Harry James, Miles Davis, Chet Baker, Donald Byrd, Woody Shaw, Terence Blanchard, Freddie Hubbard, Mark Isham.

Jazz Legends
Saxophone
Columbia 50429099 (2002)

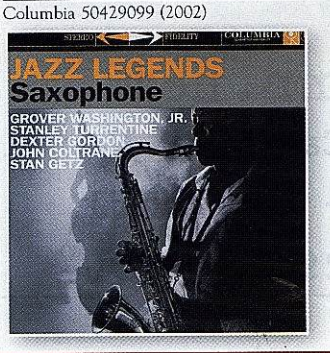

Müzisyenler
Charlie Rouse, John Coltrane, George Coleman, Stan Getz, Jimmy Rowles, Mal Waldron, Lester Young, Coleman Hawkins, Ben Webster, Johnny Hodges, Paul Gonsalves, Paul Desmond, Hank Mobley, Dexter Gordon, Wayne Shorter, Stanley Turrentine, Gato Barbieri, Grover Washington Jr., Carter Jefferson.

Jazz Legends
Drum 'n' Bass
Columbia 50429396 (2002)

Müzisyenler
Gene Krupa, Art Blakey, Philly Joe Jones, Tony Williamas, Lenny White, Ray Baretto, Giovanni Hidalgo, Leon Parker, Jeff "Tain" Watts, Charles Mingus, Paul Chamber, Ron Carter, Paul Jackson, Jaco Pastorious, Stanley Clarke, Richard Bona, Lemonte Wooten.

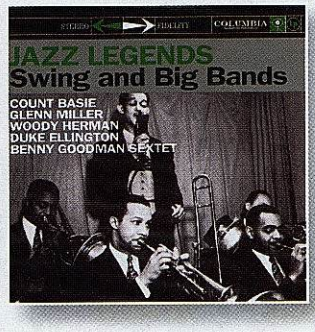

Jazz Legends
Swing and Big Bands
Columbia 50428993 (2002)

Müzisyenler
Fletcher Henderson and his Orchestra, Nobel Sissle and his Orchestra, Duke Ellington Orchestra, Count Basie & His Orchestra, Benny Goodman Sextet, Cab Calloway, Glenn Miller, Dorsey Brothers, Les and Larry Elgart, Woody Herman, Gerry Mulligan and his Orchestra, Gil Evans, Dirty Dozen Brass Band, Tower of Power.

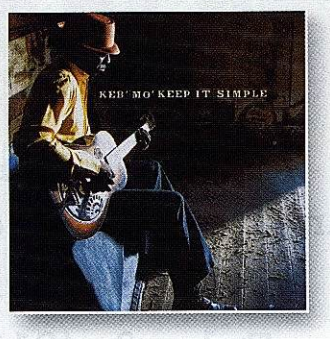

Keb' Mo'
Keep It Simple
Sony 51529729 (2004)

Jazz Forever
Universal 81893884 (2004)

Müzisyenler
Chick Corea, Herbie Hancock, Cassandra Wilson, Terry Calier, Fred Astaire, Ben Webster, Anita O'Day, Charlie Mingus, Dinah Washington, Chuck Mangione, Ella Fitzgerald, Dave Crusin, Astrud Gilberto, John Coltrane, Louis Armstrong, Nina Simone, David Benoit, Nat King Cole, Laura Fygi, Dizzy Gillespie, Diane Schuur, Patti Austin, Stephane Grapelli, Count Basie, Cannonball Adderley, Ornette Coleman, Courtney Pine, Stan Getz, Quincy Jones, Yellow Jackets, Benny Goodman, Bill Evans, Billie Holiday, Geri Allen, Lalo Schifrin, Kenny Burell, Lester Young, Ramsey Lewis, Night Ark, Don Cherry, Coleman Hawkins, Caetano Veloso, Wes Montgomery, Shirley Horn.
3 CD'de toplanmış tam 46 gelmiş geçmiş en sevilen parça. Yine jazz'a yeni beşlayanlara öneriyoruz.

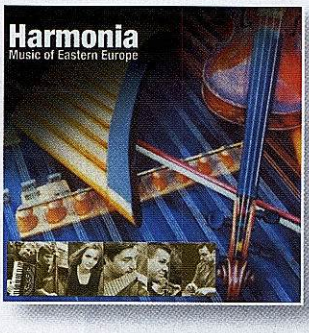

Harmonia
Music of Eastern Europe
Traditional Crossroads 4313 (2003)

Müzisyenler
Walt Mahovlich (acc)
Beata Begeniova (vo)
Marco Dreher (vi, tambur)
Andrei Pidkivka (ney)
Adam Good (b, g)

Amerika'da muhtelif şehirlerde yaşayan Batı Avrupalılar yüreklerinden kopan bu şarkıları CD haline getirmişler. Croat, Macar, Ukraynalı, Slovak kökenlerinden gelen geçmişlerini hiç unutmamışlar.

Sotuma-Sere
Papa Susso
Traditional Crossroads 4317 (2003)

Afrika, Gambia'lı müzisyen Alhaji Papa Susso Mandinka kabilesinden. Bu müziği merak edenlere...

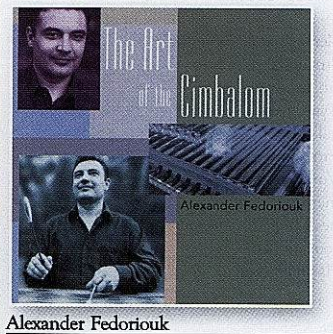

Alexander Fedoriouk
The Art of the Cimbalom
Traditional Crossroads 4314 (2003)
Batı Avrupa müziğinin önemli enstrümanlarından "cimbalom" ile yapılmış müzikler.

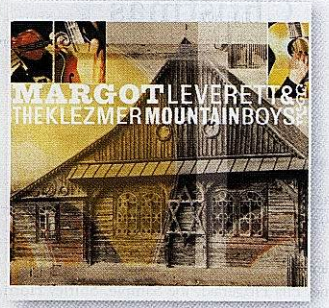

Margot Leverett
The Klezmer Mountain Boys
Traditional Crossroads 4318 (2003)

Kudsi Erguner
Beyzade Prens Kantemir
Equinox 5500329 (2004)

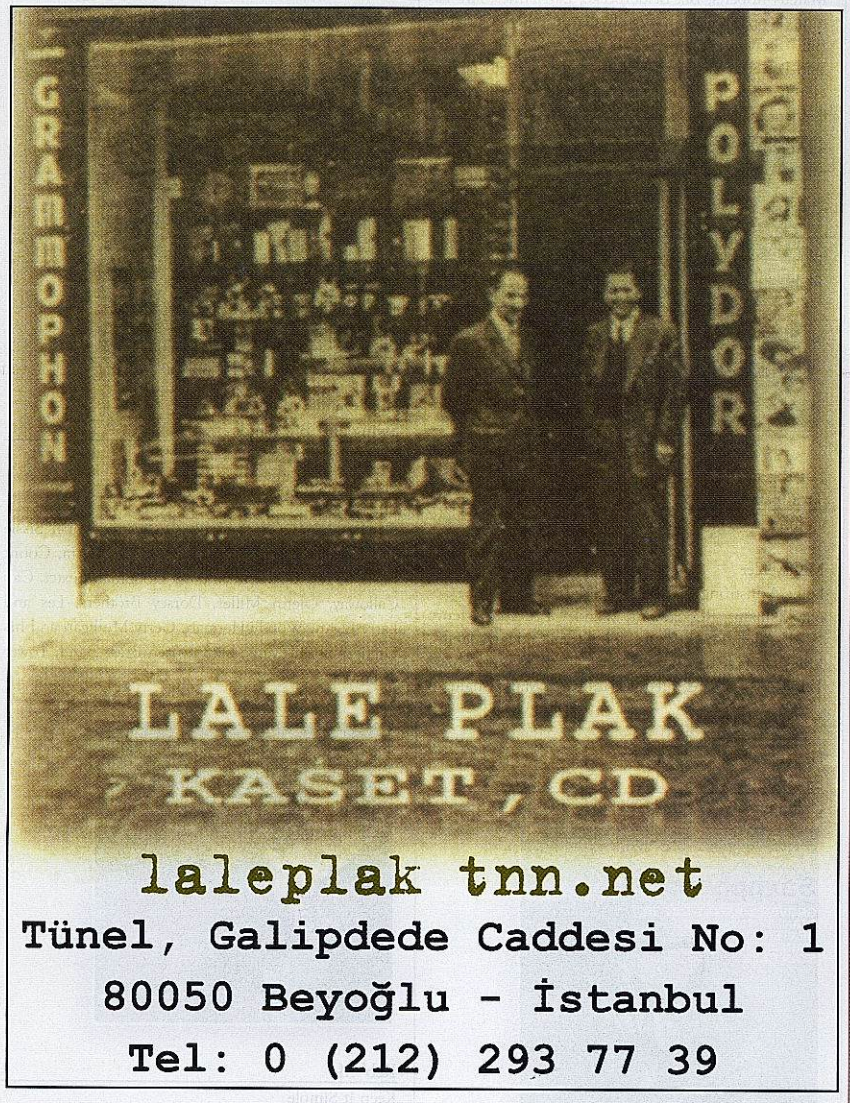

ALKIŞLAR 10 YIL ÖZEL

Jazz 10. yaşına yaklaşıyor! Bizimle birlikte jazz dünyamız da büyüyor; genç kuşak müzisyenler sahnedeki yerlerini almaya, yerli yapım albümler vitrine daha sık çıkmaya başladı. Son on yıldaki gelişmeler karşısında daha önce yalnızca bir kere gerçekleştirdiğimiz Alkışlar'ın kapsamlısını yapmak kaçınılmazdı. Alkışlar'ın bir ödüllendirme yanında bir dönemi belgeleme, beğenileri paylaşma ve jazz dünyamızı renklendirme anlamında da önem taşıdığını düşünüyor ve sizi bir an önce oylarınızı göndermeye çağırıyoruz!

ON YILIN ALBÜMÜ

1 Acid Trippin ..... Midnite Rebels
2 Asia Minor ..... Sokak Boyunca
3 Asia Minor ..... Longa Nova
4 Asia Minor ..... Kedi Rüyası
5 Arto Tunçboyacıyan .... New Apricot
6 Aşkın Arsunan ..... One A Day
7 Audio Fact ..... Asitane
8 Audio Fact ..... Black Spot
9 Aydın Esen ..... Aydın Esen
10 Aydın Esen ..... Living
11 Aydın Esen ..... Pictures
12 Aydın Esen ..... Timescape
13 Ayşe Tütüncü ..... Çeşitlemeler
14 Ayşegül Yeşilnil ..... Rüzgara Şarkılar Söyle
15 Cengiz Baysal ..... Yıldızların üstünde
16 Emin Fındıkoğlu ..... Sinir Standards & ..... Other Dog Songs
17 Ergin Özler ..... Cold Fever
18 Erkan Oğur ..... Bir Ömürlük Misafir
19 Erol Pekcan ..... Jazz Semai (yeniden tasım)
20 Erol Pekcan ..... Soul Eyes
21 Esin Afşar ..... Caz Yorumuyla ..... Aşık Veysel
22 Feyza ..... I'm New
23 Gürol Ağırbaş ..... Bas Şarkıları
24 Gürol Ağırbaş ..... Bas Şarkıları 2
25 Habbecik ..... Habbecik
26 İlhan Erşahin ..... Home
27 İlhan Erşahin ..... Love Trio
28 İlhan Erşahin ..... She Said
29 İlhan Erşahin ..... Virgo
30 İlhan Erşahin ..... Wonderland
31 Kamil Erdem ..... A Tale of Bass
32 Kerem Görsev ..... Existence
33 Kerem Görsev ..... For Murat
34 Kerem Görsev ..... Hands & Lips
35 Kerem Görsev ..... I Love May
36 Kerem Görsev ..... Laid-Back
37 Kerem Görsev ..... November in ..... St.Petersburg
38 Kerem Görsev ..... Relaxing
39 Kerem Görsev ..... Warm Autumn
40 Kerem Görsev ..... Meeting Point
41 Lifeline ..... Nova Express
42 Lodos ..... Lodos
43 Maffy Falay ..... Live at Ist. Jazz Fest. '94
44 Mahmut Yalay ..... Boyoz
45 Mehmet Ergin ..... Beyond the Seven Hills
46 Mustafa Süder & İlyas Mirzayev ..... Aşk Rüyaları
47 Nilüfer Ruacan Verdi ... Mana
48 Oğuz Büyükberber ..... A Z
49 Oğuz Büyükberber ..... Canlı
50 Oğuz Büyükberber ..... Velvele
51 Okay Temiz ..... Black Sea Art Projects
52 Okay Temiz ..... Darbukasandzurnas
53 Okay Temiz ..... Fishmarket
54 Okay Temiz ..... Green Wave
55 Okay Temiz ..... Karnataka
56 Okay Temiz ..... Karşılama
57 Okay Temiz ..... Kutlama
58 Okay Temiz ..... Magnetic Band
59 Okay Temiz ..... Okay Temiz & Mehteran
60 Okay Temiz ..... Our Trip So far
61 Okay Temiz ..... Yaşamın Ritmi-Balkan Art
62 Osman İşmen ..... Jazz Eastern
63 Önder Focan ..... Beneath The Stars
64 Önder Focan ..... Erken
65 Önder Focan ..... Jazz Guitar
66 Önder Focan ..... On The Bosphorus
67 Önder Focan ..... REMinisce
68 Önder Focan ..... Sekiz
69 Önder Focan ..... Spontaneous Int'l ..... Jazz Friends
70 Önder Focan ..... Standard A'la Turc
71 Önder Focan ..... Vocalists
72 Özay Fecht ..... Antiquated Love
73 Pasaporte Latino ..... Latin Türküler
74 Senem Diyici ..... Takalar
75 Senem Diyici ..... Tell Me Trabizon
76 Sibel Köse & Ahmet Gülbay ..... Bossa Lova
77 Tayfun & Ağrı Dağı Efsanesi ..... Caz ve Destan
78 Timuçin Şahin ..... Slick Road
79 Tolga Tüzün ..... Nix
80 Trio Mrio ..... Trio Mrio
81 TRT İstanbul Caz ve Hafif M.O. ..... Cond. Süheyl Denizci
82 Tuna Ötenel ..... L'Ecume De Vian
83 Tuna Ötenel ..... Sometimes
84 Tuna Ötenel ..... Voyageur
85 Yıldız İbrahimova ..... Balkananatolia
86 Yıldız İbrahimova ..... Işığın Sesi
87 Yıldız İbrahimova ..... Marcanja

Lütfen yukarıdaki rakamları kullanınız

HATIRLATMALAR

- Her kategori kendi içinde isme göre alfabetik olarak düzenlenmiştir.
- Albüm kategorisi Türkiye'de dağıtılmış albümlerle sınırlandırılmıştır. Ancak, müzisyen değerlendirmelerinde yurtiçi veya yurtdışı çalışmalar arasında ayrım gözetilmemektedir.
- "Öncü Ses" alanında örneği az veya ilk niteliğindeki müzisyenleri kapsamaktadır.
- Besteci kategorisindeki müzisyenler eserlerinin sahnede seslendirmiş veya albümde yayınlanmış oluşuna göre belirlenmiştir.
- Yabancı müzisyen kategorisi son on yıl içinde uzun süreli olarak ülkemizde bulunmuş yabancı müzisyenleri kapsamaktadır. Festivaller veya konserler için ülkemize gelen yabancı müzisyenler bu kapsam dışındadır.
- "Kayda Değer Müzisyen/Grup" kategorisi kendi adına yayınlanmış albümü bulunmayan yerli müzisyenleri kapsar.
- "Kesişmeler" doğrudan jazz olarak nitelenemeyecek, ancak doğaçlamaya veya jazza yakın unsurlarıyla dikkat çeken projeleri kapsar.
- Yazar kategorisindeki isimler ulusal boyutta dağıtımı olan yayınlarda yer almış olanlarla sınırlandırılmıştır.

KURALLAR

- Her kategoride en fazla üç seçenek belirtilmelidir; üçten fazla seçenek gösterilen kategorilerdeki tercihler sayım dışı bırakılacaktır.
- Seçimlerinize karşılık gelen rakamları kategorilerin sonunda bulunan kutucuklara yazınız.
- Anket formu üç sayı (Nisan, Temmuz, Ekim 2004) boyunca yayınlanacaktır; fotokopi ile çoğaltılmış formlar geçerli sayılmayacaktır. Gönderiler en geç 15 Aralık 2004 tarihini taşımalıdır.
- Kategorilerin varolan tüm seçenek ve isimleri kapsaması amaçlanmıştır. Liste dışında bulunan bir seçiminiz olduğunda kutucukta yazıyla gösteriniz.

ELEKTRİK BAS

1 Alp Ersönmez
2 Batur Yurtsever
3 Cemal Serezoğlu
4 Çağlayan Yıldız
5 Demirhan Baylan
6 Erdal Akyol
7 Ergun Eremkar
8 Eylem Pelit
9 Gürol Ağırbaş
10 Hakan Behlil
11 Hakan Yelbiz
12 İlker Özalp
13 İlkin Deniz
14 Kamil Erdem
15 Mümtaz Solmaz
16 Murat Ejder
17 Nezih Yeşilnil
18 Ozan Mustuoğlu
19 Raci Pişmişoğlu
20 Selçuk Karaman

Lütfen yukarıdaki rakamları kullanınız

AKUSTİK BAS

1 Caner Kaptan
2 Erdal Akyol
3 Kamil Erdem
4 Kürşat And
5 Mahmut Yalay
6 Nezih Yeşilnil
7 Selçuk Sun
8 Volkan Hürsever
9 Yaz Baltacıgil

Lütfen yukarıdaki rakamları kullanınız

DAVUL

1 Ateş Tezer
2 Atilla Engin
3 Ayhan Öztoplu
4 Berke Özgümüş
5 Can Kozlu
6 Cankut Özgül
7 Cem Aksel
8 Cengiz Baysal
9 Deniz Dündar
10 Durul Gence
11 Emre Kartarı
12 Erdinç Şenol
13 Ergin Özler
14 Erhan Seçkin
15 Ferit Odman
16 Mert Önal
17 Selim Selçuk
18 Turgut Alp Bekoğlu
19 Veysel Çadır
20 Volkan Öktem

Lütfen yukarıdaki rakamları kullanınız

VURMALI ÇALGILAR

1 Arto Tunçboyacı
2 Burhan Öçal
3 Cenk Sarkuş
4 Engin Gürkey
5 Feyyaz Çakmak
6 Müge Tertan
7 Okay Temiz
8 Saruhan Erim
9 Serdar Gönenç
10 Timuçin Gürer
11 Tunç Çakır

Lütfen yukarıdaki rakamları kullanınız

GİTAR

1 Bilal Karaman
2 Bora Uzer
3 Çağlayan Yıldız
4 Cem Nasuhoğlu
5 Cem Tuncer
6 Cihan Tertan
7 Efe Bahadır
8 Ercüment Ateş
9 Kamil Özler
10 Murat Arkan
11 Neşet Ruacan
12 Onur Türkmen
13 Önder Focan
14 Rene Macaroğlu
15 Sarp Maden
16 Şevket Akıncı
17 Sıtkı Sırtanadolu
18 Süreyya Doğrular
19 Timuçin Şahin

Lütfen yukarıdaki rakamları kullanınız

SAKSOFON

1 Barış Ertürk
2 Barış Özer
3 Çağdaş Oruç
4 İlhan Erşahin
5 Levent Altındağ
6 Meriç Demirkol
7 Selçuk Suna
8 Serdar Barçın
9 Serhan Erkol
10 Tahsin Ünüvar
11 Volkan Şanda
12 Yahya Dai

Lütfen yukarıdaki rakamları kullanınız

PİYANO

1 Ali Perret
2 Aşkın Arsunan
3 Aydın Esen
4 Ayşe Tütüncü
5 Baki Duyarlar
6 Burak Bedikyan
7 Can Ayer
8 Can Çankaya
9 Emin Fındıkoğlu
10 Erkan Gürsal
11 Genco Arı
12 Kent Mete
13 Kerem Görsev
14 Kürşat Deniz
15 Mehmet Ali Sanlıkol
16 Nilüfer Verdi
17 Selen Gülün
18 Selim Benba
19 Serkan Özyılmaz
20 Tolga Bedir
21 Tolga Tüzün
22 Tuna Ötenel

Lütfen yukarıdaki rakamları kullanınız

TUŞLULAR

1 Ali Perret
2 Aşkın Arsunan
3 Aydın Esen
4 Ayşe Tütüncü
5 Emin Fındıkoğlu
6 Emre Tukur
7 Ercüment Vural
8 Mehmet Ali Sanlıkol
9 Selen Gülün
10 Serkan Özyılmaz

Lütfen yukarıdaki rakamları kullanınız

TROMPET

1 Can Çankaya
2 Erkut Gökgöz
3 Güray Aktalay
4 Halil İbrahim Işık
5 İmer Demirer
6 Maffy Falay
7 Şenova Ülker

Lütfen yukarıdaki rakamları kullanınız

TROMBON

1 Aycan Teztel
2 Berna Sağdıç
3 Doğan Aykon
4 Elvan Aracı
5 Emre Kayhan
6 Eray Zikgus
7 Fatih Erkoç
8 Gökay Göksen
9 Hakan Çimenot

Lütfen yukarıdaki rakamları kullanınız

VOKAL

1 Ajlan Büyükburç
2 Aydın Kahya
3 Ayşe Gencer
4 Ayşegül Yeşilnil
5 Ayten Alpman
6 Bora Uzer
7 Cihan Tertan
8 Ece Göksu
9 Erkut Taçkın
10 Ersin Yüce
11 Feyza
12 Gülüş Gülcügil
13 Güngör Yücel
14 Jülide Özçelik
15 Melis Sökmen
16 Nükhet Ruacan
17 Özay Fecht
18 Selen Gülün
19 Şenay Lambaoğlu
20 Senem Diyici
21 Sibel Gürsoy
22 Sibel Köse
23 Yıldız İbrahimova

Lütfen yukarıdaki rakamları kullanınız

"ÖNCÜ SES"

1 Aycan Teztel (arr)
2 Emin Fındıkoğlu (arr)
3 Erkan Oğur (bağlama)
4 Hasan Kocamaz (mel)
5 Oğuz Büyükberber (cl)
6 Reyent Bölükbaşı (cello)
7 Serdar Barçın (fl)
8 Süheyl Denizci (arr)
9 Tevfik Akbaşlı (vib)
10 Yahya Dai (EWI)
11 Yavuz Darıdere (org)

Lütfen yukarıdaki rakamları kullanınız

BESTECİ

1 Aydın Esen
2 Cengiz Baysal
3 Emin Fındıkoğlu
4 Kerem Görsev
5 Mahmut Yalay
6 Oğuz Büyükberber
7 Önder Focan
8 Sarp Maden
9 Selen Gülün
10 Timuçin Şahin
11 Tolga Tüzün

Lütfen yukarıdaki rakamları kullanınız

MÜZİK ŞİRKETİ

1 Ada
2 Aura
3 Balet
4 DMC
5 Doublemoon
6 EMI-Blue Note Türkiye
7 Kalan
8 Universal Türkiye

Lütfen yukarıdaki rakamları kullanınız

YABANCI MÜZİSYEN

1 Butch Morris (cond)
2 Donovan Mixon (g)
3 Ilyas Mirzayev (p)
4 Janusz Szprot (p)
5 Lloyd Chisholm (tp)
6 Mike Wilkens (ts, as)
7 Randy K.Esen (vo)
8 Ricky Ford (ts)

Lütfen yukarıdaki rakamları kullanınız

"KAYDA DEĞER" JAZZ MÜZİSYENİ / GRUBU

Lütfen üç isim yazınız.

1 .....
2 .....
3 .....

"KESİŞMELER"

1 Akın Eldes
2 Asia Minor
3 Baba Zula
4 Boyoz
5 Burhan Öçal
6 Erkan Oğur
7 Gülüş Gülcügil - Betty Ween
8 Laço Tayfa
9 Mercan Dede
10 Okay Temiz
11 Tamburada
12 Wax Poetic
13 Yansımalar
14 Yarkın Ritm Grubu

Lütfen yukarıdaki rakamları kullanınız

YAZAR

1 Ali Sönmez
2 Can Ergelmiş
3 Hülya Tunçağ
4 Metin Paksoy
5 Orhan Kahyaoğlu
6 Özge Baykan
7 Raife Polat
8 Sadettin Davran
9 Seda Binbaşgil
10 Serdar Karabatı
11 Serhan Yedig
12 Sevin Okyay
13 Tunçel Gülsoy
14 Viktor Bensusan
15 Yavuz Baydar

Lütfen yukarıdaki rakamları kullanınız

DÜNYADA ON YILIN MÜZİSYENİ / GRUBU

Lütfen üç isim yazınız.

1 .....
2 .....
3 .....

Lütfen büyük harf kullanınız.

İSİM .....
SOYİSİM .....
YAŞ .....
ADRES .....
.....
TEL .....
E-MAIL .....

Formları posta ile göndereceğiniz adres: Kuledibi Sk. No: 14 Galata / İstanbul • Fax: 0216. 486 08 20 • e-mail: ofocan@prizma.com

Hakan Çimenot, Tuna Ötenel, Emin Fındıkoğlu, Neşet Ruacan.

Nezih Yeşilnil'in doğumgününde.

Neşet Ruacan, Önder Focan.

Sibel Köse, Selen Gülün.

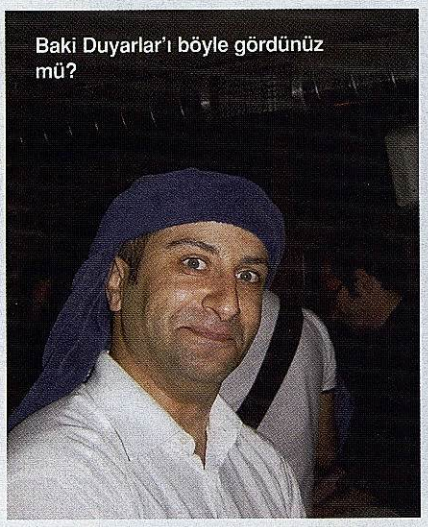
Baki Duyarlar'ı böyle gördünüz mü?

Neşet Ruacan, Önder Focan.

Şenay Lambaoğlu, Nilüfer Verdi.

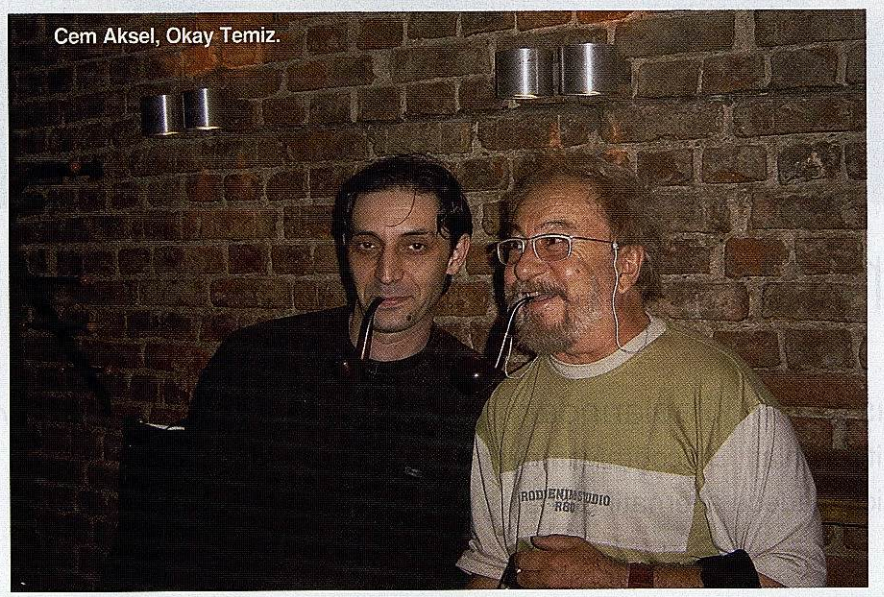
Cem Aksel, Okay Temiz.

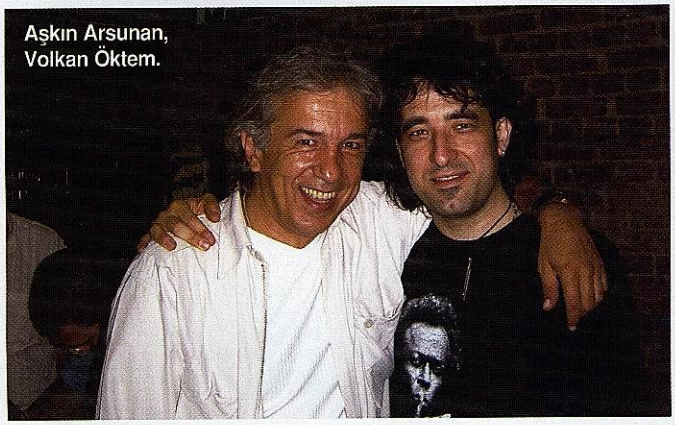
Aşkın Arsunan, Volkan Öktem.

Erdal Akyol, Baki Duyarlar, Cem Aksel.

© Bünyad Dinç

Burası Türkiye. Şaşırdınız mı?

Alışılmış turizm kitaplarındaki popüler görüntülere benzemiyor değil mi?
Burası Bitlis, Ahlat! Bu coğrafyanın sunduğu sürprizlerden yalnızca biri.
Görmek için sadece alternatif bir bakış açısı yeterli...

BOYUT KİTAPLARI

Tel: 0212 629 53 00 (30 hat) Faks: 0212 629 05 74-75 www.boyut.com.tr

Küçük Oteller Kitabı 2004

Sevan ve Müjde Nişanyan'dan Türkiye'nin en güzel küçük otelleri.

Herkesin Bilmediği Olağanüstü Yerler

Kitle turizmine hedef olmamış 100 dolayında sıradışı yer. Sevan ve Müjde Nişanyan'dan.

Karadeniz

Sevan ve Müjde Nişanyan'dan Türkiye'nin kuzeyi için gezginin el rehberi.

Gezginler için İstanbul

Oteller / Tarih / Kültür/ Alışveriş... Kıtalararası bir metropol...

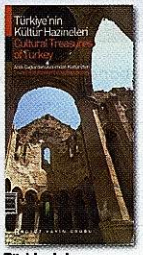

Türkiye'nin Kültür Hazineleri

Antik çağlardan günümüze kültür izleri...

Türkiye'nin Doğusu

Renklerin coğrafyasına yolculuk...

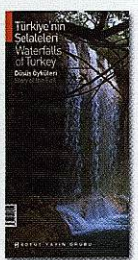

Türkiye'nin Şelaleleri

Düşüş Öyküleri... Türkiye'nin gizli şelaleleri, keşfedilmemiş doğa harikaları...

Türkiye'nin Mavi Yolları

Uygarlıklar denizinde masalsı yolculuklar...

Türkiye'nin Doğa Cennetleri

Gizli kalmış koylardan, keşfedilmemiş coğrafyalara yolculuk...

Türkiye'nin Kutsal Mekanları

Anadolu toprağında inanç yolları...

Türkiye'nin Tek Jazz Dergisi

Jazz müziği, diğer müzik türlerinden farklı olarak kalıplara ve sınırlamalara kendini hapsetmemiş, özgürlükçü bir müziktir... Dinleyicisinin yaşı yoktur...

Jazz müziği ile ilgili Türkiye'de kaynak, bilgi ve belge kolay kolay, hatta hiç bulunamadığı için, bu alandaki boşluğu yine jazz müziğini ve dinleyicisini destekleyen kuruluşlarla birlikte **Jazz** dergisi kapatıyor...

ABONE FORMU

Yılda dört sayı yayınlanan **Jazz** dergisine abone olmak istiyorum.

ADI SOYAD

ADRESİ

POSTA KODU

ŞEHİR TEL FAKS

KREDİ KARTI İLE

Kredi kartı hesabıma 16.000.000 TL'yi borç kaydediniz

❑ VISA ❑ MASTERCARD ❑ EUROCARD ❑ DINERS CLUB

Kredi Kartı No : |_|_|_|_| |_|_|_|_| |_|_|_|_| |_|_|_|_|

Adı Soyadı : |_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|

Geçerlilik Tarihi : |_|_| |_|_| İMZA

Şirket ise vergi dairesi ve no.su: .....

HAVALE İLE

Abone bedeli olan 16.000.000 TL'yi Boyut Yayıncılık A.Ş.'nin

❑ Akbank Harbiye Şubesi 11029-6no'lu hesabına yatırdım, fotokopisi ektedir.

❑ İş bankası Altınbakkal Şubesi 30421-243949 no'lu hesabına yatırdım, fotokopisi ektedir.

❑ Vakıflar Bankası Osmanbey Şubesi 2028301no'lu hesabına yatırdım, fotokopisi ektedir.

❑ Yapı Kredi Matsit Şubesi 1000254-3 no'lu hesabına yatırdım, fotokopisi ektedir.

■ Bu formu doldurduktan sonra 212.629 05 75 no'lu faks'a ya da Boyut Yayın Grubu Matbaacılar Sitesi, 1. Cad No: 115 (Milliyet gazetesi arkası) 34560 Bağcılar-İstanbul adresine gönderiniz. Tel: 0.212. 629 53 00 (30 hat)

SUBSCRIBE TO JAZZ

❑ Yes, I want to subscribe to the JAZZ

❑ One year (4 issues) 20.00 $

❑ Check enclosed

❑ Charge my ❑ VISA ❑ MASTERCARD ❑ EUROCARD ❑ DINERS CLUB

Account number: |_|_|_|_| |_|_|_|_|

Expiration Date: |_|_| |_|_|

Signature: .....

NAME

STREET

CITY, STATE, PROVINCE

COUNTRY, ZIP/POSTAL CODE

■ After filling completely, plase send this form to the fax number or to the address mentioned below:
Adres: Boyut Yayın Grubu Matbaacılar Sitesi, 1. Cad No: 115 (Milliyet gazetesi arkası) 34560 Bağcılar-İstanbul adresine gönderiniz. Tel: +90.212. 629 53 00 (30 Lines) Fax: +90.212.629 05 75

Alp Ersönmez

Okuduğunuz bu Körleme'yi müzisyenin Jelatin ve Quartet Muartet ile çalmakta olduğu geçen Şubat ayı başında, Nardis jazz kulübünde yapmıştık.

Serdar Karabatı
skarabati@bilgi.edu.tr

Kai Eckhardt www.kaizone.com
Honour Simplicity, Respect the Flow | 2000 Naim www.naim-audio.com
Re-United (Eckhardt)
Kai Eckhardt (eb, fb), Aydın Esen (p, keyb), Sean Rickman (d)

Çok bildiğim bir çalış tarzı değil, ama sanki Stanley Jordan'ın seksenlerde yaptıklarının basa uyarlanmışı gibi. Bir basçı grubu olduğu belli, bir kere basçının bulmuş olduğu bir riff üzerine gidilmiş. Ayrıca, piyanistin ağırlığı en az düzeyde tutulmuş; soloya kadar piyanist efektif seslerle katıldı sadece. Ortalarda rocklaşır gibi oldu, Billy Sheehan, Dennis Chambers ve Larry Goldings üçlüsü gibi; ama burada Hammond org olmadığı için onlar olamaz. Tanıdığım biri değil gibi; ilk başta Jonas Hellborg olabilir mi diye düşündüm, onun biraz buna benzer şeyleri vardır. Tap ile slap ile arası çalan basçıları çok takip etmiyorum ama onların arasında iki yön vardır, biri Victor Wooten, Alain Caron gibi fusion/rock olup da aynı zamanda pop havalarının olduğu, bir de daha buna yakın, nasıl diyeyim... ECM'in daha progresif kayıtları gibi bir şeyler. Bu tarz şeyler fazla dinlemiyorum, basçı müziği çok çok dinlemiyorum. (Gülerek) Bu parça "bas bas" bağırıyor, çünkü davulcunun da rolü en azda tutulmuş, ritme fazla müdahele ettirmemiş basçı. Daha meşgul çalan bir davulcu olsa çok başka şeyler olabilir. Egoist bir müzik olduğu için demiyorum, ama böyle tasarlanmış. Bas tonu genelde duyduğum slap tonları gibi değil, biraz koyultulmuş. Çünkü tap ile slap arası, slapleri de daha çok klavye üzerinden çalıyor gibi. Bir ara naylon telli akustik bas olabilirmiş gibi de geldi tınıdan, ama değil.

[Müzisyenin isteği üzerine basçının ismini söylüyorum]

Kai Eckhardt olduğunu anlamalıydım aslında. Eckhardt'ın Hint müziğine düşkünlüğünü biliyorum, bu ara John McLaughlin'in yetmişlerde girdiği şeylerin devamı niteliğinde işler peşinde. Ritmik değişimleri belli müzikal cümleler olarak düşünüyor, melodiyle ritm aynı anda dönen ifadeler oluyor. Dinlemekten çok sayamadım ama 19/8 gibiydi neredeyse; çok ilginç, takip etmesi çok zor bir tartım. Ama onu bile ikiye bölmüş, 10/8 ve 9/8 gibi. Şimdi oturdu kafamda Kai oluşu! Aydın'la [Esen] olan kaydı mı?

[Onaylıyorum ve albüm kitapçığını veriyorum]

Açıkçası buna Aydın diyemezdim. Eckhardt müzikteki genel etkiyi kendi üzerine almış, Aydın'ın çaldığı başka kayıtları da düşününce... Aydın çaldığı her yerde Aydın'dır, çok büyük müzisyen. Burada piyanoda üst seviye bir müzisyen olduğu belli, ama "ben şu an böyle çalmak istiyorum" tavrı var. Bu ego hakimiyeti çoğu müzisyende olmayabiliyor. Müziği tam anlamıyla besleyen, ama kendisine bakınca mütevazı bir şekilde çalmış. Sean Rickman'a gelince... tam bu aksak ritmlerin adamı, Five Elements'dan çünkü. Acayip bir hakimiyeti var bu tür müziklerde.

Timuçin Şahin www.timucinsahin.com
Slick Road | 2003 Kalan www.kalan.com
Slick Road (Şahin)
Timuçin Şahin (eg, fg), Robin Eubanks (tb), Hein van de Geyn (ab), Afra Mussawisade, B. C. Manjunath (perc)

Kevin Eubanks, Dave Holland, Mino Cinelu'nun World Trio havaları vardı biraz. Davul yok bir kere, djembe gibi tınladı duyduğum vurmalılar; karışık bir set. Ama trombon girince durdum bir an; sonra Kevin-Robin Eubanks beraber olabilir mi diye düşündüm. Gitar soloda ise Kevin Eubanks olmadığı belli oldu. Kaydı bilmiyorum, kimdir bunlar?

[Albüm kitapçığını veriyorum]

Dinlememiştim henüz. Timuçin Şahin de İzmir'lidir benim gibi. Babylon'da izlemiştim, çok güzel bir konserdi. İlginç bir müzik, 7/8'lik tartım. Müzisyenleri çok fazla serbest bırakan bir stil, herkes her şeyi çalmış. Kimse de birbirine müdahil olmadı. Kontrbasçıyı tanımıyorum, sakin bir eşlik yaptı.

Jason Moran www.jasonmoran.com
The Bandwagon | 2003 Blue Note www.bluenote.com
Ringing My Phone (Straight Outta Istanbul)
Jason Moran (p), Tarus Mateen (b), Nasheet Waits (d), Ahu Güral (kayıtlı ses)

Bir kere acayip neşeli bir müzik. Yaptıkları şey çok zor. Olivier Messiaen nasıl kırklarda, ellilerde kuş seslerini notaya aldıysa... Eric Dolphy de uyguladı bu tarz şeyleri hatta... burada da insan sesinin notaya alınıp müzik parçası haline getirilmesi söz konusu. Çok zor bir şey. Piyanist çok bariz Cecil Taylor havasında çaldı, ani vuruşlar, melodinin bir anda kesilmesi... Davulcu Cengiz [Baysal] gibi. (Gülerek) Türk bir ekipse böyle çılgınlıkları Çağlayan'lar [Yıldız] yapar esasında. Bildiğim bir kayıt değil ama. Free jazz havalı bir yandan; aynı anda çalınması gereken melodinin müzisyenlerin kendi dalgalanmalarına göre milisaniyelik farklarla çalınması o havayı veriyor; Ornette Coleman'ın bazı kayıtlarındaki gibi. Canlı bir de; Matthew Herbert deniyor böyle şeyleri canlı.

[Müzisyenin isteği üzerine albüm kitapçığını veriyorum]

Bildiğim bir kayıt değil. Davulcu da Nasheet Waits demek? Andrew Hill'le izlemiştim sanırım onu. Çok hoşuma gitti ama sonuç olarak bu parça!

Béla Fleck and the Flecktones www.flecktones.com
Flight of the Cosmic Hippo | 1991 Warner Bros. www.wbr.com
Flight of the Cosmic Hippo (Fleck)
Béla Fleck (banjo), Howard Levy (harmonica, p, synth), Future Man (synthaxe drumitar), Victor Wooten (eb)

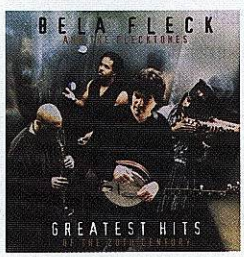

Béla Fleck and the Flecktones. Başta demiştim ya hani iki akım vardır, Victor Wooten işte tam daha pop olan taraftan. Çok ilginç bir grup, davulcunun aslında davul çalmıyor oluşu da dahil. Basta oktav pedalı var, derinden geliyor; ben de kullanırım ve çok severim. Yalnız bir bölümde pedalı kapattı, sanki arşeyle çalıyormuş gibi oldu sonradan; parmak atağı yok gibiydi o bölümde. Badmarsh & Shri diye bir İngiliz grup vardır hani, orada Shri'nin ilginç bir bası vardır heykel gibi, orta kısım incecik... bunu arşeyle çalar mesela. Victor Wooten'ın virtuozitesi tartışılmaz, ama ona rağmen bu parçada çok sakin, egosuz, parçanın gerektirdiği histe bir eşlik var. (Gülerek) Bazen Wooten'ın hızlı çalışı çok anlamlı gelmeyebilir insanlara... ama yapabiliyor, hızlı çalabiliyor, canı isterse koyar müziğe! Country ile jazzı birleştirme eğilimi bu grupta çok bariz, armonik olarak çok acayip değil belki ama çalması zor müziktir. Artık Americana deniyor tüm bunlara. Müzikteki füzyon çok tehlikeli aslında, ama bu müzik jazza çok daha kolay uyarlanabiliyor; sonuçta birbirinin içinden çıkma tarafları var country, bluegrass, blues, jazz hepsinin. Türk melodisini bu kadar kolay eritemezsin.

RADYO OXİ-GEN 95.9 NTV RADYO 102.8 AÇIK RADYO 94.9 TRT RADYO-3 88.2 RADYO ÜNİVERSİTE 91.5 ANKARA FM-RADYO VİZYON 88.2

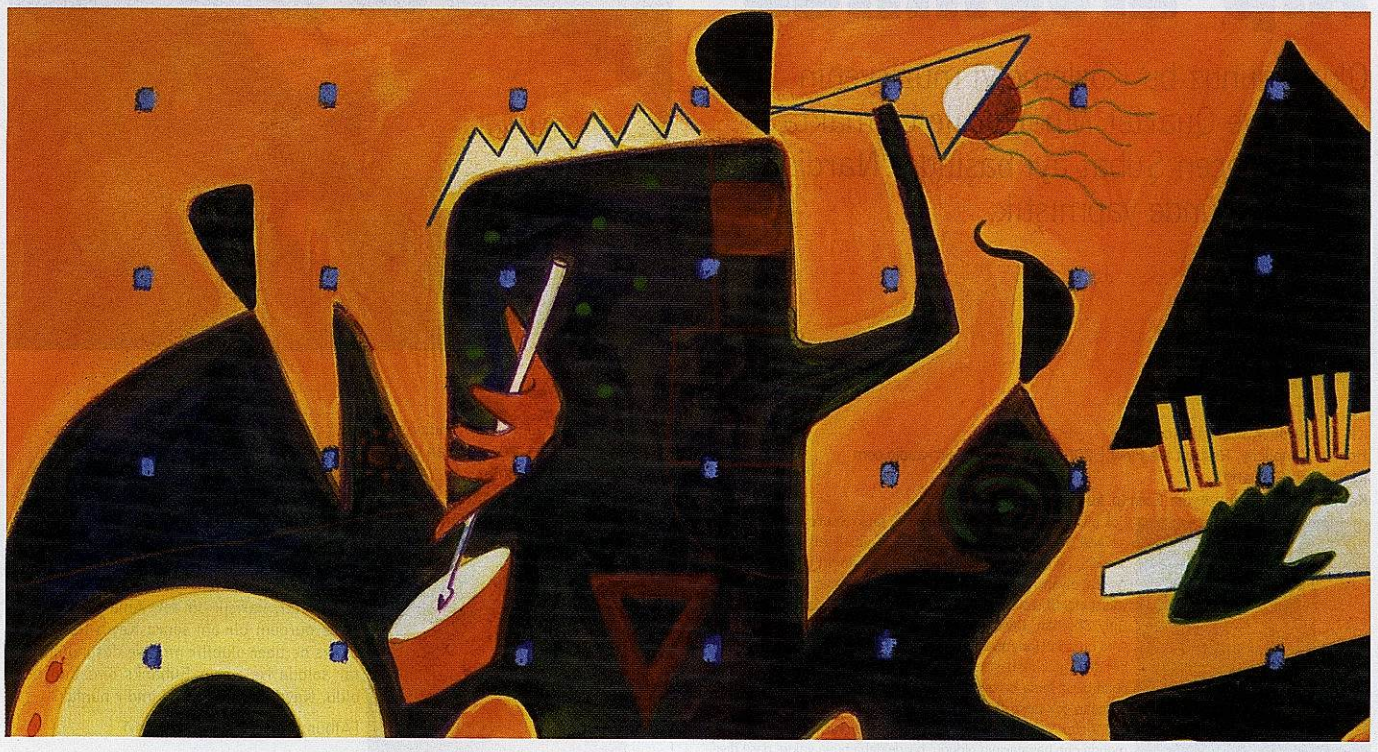

	PROGRAM SAATİ	PROGRAMIN ADI	HAZIRLAYAN SUNAN	RADYO ADI
PAZARTESİ	01:00-07:00	Oxi-Gen Selector		Radyo Oxi-Gen
	01:00-02:00	Caz Basamakları	Umut Pelit	TRT Radyo-3
	12:00-13:00	Öğlen Açık	Füsun Aymergen	Açık Radyo
	13:00-14:00	DJ Barthez	DJ Barthez	Radyo Oxi-Gen
	16:00-17:00	Caz Panoraması	Ahmet Berker	TRT Radyo-3
	18:00-19:00		DJ Yakuza	Radyo Oxi-Gen
	20:00-21:00		Rick the Reeder	Radyo Oxi-Gen
	22:00-23:00	Connected by Yavuz Baydar	Yavuz Baydar	Radyo Oxi-Gen
	23:00-00:00	Caz Kulübü	Hamdi Ünlü	TRT Radyo-3
SALI	01:00-02:00	Genç Cazcılarımız	Hakan Çorbalı	TRT Radyo-3
	12:00-13:00	Öğlen Açık	Füsun Aymergen	Açık Radyo
	20:00-21:00		Rick the Reeder	Radyo Oxi-Gen
	21:00-22:00	Gitaresk	Jak Kohen	Açık Radyo
	22:00-23:00	Esintiler	Seda Binbaşıgil	Açık Radyo
	23:00-00:00	Gece ve Caz	Hülya Tunçağ	TRT Radyo-3
ÇARŞAMBA	04:00-05:00	Yeni Günün Getirdikleri	Eyüp İblağ	TRT Radyo-3
	12:00-13:00	Öğlen Açık	Füsun Aymergen	Açık Radyo
	16:00-17:00	Pop Caz	Faruk Onur	TRT Radyo-3
	20:00-21:00		Rick the Reeder	Radyo Oxi-Gen
	20:00-21:00	Latin Lover	Ayhan Sicimoğlu	Açık Radyo
	21:00-22:00	Blues Mobil	G.A.Varol-T.Yıldızlı	Açık Radyo
	22:00-23:00	Ayın Karanlık Yüzü	Yosi Falay	Açık Radyo
	22:00-00:00	Roundmidnight	Levent Ekmekçioğlu-M.Numan İnal	Ankara FM-Radyo Vizyon
	23:00-00:00	Caz Ustaları	Umut Pelit	TRT Radyo-3
	23:00-00:00	Caz Portreleri	Mustafa Aykın	Açık Radyo

SEDA BİNBAŞGİL

"Esintiler" Mayıs 1996'dan beri, haftada bir, Açık Radyo'da yayımlanmakta olan, yapımcılığını Seda Binbaşıgil'in üstlendiği bir program.

"Yeni Albümler", "ECM-Özel", "Arada Bir" ve "İz Bırakanlar" olarak 4 ana bölümden oluşan Esintiler, jazzın her türüne açık bir program. Ayda birer kez tekrarlanan bu bölümlerden "Yeni Albümler" de jazz dünyasının kayda değer yeni albümlerini, "ECM-Özel" de ise kaliteli yapımlarıyla dikkati çeken ECM Şirketi'nden çıkan nitelikli albümleri dinleyebilirsiniz. Konserlerden ve jazz festivallerinden sizleri haberdar etmek, artık aramızda olmayan bir müzisyeni anmak veya yeni bir müzisyenle tanıştırmak için tasarlanan "Arada Bir" ve programın yapımcısı için özel olan, çok sevdiği parçaları sizlerle paylaştığı ise Esintiler'in diğer bölümlerini oluşturuyor.

Esintiler'de zaman zaman bir de "Dinleyici İstekleri" bölümü yeralıyor. Bu bölümde ise, Esintiler'in www.esintiler.org adresinde bulunan web sitesine girip, "Söz Sizde"anketini dolduran dinleyicilerin istek parçaları çalınıyor. Böylece, bir yandan anketlerden toplanılan bilgilerle program yönlendirilirken, diğer yandan da dinleyicilerle iletişim kurularak istek parçalarına yer verilmiş oluyor.

Açık Radyo-Esintiler
Salı 22:00-23:00

	PROGRAM SAATİ	PROGRAMIN ADI	HAZIRLAYAN SUNAN	RADYO ADI
PERŞEMBE	12:00-13:00	Öğlen Açık	Füsun Aymergen	Açık Radyo
	16:00-17:00	Yaşayan Caz	Hülya Tunçağ	TRT Radyo-3
	20:00-21:00		Rick the Reeder	Radyo Oxi-Gen
	20:00-21:00	Yaşayan Blues	Eyüp İblağ	Açık Radyo
	23:00-24.00	Dünden Bugüne Caz Müziği	F.FilizÇıragül Akkök	TRT Radyo-3
CUMA	04:00-19:00	Oxi-Gen Selector		Radyo Oxi-Gen
	12:00-13:00	Öğlen Açık	Füsun Aymergen	Açık Radyo
	16:00-17:00	Caz Panoraması	Ahmet Berker	TRT Radyo-3
	17:15-18:00	TRT İstanbul Hafif Müzik ve Caz Orkestrası	Caner Beklim	TRT Radyo-3
	23:00-24:00	Şu Caz Dedikleri	Ali Sönmez	TRT Radyo-3
CUMARTESİ	04:00-11:00	Oxi-Gen Selector		Radyo Oxi-Gen
	10:00-11:00	55 Dakika Caz	Ecmel Pehlivanlı	Açık Radyo
	13:05-14:00	Evde Çalamadıklarım	Tuncel Gülsoy	NTV Radyo
	17:00-18:00	Mavi Nota	Cengiz Işılay	Açık Radyo
	18:00-19:00	Kulüp Kayıtları	Önder Focan	Açık Radyo
	19:00-20:00	Latino Time	Ayhan Sicimoğlu	Radyo Oxi-Gen
	23:00-24:00	Günümüzde Caz	Hülya Tunçağ	TRT Radyo-3
PAZAR	01:00-11:00	Oxi-Gen Selector		Radyo Oxi-Gen
	10:00-11:00	Caz Tatili	Victor Bensuan	Açık Radyo
	10:05-11:00	Sevin Okyay' la Caz	Sevin Okyay	NTV Radyo
	13:00-14:00	Make A Jazz Noise Here	Peter Clasen-Tim Klus	Açık Radyo
	16:00-17:00	Cazın Şarkısı	Renin Batıgün	TRT Radyo-3
	17:05-18:00	İyi Kayıtlar,Unutulmaz Yorumlar	Kenan Onuk	NTV Radyo
	17:30-18:00	Fuji Sunday	Mehmet C.Garan	Radyo Oxi-Gen
	20:00-21:00	Gilles Peterson Worldwide	Gilles Peterson	Radyo Oxi-Gen
	21:00-24:00	Jazzmatass	İ.Can Sezgin-Tuna Baycan	Radyo Üniversite
	22:00-23:00	Global Eclectica	Rick the Reeder	Radyo Oxi-Gen

Serdar Karabatı
skarabati@bilgi.edu.tr

Bu sayıdaki bulmacayı doğru olarak yanıtlayanlara CD! İsim, adres ve telefonlarınızı yazmayı e-mailllarınızı u n u t m a y ı n !

Jazz/Bulmaca
Matbaacılar Sitesi
No. 115 Bağcılar
34560 / İstanbul

Bulmacamızı doğru olarak cevaplayan aşağıda isimleri olan okurlarımız CD kazanmışlardır.

Tolga Akas / İzmir, Engin Çetinkaya / Batman
Tolga Ercanlı / Antalya, Ayşe Ergün / İzmir
Deniz Aydemiz / İstanbul, Ayşe Özkavaklı / İstanbul

Tied and Tickled Trio

SOLDAN SAĞA:

1-Bir müzik yapım şirketi/Elektronik jazz grubu Tied and Tickled Trio'nun bir albümü:_____ EA2.

2-1983 Spyro Gyra albümü:_____ Kids/Bir nota.

3-Bir Steve Turre albümü: Fire &_____ /Post-bop piyanisti Larry Vuckovich'in bir albümü:Deja_____ (1999, Oglio).

4-Mi notasının harf karşılığı/Lyle Mays'in ilk albümünde bir parça.

5-Soul-jazz üstadı orgcunun ön adı.

6-Perküsyoncu Adam Rudolph'un 12 Arrows albümünde (1999, Meta) bir parça/ Bobby Previte'in grubu Bump'ın yakın tarihli bir kaydı: Just _____ Water (2002, Palmetto)/İsveçli hard-bop davulcusu Fredrik Norén'in bir albümü (1999, Mirrors).

Lyle Mays

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1-Bir Wynton Marsalis albümü: _____Mood (1985, Columbia)/Bir Al Di Meola kaydı: _____e Terra (1985, EMI Manhattan).

2-Son yılların iki önemli elektrik basçısının ortak ön adı.

3-Do notasının harf karşılığı/Jaco Pastorius klasiği:_____Town/La notasının harf karşılığı.

4-Wayne Horvitz, John Zorn ve Bill Frisell ile çalışmış kemancının ön adı.

5-1980'lerin gözde pop şarkıcısı Sade'nin soyadı/New Orleans jazzının öncü trombonlarındandır: _____Ory (1886-1973).

6-The Crusaders'ın 1971 albümü/Bir Jan Garbarek kaydı: It's _____to Listen to the Gray Voice (1984, ECM)/ Miles Davis'in de aralarında bulunduğu bir çok müzisyenin yapımcılığını üstlenmiştir:_____ Macero (tersi).

Wynton Marsalis

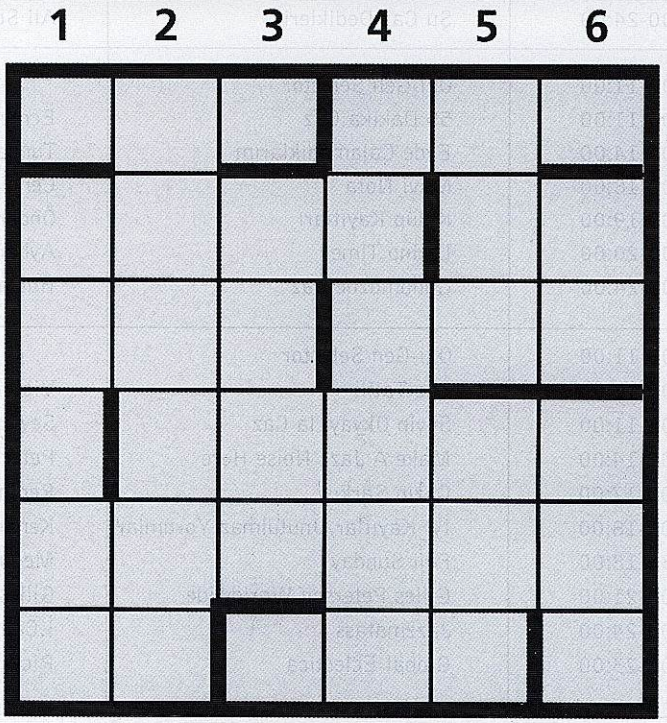

İSTANBUL FİLM FESTİVALİ 2004 SPONSORU

İSTANBUL KÜLTÜR VE SANAT VAKFI

Turkcell'in sinema aşkı 6 yıldır ara vermeden devam ediyor.

10-25 Nisan tarihleri arasında Festival'de buluşalım.

23.Uluslararası İstanbul Film Festivali Sponsoru

TURKCELL

A Complete Guide to Learning and Loving Classical Music

CLASSICAL MUSIC COLLECTION

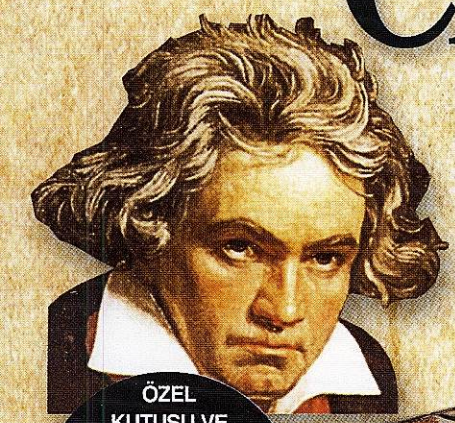

ÖZEL KUTUSU VE CD TAŞIYICISI VE BESTECİLERİN YAŞAMLARINI İÇEREN KİTAPLARI BİRLİKTE

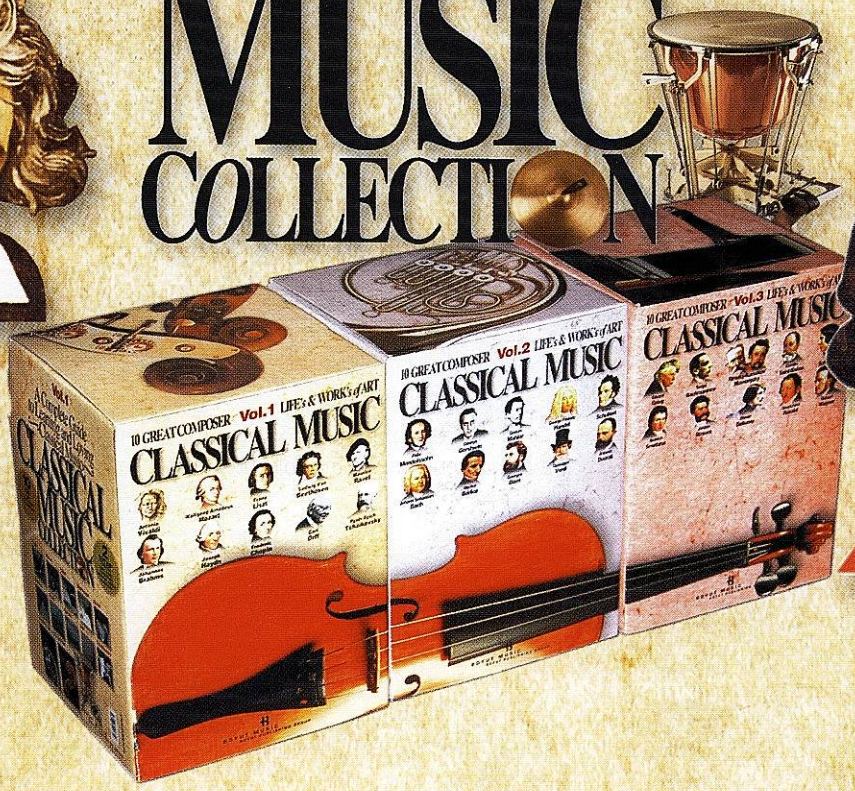

VOL. 1

Antonio **Vivaldi**
Wolfgang Amadeus **Mozart**
Franz **Liszt**
Ludwig Van **Beethoven**
Maurice **Ravel**
Johannes **Brahms**
Joseph **Haydn**
Frederic **Chopin**
Carl **Orff**
Pyotr Ilyich **Tchaikovsky**

VOL. 3

Felix **Mendelssohn**
George **Gershwin**
Gustav **Mahler**
George Frideric **Handel**
Franz **Schubert**
Johann Sebastian **Bach**
Hector **Berlioz**
Hector **Berlioz**
Georges **Bizet**
Guiseppe **Verdi**
Antonin **Dvorak**

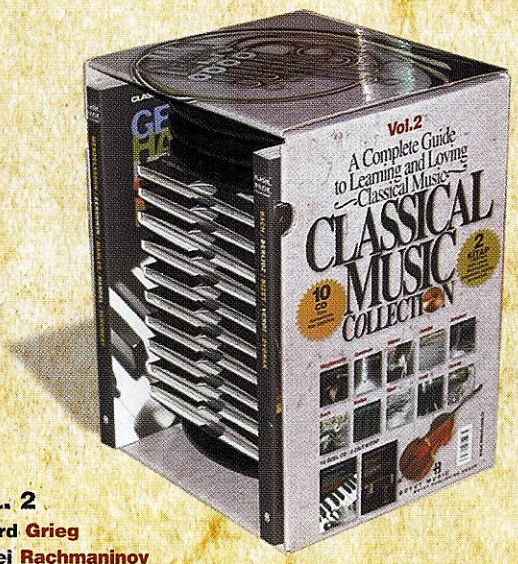

VOL. 2

Edvard **Grieg**
Sergei **Rachmaninov**
Rimsky-Korsakov **Mussorgsky**
Camille **Saint-Saëns**
Robert **Schumann**
Bedrich **Smetana**
Johann **Strauss**
Claude**Debussy**
Gioacchino **Rossini**
Richard **Wagner**

BOYUT MUSIC
BOYUT PUBLISHING GROUP

Sipariş Tel. 0212 629 53 00 (30 Hat) Faks. 0212 629 05 74-75 On Line Satış: **www.boyut.com.tr**